

༡༡། །རྩེ་བཙུན་རྩོ་རྩེ་རྣལ་འབྱོར་མའི་བསྐྱེད་རྩོགས་ཉམས་

འབྲིད་ཀྱི་ཐེན་བྲིས་མཁའ་སྤྱོད་བགྲོད་པའི་གསང་ལམ་

སྤྱིང་གི་ཐེག་ལེ་ཞེས་བྱ་བ་

བཞུགས་སོ།།



མཛད་པ་པོ། དངུལ་ཁུ་རྣམ་ལྷ་བ།

རིས་མེད་དཔེ་མཛོད་ཁང།

2023.01.17

གང་གིས་ཉམས་སྲུ་ལེན་པའི་རྟེན།	2
གཉིས་པ་གང་ཞིག་ཉམས་སྲུ་སྒྲང་བའི་ཚོས།	3
གསུམ་པ་རི་ལྟར་ཉམས་སྲུ་ལེན་པའི་ཚུ་ལ།	6
དང་པོ་ཉལ་བའི་རྣལ་འབྱོར།	7
གཉིས་པ་ལྟར་བའི་རྣལ་འབྱོར།	8
གསུམ་པ་བདུད་རྩི་ལྟར་བའི་རྣལ་འབྱོར།	8
བཞི་པ་ཆད་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར།	10
ཆད་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དངོས།	14
བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆོད་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ།	17
ནང་མཆོད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ།	18
དང་པོ་བསང་བ།	19
གཉིས་པ་སྒྲུང་བ།	19
གསུམ་པ་བསྐྱེད་པ།	19
བཞི་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ།	21

རྟོ་མ་མཐུ་བ་སྒྲིལ་བ་སྒྲིལ།	23
ལྷ་པ་སྒྲིལ་མཐུ་རྟོ་མ་མཐུ་ལྷ་པ་སྒྲིལ།	25
དེ་རྟོ་མ་མཐུ་ལྷ་པ་སྒྲིལ་བ་སྒྲིལ།	31
རྟོ་མ་མཐུ་ལྷ་པ་སྒྲིལ་བ་སྒྲིལ།	32
ཀྱ་སྒྲིལ་མཐུ་རྟོ་མ་མཐུ་ལྷ་པ་སྒྲིལ།	34
དེ་རྟོ་མ་མཐུ་ལྷ་པ་སྒྲིལ་མཐུ་རྟོ་མ་མཐུ་ལྷ་པ་སྒྲིལ།	37
ཉིང་རེ་ལྷ་པ་སྒྲིལ་མཐུ་རྟོ་མ་མཐུ་ལྷ་པ་སྒྲིལ།	39
ཞལ་ཞལ་ལྷ་པ་སྒྲིལ་མཐུ་རྟོ་མ་མཐུ་ལྷ་པ་སྒྲིལ།	41
ལྷ་པ་སྒྲིལ་མཐུ་རྟོ་མ་མཐུ་ལྷ་པ་སྒྲིལ།	42
ལྷ་པ་སྒྲིལ་མཐུ་རྟོ་མ་མཐུ་ལྷ་པ་སྒྲིལ།	48
བར་དོ་ལྷ་པ་སྒྲིལ་མཐུ་རྟོ་མ་མཐུ་ལྷ་པ་སྒྲིལ།	50
སྒྲིལ་བ་སྒྲིལ་མཐུ་རྟོ་མ་མཐུ་ལྷ་པ་སྒྲིལ།	50
བསྒྲིལ་རྟོ་མ་མཐུ་ལྷ་པ་སྒྲིལ་མཐུ་རྟོ་མ་མཐུ་ལྷ་པ་སྒྲིལ།	54
བསྒྲིལ་བ་སྒྲིལ་མཐུ་རྟོ་མ་མཐུ་ལྷ་པ་སྒྲིལ།	64

ལུས་དགེལ་བསྐྱོམ་ཚུལ།	65
བརྒྱད་པ་དཔའ་བོ་དཔའ་མོས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་རྣལ་འབྱོར།	68
དགུ་པ་རག་བཞུས་དང་ཡིད་བཞུས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར།	77
གཉིས་པ་ཡིད་བཞུས་བྱ་བ།	83
གོས་དང་ཕྱག་རྒྱ་ལྔ་ལ་སོགས་པའི་དེ་ཉིད།	87
གཉིས་པ་ཤེས་རབ་ཡན་ལག་གི་དེ་ཉིད།	87
གསུམ་པ་ཕྱར་བྱ་དང་གྱུར་གྱི་དེ་ཉིད།	88
བཞི་པ་ལྷ་ལའི་དེ་ཉིད།	88
ལྔ་པ་ཀླ་ལའི་དེ་ཉིད།	88
དྲུག་པ་རྒྱ་སོགས་སྟོང་པའི་དེ་ཉིད།	89
བརྒྱད་པ་ཇི་སྟོན་བསྐྱུས་པའི་སྟོར་བ་དང་ལྡན་པའི་དེ་ཉིད།	89
དགུ་པ་བདུད་ཅི་ཆེ་མ་བྱེད་ཀྱི་དེ་ཉིད།	90
བརྒྱ་པ་མྱང་འདས་ཀྱི་དེ་ཉིད།	90
བརྒྱ་གཅིག་པ་ལག་པའི་མཆོད་པའི་དེ་ཉིད།	90

བཙུ་གཉིས་པ་དབང་བསྐྱར་བའི་དེ་ཉིད།	90
བཙུ་གསུམ་པ་གོ་ཆས་སྤང་བའི་དེ་ཉིད།	91
བཙུ་བཞི་པ་སྒྲགས་རྣམས་ཀྱན་གྱིས་མཆོད་པའི་དེ་ཉིད།	91
བཙུ་པ་བསམ་མི་བྱའི་ཀྱན་ལ་འབྱོར།	92
བཙུ་གཅིག་པ་སྤྱོད་ལམ་གྱི་ཀྱན་ལ་འབྱོར།	93
གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་ཀྱན་ལ་འབྱོར།	96
གཉིས་པ་སྤྱི་རོལ་མཆོད་པའམ་ཆོག་གས་གྱི་ཀྱན་ལ་འབྱོར།	97
གསུམ་པ་སྤྱི་རྒྱུ་གྱི་ཀྱན་ལ་འབྱོར།	97
བཞི་པ་ཆེས་བཙུའི་མཆོད་པའི་ཀྱན་ལ་འབྱོར།	98
ལྔ་པ་གཏོར་མའི་ཀྱན་ལ་འབྱོར།	101
དྲི་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཚུལ།	102
ནང་གི་མཁའ་སྤྱོད་གཙོ་བོར་སྤྱོད་པ་རྫོགས་རིམ་གྱི་ཀྱན་ལ་འབྱོར།	116
ཆོས་ཉིད་བརྒྱུད་ནས་སྟོན་པ།	117
གཉིས་པ་ཤིང་མཁན་ཤིང་གི་གནད་ལ་མཁས་པ།	119

གསུམ་པ་སྐྱུ་མ་མཁན་འབྲུལ་གྱི་གནད་ལ་མཁས་པ།	119
གཉིས་པ་སེམས་གྱི་གནས་ཚུལ་ལ་གསུམ།	122
རྒྱང་སེམས་དབུ་མར་བསྐྱུ་བ།	127
གཉིས་པ་རྒྱང་སེམས་དབུ་མར་བསྐྱུས་ནས་བསྒྲོམ་བ།	129
གཉིས་པ་རྒྱང་སེམས་ལ་གནས་པས་སྟོང་པའམ་འཇའ་ལུས་བསྐྱུབ་བ། .	131
འཕོ་བའི་རྣལ་འབྱོར་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ།	133
གཉིས་པ་ཡུམ་རྒྱང་གི་འཕོ་བ།	137
གཉིས་པ་ལས་ལ་སྐྱུར་བ།	139
གཉིས་བྲལ་འཆད་དུས་གྱི་ཞལ་ཤེས་གསུམ་པ།	139
དེ་ནས་རྩ་ལམ་སྦྱོང་བ།	141
གསུམ་པ་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་གྱི་སའི་གནད།	144
གཉིས་པ་མངོན་དོད་གྱི་སྦྱོང་བ།	145

སྟོན་སྒྲུང་།

ལགོང་ས་ལསྐྱབས་མགོན་ཆུལ་བའི་དབང་པོ་མཆོག་གི་ཐུགས་རྗེའི་
བགྱིན་འོག་ སྟོན་གྱིས་གཞིན་སྦྱེས་སྟོན་གསར་དོན་གཉིས་ཅན་རྣམས་ལ། ཀྱི་
ཤུ་རྟགས་ཅན་གྱི་ལག་ཐོག་ཁ་པར་དང་ iPad སྟོན་ཁྲད་སོགས་བརྒྱད་ནས་
དཔེ་དེབ་འདི་བཞིན་བོད་ཡིག་ལམ་ནས་གཟིགས་བདེ་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་
བཅོས་པ་ཡིན། སྟོན་ནས་ཀྱང་རིམ་པས་དཔེ་དེབ་དོ་བཤུས་ལག་ཏུ་འགྱུར་
ཆེ་དེབ་གངས་མང་དུ་གཏོང་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་འོང་སྟེད་ན་དེར་སྟོན་པའི་ལམ་
སྟོན་བཀའ་སྟོན་དགོངས་འཆར་ལྟག་སྟོན་ཡོང་བར་རེ་བསྐྱུལ་ཞུ་རྒྱུ་དང་།
ཞུ་དག་བསྐྱར་མ་སོགས་ལ་རང་རྒྱས་གང་ཡོད་གྱིས་འབད་ཚུལ་གྱིས་ཁྱུ་
བྱས་ཀྱང་ཆུད་ཆད་ཞན་སྟབས་ནོར་འབྱུལ་གང་ཞོར་རྣམས་བཅོད་གསོལ་
ཞུ་རྒྱུ་བཅས།

སེར་སྟོན་དགེ་བཤེས་འཇམ་དབྱངས་བསོད་ནམས་ཀྱིས།

དེབ་བཅོས་ཟིན་པ་རྣམས་སྟུ་ལ་དགོས་ན་བརྒྱ་རྒྱུད་ནས་རིན་མེད་དུ་ཐུལ་ཆོག

བརྒྱུ་ཁ་བྱང་། marjamson618@gmail.com

༡༡། །རྩེ་བཙུན་རྩོམ་རྩེ་རྩེ་ལ་འབྱོར་མའི་བསྐྱེད་རྩོགས་ཉམས་འབྲིད་ཀྱི་

ཟེན་ཟེས་མཁའ་སྐྱོད་བཟོད་པའི་གསང་ལམ་སྟོང་གི་

ཐེག་ལེ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

༥ འདི་ལ་དབང་དང་བྱིན་རྒྱལ་སྐོབ་ཀྱང་སྟོན་བརྒྱད་ཀྱི་ཟབ་ཁྲིད་མ་ཐོབ་པས་བལྟ་བར་མི་བྱའོ།།

༡༢། །དཔལ་ལྡན་སྒྲ་མ་དམ་པ་རྩོམ་རྩེ་ལ་འབྱོར་མ་དང་དབྱེར་མ་
མཆིས་པའི་ཞབས་ལ་གྲུས་པ་ཆེན་པོས་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །བཙེ་བ་ཆེན་པོས་
རྩེས་སུ་བཟུང་དུ་གསོལ། །

རྒྱལ་ཀྱན་མཁྱེན་བཙེ་རྒྱས་པའི་རང་གཟུགས་གང་། །

རྒྱལ་སྤྲུལ་དུར་སྒྲིག་འཆང་བའི་སྒྲོས་གར་གྱིས། །

རྒྱལ་བསྟན་རྒྱས་མཛད་རྟམ་ཟླ་བ་དང་། །

རྒྱལ་ཡུམ་མཁའ་སྐྱོད་དབང་མོར་གྲུས་ཕྱག་འཆལ། །

རི་སྐད་དུ། རྩེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། འདིར་འཇུག་པ་ནི་སྐལ་བ་བཟང་
པོ་ཞེས། །ལེགས་པར་སོམས་ལ་དགའ་བའི་བཞིན་གྱི་མདངས། །རབ་
གསལ་འཇུག་པའི་ཉམས་དང་ལྡན་པ་ཡིས། །རྣམ་གཡེང་སྟོད་ཀྱི་སྐྱོན་
གསུམ་སྟོང་ལ་ཉོན། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཡིད་བྱི་རོལ་དུ་གཡེང་བར་
བྱེད་པ་སྟོད་ཁ་ཕུབ་པ་ལྟ་བུའི་སྐྱོན་དང་། ཀྱན་སྟོང་ངན་པས་ཉན་པར་བྱེད་
པ་སྟོད་དུག་ཅན་ལྟ་བུའི་སྐྱོན་དང་། དེ་མ་ཐག་བརྩེད་དུ་འཇུག་པ་སྟོད་ཞབས་

དོལ་ལྷ་བུའི་སྒྲོན་གསུམ་སྤངས་ཤིང་འདུ་ཤེས་བྱུག་བསྟེན་པ་སོགས་ཆོས་
གསན་པའི་ཀུན་སྒྲོང་ཀུན་སྒྲོད་སྤྱི་བྱེ་བྲག་ནམས་མདོ་རྒྱད་དམ་པའི་མན་
ངག་ལས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་ལྟར་ལེགས་པར་གསལ་བཟབ་ནས་གསན་པར་
ཞུ། གསན་བྱ་དམ་པའི་ཆོས་ནི་ཇི་བཙུན་རྒྱ་རོ་མཁའ་སྒྲོད་མའི་བསྐྱེད་རྫོགས་
ཀྱི་འབྲིང་འཆད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པ་ཡིན་པས།

གང་གིས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རྟེན།

འདི་ལ་གསུམ། གང་གིས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རྟེན། གང་ཞིག་ཉམས་སུ་
སྤང་བའི་ཆོས། ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྒྲོན་
ལམ་འཇུག་རུང་གི་གང་ཟག་དང་། གྲོལ་ལམ་བསྐྱོམ་རུང་གི་གང་ཟག་གོ། །
དང་པོ་ནི། ལམ་བུན་མོང་བས་རྒྱད་སྤྱངས་ཤིང་། རབ་བདེ་མཆོག་ལྷ་ནག་
བྲིལ་གསུམ། འབྲིང་གྱི་རྫོར་བཀའ་བབས་བཞི། ཐ་མ་སྒྲ་མེད་གང་རུང་གི་
དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་ནས་དབང་བཞི་ལེགས་པར་ཐོབ་ཅིང་། དབང་དུས་སུ་
ཁས་སྤངས་པའི་དམ་ཆོག་དང་སྒྲོམ་པ་མིག་འབྲས་ལྟར་སྤང་བའོ།

གཉིས་པ་གྲོལ་ལམ་བསྐྱོམ་རུང་གི་གང་ཟག་ནི། དེ་ལྷ་བུའི་གང་ཟག་
དེས་ཀྱང་རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དོ་ཇི་རྣལ་འབྱོར་མའི་སྐྱ་གསུང་
བྱུགས་སུ་གདོད་མ་ནས་བྱུབ་པ་དེ་ཕྱི་རྣལ་འབྱོར་མ་བསྐྱེམ་ཚུལ། རང་གི་
རྣལ་འབྱོར་མ་བསྐྱེད་ཚུལ། གསང་བའི་རྣལ་འབྱོར་མ་གསལ་འདེབས་ཚུལ་

གྱི་སྟོན་ས་ངོ་སྟོད་པའི་ཕྱིར་ལུགས་འདིའི་སི་རྩུ་རའི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བཞི་
ཕྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཐོབ་ཅིང་ཆག་མེད་ཉམས་སུ་ལེན་པར་འདོད་པའོ།

གཉིས་པ་གང་ཞིག་ཉམས་སུ་སྒྲང་བའི་ཆོས།

གཉིས་པ་གང་ཞིག་ཉམས་སུ་སྒྲང་བའི་ཆོས་ནི། ཡང་དག་པར་རྩོགས་
པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དམ་པའི་ཆོས་རི་སྟེད་ཅིག་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་
ཐེག་པ་ཆེ་ཚུང་གཉིས་སུ་ངས་ཤིང་། དེ་གཉིས་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་
ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་རྒྱ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་དང་།
འབྲས་བུ་གསང་སྒྲགས་དོ་རྩེ་ཐེག་པ་གཉིས་ལས་སྤྱི་མ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་
ཡིན་ཅིང་། དེ་ལ་ཡང་རྒྱུད་སྟེའི་རིམ་པ་བཞི་ལས་ཆེས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་
སྒྲ་མེད་དོ་རྩེ་ཐེག་པ་དང་། དེ་ལ་སྒྲང་སྟོགས་སྒྱུ་མའི་སྒྱུ་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་
འཆད་པ་པ་རྒྱུད་དང་། །སྟོང་སྟོགས་ཤེས་རབ་འོད་གསལ་རྩལ་དུ་བཏོན་
ནས་འཆད་པ་མ་རྒྱུད་གཉིས་ལ་མཆོག་དམན་གྱི་བྱེད་པར་མེད་ཀྱང་། མ་
རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་ཏོག་ལྟར་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་
དཔལ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་ཡང་ལུགས་མང་དུ་ཡོད་
པའི་ནང་ནས་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ནི་རྩ་རྒྱུད་ནག་པོའི་སྟོར། ཀུན་སྟོང་ལྷ་ཨིའི་
སྟོར། ཟབ་དོན་དེལ་བུའི་སྟོར་ཏེ་ལྷ་ནག་དེལ་གསུམ་དུ་ཡོད་པ་ལས་དེ་དག་
གི་སྟོང་པོ་ལྷ་བུ་ནི་ཡང་ཟབ་རྒྱ་རོའི་སྟོར་འདི་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གདམས་

བ་འདི་ཉིད་ཟེ་བཙུན་རྟོ་ཟེ་རྣལ་འབྱོར་མས་གྲུབ་དབང་ཆེན་པོ་དཔལ་རྣམས་ལྷོ་རྟ་
 བ་ལ་དངོས་སུ་གནང་ཞིང་། གྲུབ་དབང་རྣམས་ལ་ཆེན་པོ་ལ་འཕགས་ཡུལ་དུ་
 ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་སློབ་མའི་གཙུག་པོ་བཙུ་གཉིས་ཅམ་དང་། བོད་ཡུལ་
 རས་དཀའ་བ་དུ་མ་སྤྱད་པའི་བྱགས་སྤྲས་མར་བ་ལོ་རྩ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་
 གྲང་། གཞན་སུ་ལའང་མ་གནང་བར་བལ་པོ་པམ་མཐེང་བ་སྐྱུ་མཆེད་གཅེན་
 འཛིགས་མེད་གྲགས་པ་དང་གཙུང་ངག་དབང་གྲགས་པ་གཉིས་ལ་སློབ་
 བཤད་དུ་གནང་བའི་ཟབ་ཆོས་སློབ་སྐྱེ་ཤེས་རབ་བཅེགས་དང་མལ་ལོ་རྩ་བ་
 སློ་གྲོས་གྲགས་པ་བཅས་ལ་རིམ་བཤར་བརྒྱད་ནས་ཟེ་བཙུན་ས་སྐྱུ་བ་ཆེན་
 པོ་ལ་བཀའ་བབས་ཤིང་། ཟེ་བཙུན་ས་སྐྱུ་བ་ཆེན་པོ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱ་
 མཆོའི་མངའ་བདག་ཏུ་བཞུགས་པ་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་བ་ནི་ས་སྐྱེའི་ལྷགས་
 རི་མི་འདྲའ་བའི་གསེར་ཆོས་བཙུ་གསུམ་མམ་སྐྱུ་པའི་གསེར་ཆོས་བཙུ་
 བཞིར་གྲགས་པའི་ནང་ཆོན་དམར་མོ་སྒྲོར་གསུམ་གྱི་གཙུག་མོ་ལྷ་བྱ་མཆོག་
 བསྐྱབས་པས་བྱན་མོང་ཞར་ལ་འགྲུབ་ཅིང་ལུས་འདི་མ་སྤངས་པར་དག་པ་
 མཁའ་སློང་དུ་བཞུགས་པར་བྱེད་པ་ཟབ་པ་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཆེར་ཟབ་པ་སྟན་
 བརྒྱད་ཆོད་མ་བཞི་ལྟན་ཏེ་དབང་གི་ཚུ་བོ་མ་རུབ་པ། བྱིན་རྒྱལ་གྱི་བརྒྱད་
 བ་མ་ཉམས་པ། གདམ་ངག་གི་སྐྱ་མ་ལོག་པ། མོས་གྲུས་གྱིས་བསམ་པ་
 ཆོམ་པ་སྟེ་སྟན་བརྒྱད་བཞི་དང་། སྒྲ་མ། ལུང་། བསྟན་ཆོས། ཉམས་ཕྱིང་

ཆད་མ་བཞི་སྟེ་སྟན་བརྒྱད་ཆད་མ་བཞི་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ལ། འདིའི་ཐོད་
གཞུང་རྒྱལ་མཆོག་ལྟ་བུའི་གསུང་བཞིན་དག་ཞལ་བོ་རྫོ་སོགས་སྤྱུང་ཡིག་
ཆ་ཐོར་བྱ་བྱང་ཞིང་། གཙོ་ཆེ་བ་དོར་རྫོང་གོང་གསུམ་དུ་དར་ཆ་ཆེ་ཡང་སྟོན་
བྱེད་ཀྱི་དབང་། གྲོལ་བྱེད་ཀྱི་འབྲིད། རྒྱལ་རྟེན་ཀྱི་ལུང་ལ་སོགས་པའི་མན་
ངག་ཆ་ཆང་བ་ནི་ཁུ་བྲག་རྫོང་བའི་ལུགས་འཛིན་ཆར་ཆེན་དོ་རྗེ་འཆང་གི་
རྗེས་འབྲང་ཡིན་ཞིང་། རྗེ་ཆར་ཆེན་ཀྱི་གསུང་ལ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་
མཐུན་བཅའི་དབང་ལུག་གིས་བེན་བྲིས་མཛད་པའི་མཁའ་སྤྱོད་བགྲོད་པའི་
ཉེ་ལམ་ལ་བསྟོམ་བྱའི་དོན་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྟོ་འདོགས་གཙོད་པ་དང་།
བཅད་དོན་ཉམས་སྤྱུ་ལེན་པ་སེམས་འཛིན་གྱི་བྱ་བ་གཉིས་འདྲེས་མ་ལྟ་བུར་
བཞུགས་པ་རྗེས་འབྲངས་འགའ་ཞིག་གིས་སོ་སོར་མ་བྱེད་པའི་ཉེས་པ་གྱུར་
པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་མཆོག་ལྟ་བུ་པ་ཆེན་པོས་དེ་གཉིས་སོ་སོར་འབྱེད་པར་
བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་མཐོང་གྲོལ་ལྟེ་མིག་མཛད་ལ། དེ་ལྟར་ནའང་དུས་
ཕྱིས་ཡིག་ཆ་དེ་གཉིས་གཞིར་བཞག་པའི་སོ་སོར་དམིགས་བྱེད་པའི་མན་
ངག་དང་ལྡན་པ་ནི་མདོག་སྟོད་གསང་སྤྱགས་མཁར་གྱི་བྲག་བཞེས་འདི་
ཙམ་ལས་མ་མཆིས་སོ། །དེས་ན་སྐབས་འདིར་ཡང་འབྲིད་ཡིག་མཁའ་སྤྱོད་
བགྲོད་པའི་ཉེ་ལམ་དང་། མཐོང་གྲོལ་ལྟེ་མིག་གཉིས་ལ་གཞིར་བཟུང་། རྗེ་
ས་ཆེན་གྱི་སྟོམ་ཆོག་ལ་སྟོ་འདོགས་གཙོད་པའི་ས་བཅད་དང་། རྒྱལ་མཆོག་

ལྷ་པ་ཆེན་པོའི་སྒྲོམ་ཆོག་ལ་བཅད་དོན་དང་རྫོགས་རིམ་གྱི་ས་བཅད་བྱས།
དེའི་བསྐྱེད་རིམ་ལ་བདེ་མཆོག་ཙྰ་རླུང་ལེ་འུ་ར་གཅིག་པ་ལས་བཤད་པའི་དེ་
ཉིད་བཙུ་བཞིའི་འཆིངས་ཀྱིས་བརྒྱན་ཏེ་བཤད་པར་བྱའོ་གསུངས། རི་ལྷར་
ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་ལས་སྤྱིའི་མཁའ་སྤྱོད་གཙོ་བོ་སྐྱབ་པ་བསྐྱེད་རིམ་
གྱི་རྣལ་འབྱེད།

གསུམ་པ་རི་ལྷར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ།

གསུམ་པ་རི་ལྷར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་མཁའ་སྤྱོད་
གཙོ་བོར་སྐྱབ་པ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣལ་འབྱེད་དང་། རང་གི་མཁའ་སྤྱོད་གཙོ་
བོར་སྐྱབ་པ་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྣལ་འབྱེད་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བསྐྱོམ་བྱའི་
དོན་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྒྲོ་འདོགས་གཙོ་བོ་དང་། བཅད་དོན་ཉམས་སུ་
ལེན་པ་སེམས་འཛིན་གྱི་བྱ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། རྫོགས་ཆེན་གྱིས། ཉལ་དང་ལྷང་དང་བདུད་ཅི་ལྷང་། །ཆོད་མེད་
སྒྲ་མ་བདག་ལྷར་བསྐྱེད། །འགོ་བ་དག་པའི་རྣལ་འབྱེད་དང་། །དཔའ་བོ་དཔའ་
མོས་བྱེན་གྱིས་བརྒྱབས། །དག་བརྒྱས་ཡིད་བརྒྱས་གཉིས་གཅིག་ཡིན། །
བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་རྣལ་འབྱེད་དང་། །སྤྱོད་ལམ་གྱི་ནི་རྣལ་འབྱེད་ཏེ། །དེ་
ལྷར་རྣལ་འབྱེད་བཙུ་གཅིག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྷར་བཙུ་གཅིག་ལས།

དང་པོ་ཉལ་བའི་རྣལ་འབྱོར།

དང་པོ་ཉལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་ནི། དེ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་ཉམས་སྲུ་ལེན་པ་
ལ་སྟོན་དུ་ལྡང་དགོས་ལ། དེའི་ཡང་སྟོན་དུ་ཉལ་དགོས་པས་ན་འདིར་ཉལ་
བའི་རྣལ་འབྱོར་ཐོག་མར་བྱུང་ངོ་། །དེའི་ཚུལ་ལ་གང་ཟག་དབང་པོ་རྣེ་བ་
སྟོང་ཉིད་ལ་མོས་པ་སྟེ་རྗེ་གསུམ་རིམ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྟོང་
བཙུན་གྱི་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་ཏེ་བདེ་སྟོང་གི་རང་ལ་ཉལ་བར་
གསུངས་ལ། དབང་པོ་དམན་པའམ་སྟོས་པ་ལ་དགའ་བ་སྟེ་བསྐྱེད་རིམ་དོན་
དུ་གཉེར་བས་ལྟའི་རྣམ་པར་གསལ་བཞིན་དུ་ཉལ་བར་གསུངས་པས་སྤྱི་མ་
ལྟར་བྱ་བ་ལ། ཐོག་མར་གནས་ཁང་ལ་ཐ་མལ་གྱི་སྤང་ཞེན་བཀག་ནས་ངོ་བོ་
བདེ་སྟོང་གི་རང་བཞིན་ལ་རྣམ་པ་ཆོས་འབྱུང་ཉིས་བཅེགས་འོད་གྱི་རང་
བཞིན་ཅན་གྱི་ནང་དུ་སེང་ཁྲིའི་སྟོང་དུ་སྤྲོ་ཆོགས་པར། དེའི་སྟེ་བར་ཉི་མའི་
གདན་ལ་རང་ཉིད་རྡོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་མ་རྒྱན་དང་ཕྱག་མཆན་མེད་པར་མགོ་
བོ་བྱང་དང་ཁ་རྩལ་ཏུ་བསྟོ་བའམ་མོས་པའི་བྱང་གི་པད་འདབ་གྱི་སྟོང་དུ་ཉི་
ཟེའི་གདན་ལ་ཅ་བའི་སྤྲ་མ་དཔའ་བོ་རྡོ་རྗེ་ཆོས་གྱི་རྣམ་པར་བཞུགས་པའི་
སྤྱི་པར་དུ་རང་གི་མགོ་བོ་བཞག་པར་བསམ་ལ་མོས་གུས་དྲག་པོ་དང་
བཅས་ཏེ་ཉལ་ཞིང་། ནམ་གཉིད་དུ་སོང་གི་བར་དང་། གཉིད་སད་རེས་གྱི་ཐ་
མལ་གྱི་སྤང་ཞེན་དུ་མ་སོང་བར་སྤྲ་མ་ཆོས་འབྱུང་སོགས་ལ་མོས་

གུས་དང་དག་པའི་སྒྲིང་ཞེན་ཡང་ཡང་བྱ་བར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ལྟང་བའི་རྣལ་འབྱོར།

གཉིས་པ་ལྟང་བའི་རྣལ་འབྱོར་ནི། དེ་ནས་ནམ་གྱི་བཞི་ཆ་ལུས་པ་ལྟ་
བུ་སྐྱེ་རངས་ཤིང་བ་ནས་ལྟང་བར་བརྩམ་པ་ན་ནམ་མཁའ་ནས་མཁའ་སྐྱོད་
ཀྱི་དཔའ་བོ་དང་མཁའ་འགོ་མ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་མ་རུའི་སྤྱོད་འཁོལ་བ་ཨོ་
གསུམ་མའི་སྤྱོད་ལྟང་ལྟང་སྤྱོད་པས་གཉིད་སད་པར་བསམ་ལ། ཉལ་
ལུགས་སྤྱོད་པ་ལྟར་ན་བདེ་སྤྱོད་དེའི་རང་ནས་ཚུ་ལས་ཉ་ལྟང་བ་ལྟར་རང་ཉིད་
དོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་མའི་སྤྱོད་ལས་ཀྱིས་ལྟང་ཞིང་། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་རང་དང་སྤྱོད་པ་
གནས་ཁང་སོགས་ལ་སྤྱོད་བཞིན་དག་པའི་སྒྲིང་ཞེན་བསྐྱེད་ལ་རང་ཉིད་དོ་
རྗེ་རྣལ་འབྱོར་མ་རྒྱན་ཡོད་ལ་ཕྱག་མཆོན་མེད་པའི་རྣམ་པར་ལྟང་བས་སྤྱོད་པ་
ལ་མོས་གུས་དྲུང་དྲུང་བ་བྱས་པས་སྤྱོད་པ་དགྱེས་བཞིན་འོད་དམར་བོ་བྱེད་འོ་
སྤྱོད་ཅེས་དུ་གྱུར་པ་རང་གི་སྤྱོད་བོ་ནས་ཞུགས་ཏེ་སྤྱོད་གར་རང་སེམས་ཅི་
ཡིག་ཏུ་གསལ་བ་ལ་ཐེམས་པས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་སྤྱོད་པས་གཟི་བྱིན་
ཆེ་བར་གྱུར་པར་བསམ་མོ།།

གསུམ་པ་བདུད་ཅི་ལྟང་བའི་རྣལ་འབྱོར།

གསུམ་པ་བདུད་ཅི་ལྟང་བའི་རྣལ་འབྱོར་ནི། དེ་ནས་ཐུན་ལ་འཇུག་པ་
ན་ཐོག་མར་བདུད་ཅི་རིལ་བུའམ། དེ་བཏབ་པའི་ནང་མཆོད་དམ། མེད་ན་

བསམ་གཏན་གྱིས་ཀྱང་རུང་བས་ལག་གཡས་བས་ཀ་པ་ལ་བརྩུང་ནས་ཨོ་
ཨྱུཾཧྱུྃ་བརྗོད་བཞིན་དུ་གཡོན་པའི་མཐེབ་སྲིན་གྱིས་ཆོས་འབྱུང་རྩེ་མོ་རང་ལ་
བསྟན་པ་གཡོན་སྒྲོར་གྱིས་བྲིས་པའི་དབུས་ནས་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་
ཡེ་ཤེས་བདུད་རྩི་རྣམ་པར་ཤར་བའི་སྟོང་པོ་སྤངས་ཏེ་ལྷེའི་སྟོང་དུ་སྤངས་
བས་ལུས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་རྩིས་གང་སྟེག་སྟེག་ཉེས་སྤྱང་ཐམས་
ཅད་དག་ཁྱད་པར་སྟོང་གར་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་རྟོ་རྗེ་ཀླུ་འབྱོར་
མའི་ཐུགས་དང་རང་སེམས་དབྱེར་མེད་པའི་བི་ཡིག་གི་རྣམ་པར་གནས་པ་
ལ་བདུད་རྩི་རྒྱངས་མ་ཐམས་ཅད་ཐིམ་བས་དེ་ཉིད་གཟི་འོད་དང་ལྷན་པར་
གྱུར་ཏེ་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་སྟེས་པར་བསམ་
ལ་ཅུང་ཟད་མཉམ་པར་འཛོག་གོ། །སྐབས་འདིར་རང་ལུས་ལྷར་གསལ་བ་སྟེའི་
དགའ་བ། བདུད་རྩི་ལྷེ་ཐོག་ཏུ་སྤངས་བས་ལྷེའམ་མགྲིན་པ་གསུང་རྟོ་རྗེའི་
གནས་དང་བྱེད་ལས་ཡིན་པས་གསུང་གི་དགའ་བ། བདུད་རྩི་རྒྱངས་མ་
ཐམས་ཅད་སྟོང་གའི་བི་ཡིག་ལ་ཐིམས་པས་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྟེས་པར་
མོས་པ་ཐུགས་ཀྱི་དགའ་བ་དང་། ཡང་ཉལ་ལུགས་སྤྲ་མ་ལྷར་ན་བདེ་སྟོང་གི་
རང་དུ་ཉལ་བ་ཐུགས་ཀྱི་དགའ་བ། ལྷའི་སྤྱར་ལྷང་བ་སྟེའི་དགའ་བ། བདུད་རྩི་
སྤང་བ་གསུང་གི་དགའ་བ་སྟེ་དགའ་བ་གསུམ་མཇུག། རྗེ་ཡབ་སྲས་དེ་གསུམ་
ལ་སྟེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དག་པ་སྟེ་དག་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་འབྱོར་ཞེས་གསུངས་

ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་དགོས་པ་ནི་ཐ་མལ་གྱི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་རྣམས་
དག་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས།

བཞི་པ་ཆད་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར།

བཞི་པ་ཆད་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ནི། འདིར་ཆད་མེད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་
སྐྱབས་འགོ་བསྐྱབ་བའི་ཆད་མེད་དང་སེམས་བསྐྱེད་ངོ་བོ་གཅིག་ལ། སྐྱབས་
འགོ་སྒྲོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒྲོན་དུ་སྐྱབས་
འགོ་དགོས་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ལ་སྐྱབས་ལུལ་གསལ་
འདེབས་ཚུལ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱས་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། སྐྱབ་ཐབས་སུ་
གསལ་བ་རྒྱས་པའི་ལུགས་ཡིན་པས་དེའི་ཚུལ་ནི། སྐྱབ་ཁང་སོགས་ལ་ཐ་
མལ་གྱི་སྒྲུང་ཞེན་མེད་པར་བེད་རྒྱུའི་ས་གཞི་ལ་གསེར་གྱིས་མིག་མང་རིས་
སུ་བྱས་པ་མནན་ན་ནེམ་བྱེད་ཅིང་བཏེག་ན་པར་བྱེད་པ་རེག་ན་བདེ་བ་
བསྐྱེད་པ་སྟེ་དེ་ལྟ་བུའི་དག་པའི་ཞིང་ཁམས་དངོས་ཀྱི་སྒྲུང་ཞེན་བསྐྱེད་ལ།
རང་གི་སྒྲིན་མཚམས་ཀྱི་ཐད་དངས་པའི་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་སེའླེ་ཆེན་པོ་
བརྒྱད་གྱིས་བཏེག་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲི་དཔངས་མཐོ་ཞིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྟོང་དུ་
སྒྲ་ཆོགས་པར་འདབ་མ་བཞི་པ། དེའི་སྟེ་བར་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར། དེའི་
སྟོང་དུ་འཛིགས་བྱེད་དང་དུས་མཚན་གྱི་གདན་ལ་ངོ་བོ་རང་གི་དྲིན་ཅན་ཙ་
བའི་སྒྲ་མ་ཡིན་པ་ལ་རྣམ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔལ་འཁོར་ལོ་སྒྲོམ་པ་སྐྱབ་

མདོག་སྒྲོན་པོ་ཞལ་བཞི་ཕྱག་བཙུ་གཉིས་པ་ཡུམ་རྡོ་རྗེ་པག་མོ་དམར་མོ་
ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་མ་དང་ལྷན་ཅིག་མཉམ་པར་སྐྱོར་བའི་ཚུལ་གྱིས་
བཞུགས་པ། དེའི་མཐའ་སྐྱོར་གེ་སར་ཅམ་གྱི་སྤྱིང་དུ་བརྒྱུད་པའི་སྤྲ་མ་
ནམས་ངོ་བོ་སྤྲ་མ་དེ་དང་དེ་ཡིན་པ་ལ་ནམ་པ་རྡོ་རྗེ་ཆོས་ཀྱི་ནམ་པས་བསྐྱོར་
བ། མདུན་གྱི་འདབ་མར་རྡོ་རྗེ་ཀླུ་འབྱོར་མ་ལ་གསང་བདེ་འཛིགས་གསུམ་
སོགས་རྒྱུད་སྤེ་བཞིའི་ཡི་དམ་ནམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ། གཡས་ཀྱི་འདབ་མར་
སྒྲོན་པ་འགྲུ་ཐུབ་པ་ལ་འོངས་སྤྱལ་གྱི་སངས་རྒྱས་ནམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ།
རྒྱབ་ཀྱི་འདབ་མར་བདེ་མཆོག་ཙ་བའད་ཀྱི་རྒྱུད་སོགས་ལྷང་གི་ཆོས་དགོན་
མཆོག་བེ་རྒྱུ་འེ་ཞོག་ཐུ་ལ་གསེར་གྱི་ཡིག་འབྲུ་རང་སྤྲ་སྤྲོག་བཞིན་པ་ཐུ་
ཏིའི་ནམ་པ་ཅན། གཡོན་གྱི་འདབ་མར་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ལ་བྱང་
སེམས་ཉན་རང་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོས་བསྐྱོར་བ། བསྐྱེད་མཐར་བཀའ་སྤྱོད་
ཀྱི་གཙུག་པོ་མགོན་པོ་ཕྱག་བཞི་པ་དང་དུར་ཁྲོད་བདག་པོ་སོགས་ཆོས་སྐྱོང་
སྤང་མ་ནམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ་དང་བཅས་པའི་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་
ནམས་གསལ་བཏབ་ལ། མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་སྤྲ་མ་འཁོར་ལོ་སྤྲོམ་པ་ཡབ་
ཡུམ་ལ་ཙ་བརྒྱུད་ཀྱི་སྤྲ་མ་ཡི་དམ་མཆོག་གསུམ་བཀའ་སྤྱོད་སྤང་མའི་
ཆོགས་ཀྱིས་བསྐྱོར་ནས་བཞུགས་པར་གྱུར། །ཅེས་བརྗོད། རང་གི་གཡས་
སུ་ཆེ་འདིའི་པ། གཡོན་དུ་མ། མདུན་དུ་མདོན་སུམ་དུ་གཞོད་པའི་དབྱ། མི་

མཛོན་པར་གཞོན་པའི་འདྲེ། གཞོན་སེམས་མེད་ཀྱང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུར་
 སྒྲ་འདྲེན་པའི་བྱུར་ཏེ་དབྱ་འདྲེ་བྱུར་གསུམ། མཐའ་སྒྲོར་དུ་རིགས་དུག་གི་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྒྲ་ཤེས་དོན་གོ་བ་མའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྒྲུག་ཤིག་གི་
 གང་བར་བསམ་ལ། བདག་དང་འགྲོ་བ་རྣམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་རི་སྤྱིད་བྱང་ཆུབ་སྟོང་པོ་ལ་
 མཆིས་གྱི་བར་དུ་དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མ་དམ་པ་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །
 རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྷན་འདས་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །
 དམ་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་
 ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་བརྗོད་ཅིང་། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་སྦྱིར་འཁོར་བ་དང་ཁྱད་པར་ངན་འགྲོའི་སྒྲུག་བསྐྱེད་ལ་ཤིན་ཏུ་འཛིགས་
 ཤིང་སྒྲུག་པའི་སྒྲོ་དང་། འཛིགས་པ་དེ་ལས་སྒྲོབ་པའི་རྒྱས་པ་མདུན་ན་
 བཞུགས་པའི་སྐྱབས་ལུལ་རྣམས་ལ་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་པ་སྟེ་སྐྱབས་
 འགྲོའི་རྒྱ་གཉིས་སམ། ཐེག་ཆེན་པ་ལྟར་ན་རང་ཉིད་སྒྲུག་བསྐྱེད་གྱིས་མནར་
 བ་མི་བཟོད་པའི་ངེས་འབྱུང་དང་། སེམས་ཅན་སྒྲུག་བསྐྱེད་གྱིས་མནར་བ་
 མི་བཟོད་པའི་སྟོང་རྗེ། སྒྲ་མ་དགོན་མཆོག་ལ་སྒྲོབ་པའི་རྒྱས་མཐུ་ཡོད་པར་
 ཡིད་ཆེས་པ་སྟེ་རྒྱ་གསུམ་གསལ་འདེབས་པ་གལ་ཆེ་ལ། སྒྲ་མས་དངོས་སུ་
 ལམ་སྟོན་ཅིང་སངས་རྒྱས་གྱིས་བཟུད་ནས་སྟོན་པས་སྒྲ་མ་དང་སངས་རྒྱས་

ལ་སྐྱབས་སྟོན་པ། ཆོས་ལ་སྐྱབས་དངོས་ཏེ་དེ་ཉིད་རང་གིས་ཉམས་སུ་ལེན་
པའི་འདུན་པ་དང་། དགོ་འདུན་ལ་ལམ་གྱི་གྲོགས་ཁྱ་བའི་ཚུ་ལ་དུ་སྐྱབས་སུ་
འགོ་བར་བྱའོ།

དུས་འདི་ནས་ཏེ་དེ་རིང་ནས་བཟུང་སྟེ་རི་སྤིང་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོ་ལ་
མཆིས་གྱི་བར་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཐམས་ཅད་གྱི་མཆོག་གམ་སྙིང་པོ་ནི་སངས་
རྒྱས་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་གནས་དང་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སྙིང་
པོ་གཉིས། གནས་ལའང་སྤྱལ་སྤྱིའི་གནས་རྒྱ་གར་རྡོ་རྗེ་གདན་ལྷ་བྱ་དང་།
ལོངས་སྤྱིའི་གནས་འོག་མིན་སྤྱག་པོ་བཀོད་པ་སྟེ་གཉིས་སོ། །རྟོགས་པ་
བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོ་ནི་བྱགས་རྒྱུད་ལ་སྤངས་རྟོགས་གྱི་ཡོན་ཏན་མཐར་བུག་
མངའ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྤྱོད། །དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ནི་དུས་གསུམ་གྱི་ཤེས་
བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་གཟེགས་ཤིང་གདུལ་བྱ་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་
ཐབས་ལ་མཁས་པས་མཐུན་པ་ཡང་མངའ་ལ། དེ་ལྟར་མཐུན་ཀྱང་བཅེ་བ་
མེད་ན་སྐྱབས་མི་མཛད་པ་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མ་བྱ་གཅིག་པ་ལ་
བཅེ་བ་ལྷ་བྱའི་བྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་མངའ་བས་ངེས་པར་སྐྱོབ་པར་མཛད།
མཐུན་བཅེ་གཉིས་དང་ལྡན་ཡང་རྒྱས་མཐུ་མེད་ན་སྟོན་པ་ཙམ་དུ་བྱད་པ་ལ་
སྐྱ་གསུང་བྱགས་གྱི་འོད་བེར་རེ་རེས་ཀྱང་སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟོན་
གྲོལ་གྱི་ལམ་ལ་འགོད་པའི་རྒྱས་པ་མངའ་བ་སྟེ་མཐུན་བཅེ་རྒྱས་གསུམ་

དང་ལྟན་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་རང་གིས་སྒྲོ་མ་བཀལ་ན་ཉིན་འབྲེལ་མ་ཆོག་ས་
 བས་སྐྱལ་བསྐྱལ་ལས་མི་སྒྲོབ་པ་ནི་དཔེར་ན་བྲག་ཕྱག་ལྟ་བུ་ལ་ཆར་
 སོགས་ལས་སྒྲོབ་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་ཀྱང་རང་ཉིད་ཐེ་ཆོམ་སོགས་ཀྱིས་དེར་
 ཟུགས་སྒྲོ་མེད་ན་ཁ་ནས་བྲག་ཕྱག་ཅེས་ཇི་ཙམ་བོས་ཀྱང་སྒྲོབ་པ་ལ་མི་པན་
 པ་ལྟར། དགོན་མཆོག་ལ་སྒྲོབ་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་ཀྱང་རང་ཐེ་ཆོམ་གྱིས་སྒྲོ་
 མ་བཀག་བར་ཁ་ནས་སྐྱབས་འགོ་ཇི་ཙམ་བཟོད་ཀྱང་དོན་ཚུང་བས་དུས་
 འདི་ནས་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་སྐྱིད་སྐྱལ་ཅི་བྱང་ཡང་ཁྱོད་ཤེས་
 སྟམ་པའི་སྒྲ་མ་དགོན་མཆོག་ལ་སྒྲོ་ལིང་བསྐྱར་གྱིས་སེམས་རྒྱ་ཡན་ལ་མ་
 སོང་བར་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདུན་པ་ཤུགས་དྲག་དང་བཅས་ཏེ་
 མགྱིན་གཅིག་གིས་བཟོད་པར་བསམ་ལ། དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མ་དམ་པ། ཞེས་
 པ་ནས། སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སྐྱབས་འགོ་བྱའོ།།

ཆད་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དངོས།

དེ་ནས་ཆད་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དངོས་ནི། བདག་གིས་རྫོགས་པའི་
 སངས་རྒྱས། ཞེས་པ་ནས། སྒྲང་བར་བགྱེའོ། །ཞེས་པའི་བར་ཏེ་བདག་གིས་
 རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱས་ལ་ཞེས་པས་བྱང་ཚུབ་
 དོན་གཉིད། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བའི་སྐྱལ་བསྐྱལ་ལས་བསྐྱལ་
 བས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་དགོད་པར་བྱ། ཞེས་པ་གཞན་དོན་

དོན་གཉེར་ཏེ་དོན་གཉེར་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་སྒྲོན་སེམས་དང་། དེའི་ཕྱིར་
དུ་བགྱིའོ་ཞེས་པ་ནི་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་ནོ། །གཞུང་འདི་ལ་ཆད་
མེད་བཞི་ཆང་ཚུ་ལ་རྩེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་བཞིན་བཤད་ན།
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཅེས་པས། རང་གིས་སེམས་ཅན་ལ་ཉེ་རིང་མེད་
པར་དམིགས་ཡུལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བས་ན་བཏང་སྟོམས་
ཆད་མེད་ཀྱི་སྟོགས་གཅིག་བསྟན་ལ། འཁོར་བའི་སྒྲུག་བསྐྱེད་ལས་བསྐྱེད་
ནས་ཞེས་པས་སྙིང་རྩེ་ཆད་མེད། རྩོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་དགོད་
པར་བྱ། ཞེས་པས་བྱམས་པ་ཆད་མེད། སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་བདེ་བ་ནི་
ནམ་ཡང་མི་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་ལ་གནས་ན་རང་
ཉིད་ཆོམ་པ་ནི་དགའ་བ་ཆད་མེད། འདིས་བཏང་སྟོམས་ཆད་མེད་ཀྱི་སྟོགས་
གཅིག་ཀྱང་བསྟན་ཏེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ན་ཕན་
ཚུན་ཆགས་སྤང་དང་བྲལ་བ་སྟེ། འཇིགས་བྱེད་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
གཞུང་འཇིན་ཀྱི་ནམ་ཉིག་གིས་མི་བསྐྱོད་པའི་བཏང་སྟོམས་ལ་གནས་པར་
བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ནས་ཐལ་མོ་སྒྱུར་ཏེ་སྒྲུ་མ་དང་དགོན་མཆོག་
རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྐྱབས་གསོལ་བརྗོད་ལ། སྐྱབས་ཡུལ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་ལས་བདུད་ཅི་སྣ་ལྟ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་
འབྱུང་བ་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་

ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་ལས་ཉོན་སྒྲིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་ཐུན་ཁུང་དུ་ཉི་
 ཟེར་ཞུགས་པ་བཞིན་གར་སོང་ཆ་མེད་དུ་སྐྱད་ཅིག་ཉིད་ལ་དག་ནས་ལུས་
 ཟག་མེད་ལོངས་སྐྱ་རྣལ་འབྱོར་མ་དང་། སེམས་རྟོག་མེད་ཆོས་སྐྱར་གྱུར་ཏེ་
 སེམས་ཅན་རྣལ་འབྱོར་མར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་བྱ་བྱ་ཁུང་དེས་བདས་པ་
 བཞིན་ཁུང་དེང་གིས་རང་རང་གི་དག་ཞིང་ལ་འཕྱར་བར་བསམ་མོ།

དེ་ནས་སྐྱབས་ལུལ་རྣམས་བསྐྱ་བའི་ཆེ་ཐོག་མར་དགོ་འདུན་དགོན་
 མཆོག་རྣམས་འོད་ཟེར་དཀར་པོའི་རྣམ་པར་རང་གི་སྤྱི་བོར་བེམ། ཆོས་
 དགོན་མཆོག་རྣམས་འོད་ཟེར་དཀར་པོའི་རྣམ་པར་རང་གི་མགྱོན་པར་བེམ།
 སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་རྣམས་འོད་ཟེར་སྟོན་པོའི་རྣམ་པར་རང་གི་སྦྱིང་
 གར་བེམས་པས་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལས་ཐོབ་པས་རང་སེམས་བདེ་
 བའི་ངོ་བོར་སོང་། བདེ་བས་སྦྱིང་བ་ངེས་པའི་བདེ་སྦྱིང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ངང་
 དུ་ཁུང་ཟད་མཉམ་པར་འཛོག་གོ། །དེ་ལྟར་སྦྱིང་བས་ཆོས་སྐྱ། བདེ་བས་
 ལོངས་སྐྱ། སྐྱང་ལུལ་རང་ཉིད་ལྟར་གསལ་བས་སྐྱལ་སྐྱ་འགྲུབ་པའི་རྒྱར་
 འགྱུར་ཞིང་། སྦྱིང་ཉིད་བསྐྱོམ་པས་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱང་ཆང་ངོ་། །
 གཞན་ཡང་སྐྱབས་འགྲོའི་ཁོངས་སུ་ངེས་འབྱུང་། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཁོངས་
 སུ་བྱང་སེམས། སྦྱིང་ཉིད་བསྐྱོམ་པས་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་ཐུན་མོང་བའི་
 ལམ་ཀྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་གསུམ་ཡང་འདུའོ། །སྐྱབས་ལུལ་བསྐྱ་བའི་ཚུལ་འདི་

ལྷར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། སྐབས་ཡུལ་ཀུན་འདུས་ནོར་བུ་ལུགས་ལ་སྒྲ་
མའི་སྐྱ་དག་འདུན། གསུང་ཆོས། ཐུགས་སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་ཡིན་
པའི་བྱིར་དང་། སྐྱོ་རྗེ་ཀུལ་སྐྱ་མདོག་དཀར་པོ་དང་། སྐྱེ་བོ་སྐྱོ་རྗེ་འི་
གནས་ཡིན་པའི་བྱིར་དག་འདུན་འོད་དཀར་པོར་རང་གི་སྐྱེ་བོར་བསྐྱ་བ་
དང་། གསུང་རྟོ་རྗེ་འོད་དཔག་མེད་སྐྱ་མདོག་དམར་པོ་དང་། མགྱིན་པ་
གསུང་རྟོ་རྗེ་འི་གནས་ཡིན་པའི་བྱིར་ཆོས་འོད་དམར་པོར་རང་གི་མགྱིན་
པར་བསྐྱ་བ་དང་། ཐུགས་རྟོ་རྗེ་མི་བསྐྱོད་པ་སྐྱ་མདོག་སྟོན་པོ་དང་། སྟོང་ག་
ཐུགས་རྟོ་རྗེ་འི་གནས་ཡིན་པའི་བྱིར་སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་འོད་སྟོན་
པོར་རང་གི་ཐུགས་ཀར་བསྐྱ་བའོ།

བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆོད་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ།

དེ་ནས་བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆོད་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ལ་ས་ལུགས་
བདག་བསྐྱེད་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཆེ་བ་དང་། མདུན་བསྐྱེད་མཆོད་བསྐྱོད་ཀྱི་ཆེ་
བ་ཡིན་པས་བདག་བསྐྱེད་ལ་མཆོད་པ་མི་འབྱུལ་བར་བཞེད་ལ། རྗེ་བདག་
ཉིད་ཆེན་པོ་ནི་ཐོབ་བྱ་འབྲས་དུས་ཀྱི་ཡོངས་དག་བཞི་དང་རྣམ་པ་མཐུན་
པར་ལམ་དུས་སུ་སྟོབ་དགོས་ལ། དེའི་བྱིར་ཡོངས་སྐྱོད་ཡོངས་སུ་དག་པ་
དང་ཆ་མཐུན་པར་མཆོད་པ་འབྱུལ་བ་ཡིན་པས། བདག་བསྐྱེད་ལ་མཆོད་པ་
ངེས་པར་འབྱུལ་དགོས་པར་གསུངས། དེ་ཡང་མཆོད་པ་དངོས་སུ་བཤམ་ན་

བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དགོས་ཤིང་། དེའི་སྡོན་དུ་མཆོད་པ་བསང་བྱེད་གྱི་ནང་
 མཆོད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དགོས། དེ་དག་བྱིན་གྱིས་སྒོ་བ་པ་ལ་ལྷ་འུའི་ནལ་
 འབྱོར་དང་ལྷན་པ་དགོས་པས་སྐད་ཅིག་གོང་བསྐྱེད་བྱ་དགོས་སོ། །དེའི་
 ཚུལ་ནི། སྐབས་ཡུལ་ཐེམ་པའི་བྱིན་གྱིས་རང་ལུས་འོད་དམར་པོའི་ནལ་
 པར་བསྐྱུས་ཏེ་སྟོང་ཡལ་དུ་སོང་བར་བསམ་ལ་སྒྲུང་བ་སྟོང་སངས། སྟོང་
 ཡུལ་བདེ་བ། འཛིན་སྒྲུངས་སྟོང་ཉིད། ཆོས་སྐྱེད་དོས་གྱི་ང་རྒྱལ་དང་ལྷན་
 པས་འཆི་བ་ཆོས་སྐྱེ་མདོར་བསྐྱུས་བསྒྲོམ། དེ་ནས་རང་གི་གོ་སར་སྐྱ་
 ཆོག་པ་བརྒྱ་དང་ཉི་མའི་སྟོང་དུ་འོད་དམར་པོ་ཁྱ་གང་ཅམ་བསམ་པ་ལ་
 འོངས་སྐྱའི་ང་རྒྱལ་བྱས་ལ་བར་དོ་འོངས་སྐྱ་མདོར་བསྐྱུས་བསྒྲོམ། སྐར་
 འོད་དེ་ཉིད་ཇི་རགས་སུ་སོང་བའི་མཐར་དོ་རྗེ་ནལ་འབྱོར་མའི་སྐྱར་ལམ་
 གྱིས་གྱུར་པར་བསམ་ལ་སྐྱེ་བ་སྐྱལ་སྐྱ་མདོར་བསྐྱུས་བསྒྲོམ་སོ། །དེའི་
 ཐུགས་ཀར་ཆོས་འབྱུང་ཉིས་བཅེགས་གྱི་ནང་དུ་ཟླ་བའི་དགྱེལ་འཁོར་གྱི་
 དབུས་སུ་བེ་ཡིག་དང་། དེའི་མཐའ་སྒྲོར་དུ་ཁུར་རོ་ཉིའི་སྐྱགས་འཕྲེང་ཁ་
 དོག་དམར་པོས་བསྒྲོར་བར་བསམ་ལ།

ནང་མཆོད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ།

ནང་མཆོད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དགོས་ཏེ། དེ་ལ་བཞི། བསང་བ། སྐྱུང་བ།
 བསྐྱེད་པ། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའོ།

དང་པོ་བསང་བ།

དང་པོ་བསང་བ་ནི། ཚེ་ཁུར་རེ་ཉེ་ཕྱི་ཕྱི་པལ། ཅེས་བརྗོད་ལ་རང་གི་
སྤྱགས་ཀའི་བོ་གྱི་རྒྱ་ད་ལས་ལྷ་མོ་དུམ་སྐྱེས་མ་སྐྱེ་མདོག་དམར་མོ་ཞལ་
གཅིག་ཕྱག་བཞི་མ་གཡས་གཉིས་གྱི་གྲུག་དང་རྒྱ་མ་རུ། གཡོན་གཉིས་ཐོད་
པ་དང་ཁ་འྲུ་ག་འཛིན་པ་སྟོས་པ་སྒྲ་བྱག་གཡས་ནས་ཐོན་ཏེ་ནང་མཆོད་ལ་
གནས་པའི་བགོགས་རྣམས་རྒྱ་མཆོད་པ་མཐར་བསྐྱེད་པར་བསམ་ལ་ལྷ་མོ་
རང་གི་སྒྲ་བྱག་གཡོན་ནས་ཞུགས་ཏེ་སྟོ་གཞི་ལ་ཐེམ་པར་བསམ་མོ། །འོད་
ཟེར་དང་མཆོད་ལྷ་སོགས་སྟོང་གའི་བོ་གྱི་རྒྱ་ད་ལས་སྟོ་བསྐྱེད་བྱེད་པ་ནི་
འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་སེམས་ལས་གྲུབ་པ་མཆོན་ཞིང་།
ཚུར་བསྐྱེད་པས་རྗོགས་རིམ་ཐབ་མའི་སྟོན་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་སྐྱེད་བ།

གཉིས་པ་སྐྱེད་བ་ནི། སྤྲ་བྲ་མའི་སྤྱགས་བརྗོད་ལ་ནང་མཆོད་ལ་སོགས་
པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པའི་ལྷ་བ་དྲན་པར་བྱས་ལ་ནང་མཆོད་
ཐོད་པ་དང་བཅས་པ་སྟོང་ཡལ་དུ་སོང་བར་བསམ་མོ།

གསུམ་པ་བསྐྱེད་བ།

གསུམ་པ་བསྐྱེད་བ་ནི། སྟོང་པའི་ངང་ལས་ནང་མཆོད་ཀྱི་གོ་སར་ཡི་

ཡིག་སྒྲིན་པོ་ཞིག་ཐོས་ཀྱིས་བྱུང་བ་འོད་དུ་ཁྱུ་བ་ལས་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་
 སྒྲིན་པོ་གཞུ་བཀའ་བའི་དབྱིབས་ཅན་གཞུ་རྒྱུད་རང་ལ་བསྟན་པའི་མཆོག་
 མ་གཡས་གཡོན་དུ་པན་ཅེ་གསུམ་པའི་དབྱིབས་ཅན་གྱི་བ་དན་རེ་རེས་
 མཆོན་པ། དེའི་སྟེང་དུ་རྩི་ཡིག་དམར་པོ་ཞིག་བྱུང་བ་འོད་དུ་ཁྱུ་བ་ལས་མེའི་
 དཀྱིལ་འཁོར་དམར་པོ་བྱུར་གསུམ་པ་མེ་ལྷེ་འབར་བའི་རང་བཞིན་ཅན།
 དེའི་སྟེང་གི་བྱུར་རེར་རང་གི་མདུན་ནས་བཙུམས་ཏེ་གཡོན་སྒྲོར་གྱིས་བྱུར་
 དང་པོར་ཞུ་ཡིག་དཀར་པོ་ལས་མི་མགོ་དཀར་པོ། གཉིས་པར་ཞུ་ཡིག་
 དམར་པོ་ལས་མི་མགོ་དམར་པོ། གསུམ་པར་ཞུ་ཡིག་སྒྲིན་པོ་ལས་མི་
 མགོ་སྒྲིན་པོ། གསུམ་གའི་ལྷག་པ་ནང་ལ་བསྟན་ཅིང་རྩོན་པ་སྟེ་གསར་པ་
 བཅད་མ་ཐག་པ་སྐྱ་བད་ལིང་གི་རྩམ་པ་ཅན་ནོ། །དེ་གསུམ་གྱི་དབྱུས་གྱི་
 བར་སྒྲིང་ལ་ཞུ་ཡིག་དཀར་པོ་ཁ་རང་ལ་བསྟན་པ་དེ་ཡོངས་སུ་བྱུར་པ་
 ལས་ཐོད་པ་བྱི་དཀར་ལ་ནང་དམར་བ་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་དབྱེལ་བ་རང་
 ལ་བསྟན་པ། དེའི་ཤར་ཏེ་དབྱེལ་བ་ཕྱོགས་སུ་ཨོ་ཡིག་དཀར་པོ་ལས་ངི་ཆེན་
 སེར་པོ་ཨོ་གྱིས་མཆོན་པ། བྱུང་དུ་ཁྱི་ལྡང་ཁུ་ལས་ལྷད་པ་པོ་ཁྱི་གིས་མཆོན་
 པ། ཁུ་བ་ཏུ་ཨོ་དམར་པོ་ལས་བྱུང་སེམས་དཀར་པོ་ཨོ་གིས་མཆོན་པ། ལྟོར་
 ཏི་སེར་པོ་ལས་རྟ་དམར་པོ་ཏི་གིས་མཆོན་པ། དབྱུས་སུ་རྩི་སྒྲིན་པོ་ཁ་རང་
 ལ་བསྟན་པ་ལས་ངི་རྩུ་མཐིང་ག་རྩི་གིས་མཆོན་པ་སྟེ་ཕྱོགས་གཡོན་སྒྲོར་

དང་། འཤར་སྟོར་ལོ་དཀར་པོ་ལས་བ་ལང་གི་འཤམ་པོ་ལོ་གྱིས་མཆན་པ། སྟོ་
རུབ་ཏུ་མི་སྟོན་བ་ལས་སྤྱིའི་འདམར་པོ་མི་གྱིས་མཆན་པ། རུབ་བྱང་དུ་པོ་
དམར་པོ་ལས་སྤང་པོ་ཆེའི་འདཀར་པོ་པོ་གྱིས་མཆན་པ། བྱང་འཤར་དུ་ཏི་
ལྡང་གུ་ལས་ཏིའི་འལྡང་གུ་ཏི་གྱིས་མཆན་པ། དབུས་སུ་པོ་དམར་པོ་སྟོ་ལ་
ཁ་བསྟན་བ་ལས་མའི་འདམར་པོ་པོ་གྱིས་མཆན་བ་སྟེ་མཆམས་གཡས་
སྟོར་གྱིས་འཁོད་པ། བདུད་ཅི་རྣམས་མར་ཁུ་འབྲེལ་བ་ལྟ་བུ་དང་། འ་རྣམས་
ཁམ་ཆད་ཅམ་གྱི་གསེལ་བྱར་བརྟུབ་ཅིང་སྤྱིའི་དབྱིབས་རང་རང་གི་གཟུགས་
མ་ཞིག་པ། དབུས་ཀྱི་རྩ་མའི་རི་ཚུ་མར་ཁུ་ལྟ་བུའི་དཀྱིལ་དུ་མའི་འགནས་བ་
ལ་ཡི་གོ་གཉིས་ཞལ་སྟོད་དང་། རྟོགས་མཆམས་ཀྱི་ཡི་གོ་རྣམས་ཁ་ནང་དུ་
བསྟན་བ་ཐམས་ཅད་ལས་རང་རང་མདོག་ཅན་གྱི་བདུད་ཅི་རྩ་མའི་སོ་སོ་ལ་
འབེབ་བཞིན་པ། ཡི་གའི་སྟེད་ཅམ་རྩ་ལ་ཐིམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཆན་པའོ།

བཞི་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ།

བཞི་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ལ་གསུམ། སྟོན་སྤྱང་པ། ཡོན་ཏན་རྟོགས་
པ། མང་པོར་སྟེལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནས་རང་གི་སྤྱགས་ཀའི་པོ་ཡིག་
ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་སྤྱང་དཀྱིལ་གྱི་བ་དན་ལ་ཕོག་པས་བ་དན་བསྟོད་
དེ་སྤྱང་གཡོས་མེ་དཀྱིལ་སྤར་བས་ཐོད་པའི་ནང་གི་རྩ་མའི་དང་ཡི་གོ་རྣམས་
ཞུ་སྟེ་ཁ་དོག་དམར་སེར་གྱི་རྣམ་པར་ཁོལ་བས་རེག་བྱ་ཤིན་ཏུ་ཆ་བར་བྱུར་

ཏེ་ཁ་དོག་དེ་རོ་རྒྱས་པའི་སྒྲོན་ཐམས་ཅད་སྦྱང་བར་བསམ་མོ། །

གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་ཏྟགས་པ་ནི། དེའི་སྟེང་གི་བར་སྒྲུང་ལ་རྩྱུ་ཡིག་
དཀར་པོ་མགོ་ཐུར་དུ་བསྟན་པ་ཞིག་གྱུར། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་བདུད་
ཅིའི་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་རྩྱུ་ག་དཀར་པོ་མཆོན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་མགོ་ཐུར་དུ་
བསྟན་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་ལ་རྩལ་ཁོལ་བའི་རྒྱངས་པ་ཕོག་པས་སྐད་ཅིག་
གིས་ཁྱེ་བ་ཐོད་པར་སྦྱང་བས་རྩལ་རྣམས་དངུལ་ཚུའི་མདོག་ལྟར་ཁ་དོག་
དཀར་པོ་རིག་བྱ་བསིལ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གྱུར་པར་བསམ་མོ། །

གསུམ་པ་མང་པོར་སྟེལ་བ་ནི། དེའི་སྟེང་དུ་སྟེང་བསྐྱེགས་ལ་དབྱངས་
གསལ་གྱི་ཡི་གེ་གཉིས་སྟེལ་བའི་མགོར་ཨོ་དང་མཇུག་ཏུ་རྩྱུ་རྩྱུ་པཌ་ཡོད་
པའི་སྒྲགས་སྟེང་འོག་ནས་དཀར་དམར་མཐིང་གའི་མདོག་ཅན་གསུམ་
བཅེགས་ཅན་དུ་གནས་པ་རྣམས་འོག་རིམ་བཞིན་གཡས་གཡོན་ནས་རང་
རང་མདོག་ཅན་གྱི་འོད་གྱི་རྣམ་པར་བསྟུས་ཏེ་ཨོ་དཀར་པོ། ལྷུང་དམར་པོ། རྩྱུ་
སྒྲོན་པོ་སྟེ་ཡི་གེ་གསུམ་དུ་གྱུར་པ་སྟེང་ནས་སྟེང་དུ་བཅེགས་པ་ལས་རང་
མདོག་ཅན་གྱི་འོད་ཟེར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྒྲགས་བཅུར་འཕྲོས་པས་རྒྱལ་བ་
སྤུས་བཅས་ཐམས་ཅད་གྱི་ཐུགས་ཀ་ནས་ཡེ་ཤེས་གྱི་བདུད་ཅི་ཁ་དོག་
དཀར་པོའི་རྣམ་པ་སྦྱན་བྱངས་ནས་ཡི་གེ་གསུམ་ལ་ཐིམ་པས་དེ་རྣམས་སྟེང་
འོག་དང་མགོ་མཇུག་ཕྱོག་ནས་རིམ་གྱིས་ཐོད་པར་སྦྱངས་ནས་ཁྱེ་བས་འཆི་

མེད་ཆོ། ཉད་མེད་སྒྲན། ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་ཅིར་གྱུར་ཏེ་རི་ཙམ་
ལོངས་སྐྱུད་ཀྱང་ཟད་པ་མེད་པའི་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོར་གྱུར་པར་བསམ་མོ།

དེ་ནས་ཚུ་གཉིས་ཉེར་སྐྱོད་རོལ་མོ་དང་བཅས་པའི་མཆོད་པ་རང་གི་
གཡོན་སྟོགས་ནས་བརྩམས་ཏེ་བཤམས་ལ། ཉང་མཆོད་ནས་མཐེབ་སྤྲོད་
གྱིས་གཏོར་ཏེ་བསང་བ་དང་སྐྱུང་བ་སྤར་བཞིན་ལ། བསྐྱེད་ཅིང་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབ་པ་ནི། སྟོང་པའི་ངང་ལས་མཆོད་རྫས་སོ་སོའི་གོ་སར་ཀློང་པོ་རེ་
རེ་གྱུང་བ་འོད་དུ་ཁྱུ་བ་ལས་ཐོད་པ་སྤྱི་དཀར་ལ་ཉང་དམར་བ་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་
ཆེ་བ་རེ་རེའི་ནང་དུ་རྒྱུ་ཡིག་སྟོན་པོ་རེ་རེ་གྱུང་བ་འོད་དུ་ཁྱུ་བ་ལས་ངོ་ཐོ་བདེ་
སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པ། རྣམ་པ་མཆོད་ཡོན་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་རྫས་སོ་
སོའི་རྣམ་པ། བྱེད་ལས་མཆོད་ཡུལ་གྱི་སྤྲོན་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་སོ་སོར་
བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་བྱུང་པར་ཅན་སྟེར་རུས་པར་བསམ་ལ་ཨ་རྒྱུ་ལ་སོགས་
པའི་སྤྲོགས་སྤྲུག་རྒྱ་དང་བཅས་པས་བྱུང་པར་གསུམ་ལྟན་དུ་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབ་པོ། །ཀློང་ལས་ཐོད་པར་བསྐྱེད་པ་ནི་ཐོད་པའི་སྐྱེད་དོད་ཀ་སྤྲུལ་ཞེས་པའི་
མིང་ཡིག་དང་པོ་ཐིག་ལེས་བརྒྱན་པ་ཡིན་པས་མིང་ཙམ་བརྟུན་ཙམ་ལས་དོན་
དམ་པར་མ་གྲུབ་པ་མཆོན་ནོ།

རྟོར་སེམས་བསྐྱོམ་བཞུགས།

དེ་ནས་རྟོར་སེམས་བསྐྱོམ་བཞུགས་བྱ་བ་ལ། དག་འདོན་ཆོམ་བྱ་དམར་

མཛད་པ་པོ་གསལ་བ་ཇི་ཏུ་ར་རྒྱ་ཐའི་དགོངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་རང་གི་སྤྱི་བོར་
 བརྒྱ་དཀར་པོའི་ལྷོ་བར་ལྷོ་བའི་སྤྱི་དུ་རྫོང་སེམས་ཡབ་ཡུམ་སྐད་ཅིག་གིས་
 བསྐྱེད་པའི་ཡབ་ཀྱིས་ཤེལ་དཀར་གྱི་རྫོང་རིལ་འཛིན་ཅིང་ཕྱག་རྒྱ་དུག་གིས་
 བརྒྱན་པ་དོ་ཇི་སྤྱིལ་གྱང་དང་། ཡུམ་གྱིས་གྱི་ཐོད་འཛིན་ཅིང་མཆོན་བྱ་བྱང་
 སེམས་མེད་པས་མཆོན་བྱེད་ཐལ་ཆེན་མ་དགོས་པས་ཕྱག་རྒྱ་ལྟ་བུ་བརྒྱན་
 པ་བརྒྱའི་སྤྱིལ་གྱང་གིས་བཞུགས་པ། ཡབ་ཀྱི་ཕྱགས་ཀར་ལྷོ་གདན་ལ་རྩྱ་
 ཡིག་དཀར་པོའི་མཐར་ཉེ་རུ་ཀའི་ཡི་གེ་བརྒྱ་པས་བསྐྱོར་བ་ལ་དམིགས་
 རས་རང་ལྷའི་ང་རྒྱ་སྐོད་ལ་བཟླ་ཞིང་བཟླས་དམིགས་རྒྱས་པར་སྒྲོ་ན་ལས་
 འདེད་མས་འདེད། ལྷ་འདེད་སོགས་བྱ་ཚུལ་འབྲིང་ཡིག་ལོགས་ཡོད་ལྟར་
 དང་། མདོར་བསྐྱུ་ན་རང་གི་སྤྱི་གར་རྩྱ་ཡིག་དཀར་པོ་བསམ་ལ་རང་
 གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་གསལ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་ནས་རྩྱ་ཡིག་
 ལ་ཐེམས་པས་མོག་མོག་པོར་སོང་བ་ལ་ཕྱགས་ཀའི་རྩྱ་ཡིག་སྤྱགས་འཕྲེང་
 ལས་བདུད་ཅི་དཀར་པོའི་རྒྱན་བབ་པས་གར་སོང་ཆ་མེད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་སྦྱང་
 བར་བསམ། དེ་ཡང་གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞི་ཆང་བ་གལ་ཆེ་ཞིང་དེ་རྣམས་ཀྱི་
 རང་ནས་གྱང་སྤྱིན་ཆད་སྒྲོམ་སེམས་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ། དེ་ཡོང་མིན་སྤར་
 བྱས་ལ་འགྲོད་སེམས་ཡོད་མེད་ལ་རག་ལས། དེ་ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་ཡིད་
 ཆེས་ཡོད་མེད་ལ་རག་ལས་ཤིང་། ཡོན་ཏན་གོང་དུ་འཕེལ་བ་ལ་སྤྱི་གསལ་

སྤྱི་དང་། ཆེ་འདི་ལ་བསགས་པ་དང་། སྡོམ་གསུམ་གྱི་བཅས་འགལ་དང་།
གསང་སྒྲགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་ཉམས་པ་རྣམས་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་ཆེས་གོགས་ཆེ་
བས་ན་རྒྱ་འབྲས་ལ་ངེས་པ་དངས་ནས་བཤགས་སྡོམ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །
སྟོབས་བཞི་ཆང་བའི་སྟོན་པ་འདུན་པ་དྲག་པོས་སྦྱངས་ན་སྤྱིང་ངེས་ཀྱི་ལས་
ཀྱང་འདག་པར་གསུངས་ཤིང་། ཉིན་རེར་ཡིག་བརྒྱ་ཉེར་གཅིག་རེ་ཆག་མེད་
དུ་བཞུས་ན་སྤྱིག་པའི་འཕེལ་ཁ་ཆད་པ་དང་། འབྲུམ་ཕྱག་བཞུས་ན་རྩ་ལྗེ་
ཡང་འདག་པ་དང་། སྡོན་འགྲོའི་འབྲིད་ཆེན་བཞི་ཆང་བ་ལ་སོགས་པའི་གནད་
ཡོད་པས་གལ་ཆེ་ཞིང་། གལ་ཏེ་མ་གྲུབ་ནའང་ཆོ་ག་ཆད་པའི་ཉེས་པ་མེད་
དོ།

ལྷ་པ་སྤྲ་མའི་རྣམ་འབྱོར།

ལྷ་པ་སྤྲ་མའི་རྣམ་འབྱོར་ནི། མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་ཞེས་པ་ནས། རང་
སེམས་དབྱེར་མེད་དུ་འདྲེས་པར་བསམ། ཞེས་པའི་བར་ཏེ། རྩེ་ཆོས་རྒྱན་
གྱིས། སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་མཐོང་བ་ཡང་། །ཆོགས་བསགས་སྤྱིབ་སྦྱངས་
ལ་སྟོས་པས། །ཡིག་བརྒྱ་འབྲུམ་ཅམ་ལྗེ་བཤགས་ནི། །བརྒྱ་ཕྱག་གང་མང་
སྡོན་བཏང་སྟེ། །དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དང་། །དབྱེར་མེད་རྩ་
བའི་སྤྲ་མ་ལ། །སྤྱིང་ནས་གསོལ་འདེབས་ཡང་ཡང་བྱ། །ཞེས་དང་། བརྟག་
གཉིས་ལས། གཞན་གྱིས་བརྗོད་མིན་ལྟན་ཅིག་སྤྱིས། །གང་དུ་ཡང་ནི་མི་

རྟེན་དོ། །སྤྱི་མཐུན་དུས་ཐབས་བསྟན་པ་དང་། །རང་གི་བསོད་ནམས་ལས་
 ཞེས་བྲ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་
 པ་ལ། རང་སེམས་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཞེས་རྟོགས་དགོས། དེ་རྟོགས་པ་
 ཡང་ཆོགས་གསོག་སྐྱབ་སྐྱོང་དང་། སྤྱི་མཐུན་གྱི་རྒྱབས་དང་མོས་གུས་ལ་
 རག་ལས་ཏེ། རོ་བོ་རྗེས། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཆེ་སྐྱེས་ཚུངས་སྐྱེས་ཐམས་
 ཅད་སྤྱི་མ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ལ། བྱེད་བོད་པ་རྣམས་སྤྱི་མ་ལ་ཐ་མལ་གྱི་འདུ་
 ཞེས་ལས་མེད་པས་གན་སྐྱེ་གསུངས། ཆོགས་གསོག་སྐྱབ་སྐྱོང་གི་ཞིང་ལ་
 སྤྱི་མ་ལས་ལྟག་པ་མེད་དེ། སྤྱིར་སྤྱི་མ་དང་སངས་རྒྱས་ལ་སྤྱངས་རྟོགས་ཀྱི་
 ཡོན་ཏན་བྱེད་པར་མེད་ཀྱང་། བཀའ་བློན་གྱི་ངོས་ནས་སངས་རྒྱས་ལས་ཀྱང་
 སྤྱི་མ་ལྟག་པ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆན་དཔེ་གསལ་རྟོགས་ཀྱིས་སྤྱི་
 པ་དང་། གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་བྲུག་ཅུ་དང་ལྟན་པ་དེ་ཉིད་རང་ཉིད་ལས་
 དང་སྐྱེ་བ་དམན་པས་དངོས་སུ་མཐོང་ཐོས་སུ་མ་གྱུར་ལ། སྤྱི་མ་དམ་པ་འདི་
 བྱི་རང་ཅག་དང་ཚུལ་མཚུངས་པའི་མཛད་པ་བསྟན་ཏེ་སྐྱེ་དང་གསུང་དངོས་
 སུ་མཐོང་ཐོས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་ཅིང་། ཐབས་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་གདམས་པ་རྣམས་
 བྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རི་ལྟར་བསྟན་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་སྤྱི་མས་གནང་བས་
 སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་མཛུལ་ཡང་དེ་པན་ཆད་ལས་འགྲོ་རྒྱ་མེད་ལ། དེའི་
 སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ལས་ཀྱང་སྤྱི་མ་བཀའ་བློན་ཆེ། བཀའ་བློན་ཆེ་བའི་དབང་

གིས་ཞིང་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ་དབེར་ན་ཆེ་འདི་ལ་ལྟོས་ནས་པ་མ་བཀའ་བློན་
ཞིན་ཏུ་ཆེ་བའི་དབང་གིས་འགྲོ་བ་གཞན་བསད་ན་སྟོག་གཙོང་གི་ལས་དང་།
པ་མ་བསད་ན་མཆོམས་མེད་ཀྱི་ལས་སུ་འགྱུར་ཞིང་། འགྲོ་བ་གཞན་ལ་པན་
བཏགས་པ་ལས་པ་མ་ལ་པན་བཏགས་ན་བསོད་ནམས་ཆེས་མཆོག་ཏུ་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་རྒྱལ་བ་དབེན་ས་བས། མདོར་ན་ཉམས་རྟོགས་ཆེ་ཆུང་གང་
སྟེས་ཀྱང་། །དད་པ་ཆེ་ཆུང་བསྐྱོམས་པའི་མཐུ་ཡིན་བས། །དངོས་གྲུབ་ཅ་
བ་བློན་ཅན་སླ་མ་ཡི། །ཡོན་ཏན་བསམ་ཞིང་སྟོན་ནས་མི་བཟླ་བའི། །
གདམས་པ་འདི་ཉིད་མཐེལ་དུ་འཛིན་པ་དང་། །དམ་བཅའ་འདི་འདྲ་གོགས་
མེད་མཐར་ཕྱིན་ཞོག །ཅེས་གསུངས། རྒྱ་མཆོན་དེའི་ཕྱིར་སྟོགས་བཙུའི་
སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོད་པ་ལུལ་བ་ལས་སླ་མའི་བ་སྐྱེའི་ཁྱང་
གཅིག་མཆོད་པ་བསོད་ནམས་ཆེ་བར་གསུངས། བཤེས་གཉིན་བསྟེན་ཅིང་
མཆོད་ཚུལ་ཡང་ལམ་ཐུན་མོང་བའི་སྐབས་ཀྱི་བསྟེན་ཚུལ་གྱིས་མི་ཆོག་པ་
སླ་མ་ལྟ་བུ་པ་ལས་ངེ་སྐད་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་བཤེས་གཉིན་དམ་པ་ཚུལ་
བཞིན་དུ་བསྟེན་ནས་ལམ་རྣམས་རྒྱད་ལ་སྟེ་བའི་གསོལ་འདེབས་དང་།
ཆོགས་གསོག་སྐྱབ་སྟོང་ལ་འབད་དགོས་པར་རྒྱད་སྟེ་རྣམས་ལས་ཡང་ཡང་
གསུངས་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ངེས་པ་བྱངས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་ལ།

སྒྲ་མ་ལ་སངས་རྒྱས་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཅོས་མིན་ཡོད་ན་རྣམ་པ་སངས་
རྒྱས་སུ་བསྒྲོམ་མ་བསྒྲོམ་ལ་བྱུང་བར་མེད་ཀྱང་། ལས་དང་པོ་བར་དེ་ལྟ་བུ་
འབྱུང་དགའ་བའི་ཕྱིར། རོ་བོ་ཅ་བའི་སྒྲ་མར་མོས་པས་བྱིན་རྒྱབས་སྦྱར་ཞིང་།
རྣམ་པ་སངས་རྒྱས་སུ་བསྒྲོམ་པས་བྱིན་རྒྱབས་ཆེ་བར་གསུངས། སངས་
རྒྱས་གཞན་གྱི་རྣམ་པར་བསྒྲོམ་པ་ལས་དོ་རྗེ་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་པར་བསྒྲོམ་ན་དེ་
ཉིད་གསུང་དོ་རྗེའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་སྒྲ་མའི་གསུང་གིས་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་
ལ་ཕན་འདོགས་སྟོབས་ཆེ་བའི་གནད་དོ།

དེ་ཡང་རང་གི་མདུན་གྱི་བར་སྒྲུང་ལ་སེལ་བརྒྱད་ཀྱིས་བཏེག་པའི་རིན་
པོ་ཆའི་ཁྱི་སྒྲར་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་གྱི་སྟོང་དུ་སྒྲ་ཆོགས་པད་ཉི་ལྔ་བའི་གདན་ལ་
རོ་བོ་རང་གི་ཅ་བའི་སྒྲ་མ་ཡིན་པ་ལ་རྣམ་པ་དཔལ་བོ་དོ་རྗེ་ཆོས། ཐུགས་
སྟོབས་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་མཆོན་པའི་སྐུ་མདོག་དཔར་ཞིང་ལང་ཆོ་དར་
ལ་བབས་པ། སྟོབས་མའི་རྒྱུད་ལ་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསྐྱེད་པས་རྒྱས་
པའི་ལས་དང་མཐུན་པའི་མཛེས་ཤིང་འཇུ་མ་པའི་ཉམས་ཅན་ཐོད་པ་བྱི་
དགའ་བས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རང་དཔར་བས་
ཡུལ་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས། དེ་གཉིས་གཅིག་ལ་ཆང་བས་བདེ་སྟོང་
དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཆོས་སྒྲོག་པ་སྒྲ་མའི་གསུང་དང་ཆོས་དཀོན་མཆོག་མཆོན་
པའི་ཐུག་གཡས་རྒྱ་མ་རུ་འཁྲུལ་བ། བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་

ལས་མི་གཡོ་ཞིང་སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་མཆོན་པའི་གཡོན་ཐོད་པ་
བདུད་ཅིས་གང་བ་ཐུགས་ཀར་འཛིན་པ། དགོ་འདུན་དགོན་མཆོག་མཆོན་
པའི་གྲུ་མོ་གཡོན་ན་ཁ་ཏྲི་ག་བསྐྱམས་པ། ཞབས་རྡོ་རྗེའི་སྦྱིལ་གྱུང་གིས་
བཞུགས་པ། དབུ་རྒྱན་སྟན་རྒྱན་ལ་སོགས་པའི་རུས་པའི་རྒྱན་བྲུག་གིས་
བརྒྱན་པ། སྦྱབས་གནས་དགོན་མཆོག་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་
བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པར་བསམ། སེང་ཁྱི་དེའི་མདུན་དུ་སེང་ཁྱི་དགུ་དང་
སྦྱོགས་གཞན་ལ་བརྒྱད་རེ། དེ་རེ་རེའི་སྟེང་དུ་བད་ཆེའི་གདན་ལ་མདུན་ནས་
གཡོན་སྒྲོར་གྱིས་རྡོ་རྗེ་འཆང་། རྡོ་རྗེ་ཆེན་པོ་འབྲོང་མ། དཔལ་རྒྱ་རོ་བ་སོགས་
བརྒྱད་པའི་སྐྱ་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལམ་འདི་ཉམས་སུ་བཞེས་པས་གོ་འཕང་དེ་
བརྟེས་པ་མཆོན་པའི་ཕྱིར་ངོ་བོ་སྐྱ་མ་དེ་དང་དེ་ཡིན་པ་ལ་ནམ་པ་རྡོ་རྗེ་ཆོས་
དང་ཆ་ལུགས་ཐམས་ཅད་མཚུངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཞལ་རང་ལ་སྦྱོགས་ཏེ་
བཞུགས་པ། ཅ་བརྒྱད་ཀྱི་སྐྱ་མ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྱི་བོར་སྦྱོར་རྡོ་རྗེའི་ངོ་བོ་ཨོ་
དཀར་པོ། མགྱིན་པར་གསུང་རྡོ་རྗེའི་ངོ་བོ་ཞུང་དམར་པོ། ཐུགས་ཀར་ཐུགས་
རྡོ་རྗེ་ངོ་བོ་རྩྱུ་སྟོན་པོ་སྟེ་གནས་གསུམ་དུ་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱིས་མཆོན་པའི་
ཐུགས་ཀའི་རྩྱུ་ཡིག་ལས་འོད་ཟེར་དམར་པོ་ལུགས་རྩྱ་ལྟ་བུ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་
སྟོས་པས་སྦྱོགས་བཅུ་ན་བཞུགས་པའི་སྐྱ་མ་ཡི་དམ་སངས་རྒྱས་བྱང་
སེམས་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྦྱོང་སྦྱང་མ་ཐམས་ཅད་སྦྱན་བྲངས་ཏེ་ཅ་

བརྒྱུད་གྱི་ཟླ་མ་རེ་རེ་ལ་འང་དགོན་མཆོག་གསུམ་ཆ་ཚང་བ་རེ་རེ་ཐེམ་པས་
རེ་རེ་འང་སྐྱབས་གནས་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པར་བསམ་མོ།

དེ་ནས་རང་གི་ལུས་གངས་མེད་པར་སྐྱེལ་ལ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་
གྱིས་ཕྱག་འཆའ་བར་བསམ་ལ། གང་གིས་ངེན་གྱིས་ཞེས་སོགས་བྱ་སྟེ། ཟླ་
མ་གང་གི་བཀའ་ངེན་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་རྒྱས་དབང་དག་དང་། བྱལ་བ་བརྒྱུད་
ལ་སོགས་པའི་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་རྣམས་ཐོབ་པར་མ་བཟད། བདེ་བ་ཆེན་
པོའི་གནས་སམ་དབྱིངས་མཐར་ཕུག་སྐྱེ་གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་ཡང་དུས་
བསྐལ་བ་གངས་མེད་གསུམ་ལ་སོགས་པར་མི་བཟོས་པར་སྐྱད་ཅིག་མ་ལྟ་
བུའི་སྟོགས་དུས་གྱི་ཆེ་ཐུང་གཅིག་ལ་ཐོབ་པས་ན་ཁྱོད་ནི་ཡིད་བཞིན་གྱི་
ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ་སྟེ། ནོར་བུ་དེ་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་ཅེར་བཀོད་ནས་
མཆོད་ཅིང་གསོལ་བ་བཏབ་ན་དགོས་འདོད་ཆར་བཞིན་དུ་འབེབས་པ་དང་
མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ངོ། །དེའི་ཕྱིར་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་
བཞིན་ལག་གི་རྣམ་པར་ཤར་བ་ངེས་དོན་གྱི་དོ་རྗེ་མཆོན་པའི་ཕྱིར་དང་དོན་
རྟགས་གྱི་དོ་རྗེ་འཛིན་པའམ་འཆང་བས་ན་དོ་རྗེ་ཅན་ཏེ་དེ་དང་དབྱེར་མེད་
པའི་ཞབས་གྱི་པརྫོ་ལ་བདག་གིས་སྐྱི་བོས་རེག་པའི་ཕྱག་འཆའ་བ་སྟེ་སྟོ་
གསུམ་གྱས་པས་འདུད་དོ། །ཞེས་སོ། །

དེ་ནས་མཆོད་པ་འབྲུལ་བ།

དེ་ནས་མཆོད་པ་འབྲུལ་བ་ལ་རང་གི་ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་སྒྲོས་
པའི་སྒྲེ་ལ་མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་ཕྱག་ན་མཆོད་རྩས་ཐོགས་བཞིན་པ་དཔག་ཏུ་
མེད་པ་སྒྲོས་ཏེ་མཆོད་པ་ལ། མཆོད་ལྷའི་སྐུ་མདོག་ནི་མཆོད་ཡོན་ལ།
ཞབས་བསིལ་ལ། མེ་ཏོག་མ་གསུམ་དཀར་མོ། བདུག་སྒྲོས་མ་དུད་ལ། མར་
མེ་མ་དམར་མེད། དྲི་ཆབ་མ་ལྗང་གུ། ཞལ་བས་མ་སྒྲ་ཆོགས་མདོག་རོལ་མོ་
མར་གསལ་ཁ་མེད་ཀྱང་སྒྲ་ཆོགས་མདོག་བྱས་ན་ཡོང་བར་མདོན་གསུངས།
ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་ལ། ཕྱག་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་རྟོར་
དྲིལ་དང་འོག་མ་གཉིས་ཀྱིས་རིན་པོ་ཆེ་ལས་བྱབ་པའི་སྒྲོད་དུ་རང་རང་གི་
མཆོད་རྩས་འཛིན་པའོ། །ཨ་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་ནི་མཆོད་ཡོན་ལ་སོགས་པ་
དང་། བྲ་རྒྱུ་སོ་སོར་བཞེས། སྐྱུ་རྒྱུ་ནི་གཞི་ཚུགས། ཡོ་ཡུལ་རྒྱུ་ནི་རྟོ་རྗེ་
གསུམ་གྱི་ས་བོན་ཏེ་རྟོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་མཆོད་ཡོན་ལ་སོགས་པ་
དབང་པོ་སོ་སོར་བཞེས་ལ་ཐུགས་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་
གཞི་ཚུགས་ཞེས་པའོ།

དེ་ནས་རིག་མ་དུག་གི་མཆོད་པ་འབྲུལ་བ་ལ། ཡོ་ཡུལ་བརྩ་ཡུ་དཔྱེ་རྒྱུ།
ཞེས་གཟུགས་རྟོ་རྗེ་མ་དཀར་མོ་མེ་ལོང་དམར་པོ་ངོས་གཉིས་པ་སྟོང་
གསུམ་ཐམས་ཅད་གསལ་བ་འཛིན་པ། ཡུ་དཔྱེ་འི་གནས་སུ། བི་ནི་ཞེས་སྐྱ་

དོ་རྩེ་མ་སྒོན་མོ་པེ་མི་འཛིན་པ། གཞུང་ཞེས་ཅི་དོ་རྩེ་མ་སེར་མོ་དུང་ཚས་
 འཛིན་པ། ར་སེ། ཞེས་རོ་དོ་རྩེ་མ་དམར་མོ་རིན་པོ་ཆེ་འཛིན་སྒྲིབ་ཆང་གིས་
 གང་བ་འཛིན་པ། སྤྲེ། ཞེས་རེག་བྱ་དོ་རྩེ་མ་ལྷང་གུ་བཙུ་ལི་ཀའམ། ཁ་
 དོག་སྒྲ་ཚོགས་བའི་གོས་འཛིན་པ། རྣམ་ཞེས་ཚས་དོ་རྩེ་མ་དཀར་མོ་རྣམ་
 ཐར་སྒོ་གསུམ་དང་ཚས་སྒྲ་འབྱུར་བ་མེད་པ་མཚོན་བའི་ཚས་འབྱུང་གུ་
 གསུམ་མཐེང་ནག་འཛིན་པ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་མ་
 གཡས་དང་པོས་རང་རང་གི་མཚོད་རྩིས་དང་། གཉིས་པས་ཁྲ་མ་རུ། གཡོན་
 དང་པོས་བདུད་རྩིས་གང་བའི་ཐོད་པ་དང་། གཉིས་པས་ཁ་འྲི་ག་འཛིན་པ་
 སྒྲོ་བའོ། །ལས་དང་པོ་པས་མཚོད་སྒྲ་ཕྱག་བཞི་མ་སྒྲོ་བ་སྒྲོས་མ་འཆུན་ན་
 ཕྱག་གཉིས་མ་སྒྲོས་པས་ཚོག་པ་གསུངས་ཤིང་། མཚོད་སྒྲ་རྣམས་སྒྲར་རང་
 གི་སྒྲིང་གར་བསྐྱ་བ་གལ་ཆེ་བའོ། །དེ་རྣམས་ནི་ཕྱི་འཛིན་པ་སྟེ།

ནང་གི་མཚོད་པ།

ནང་གི་མཚོད་པ་ནི། འོག་ནས་འབྱུང་བའི་ནང་མཚོད་དང་། སྒར་གྱི་
 མཚོད་སྒྲ་གཟུགས་མཛེས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་ནང་གི་གཟུགས་དང་། ངག་
 རས་སྒྲ་དབྱངས་སྒྲན་པོ་སྒྲོག་པ་ནང་གི་སྒྲ་དང་། ལུས་དང་ཁ་ནས་ཅི་ཞིམ་
 པོ་འབྱུལ་བ་ནང་གི་ཅི་དང་། ལྷེ་དང་མ་མཆུའི་རོ་བདའ་བ་ནང་གི་རོ་དང་།
 བརྒྱའི་རེག་བྱའི་བདེ་བ་ནང་གི་རེག་བྱ་དང་། ལྷ་མོ་རྣམས་དང་སྒྲོམས་པར་

འབྲུག་པའི་བདེ་བ་ནི་གསང་བའི་མཆོད་པ། བདེ་བའི་ངོ་བོར་སོང་བའི་
ཐུགས་དེས་ཆོས་འབྱུང་མཐིང་ནག་གཟིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་ཐམས་
ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་ཏེ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་
འབྱུངས་པར་མོས་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པ་སྟེ། འདིའི་སྐྱབས་སུ་རང་
ཉིད་གཟུགས་མཛེས་པ་སྐྱ་སྟན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་ཆགས་
ཤིང་། དེ་ལས་སྟོག་པའི་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ལ་སྤང་བའི་ཆགས་སྤང་ཞི་བའི་
གསོལ་འདེབས་ཀྱང་བྱའོ། །

དེ་ནས་སྤར་ཡང་རང་གི་ཐུགས་ཀ་ནས་རོ་རོ་རྗེ་མ་སྟོས་ཏེ་ནང་མཆོད་
འབྱུལ་བ་ལ། ཚི་ནི་ཐུགས་ཀྱི་མགོ་འདྲེན། བྱ་རུ་ལྷ་མ། བཟོ་རོ་རྗེ། ཉམ་ཆོས།
ས་པ་རི་ལྷ་ར་འཁོར་དང་བཅས་པ། ཚི་ཞུ་མྱུ་ནི་རོ་རྗེ་གསུམ་ཀྱི་ས་བོན་ཏེ།
ལྷ་མ་རོ་རྗེ་ཆོས་འཁོར་དང་བཅས་པས་རོ་རྗེ་གསུམ་ཀྱི་རང་བཞིན་ཀྱི་བདུད་
ཅི་གསོལ་བར་བསམ་ལ་དངོས་སུ་གཡོན་པའི་མཐེབ་སྲིན་ཀྱིས་ནང་མཆོད་
ཕུལ་ནས་མཆོད་ལྟ་སྟོང་གར་བསྐྱའོ།

དེ་ནས་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཞེས་པ་ནས་སོ་སོར་བཤགས་ཞེས་པ་
བཤགས་པའི་ཡན་ལག་ འགྲོ་བའི་དགོ་ལ་ཞེས་སོགས་ཡི་རང་གི་ཡན་ལག་
སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་ཅེས་སོགས་དོན་དམ་བྱང་སེམས་བཟུང་བའི་ཡན་ལག་
སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་། རྣམ་སྐྱབས་སུ་མཆི། །ཞེས་པའི་བར་སྐྱབས་འགྲོའི་

ཡན་ལག་རང་གཞན་དོན་ནི། རྣམ་བསྐྱེད་པར་བགྱི། ཞེས་པའི་བར་སྒོན་
 སེམས་གཟུང་བའི་ཡན་ལག་བྱང་ཚུབ་མཆོག་གི། རྣམ་སྐྱེད་པར་བགྱི། ཞེས་
 པའི་བར་འདུག་སྒོམ་གཟུང་བའི་ཡན་ལག་འགྲོ་ལ་པན་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་
 བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་སྟེ་བདུན་རྣམ་དག་བྱས་ལ་བྱང་སྒོམ་སྒྲར་ཡོད་གོང་འཕེལ་
 དུ་འགྱུར་བས་སྐྱབ་པའི་མཆོད་པ་དབུལ་ལོ།

ཀུ་སྤྱ་ལིའི་ཆོགས་གསོག

དེ་རྣམ་ཕྱིའི་ཕྱག་མཆོད་ལས་ནང་གི་རང་ལུས་ཆོགས་སུ་འབུལ་བ་
 བསོད་ནམས་ཆེས་ཆེ་བས། ཀུ་སྤྱ་ལིའི་ཆོགས་གསོག་བྱེད་པ་ལ། དེ་ཡང་
 བདག་གིས་སྒོན་ལུས་གྲངས་མེད་པ་ཞིག་སྒྲངས་ཀྱང་དོན་མེད་དུ་སོང་
 འདུག་པས། ད་ལན་དལ་འགྱུར་གྱི་ཉེན་བཟང་པོ་ལན་གཅིག་རྟེན་པའི་
 སྐབས་འདིར་ལུས་འདི་སྤྲོ་མ་དགོན་མཆོག་ལ་ཆོགས་སུ་ཕུལ་ནས་མར་
 གྱུར་སེམས་ཅན་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་
 པར་བྱས་ལ་དོན་དང་ལྡན་པར་བྱའོ་སྙམ་པའི་འཕེན་པ་ཞིག་གཏང་ལ། སྙིང་
 གའི་རང་སེམས་འཁྱིལ་གྱི་གསལ་བ་དེ་རྣམ་འགྱུར་མ་མཐེབ་སོར་ཅམ་དུ་
 གྱུར་པ་ཅ་དབུ་མའི་ལམ་བརྒྱུད་སྤྱི་བོ་རྣམ་ཐོན་པ་ཆོགས་ཞིང་རྣམས་ཀྱི་
 མདུན་དུ་གནས་ནས་ཕྱིར་བལྟས་པས། རང་ལུས་ཐ་མལ་པའི་ཕྱང་པོར་གྱུར་
 བ་དེ་ཞིང་སྒོང་བཅད་པ་ལྟར་ལིང་གིས་འགྱེལ་ཏེ་ཞིན་ཏུ་ཆེ་བ་འཆོ་ཞིང་

སྒྱུ་མ་པ་གཟི་བརྟེན་དང་ལྷན་པར་བསམ། སྒྲར་ཡང་རང་སེམས་ནས་འབྱོར་
མར་གསལ་བ་ལྷུང་པོ་སྟོང་པའི་སར་ཕྱིན་ནས་རྟོན་པོ་ལ་ལྷེད་བ་ལྟར་
གཡོན་སྒྲོར་ལན་གསུམ་བྱས་ཏེ་གཡས་པའི་གྲི་གྲུག་གིས་ཐོད་བ་ལིང་གིས་
བཀོགས་ཏེ་རྒྱང་དཀྱིལ་དང་མེ་དཀྱིལ་གྱི་སྟོང་དུ་མི་མགོའི་སྦྱིད་བྱ་རི་རབ་
ཅ་མ་གསུམ་གྱི་སྟོང་དུ་དབྱལ་བ་ཆོགས་ཞིང་ལ་བསྟེན་ནས་བསྐྱོན་བ་རྒྱ་
སྟོང་གསུམ་དང་མཉམ་པར་གྱུར་པའི་ནང་དུ་ལྷུང་པོ་སྟོང་པའི་རྒྱང་ལག་
གཡོན་ནས་བཙུམ་སྟེ་དུམ་བུ་གསུམ་གསུམ་དུ་བཏང་ནས་ཐོད་པར་སྒྲུག་
པས་ལ་ཞི་རི་རབ་ཅ་མ། ཐག་ཞི་རྒྱ་མཆོ་ཅ་མ། རུས་པ་ཞི་གམ་ཐང་ཅ་མ་དུ་
གྱུར། དེའི་སྟོང་དུ་ཨོ་ཨྱུང་ཨྱུང་གསུམ་སྟོང་འོག་དུ་བཙུགས་ཏེ་གནས་པར་
བསམ་ལ་འོག་གི་རྒྱང་གཡོས། མེ་འབར། ཐོད་པའི་ལ་ཐག་ཁོལ་བའི་རྒྱངས་
པ་ཡི་གོ་གསུམ་ལ་ཕོག་པས་འབྲུ་གསུམ་ལས་རང་རང་མདོག་ཅན་གྱི་འོད་
ཟེར་དཀར་དམར་མཐིང་གསུམ་སྟོས་པས་སྟོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྤྲས་
བཅས་ཀྱི་སྒྱུ་གསུང་བྱགས་ཀྱི་ཁྱི་རྒྱབས་རུས་མཐུ་ཐམས་ཅད་བདུད་ཅི་
འོད་ཟེར་དཀར་དམར་མཐིང་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་སྤྱན་དངས་པའི་ཡི་གོ་
གསུམ་ལ་ཐིམ་པས་མགོ་མཐུག་ཕྱོག་ནས་ཨྱུང་ཐོད་པར་ལྷུང་བས་སྟོན་སྒྱུངས།
ཨྱུང་ཐིམས་པས་བདུད་ཅིར་གྱུར། ཨོ་ཐིམ་པས་མི་བད་པར་སྟེལ་བར་བསམ་
ལ་འབྲུ་གསུམ་ལན་གསུམ་བརྟོན་ནས་ཁྱི་གྲིས་བརྒྱབས་པས་བདུད་ཅི་ཁ་

དོག་དཀར་པོ་རིག་བྱ་བ་སིལ་བ་རོ་མངར་བ་རྒྱས་པ་གི་ནས་ཞག་བདུན་སོང་
 བའི་རོའི་ཁར་སྐྱག་ཀྱང་གསོ་རྒྱས་པའི་རོ་རྒྱས་ཕུན་སུམ་ཆོག་ས་པར་བསམ།
 དེ་ནས་སྒྲ་མ་རྣམས་ཀྱི་མདུན་དུ་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ལ་ཡི་དམ་
 སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་སོགས་དགོན་མཆོག་སྤེལ་ཞུ་བའི་མགོན། གཡས་སུ་རྩེ་
 བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ལ་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྦྱོང་མགོན་པོ་ཡོན་ཏན་གྱི་
 མགོན། གཡོན་དུ་སྐྱུན་རས་གཟིགས་ལ་རིགས་དྲུག་སྟོང་རྩེའི་མགོན། རྒྱབ་
 ཏུ་དཔལ་ཕྱག་ན་རྩོ་རྩེ་ལ་གདོན་བགོགས་ལན་ཆགས་གྱི་མགོན་གྱིས་
 བསྐྱོར་བ་རྣམས་སྐད་ཅིག་གིས་གསལ་བཏབ་ལ་རང་གི་ཐུགས་ཀ་ནས་
 མཁའ་འགྲོ་མ་ཕྱག་ན་ཐོད་པ་ཐོགས་པ་དཔག་མེད་སྟོས་པས་བདུད་ཅི་ནས་
 བཙུས་ཏེ་ཕུལ་བར་བསམ་ལ། སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེ་བདག་གི་ལུས་ཆོག་ས་སུ་
 བཞེས་སུ་གསོ་ལ། བདག་གི་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཉེས་ལྷུང་ཐམས་ཅད་དག་ནས་
 ཆོག་ས་གཉིས་བདེ་སྐྱག་ཏུ་རྩོགས་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ་ཞེས་
 གསོལ་བ་བཏབ་ནས་འབྲུག་སུམ་བཟུང་བཞིན་དུ་གཙོ་བོ་ལ་ལན་གསུམ་
 དང་། མགོན་ཆོན་རེར་ལན་རེ་བཅས་ཁྱོན་ལན་བདུན་ཅུ་བཟུངས་ལ་དགོན་
 མཆོག་སྤེལ་ཞུ་བའི་མགོན་ལ་རྒྱལ་པོ་ལ་དཔྱ་ཁལ་འབུལ་བའི་ཚུལ། མགོན་པོ་
 ཡོན་ཏན་གྱི་མགོན་ལ་གོགས་པོ་ལ་སྟོན་མོ་འབྱེད་པའི་ཚུལ། རིགས་དྲུག་
 སྟོང་རྩེའི་མགོན་ལ་ངན་སྦྱོང་ལ་སྦྱིན་པ་གཏོང་བའི་ཚུལ། གདོན་བགོགས་

ལན་ཆགས་ཀྱི་མགོན་ལ་བུན་བདག་ལ་བུ་ལོན་འཇལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཕུལ་
བས་མར་མགོན་རྣམས་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་མར་གསལ་བའི་མགོན་རྣམས་ཀྱི་
ལྷགས་དོ་རྩེ་ཅེ་གསུམ་པར་གྱུར་པའི་དབུས་དུ་ནས་འོད་ཟེར་དཀར་པོ་སྐྱ་གུ་
ཅན་གྱིས་བྲངས་ཏེ་གསོལ་བས་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་སྦྱེས།
བདེ་བས་སྟོང་བ་ཉིད་ངེས་པའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་འབྱུངས།
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྒྲིག་སྒྲིབ་དག་ཅིང་ཆོགས་རྫོགས་ནས་སྐྱད་
ཅིག་གིས་ལུས་ལོངས་སྐྱ་རྣལ་འབྱོར་མ་དང་། སེམས་རྟོག་མེད་ཆོས་སྐྱར་
གྱུར་ནས་རང་རང་གི་དག་ཞིང་དུ་གཤེགས། ཅ་བརྒྱུད་ཀྱི་སྒྲ་མ་མ་གཏོགས་
པའི་ཡར་མགོན་རྣམས་རང་ལ་ཐེམ་པས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པར་བསམ་ལ་
མཆོད་ཡུལ་མཆོད་མཁན་མཆོད་རྣམས་ཏེ་མཆོད་པའི་འཁོར་གསུམ་ཐམས་
ཅད་མིང་རྒྱང་ཅ་མ་མ་གཏོགས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྒྱལ་ཅ་མ་ཡང་མེད་
པའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ངོ་བོར་མོས་ལ་ཐོད་པ་སོགས་མི་དམིགས་པར་
བསམ་མོ།

དེ་ནས་ལུགས་འདིའི་མཁྲལ་འབུལ་ཚུལ།

དེ་ནས་ལུགས་འདིའི་མཁྲལ་ཆོམ་བུ་བདུན་མ་ཅི་འབྲུབ་འབུལ་ཞིང་།
སོ་བདུན་མ་སོགས་རྒྱས་པ་འབུལ་བར་སྟོན་དེའི་འབྲིད་ཡིག་ལོགས་སུ་
ཡོད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ལ། རྒྱན་དུ་འཇུག་པ་བདེ་བར་བྱེད་ན། བདེ་སྟོང་

ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་ནམ་ཞེས་པ་ངོ་བོའི་བྱང་པར། སྤང་
ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ལས་བྱུང་བའི་ཞེས་པ་རྒྱུའི་བྱང་པར། རི་སྒྲིང་རིན་ཆེན་
གཏེར་བུམ་ཉི་ལྔར་བཅས། །ཞེས་པ་ནམ་པའི་བྱང་པར། སྐྱབས་མགོན་
ཐུགས་རྗེའི་གཏེར་ལ་དབུལ་བར་བཞུ། །ཞེས་པ་འབུལ་ཡུལ་གྱི་བྱང་པར་
དང་། གོང་གི་བདེ་ཞེས་པས་གསང་བ། སྟོང་ཞེས་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད། སྤང་
ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་ནང་། རི་སྒྲིང་སོགས་ཀྱིས་སྤྲེ་སྤྲེ་ནང་གསང་བ་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཐུལ་དང་། ཚོམ་བུ་ཉེར་གསུམ་མ་ཆང་བ་འདི་ཉིད་ཕུལ་ཀྱང་
ཚོག་གོ། །དེ་ལྟར་རྒྱས་བསྐྱུས་གང་རིགས་ཕུལ་ནས།

རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་རིགས་བདག་དོ་རྗེ་ཚོས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྒྲ་
བརྒྱད་གསོལ་འདེབས་བྲ་སྟེ། མདུན་གྱི་དབུས་ན་བཞུགས་པའི་དོ་རྗེ་འཆང་
སངས་རྒྱས་དོ་རྗེ་ཚོས་ཀྱི་ནམ་པ་ཅན། དེ་ནས་གཡོན་རིམ་བཞིན་དོ་རྗེ་རྣམས་
འགྱུར་མ། དཔལ་རྒྱ་རོ་ཏ་པ། བམ་མཐིང་བ་གཅེན་འདིགས་མེད་གྲགས་པ།
གཟུང་ངག་དབང་གྲགས་པ། གྲོག་སྐྱ་ལོ་རྒྱ་བ་ཤེས་རབ་བཙུགས། མལ་ལོ་
རྒྱ་བ་སྒྲོ་གྲོས་གྲགས། ས་ཆེན་ཀུན་དགའ་སྦྱིང་པོ། དེའི་སྤྲེས་བསོད་ནམས་
ཅེ་མོ། རྗེ་བཙུན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཆོན། ས་བཤ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཆོན།
འགྲོ་མགོན་ཚོས་རྒྱལ་འཕགས་པ་སྒྲོ་གྲོས་རྒྱལ་མཆོན། ཞང་སྟོན་དགོན་
མཆོག་དཔལ། ན་བཟའ་བྲག་ཕུག་པ་བསོད་ནམས་དཔལ། དཔལ་ལྷན་སྒྲ་

མ་དམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཆོན། ཡར་ལུང་པ་སེངྒེ་རྒྱལ་མཆོན། མཁའ་
ཆེན་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཆོག། འཇམ་དབྱངས་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཆོན།
བདག་ཆེན་སློ་གྲོས་རྒྱལ་མཆོན། རྡོ་རིང་པ་ཀུན་བཟང་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ། ཆར་
ཆེན་རྡོ་རྗེ་འཆང་སློ་གསལ་རྒྱ་མཆོ། འཇམ་དབྱངས་མཁའ་བཟུང་བཅའི་དབང་
ལྷུག། །མཁའ་ཆེན་བསྐྱེད་གསུམ་རྒྱལ་མཆོན། རྡོ་རྗེ་འཆང་དབང་ལྷུག་རབ་
བརྟན། བཀའ་འགྱུར་བ་མགོན་པོ་བསོད་ནམས་མཆོག་ལྷན། ཞ་ལུ་བ་རིན་
ཆེན་བསོད་ནམས་མཆོག་གྲུབ། མཁའ་རབ་བྱམས་པ་དག་དབང་ལྷན་གྲུབ།
མོར་དགོན་པ་དག་དབང་ཀུན་དགའ་ལྷན་གྲུབ་རྒྱལ་མཆོན། གནས་གསར་
བ་ཀུན་དགའ་ལེགས་པའི་འབྱུང་གནས། ཁ་རག་པ་སློ་གསལ་ལྷན་ཆོག་གས།
ལྷ་བཙུན་བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས། བཀའ་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་དགའ་ལྷན་
བསྟན་འཛིན། རྗེ་བཙུན་དམ་པ་དགའ་ལྷན་དར་རྒྱས་དཔལ་བཟང་པོ་སྟེ་སྒྲ་
མ་རང་རང་གི་གསོལ་འདེབས་དང་། ཅ་བའི་སྒྲ་མའི་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་ཆེ་
དབུས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ལ་དམིགས་ནས་བྱ་ཞིང་བདེ་ཆེན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་
ཤེས་ལྷུང་དུ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བར་གསོལ་བ་གདབ་པོ། །

ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་དབང་བཞི་ལེན་པ།

དེ་ནས་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་དབང་བཞི་ལེན་པ་ལ། སྐྱབས་གནས་ཀུན་
འདུས་སྒྲ་མ་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གསོལ་འདེབས་ལན་གསུམ་བྱ་སྟེ། འདི་

ལ་དངོས་སུ་ལན་གསུམ་ག་རང་གིས་བརྗོད་དགོས་ཀྱང་། བསྐྱོམ་དོན་ལ་ལན་
 དང་པོ་རང་གིས་རྩ་བའི་སྒྲ་མ་ལ་ཞུས། ལན་གཉིས་པ་རྩ་བའི་སྒྲ་མས་བརྒྱད་
 པའི་སྒྲ་མ་རྣམས་ལ་དབང་བཞི་བསྐྱར་ཆོག་མིན་གནང་བ་ཞུ་བའི་ཚུལ་གྱིས་
 གཡོན་སྒྲོར་དུ་གཟིགས་བཞིན་དུ་གསུང་བ་དང་། གསུམ་པ་བརྒྱད་པའི་སྒྲ་
 མ་ཐམས་ཅད་གྱིས་བསྐྱར་ཆོག་པར་གནང་བ་སྟེར་བའི་ཚུལ་གྱིས་གཙུག་པོ་ལ་
 སྐྱེན་ཆེར་གྱིས་གཟིགས་བཞིན་དུ་གསུང་བས་བསྐྱར་བར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་
 ཏེ་རྩ་བའི་སྒྲ་མའི་སྐྱེ་བོའི་ཚོ་ཡིག་ལས་བདུད་ཅི་དཀར་པོའི་རྒྱན་བབས། རང་
 གི་སྐྱེ་བོར་ཐེམས་པས་ལུས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དག །ལམ་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ་པ་ལ་
 དབང་། འབྲས་བུ་སྐྱུ་ལ་སྐྱེ་འབྲུབ་པའི་རྒྱས་པ་བཞག་མགྱོན་པའི་ལྷུང་ཡིག་
 ལས་བདུད་ཅི་དམར་པོ་བྱང་བ་རང་གི་མགྱོན་པར་ཐེམ། གསང་བའི་དབང་
 ཐོབ། ངག་གི་སྒྲིབ་པ་དག ལམ་རྫོགས་རིམ་བསྐྱོམ་པ་ལ་དབང་། འབྲས་བུ་
 ལོངས་སྐྱེ་འབྲུབ་པའི་རྒྱས་པ་བཞག་ ཐུགས་ཀའི་རྩྭ་ཡིག་ལས་བདུད་ཅི་སྟོན་
 པོ་བྱང་བ་རང་གི་སྟོང་གར་ཐེམ། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་ཐོབ། ཡིད་ཀྱི་
 སྒྲིབ་པ་དག པོ་ཉ་བསྟེན་པ་ལ་དབང་། ཆོས་སྐྱེ་འབྲུབ་པའི་རྒྱས་པ་བཞག་
 གནས་གསུམ་ག་ལས་བདུད་ཅི་དཀར་དམར་མཐིང་གསུམ་ཅིག་ཅར་བྱང་བ་
 རང་གི་གནས་གསུམ་དུ་ཅིག་ཅར་ཐེམ་པས་ཆོག་དབང་རིན་པོ་ཆེ་ཐོབ། སྒྲོ་
 གསུམ་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དག ལམ་བསམ་མི་བྱུང་བསྐྱོམ་པ་ལ་དབང་། རོ་བོ་ཉིད་

སྐྱེ་འགྲུབ་པའི་རུས་པ་བཞག་པར་བསམ་སྟེ། དེ་ཡན་ཆད་གཉིས་བྲལ་འཆད་
དུས་ཞལ་ཤེས་གསུམ། ཞེས་པའི་དང་པོ་སྒྲ་མ་བསྐྱེད་པའི་ཞལ་ཤེས་སོ།།

ཞལ་ཤེས་གཉིས་པ་སྒྲ་མ་བསྐྱེད་པའི་ཞལ་ཤེས།

ཞལ་ཤེས་གཉིས་པ་སྒྲ་མ་བསྐྱེད་པའི་ཞལ་ཤེས་ནི། དེ་ནས་དུས་གསུམ་
སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་
སོ། །ཞེས་སོགས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། བདག་གི་རྒྱད་སྐྱད་ཅིག་སྒྲ་མ་མ་དག་
པའི་ཤེས་པ་འདི་སྐྱད་ཅིག་སྤྱི་མ་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་བསྐྱར་བར་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ་ཞེས་ཞེ་ཐག་པ་ནས་གསོལ་བ་ལན་གསུམ་བཅུ་བ་པས།
༧ རྒྱལ་བ་རྟོ་རྗེ་འཆང་རྟོ་རྗེ་ཀླུ་འབྱོར་མ་ལ་ཐེམ། དེ་རྒྱ་རོ་བ་ལ་ཐེམ་པ་
སོགས་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་སྒྲ་མས་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཐེམས་
ནས་མཐར་དགའ་ལྡན་དར་རྒྱས་རྩ་བའི་སྒྲ་མ་ལ་ཐེམ། རྩ་བའི་སྒྲ་མ་ཡང་
རང་ལ་ཐུགས་རྗེས་སུ་ཆགས་པས་སངས་ཁྲི་ནས་ཡར་དང་། སྤྱི་བོ་ནས་མར་
ཐུགས་ཀའི་བར་འོད་དུ་ཁྱེན་ནས་འོད་དམར་པོ་གཟི་བྱིན་གྱིས་ནམ་མཁའ་
གང་བ་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་མཐར་རང་གི་སྤྱི་བོ་ནས་ཁྱེན་ཏེ་འོད་དེ་ཉིད་ཅི་
ཡིག་ཏུ་གྱུར་པ་སྟོང་གའི་རང་སེམས་ཅི་ཡིག་གིས་རྣམ་པ་ཅན་དང་དབྱེར་
མེད་རོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པར་བསམ་ལ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ངང་དུ་ཅི་རུས་
འཛོག་པར་བྱ་སྟེ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ནི་སྒྲ་མ་ལོངས་སྐྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེ། སྟོང་

པ་ཉིད་ནི་སྒྲ་མ་ཆོས་ཀྱི་སྒྱ། ལྷང་བ་སྒྲ་ཆོག་པ་འཆར་བ་ནི་སྒྲ་མ་སྒྱལ་པའི་
སྒྱ། དེ་ལྟ་བུའི་བདེ་སྟོང་དེ་ལ་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་མ་ཞུགས་པ་ནི་སྒྲ་མ་
རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྒྱ་ཉི་སྒྲ་མ་སྒྱ་བཞིའི་བདག་ཉིད་རང་སེམས་ལ་ཆང་བ་ཡིན་
པས་དེ་ནི་ངས་དོན་ཀྱི་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་རོ། །ཞེས་གསུངས།

དུག་པ་བདག་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར།

དུག་པ་བདག་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་ནི། བེ་ཡིག་དེ་ཉིད་རྩེ་ཆར་
སོང་སྟེ་ཞེས་པ་ནས། ཡེ་ཞེས་ཀྱི་མེ་འབར་བའི་དབུས་ན་བཞུགས་
པའོ། །ཞེས་པའི་བར་ཏེ། འདི་ལ་གཉིས། བདག་གི་གཞི་སྐྱེད་བ་དང་། བདག་
གི་གཞི་བསྐྱར་བའོ། །

དང་པོ་ལ་སྐྱེད་གཞི་ངོས་བཟུང་བ་ནི། སྐྱེར་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་འགོ་ནས་
སྐྱེད་གཞི་སྐྱོང་བྱེད་ལ་ཆོས་མཐུན་སྐྱེར་དུ་ཡོད་པས། ས་ལུགས་ལ་འགོའི་
ཉལ་ལྡང་གི་རྣལ་འབྱོར་ནས་ར་སྐྱོད་པའི་ཕྱག་བཞེས་ཡོད་ཀྱང་། རྩེ་རིན་པོ་
ཆེས་དེ་རྣམས་ཏ་ཅང་གལ་མི་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་ནས་ར་སྐྱོད་ཚུལ་མ་
གསུངས་ཤིང་། སྐྱེ་འཆི་བར་དོ་གསུམ་ནི་ཤེན་ཏུ་གལ་ཆེ་བའི་སྐྱེར་གསལ་
བར་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་གང་སྐྱེད་པའི་གཞི་ལ་འགའ་ཞིག་སྐྱེ་གནས་བཞི་
ག་དང་། འགོ་བ་གཞན་ཀྱི་སྐྱེ་འཆི་བར་དོ་གསུམ་སྐྱེད་གཞིར་བྱེད་པ་ཡོད་
ཀྱང་། རང་ལུགས་སྐྱགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་གདུལ་བུའི་གཙོ་བོ་ཆེ་གཅིག་ལ་

སངས་རྒྱས་སྐུ་བ་པའི་རྟེན་འཛམ་བུ་སྤྱིང་པའི་མི་མངལ་སྐྱེས་ཁམས་རྒྱལ་
ལྡན་དབང་པོ་གཉིས་སྐྱོར་གྱི་བདེ་བ་ལམ་དུ་བྱེད་ཀྱས་པའི་དབང་རྣམས་ཞིག་
དགོས་པ་ལས་དུད་འགྲོ་ལ་སོགས་པར་དབང་པོ་གཉིས་སྐྱོར་གྱི་བདེ་བ་
ཡོད་ཀྱང་དབང་པོ་རྩལ་ཞིང་སྐུ་བ་བསྐྱེད་ཀྱིས་མནར་བས་བདེ་བ་ལམ་དུ་
བྱེད་མི་ཀྱས། ལྷའི་འགྲོ་བ་དབང་པོ་གསལ་ཡང་རྒྱུད་ཉི་ཆེ་འདུས་པའི་བདེ་
བ་ཅུམ་ལས་ཁམས་དཀར་དམར་འདུ་འཕྲོད་གྱི་བདེ་བ་མེད། ལུས་འཕགས་
སྤྱིང་ལ་སོགས་པའི་མི་རྣམས་ལོངས་སྐྱོད་གྱི་ས་བ་ཞེས་ལོངས་སྐྱོད་ཆེ་
ཞིང་། ཆེ་རིང་ཐུང་། ལུས་བཟང་ངན། བདེ་སྐུ་སོགས་པལ་ཆེར་འདྲ་མཉམ་
ཡོད་པས་རང་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་པའི་ངེས་འབྱུང་དང་གཞན་རྒྱ་མཚན་དུ་
བྱས་པའི་སྙིང་རྗེ་སྐྱེ་དཀའ་ཞིང་དབང་པོ་རྩལ། འཛམ་བུ་སྤྱིང་པ་ནི་ལས་གྱི་
ས་བ་ཞེས་ལས་གསོག་སྟོབས་ཆེ་བས་ཆེ་སྟོད་གྱི་ལས་ཆེ་སྦྲད་ལ་སྤྱིན་
ཅིང་། ཆེ་རིང་ཐུང་། ལུས་བཟང་ངན། བདེ་སྐུ་སོགས་གྱི་བྱུང་པར་ཤིན་ཏུ་
ཆེ་བས་ངེས་འབྱུང་དང་བྱང་སེམས་སྐྱེ་སྒྲ། ས་ཚུ་མེ་རྒྱུད་ཅ་དང་ཐིག་ལེ་སྟེ་
ཁམས་རྒྱལ་དང་ལྡན་ཞིང་། དབང་པོ་རྣོ་བས་ཁམས་དཀར་དམར་འདུ་འཕྲོད་
གྱི་བདེ་བ་ལམ་དུ་བྱེད་ཀྱས་པས་ཆེ་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་གྱི་གོ་འཕང་སྐུ་བ་
ཀྱས་སོ། །ཆེ་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་ཞེས་པའི་དོན་ཡང་ལམ་མ་ཞུགས་གྱི་
གང་ཟག་གིས་རྟེན་དེ་ལ་ཆོགས་ལམ་ནས་བྱུང་འདུག་བར་གྱི་ལམ་རྣམས་

ཉམས་སུ་སྒྲངས་པས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་དོན་ནོ། །དེས་ན་འཛམ་གྲུ་གླིང་
པའི་མི་མངལ་སྐྱེས་ཁམས་དྲུག་ལྟན་པ་སྐྱབ་པ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་འཆི་བར་
དོ་གསུམ་སྐྱོང་བ་ཡིན་ཀྱི་སྐྱེ་གནས་གཞན་དང་གླིང་གཞན་དང་འགོ་བ་
གཞན་ཀྱི་སྐྱེ་འཆི་བར་དོ་སྐྱང་གཞིར་བྱེད་པ་མིན་པའི་ཚུལ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་
ནམ་གཞག་རིམ་པའི་ཁྲི་ཤར་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། །

དེ་ཡང་སྒྲིན་དུ་སྒྲུ་མ་སྒྲུ་ཆོགས་ལ་ཕྱག་མཆོད་ལ་སོགས་པའི་བསོད་
 བསམས་ཀྱི་ཆོགས་གསོག་པ་ནི། དཔེར་ན་རང་ཉིད་ལྟ་བུ་ཕྱི་མ་རྒྱལ་པོའི་གོ་
 འཕང་ཐོབ་པར་འདོད་ནས་རྒྱལ་པོར་སྐྱེ་བའི་ལས་གསོག་པ་དང་ཆོས་
 མཐུན། དེའི་རྗེས་སུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་གསོག་པ་འཆི་བ་ཆོས་སྐྱབས་སྒྲོམ་པ་
 ནི་ལས་བསགས་ནས་འཆི་བ་དང་ཆོས་མཐུན། བེ་ཡིག་ནམ་མཁར་འཛོག་
 པ་ནི་རྒྱལ་པོར་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་བར་དོ་བྱུང་བ་དང་ཆོས་མཐུན། བེ་ཡིག་རྒྱ་བའི་
 དབུས་སུ་ཁྱགས་པ་ནི་བར་དོ་བ་དེ་པ་མའི་ཁུ་ཁྱག་གི་དབུས་སུ་ཉིང་མཆམས་
 སྒྲོར་བ་དང་ཆོས་མཐུན་ནོ། །བེ་ཡིག་གིས་བར་དོ་མཆོན་པ་ནི་རྗེ་ལྷང་སྐྱེ་རིན་
 པོ་ཆེས། དེ་ཡང་ཡིག་ཆ་སྒྲུ་མ་རྣམས་སུ་མི་གསལ་ནའང་། ས་སྐྱབས་པ་རང་གི་
 མཁན་ཆེན་དག་དབང་པ་དང་མཁྱེན་རབ་ཆོས་རྗེའི་འབྲིང་ཡིག་སོགས་ལས་
 བར་སྤྱིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་བེ་ཡིག་དང་སྒྲོར་བ་སྐྱབས་གསུམ་ལམ་ཁྱེར་གྱི་དམིགས་
 པ་གསལ་བར་བཤད་པ་རྒྱད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་

གྲུབ་མཆོག་འཇམ་དཔལ་བདེ་བའི་རྟོ་རྗེའི་གསུང་རྒྱན་ལས་བྱུང་བར་སྒྲུང་སྟེ་
དེ་ལྟར་ན་ཆོས་འབྱུང་སོགས་བསྐྱོམ་པའི་སྟོན་དུ་བློ་ཡིག་ནམ་མཁར་བཞག་
ནས་འོག་ཏུ་སྒྲུབ་སྒྲགས་སྟེང་དང་བཅས་པ་གསལ་བཟབ་པའི་རྗེས་སུ་བློ་
ཡིག་མར་བབས་ནས་སྒྲུབ་པའི་དབུས་སུ་ཞུགས་པ་ལས་ལྟར་བསྐྱེད་ན་བར་
སྟོང་གི་རྣམ་ཤེས་པ་མའི་ཁུ་ཁག་གི་དབུས་སུ་ཞུགས་ནས་སྟེ་བ་ལེན་པ་དང་
མཐུན་ཆབ་ཆེ་བས་དེ་ལྟར་བྱའོ། །ཞེས་བདག་གི་སྒྲུབ་སྒྲགས་སུ་བ་ཆེན་པོས་
གསུང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་འཐད་དེ་མཁན་ཆེན་དག་དབང་
པའི་གསུང་ལས་བློ་ཡིག་སྟེང་སྟོང་མཆོན་པ་ཅམ་ལས་ནམ་མཁར་འཛོག་པ་
མ་གསལ་ཡང་། འདྲུག་པ་སྒྲུབ་པ་སོགས་པ་ནས་ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་རྗེ་རིན་པོ་
ཆའི་སྒྲུབ་པ་དོན་ཀྱན་གསལ་ལས་སྒྲུབ་སྟེང་དོན་རྒྱ་དུ་ཡིན་ཅིང་སོགས་ཁོངས་
ནས་བར་སྟོང་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ཐམས་ཅད་ལ་གོ་དགོས་གསུངས་པས་
སྒྲུབ་སྟེང་འདིར་བློ་ཡིག་གིས་བར་སྟོང་མཆོན་ཞིང་། འཆི་སྟོང་འགག་པ་དང་
བར་སྟོང་གྲུབ་པ་གཉིས་སྟེང་མདའི་མཐོ་དམའ་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་གསུངས་
པས་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ལས་ལངས་མ་ཐག་ཁོ་ནར་བར་སྟོང་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་བློ་ཡིག་
ནམ་མཁར་བཞག་ནས་སྒྲུབ་སྒྲགས་འསྟེང་སོགས་བསྐྱོམ་པའི་རྗེས་སུ་བློ་
ཡིག་དབུས་སུ་ཞུགས་པ་ནི་དཔལ་རྒྱ་རོ་བ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ཚུང་ལས་སྒྲུབ་པའི་
སྟེང་དུ་སྒྲགས་འསྟེང་བཀོད་པའི་རྗེས་སུ། དབུས་སུ་ནི་བློ་ཡིག་གོ་ཞེས་

གསུངས་ཀྱི་ཟླ་བའི་སྟེང་དུ་བོ་གྱི་མཐར་སྒྲགས་འཕྲེང་དགོད་ཅེས་མ་གསུངས་
པ་འདིས་ཀྱང་བསྟན་ཏོ།

བདེ་མཆོག་ལས་རྒྱ་དེ་ལ་དམར་མདངས་ཡོད་པ་དང་། གྱི་རྫོང་ལས།
བར་སྟོང་མཆོན་པའི་ཡི་གེ་ཉི་དམར་པོ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཚུད་པ་བར་དོའི་
ཤེས་པ་རང་གི་ཆགས་པས་བཅིངས་པ་མཆོན་བྱེད་དུ་བཞག་པ་ལྟར་བོ་
ཡིག་ཁ་དོག་དམར་པོས་བར་དོ་རང་གི་ཆགས་པས་བཅིངས་པ་མཆོན་ལ། དེ་
ལྟར་ན་རྒྱ་དེ་གསུམ་གྱི་གདང་། ཡོ་ཞུང་ལྷོ་གསུམ་གྱིས་བར་དོའི་ལུས་ངག་
ཡིད་གསུམ་མཆོན་པ་ལྟར། འདིའི་བོ་ཡིག་ལ་བར་དོའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་
མཆོན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཨེ་ཡོད་སྟུང་ན། དེ་ཡང་ཡོད་དེ་འདི་ལ་ཨེ་ཤོ་སྒྲུབ་
ལྟར་བཞག་ན་ངེས་པ་སྟེར་བས་འདི་ལྟར་དུས་འཁོར་རྩ་བརྒྱད་ལས། ཐེག་ལེ་
ཟླ་བ་ཁུ་བ་སྟུ། །རྣམ་པར་བཅད་བྱ་རྩལ་ཉི་གསུང་། །ཐུགས་ནི་རྣམ་ཤེས་སྒྲ་
ཅན་ཨ། །ཞེས་གསུངས་པས། ཐོག་མར་ཐེག་ལེ་གི། དེའི་གྲལ་གོང་དུ་རྣམ་
བཅད་གི། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཨ་ཡིག་གི། དེ་གསུམ་གའི་གྲལ་གོང་དུ་ཨེ་
སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཨ་ཡིག་གིས་པས་ཨེ་ཨེ་། དེ་རྣམ་ཀ་ལྟ་བུ་ལས། ཨ་ཡིག་དག་
གི་བར་དུ་ཨུའོ། །ཞེས་པས་ཨ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཚུད་པའི་རྣམ་བཅད་དེ་ཨུ་
ཡིག་དུ་བསྒྱུར་བས་ཨ་ཨུ་ཨ། ཨུ་ཨའོ། །ཞེས་པས་ཨུ་ཡིག་དེ་སྒྲ་སྟོག་མེད་དུ་
སོང་བས་ཨ་སྒྲལ་གསལ་བྱེད་དབྱངས་མེད་པ་པ་རོལ་གྱི་ཡི་གེར་བྲང་རོ་

ཞེས་པས་མ་སྟོག་མེད་དེ་པ་རོལ་གྱི་ཨ་ལ་བྲངས་པས་མ་སྟོག་ལྡན་དུ་གྱུར་
པས་ཨ་མུམ་འཛིག་རྟོན་པའི་ཉེ་བར་སྦྱར་བ་ལས་འཛིན་པ་གྲུབ་པོ་ཞེས་པས་
ཐེག་ལེ་མའི་སྟིང་དུ་ང་རོར་སོང་བས། མི་གྲུབ། གོང་གི་ཨེ་སྦྱབ་གཞིའི་ཨ་དེ་
ལ། ཅ་རྒྱད་ལས། མཁའ་ཁམས་ཨེ་ལ་རྣམ་པར་གནས། ། ཞེས་པས། རྣམ་
མཁའ་ལ་ཉེ་ལྷ་གནས་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་དོན་དུ་རྣམ་དབྱེ་བདུན་པ་གནས་གཞིའི་
སྒྲ་འདུག་པས་བདུན་པའི་གཅིག་ཆིག་དེ་བྱིན་པས་ཨང་། ང་ཁྱད་དོན་ཡིན་
པས་བྱིས་ཉེ་ངའི་སྟོག་གི་ཨེ་བཞག་པས་ཨ་ཨེ་ཨེ་ཡིག་ལ་ཨེ་སྟེ་ཞེས་པས།
པ་རོལ་གྱི་ཨེ་མཐོང་བས་ཨ་དེ་ཨེར་གྱུར། པ་རོལ་ལའང་དབྱེའོ་ཞེས་པས་པ་
རོལ་གྱི་ཨེ་ཡིག་བསྐྱབས་པས་ཨེ་གྲུབ་པོ། །དེས་ན་གོང་གི་ཐེག་ལེ་ལྷ་བ་ཁུ་
བ་སྒྲ། །ཞེས་པས། མའི་སྟིང་གི་ཐེག་ལེ་དེས་བྱི་ལ་ལྷ་བ། རང་ལ་ཁུ་བ། གཞན་
ལ་སྦྱ་མཆོན་ཞིང་། སྦྱ་དང་ལུས་དོན་གཅིག་པས་ཐེག་ལེས་བར་དོའི་ལུས་
མཆོན། རྣམ་པར་བཅད་བྱ་རུལ་ཉེ་གསུང་། །ཞེས་པས་རྣམ་བཅད་ལུས་འགྱུར་
བའི་མ་སྟོག་མེད་དེས་བྱི་ལ་ཉེ་མ། རང་ལ་རུལ་ཉེ་ཁྲག་གཞན་ལ་གསུང་
མཆོན་ཞིང་གསུང་དང་ངག་གཅིག་པས་མས་བར་དོའི་ངག་མཆོན། ཐུགས་
ནི་རྣམ་ཤེས་སྒྲ་གཅན་ཨ། །ཞེས་པས། མའི་སྟོག་གི་ཨ་བྱང་དེས་བྱི་ལ་སྦྱ་
གཅན། རང་ལ་རྣམ་ཤེས། གཞན་ལ་ཐུགས་མཆོན་ཞིང་ཐུགས་དང་སེམས་
གཅིག་པས་མའི་སྟོག་གི་ཨས་བར་དོའི་སེམས་མཆོན་ལ་མི་དང་བློ་གཉིས་

ཀྱི་ཡིག་ལ་གཟུགས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པས་ན་ཅི་ཡིག་གིས་བར་དོའི་ལུས་ངག་
 ཡིད་གསུམ་མཆོན་ནོ། །འོད་ཟེར་སྒྲོ་བསྐྱུ་བྱེད་པ་ནི་མངལ་ནང་དུ་མེར་མེར་
 པོ། ཅུར་ཅུར་པོ། ཉར་ཉར་པོ། གོར་གོར་པོ། འབྲང་གྲུར་ལ་སོགས་པ་ལུས་
 གྱི་ཆ་རིམ་གྱིས་རྫོགས་པ་དང་ཆ་མ་ཐུན་པ་སྟེ། ཞེ་མི་གཟུགས་སྐྱབ་གྱི་
 སྐབས་སུ་ཨ་ཐུང་ཡ་ར་ལ་ལྷ་རྣམས་འདུས་པ་ལས་མི་ཡིག་གྲུབ་ཅིང་། ཡ་ར་
 ལ་མ་བཞི་འབྱུང་བ་བཞིའི་ས་བོན་ཡིན་པས་མངལ་ནང་དུ་སས་འཛིན། ལུས་
 ཏུ། མེས་མ་རུལ་བར་སློན་པར་བྱེད། ལྷ་གིས་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་དང་ཆོས་
 མ་ཐུན་ནོ།།

འཆི་བ་ཆོས་སྐྱའི་ལམ་འབྲེང་།

དེ་ལྟར་སྐྱུང་གཞི་སྦྱོང་བྱེད་ར་འཕྲོད་པར་བྱས་ཏེ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ།
 སྦྱིང་གར་རང་སེམས་དང་སྒྲ་མའི་ཐུགས་དབྱེར་མེད་པ་ཅི་ཡིག་གི་རྣམ་པར་
 གནས་པའི་བདེ་སྦྱོང་དེའི་ངང་ལས། ཅི་ཡིག་དེ་ཉིད་རྗེ་ཆེར་སོང་སྟེ་སྐྱགས་
 ཐེང་ཆོས་འབྱུང་ལ་སོགས་པ་ནས་ནམ་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་བར་གྱི་
 སྦྱོད་བརྒྱུད་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་པས་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཉེས་སྦྱོན་ཐམས་ཅད་སྐྱུངས་
 ཏེ་བདེ་སྦྱོང་གི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ཅི་ཡིག་དེ་གཞི་རྣམ་པར་གྱུར་པར་སྒོ་ཐག་
 བཅད། སྒྲ་ཡང་ཅི་ཡིག་དེ་ཉིད་མཐའ་ནས་རིམ་གྱིས་འོད་དུ་ཁྱེན་ས་སྒྲར་གྱི་
 གོ་སར་ཤིན་ཏུ་སྒྲ་བའི་ཅི་ཡིག་ཏུ་གྱུར། དེ་ཉིད་འོག་ནས་རིམ་བཞིན་འོད་དུ་

ཁུ་བའི་མཐར་རྒྱ་ད་ཡང་སྟོང་པར་གྱུར་པར་བསམ་ཞིང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
བདེ་སྟོང་གི་ཅིས་ཟིན་པ་གཤམ་ཆེ་བས་དེའི་ང་རྒྱལ་བརྟན་པའི་ཕྱིར་ལྷུ་རྒྱ་རྒྱའི་
སྒྲགས་བརྗོད་པ་ལེགས་པར་གསུངས་སོ།།

དེའི་སྒྲགས་དོན་ནི། ཨོ་སྒྲགས་ཀྱི་མགོ་འདྲེན། ལྷུ་རྒྱ་རྒྱལ་སྟོང་པ་
ཉིད། རྩོམ་ཡེ་ཤེས་ཏེ་ཡུལ་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོ། བརྗོད་རྗེ་སྟེ་བདེ་སྟོང་
གཉིས་རྟོ་རྗེ་ལྟར་དབྱེར་མི་བྱེད་པ། སྤྲུལ་མ་རང་བཞིན། ལྷུ་རྒྱ་ཀ་བདག་ཉིད།
ཨ་ཏི་ངའོ་ཞེས་པའོ། །

སྐབས་འདིར་སྤང་ངོར་རྒྱ་ད་ཚུན་ཆད་ཀྱི་སྟོང་བཅུད་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་
པས་སྟོང་སང་ངེ་བ། སྟོང་ཡུལ་རང་སྟོབ་བདེ་བ་ཆེན་པོས་བྱུང་པའི་བདེ་སང་
ངེ་བ། འཛིན་སྤངས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྒྱལ་ཅམ་ཡང་
མེད་པར་ངེས་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ། ཚུལ་དེ་ལྟར་རྟོགས་མཁན་གྱི་སྟོབ་ཡང་
གཞི་ལམ་གཉིས་ལྟ་བུའི་རང་དགའ་བ་མ་ཡིན་པར་འབྲས་དུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
ཆོས་སྐྱེད་ངོས་དེ་ངའོ་སྟམ་པའི་ང་རྒྱལ་ཏེ་གནད་བཞི་ལྟན་ཞིག་དགོས་པས་
མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཚུན་ཆད་བསྐྱེད་ལ་ཡུན་མི་ཐུང་ཅམ་འཛོག་གོ། །དེས་ལམ་
དུས་སྐྱེད་པེ་དང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་འཆར་བའི་སྟོན་བྱེད་དང་། འབྲས་དུས་
སྐྱེད་ཆོས་སྐྱེད་འབྲུག་པའི་རྒྱར་འབྲུར་ཞིང་གཞི་ལ་འཆི་བ་སྟོང་བས་ན་འཆི་བ་
ཆོས་སྐྱེད་ལམ་འབྲེར་ཞེས་བྲ་ལ། གཞན་ཡང་སྟོང་ཉིད་བསྟོམས་པས་སྤང་

བའི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་ས་གསོག་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་
མ་རྟོག་ས་པ་གསར་དུ་རྟོག་ས་པ་དང་། རྟོག་ས་ཟེན་བློ་ཅིང་གོང་འཕེལ་དུ་
འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་དགོས་པ་མང་དུ་ཡོད་པར་གསུངས།

བར་དོ་ལོངས་སྐྱེའི་ལམ་འབྲེང་།

དེ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱར་ལྷང་
བར་བྱའོ་སྐྱམ་པའི་འཕེན་པ་སྟོན་དུ་བཏང་ལ་རང་སེམས་ཆོས་སྐྱར་མོས་པ་
དེ་བཞོན་པའི་རྒྱུ་གིས་ཉེར་ལེན་བྱས་ནས་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་བློ་ཡིག་གི་རྣམ་
པར་རྣམ་མཁར་གནས་པ་ལ་ལོངས་སྐྱེའི་ང་རྒྱལ་བྱ་ཞིང་། བློ་ཡིག་གིས་བར་
དོའི་ལུས་མཆོན་པ་དང་། གཞི་ལ་བར་དོ་སྦྱོང་བས་བར་དོ་ལོངས་སྐྱེའི་ལམ་
ཁྱེར་ཞེས་དང་། ལམ་དུས་སྟུང་ག་མ་དག་གི་སྐྱེ་ལས་དང་། འབྲས་དུས་སྟུ་
ལོངས་སྐྱེ་འགྲུབ་པའི་རྒྱར་འགྱུར་རོ། །

སྤྱི་བ་སྐྱེའི་ལམ་འབྲེང་།

དེ་ནས་བློ་ཡིག་གི་འོག་ཏུ་ཨེ་ཡིག་གཉིས་སྟེང་འོག་ཏུ་བཅེགས་ཏེ་སྟེང་
མ་ཁ་ཤར་དང་འོག་མ་རུབ་ཏུ་བསྟན་པ། དེ་གཉིས་ལོངས་སྟུང་བ་ལས་པ་
མ་གཉིས་མཆོན་པའི་ཆོས་འབྱུང་ཉིས་བཅེགས་ཀྱི་འོག་མའམ་སྤྱི་མའི་བྱར་
གཅིག་རུབ་སྟེ་རྒྱབ་ལ་བསྟན་ཅིང་། སྟེང་མའི་བྱར་གཅིག་ཤར་ཏེ་མདུན་ལ་
བསྟན་པ། ཆོས་འབྱུང་གཉིས་སྟེང་འོག་དང་སྤྱི་ནང་སྟན་བྱ་ཡོད་པ་པན་ཚུན་མི་

སྐྱེ་བ་པའི་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་མདུན་རྒྱ་བ་གཉིས་སྤངས་པའི་གྲ་བཞིར་
དགའ་འབྲིལ་དམར་སྐྱ་གཡོན་སྒྲོར་དུ་འཁོར་བ་རེ་རེ་བསམ། ཆོས་འབྱུང་གི་
དབུས་སུ་ཨ་ཡིག་དཀར་པོ་ལས་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉ་གང་བ་དཀར་ལ་
དམར་བའི་མདངས་ཅན་གྱི་སྟེང་གི་མཐའ་སྒྲོར་དུ་ཨོ་གསུམ་མའི་སྤྲགས་སྟེང་
གཡོན་སྒྲོར་གྱིས་བསྒྲོར་བར་བསམ་པ་ནི་ཟླ་བའི་དཀར་ཆས་པའི་ཁུ་བ་དང་།
དམར་ཆ་སྤྲགས་སྟེང་དང་བཅས་པས་མའི་ཁྲག་མཆོན་པའོ།

ཨོ་གསུམ་མའི་སྤྲགས་སྟེང་འགོད་ལུགས་ལ་བཞེད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་
འགའ་ཞིག་འདུག་ནའང་། རྒྱ་རོ་པའི་གཞུང་ཚུང་ལས། ཨོ་སར་བུ་རྩ་ཁྲ་གི་རྒྱ་
ཡེ་བརྩ་ཕུ་རྒྱ་ཡེ་རྩ་རྩ་པའ་སྤྲ་སྤྲ། ཞེས་པའི་སྤྲགས་ཀྱི་སྟེང་བ་ཁ་དོག་
དམར་པོ་འོད་ཟེར་ཁ་དོག་སྤྲ་ཆོགས་འཕྲོ་བ་ལུགས་ལས་ལྷོག་པར་བསམ་
མོ། །དབུས་སུ་ནི་འི་ཡིག་གོ། །ཞེས་གསུངས། བདེ་མཆོག་ཅ་རྒྱུད་ལེ་བུ་ཞེ་
བརྒྱུད་པ་ལས། དུ་སྤྲ་པའ་རྩ་རྩ་ཡེ་རྒྱ་ཁ་ཕ་རྩ་བ་ཡེ་རྒྱ་གྱི་རྩ་རྩ་བུ་རྩ་ལོ།
ཞེས་དང་། དེའི་ཐད་ཀྱིས་རྗེ་རིན་པོ་ཆའི་སྤྲས་དོན་ཀུན་གསལ་ལས། སྤྲགས་
སྟོན་པ་ན་དུ་སྤྲ་ཞེས་བྲ་བ་ལ་སོགས་པ་ལུགས་ལྷོག་ཏུ་གསུངས་པ་ནི། རྒྱུད་
ལ་རང་དགར་འདུག་པ་དགག་པའི་སྤྱིར་ཡིན་ལ། གོ་རིམ་ལུགས་མཐུན་དུ་
བཤད་ན། ཨོ་སར་བུ་རྩ་ཁྲ་གི་རྒྱ་ཡེ་བརྩ་ཕུ་རྒྱ་ཡེ་རྩ་རྩ་པའ་སྤྲ་སྤྲ། ཞེས་པའོ།
ཞེས་གསུངས། རྒྱ་རོ་པས་ལུགས་ལས་ལྷོག་པར་གསུངས་པའང་ལྷོག་ཚུལ་

རྒྱུད་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་ཡིན་ལ། རྒྱ་རོ་པའི་གཞུང་ལ་མཆན་བྱ་བཀོད་པ་
 ལས་སྟོན་པའི་དོན་གཡོན་སྟོར་ཡིན་པ་གསལ་ཞིང་། མཆན་བྱ་དེ་ས་ཆེན་
 གྱུན་སྙིང་གིས་མཛད་པར་རྒྱལ་མཆོག་ལྟ་བུའི་གསན་ཡིག་གསུང་ཆུ་རྒྱུན་དུ་
 གསལ་ལོ། །ཡོངས་འཛིན་སྟོ་བཟང་བསྟན་འཛིན་དཔལ་བཟང་པོའི་འབྲིང་
 ཡིག་ལས་ཀྱང་སྤྲུ་ཞེས་པའི་དུ་ཨོ་གྱི་འབྲིགས་སུ་བྲིག་གོ་སྟེ་བས་པ་ཞེས་
 གསུངས་ཞིང་། གཞན་ཡང་གཡོན་སྟོར་དུ་འགོད་པ་ས་དགའི་གཞུང་པལ་
 ཆེར་ལས་འབྱུང་ངོ་། །འགོད་ཚུལ་ནི། ཨོ་གསུམ། དེ་ནས་ས། དེ་ནས་ཟ། དེ་
 ནས་བྱ། དེ་ནས་རྩ་སོགས་རིམ་པ་ལྟར་བཀོད་པས་དུ་ཨོ་གྱི་འབྲུམ་དུ་བྲིང་གོ་
 སྟེ་བས་པ་ཡོང་བས་སྟགས་འཁོར་པར་མ་བཞིན་བྱ་ཞིང་། དེ་ལ་སྟོན་ལྟར་སོ་
 གཉིས་ཡོད་པ་མཆན་བཟང་པོ་སོ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། དབྱངས་གསལ་སོ་
 སོར་འབྲལ་ན་ཡི་གོ་བརྒྱད་ཅུ་ཐམ་པ་ཡོད་པ་དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུའི་ངོ་བོ་ཡིན་
 ཚུལ་གྱི་སྟོན་མེད་པའི་ལེགས་བཤའ་བདེ་མཆོག་དང་སྐར་ནས་རྒྱས་པར་
 གསུངས་སོ།།

དེ་ནས་ཡོངས་སྟོད་རྫོགས་པའི་སྐྱ་སོ་སྐྱེས་མི་མཐོང་བས་རགས་པའི་
 སྐྱལ་སྐྱ་བཟུང་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱའོ་སྟམ་པའི་འཕེན་པ་བཏང་ལ་རང་
 ནམ་མཁའི་བི་ཡིག་གིས་ལྷ་བ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བས་ལྷ་བའི་དབྱུས་སུ་
 ཞུགས། ལྷ་བ་བི་ཡིག་སྟགས་འབྲེང་དང་བཅས་པ་ལས་འོད་ཟེར་དཔག་མེད་

སྐྱོགས་བཅུར་འཕྲོས་པས་སྤྱིད་པ་འཁོར་བ་དང་། ཞི་བ་མྱང་འདས་ཀྱི་སྟོང་
བཅུད་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོག་པས་སྟོང་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་གི་རང་བཞིན་ཆོས་
འབྱུང་དང་། བཅུད་ཐམས་ཅད་དོན་རྩེ་རྣམ་འབྱོར་མའི་སྐྱུར་གྱུར་ནས་དེ་ཐམས་
ཅད་ཚུར་འདུས་ཏེ་ཁམས་དཀར་དམར་དུ་བྱ་སྟེ་བོ་ཡིག་སྒྲགས་སྤང་དང་
བཅས་པ་ལ་ཐེམ་ནས་ལྷ་བ་ཆོས་འབྱུང་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་
ཆོས་འབྱུང་ནས་མེ་རིའི་བར་གྱི་ཉེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། བཏེན་པའི་
དཀྱིལ་འཁོར་དོན་རྩེ་རྣམ་འབྱོར་མའི་སྐྱུ་སྟེ་དེ་ཐམས་ཅད་སྐྱད་ཅིག་གིས་དུས་
གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པར་བསམ་མོ། །དེ་ནི་གཞི་ལ་སྐྱེ་བ་སྐྱོང་བས་ན་སྐྱེ་བ་སྐྱལ་
སྐྱེའི་ལམ་འབྱེད་ཞེས་དང་། ལམ་དུས་སུ་དག་མ་དག་གི་རགས་ལུས་དང་།
འབྲས་དུས་སུ་སྐྱལ་སྐྱེ་འབྲུབ་པའི་རྒྱར་འབྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། འདི་
རྣམས་ལ་མངོན་བྱང་ལྔ་བསྐྱེད་དང་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་དོན་རྩེ་འཛིན་མ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ལྷ་
བའི་དཀར་ཆ་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས། དམར་ཆ་དང་སྒྲགས་འཕྲེང་མཉམ་ཉིད་ཡེ་
ཤེས། བོ་ཡིག་ལྷ་སྟོང་དུ་བྱུགས་པ་སོར་རྟོགས་ཡེ་ཤེས། འོད་ཟེར་སྟོ་བསྐྱུ་བྱ་
སྐྱབ་ཡེ་ཤེས་ཏེ་དེ་བཞི་རྒྱ་དོན་རྩེ་འཛིན་མ་དང་། སྐྱར་བོ་ཡིག་སྒྲགས་སྤང་དང་
བཅས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ཉེན་བཏེན་པ་རྫོགས་པ་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་
ཤེས་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་འབྲས་བུ་དོན་རྩེ་འཛིན་མ་སྟེ། ཞེས་ངེ་ལན་དུ་སྐྱལ་བ་ངེ་
སྟེ་བ་བཞིན་འགོད་པའོ།

བསྐྱེད་ནས་རིམ་གྱིས་གསལ་འདེབས་པ།

དེ་ལྟར་དུས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་ནས་རིམ་གྱིས་གསལ་འདེབས་པ་ལ་འོག་གཞི་སྒྲ་ཆོག་ས་དོ་རྩེ་རྒྱ་ཁྱོན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་དོ་རྩེ་ལ་གཞི། དེའི་སྟེང་དུ་ལོགས་ཐམས་ཅད་དོ་རྩེ་རྒྱ་བ། དེའི་སྟེང་དུ་དོ་རྩེ་གྲུ་སོགས་གྲུ་གྱི་སྟོང་ལྟ་བུའི་སྟེང་དུ་དོ་རྩེ་རྩོགས་པའི་ཏོག་གིས་མཆན་པ། གྲུ་དང་རྒྱ་བའི་བར་དུ་དོ་རྩེ་སྒྲ་རེ་སྟེ་དེ་རྣམས་ཁ་དོག་སྟོན་པོ། དོ་རྩེ་ཆེ་བའི་ཁོང་སེང་ཐམས་ཅད་དོ་རྩེ་ཆུང་བས་བཀག་སྟེ་མདོར་ན་ཆུང་སེལ་བུ་ཅམ་ཡང་མི་ཐར་བ་བལྟས་ན་དོ་རྩེ་དབྱིབས་རྣམས་གསལ་ཞིང་རེག་ན་མེ་ལོང་ལྟར་འཇམ་པ། བསྐྱེད་པ་འདིག་དུས་ཀྱི་འབྱུང་བས་ཀྱང་ཞིག་པར་མི་རྒྱས་པའི་ཤིན་ཏུ་སྒྲ་ཞིང་བརྟན་པ། བྱང་ཤར་དབང་ལྡན་ནས་བཅམས་ཏེ་དཀར་སེར་དམར་ལྗང་སྟོ་བའི་ཁ་དོག་སྒྲ་ལྟ་བུའི་མེ་དཔུང་གཡོན་སྒྲོར་དུ་འབྲིལ་ཞིང་འབར་བ། མེ་ལྷེ་དཔག་ཆད་དུ་མའི་བར་དུ་འཕྲོ་ཞིང་དེ་དག་གི་གསེབ་ནས་དོ་རྩེ་ཅེ་སྒྲ་པའི་མདེུ་ཅན་གྱི་དོ་རྩེ་མདའ་མེ་འབར་བ་སྟེང་འོག་དང་ཤར་ལྷན་ལ་སོགས་པའི་སྟོགས་མཆམས་པན་ཚུན་དུ་འཕྲོ་བ་གདོན་བགོགས་གདུག་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བལྟ་བ་ཅམ་ཡང་མི་བཟོད་ཅིང་། དཀར་སྟོགས་པ་རྣམས་ལ་འཇའ་འོད་དང་མེ་ཏོག་ལྟར་སྒྲང་བ། སྒྲུང་འཁོར་གྱི་ནང་གི་ཤར་དུ་གཏུམ་བྱ་བྱང་དུ་ཆང་ཆིང་འབྲིགས་པ། ལྷན་ཏུ་དོ་རྩེ་འབར་བ། སྟོར་ཀེང་རུས་ཅན། བྱང་ཤར་

དུ་བླ་ཏུ་དགོད་པ། འར་སྟོར་བཟ་ཤིས་ཆ་ལ། སྟོ་རུབ་ཏུ་ཐུན་པ་བླ་པོ།
རུབ་བྱང་དུ་གི་ལི་གི་ལི་འི་སྐྱ་སྐྱོག་པ་སྟེ་དུར་ཁྱོད་བརྒྱད་དོ། །དེ་ལ་དུར་ཁྱོད་
ཀྱི་སྐྱད་དོད་འཁ་འན་ཞེས་པ་ལ་ཡི་གེ་དེ་བཞི་བསྒྲུན་ཀྱི་བའད་པ་བྱས་ན་རོས་
བྱ་བ་བྱེད་པའི་གནས་ཞེས་འབྱུང་སྟེ་རོ་མགོ་མེད་ཀྱིས་འགོ་བ། བགགས་ཏེ་
ཤིང་ལ་དབྱངས་པས་འབྲེང་བ། ས་ལ་འབྲེལ་བས་ཉལ་བ། གསལ་ཤིང་ལ་
བསྐྱོན་པས་འདུག་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པས་སོ། ། གཞན་ཡང་དུར་ཁྱོད་དེ་ནམས་
སྟུ་ལྷོ་ཀ་ལ་སོགས་པའི་ཤིང་བརྒྱད། ཤིང་གི་རྩ་བར་གནས་པའི་བརྒྱ་བྱེན་ལ་
སོགས་པའི་ཕྱོགས་སྐྱོང་བརྒྱད་དང་། ཅེ་མོར་སྤང་པོ་ཆེའི་གདོང་པ་ཅན་ལ་
སོགས་པའི་ཞིང་སྐྱོང་བརྒྱད། ཐུགས་རྗེའི་ཚུ་བརྒྱད། ཚུ་དེ་ནམས་ལ་གནས་
པའི་ལོར་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་སྟུ་བརྒྱད། སྟོང་གི་ནམ་མཁའ་སྐྱོགས་པ་ལ་
སོགས་པའི་སྟེན་བརྒྱད། གངས་ཅན་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པའི་རི་བརྒྱད། རིའི་
ཅེ་མོར་མཆོད་ཏེན་བརྒྱད། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པའོ།

མཆོན་དོན་ལམ་ཐུན་མོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། དུར་ཁྱོད་ཀྱིས་ངེས་
འབྱུང་། དོ་རྩས་བྱང་སེམས། མེ་རིས་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་བཅས་ལམ་ཀྱི་
གཙོ་བོ་ནམ་གསུམ་སྟེ། འདིའི་སྐྱབ་པ་པོ་ལམ་ཐུན་མོང་བས་རྒྱད་སྐྱུངས་པ་
ཞིག་དགོས་པ་མཆོན། བསྐྱེད་སྟེ་བ་ལྷུ་པོས་ཡབ་ཀྱི་དོ་རྗེ། ཆོས་འབྱུང་བྱི་
མས་ཐུག་རྒྱའི་བསྐྱེད་ཆོས་འབྱུང་ནང་མས་དེ་གཉིས་མཉམ་པར་སྦྱར་བའི་

བདེ་བས་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཉིད་ཉོགས་པ། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་འབྱུང་
 རྒྱུ་པོ་དང་བཅས་པའི་དབུས་སུ་བརྟེན་པའི་དགྱིལ་འཁོར་བསྐྱེམས་པས་
 ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་གི་རྣམ་རྟེན་ཡིན་པ།
 ཆོས་འབྱུང་གི་ཅེ་མོ་སྤྱོད་པ་ལྟར་དུ་བྱུག་པ་ནི་ལས་དང་པོ་བར་བདེ་སྟོང་གི་
 ཉོག་པ་སྤྱོད་པ་སྤྱེས་པ་དང་། གདེངས་ཀ་ཆེ་བ་གྲེན་དུ་སྤྱོགས་པས་བདེ་སྟོང་
 དེ་ཇི་ཆུས་སུ་སོང་བ། གྲ་བཞིའི་དགའ་འབྲེལ་གྱི་ཐབས་བདེ་བ། མདུན་རྒྱབ་
 གྱི་ཆོས་འབྱུང་གིས་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དེ་ཤེས་རབ་སྟོང་པ་
 ཉིད། དེ་ཡང་ཆོས་འབྱུང་གཉིས་ལ་ངོས་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པ་སྤྱི་ལ་སྦྱར་ན་ནི་
 བྱིས་བཅུ་གཉིས། རང་ལ་བྱད་མེད་ལོ་བཅུ་གཉིས་མར་ཁམས་འབབ་པ།
 གཞན་ལ་དགའ་བཞི་སོ་སོར་རྒྱང་འབྲིང་ཆེན་པོ་བསྐྱེམས་པའི་བཅུ་གཉིས་
 ཡོད་པ་མཆོན། གྲ་བཞིའི་དགའ་འབྲེལ་བཞི་ལ་འབྲེལ་རྒྱང་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པ་
 སྤྱི་ལ་སྦྱར་བའི་དཀར་ཆ་འཕེལ་བའི་ཆ་བཙོ་ལྷ་དང་གང་བའི་ཆ་གཅིག་སྟེ་ཆ་
 བཅུ་དྲུག་རང་ལ་སྤྱེས་པ་ལོ་བཅུ་དྲུག་པར་ཁམས་འབབ་པ། གཞན་ལ་དགའ་
 བའི་དགའ་བ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱེམས་པས་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པ་མཆོན་ནོ།

ཆོས་འབྱུང་གི་ནང་དུ། སྤྱོགས་བཞི་དམར་ལ་མེ་རྒྱང་སེར། །བདེན་
 བལ་ལྗང་ལ་དབང་ལྗན་ནག། །སྟེ་བ་ལྗང་ལ་གེ་སར་སེར། །ཞེས་པའི་སྣ་
 ཆོགས་བརྒྱས་དེ་ཉིད་འདམ་ལས་སྤྱེས་ཀྱང་འདམ་གྱིས་མ་གོས་པ་ལྟར།

རྣམ་འབྱོར་མ་འཁོར་བའི་སྐྱོན་གྱིས་མ་གོས་པ། བསྐྱེད་སྟེ་བར་ཉི་མའི་
དགྱེལ་འཁོར་སྟེ་བ་དང་མཉམ་པས་ཉི་མའི་འོད་གྱིས་ལོ་ཏྲོག་སྟེན་པ་ལྟར་
བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གྱིས་བྱུགས་རྒྱུད་སྟེན་པ།
ཞབས་གཡོན་བསྐྱམས་པའི་མཐའ་ལས་དང་མཐོ་ལྗེའི་བར་དུ་སྟོང་རྗེའི་རང་
བཞིན་གྱི་གཡས་བརྒྱུད་པས་ལྟ་དབང་བྱུག་གི་ཆུང་མ་དུས་མཆོན་མ་
དམར་མོ་གདོང་གཅིག་མ་ལག་གཡས་ཐོད་པ་དང་གཡོན་ཁ་རྒྱ་ག་འཛིན་པ་
གན་རྒྱལ་དུ་འབྱེལ་བའི་རྒྱ་མའི་སྟོང་ནས་མནན་པས་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྟོང་
བས་ཆད་པ་མྱང་འདས་ཀྱི་མེད་མཐའ་སེལ་ཞིང་རྒྱ་མ་མནན་པས་འདོད་
ཆགས་འཛོམ་པ། ཞབས་གཡོན་བསྐྱམས་པས་འཛིགས་བྱེད་ནག་པོ་སྟེ་སྟེ་
དབང་བྱུག་གདོང་གཅིག་པ་ལག་གཡས་རྩ་མ་རུ་དང་། གཡོན་རལ་གྱི་
འཛིན་པ་ཁ་སྐྱབ་ཏུ་འབྱེལ་བའི་མགོ་བོ་རྒྱབ་ཏུ་བལྟ་ནས་སྟོང་གའི་ཐད་དུ་
དཔྲལ་བ་ནས་མནན་པས་ཤེས་རབ་ཆེན་པོའི་སྟོང་བས་འཁོར་བའི་ཡོད་
མཐའ་སེལ་ཞིང་དཔྲལ་བ་གཏི་ཐུག་སྐྱེ་བའི་གནས་དང་། སྟོང་ག་ཞེ་སྟངས་སྐྱེ་
བའི་གནས་གཉིས་མནན་པ་ཞེ་སྟངས་དང་གཏི་ཐུག་འཛོམ་པ། སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པའི་སྐྱེ་མདོག་དམར་མོ། ཆོས་ཐམས་ཅད་
སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རོ་གཅིག་པའི་ཞལ་གཅིག་དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་བྱུགས་
དང་། ཀུན་རྫོབ་དག་པ་སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་སྟེ་བདེན་པ་གཉིས་མཆོན་པའི་བྱུག་

གཉིས། དུས་གསུམ་གྱི་ཤེས་བྱ་མཐུན་པའི་སྤྱན་གསུམ། བྱི་ནང་གི་མཁའ་
 སྤྱོད་བརྟེན་པས་དག་པ་མཁའ་སྤྱོད་དུ་གཟེགས་པ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་
 ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་གཅོད་པས་སྤྱག་གཡས་གནམ་ལྷགས་ལས་བྱུང་
 པའི་གྱི་གྲུག་གསེར་གྱི་རྡོ་རྗེ་ཅེ་ལྷ་པ་བྱེད་པའི་ཡུ་བ་ཅན་ཐུར་དུ་བརྒྱུངས་
 རས་འཛིན་པ། ཐུགས་བདེ་བ་ཆེན་པོས་རྒྱུན་དུ་གང་བས་གཡོན་ཐོད་པ་སྟེ་
 རྩོགས་སུ་རྩེ་བུ་ཡོ་བའི་ཚུལ་གྱིས་བཟུང་བའི་ནང་ནས་བདུད་ཅིའི་རང་
 བཞིན་གྱི་ཐུག་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་ཞལ་དུ་གསོལ་བ། རང་ཉིད་ཤེས་རབ་
 མའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ཞལ་གཡོན་རྩོགས་སུ་གྱེན་དུ་རྩོགས་པའོ། །ཐུག་
 པ་གཡོན་པར་ཁ་རྒྱུ་ག་ཅེ་མོ་རྒྱབ་དང་རྩ་བ་མདུན་དུ་རྩེ་བུ་ཡོ་བའི་རྩོགས་ཏེ་
 འཛིན་པས་ནི་ཡབ་མཆོན་པ་སྟེ་རྒྱས་པར་འཆད་པར་བྱའོ་གསུངས།

དེ་ཡང་ཁ་རྒྱུ་ག་ཞེས་པ་བོད་སྐད་དུ་བསྐྱུར་ན་ཡན་ལག་དྲུག་པ་ཞེས་
 བྱ་བར་འགྱུར། དེ་ཡང་ལུས་གཅིག་ལ་ཡན་ལག་དྲུག་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ།
 འདིའི་ཡུ་བ་ལུས་ལྟ་བུ་དང་། བུམ་པ། ལྷ་ཆོགས་རྡོ་རྗེ། མི་མགོ་སྐམ་རད་
 ཆོན་གསུམ་ལ་ཡན་ལག་རེ་རེ། སྟེང་དུ་རྡོ་རྗེ་ཅེ་ལྷ་པ་སྟེ་དྲུག་ནི་ཡན་ལག་
 ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་འདི་ལ་བཤད་སྟོལ་མང་དུ་ཡོད་པ་ལས་ས་ལུགས་ནས་
 འབྱུང་བ་ལྟར་ན། ཡུ་བ་དཀར་པོ་བརྒྱད་ཞོགས་ཅན་གྱིས་དུར་ཁྲོད་བརྒྱད།
 ཡུ་བ་རང་ཉིད་རྗེ་ཐུར་སོང་བའི་མར་ཅེ་རྡོ་རྗེ་ཅེ་གཅིག་པའི་དབྱིབས་ཅན་

གྱིས་སྤྱང་འཁོར་མེ་རི་དང་བཅས་པ། བྱམ་པས་གཞལ་ཡས་ཁང་། དེའི་སྟེང་
གི་སྒྲ་ཆོགས་དོན་རྩེ་དམ་ཆོག་གི་འཁོར་ལོའི་སྒྲོ་མཆམས་མ་བརྒྱད། དེའི་
སྟེང་གི་མགོ་ཚྭ་ནག་པོས་བྱགས་འཁོར་གྱི་དཔའ་བོ་བརྒྱད་དང་དཔའ་མོ་
བརྒྱད། དེའི་སྟེང་གི་རད་པོའམ་རྩྱེང་པ་དམར་པོས་གསུང་འཁོར་གྱི་དཔའ་
བོ་དཔའ་མོ་བརྒྱ་དྲུག དེའི་སྟེང་གི་སྐྱམ་པོ་དཀར་པོས་སྐྱ་འཁོར་གྱི་དཔའ་བོ་
དཔའ་མོ་བརྒྱ་དྲུག དེའི་སྟེང་གི་དོན་རྩེ་ནག་པོ་ཅེ་ལྷ་པའི་ཕྱོགས་རྩ་སྟེང་མ་
བཞིས་བདེ་ཆེན་གྱི་འཁོར་ལོའི་ཡུམ་བཞི་དང་འོག་མ་བཞིས་ཐོད་པ་བཞི།
དབུས་རྩ་སྟེང་མས་ཡབ། འོག་མས་ཡུམ་སྟེ། མདོར་ན་བདེ་མཆོག་ལྷ་རེ་
གཉིས་པའི་རྟེན་བརྟེན་པའི་དགྱེལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཁ་རྒྱུ་ག་ལ་ཆང་ཞིང་།
དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཙོ་བོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཙོ་
བོ་ལ་འདུས་པས་ན་ཡབ་མཆོན་ཞིང་སྤྲས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཛིན་ཅིང་ཐབས་
ཤེས་སྒྱུར་བ་མཆོན་ནོ། །གཞན་ཡང་བྱམ་པའི་འོག་གི་ཡུ་མཆམས་ནས་རྒྱ་
མ་རུ་དང་། སྤེལ་ཆུང་དང་། བན་ཅེ་གསུམ་པ་འབྱུང་བའི་ཁ་རྒྱུ་གས་སྐྱའི་
གསང་བ། རྒྱ་མ་རུ་དང་སྤེལ་བྱས་གསུང་གི་གསང་བ། བན་གྱིས་བྱགས་གྱི་
གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་མཆོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

ཀུན་འཛིན་ནམ། གཉིས་འཛིན་ནམ། བདག་འཛིན་གྱི་མདུད་པ་གྲོལ་
བས་དབུ་སྐྱ་འཇམ་ཞིང་མཐུག་ལ་སྤྱང་བེལ་སྤར་ནག་པ་མ་འཛིངས་པ་སེལ་

བྱར་གྱུར་པས་སྐྱོད་ཁེབས་པ། ཡས་བབས་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བ་བཅུ་
 གྲུག་མཆོན་པའི་ལོ་བཅུ་གྲུག་ལོན་པའི་ན་ཆོད་དང་མཚུངས་པའི་ལང་ཆོ་
 དར་ལ་བབས་པ། འདོད་ཆགས་ཡོད་པ་ལྟར་སྒྲུང་བས་གཞན་གྱི་འདོད་
 ཆགས་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་སྤྱིར་བྱ་འབྱུང་རྒྱས་ཤིང་སྤིང་ལ་བར་དོག་པ། རོ་
 སྒྲུང་རྒྱས་ཤིང་འདོམ་སྒྱུག་པ་དམར་སེང་རེ་བ་ནས་ཁྲག་གི་རྒྱན་འཛག་པས་
 གཞན་ལ་བདེ་བ་བསྐྱེད་པ། ཡེ་ཤེས་ལྷའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་བྱུག་རྒྱ་
 ལྷས་བརྒྱན་པ་སྟེ་སྤྱི་བོར་རུས་པའི་འཁོར་ལོ་ཅིབས་བརྒྱད་པ་དཀར་པོའི་སྟེ་
 བར་རིན་པོ་ཆེ་དམར་པོ་ཆ་བརྒྱད་པ། དེའི་སྟེང་དུ་དོ་རྩེ་སྟོན་པོ་ཅེ་ལྷ་པ་
 རྩོགས་པས་མཆོན་པ། འཁོར་ལོའི་མཐར་དོ་རྩེ་ནག་པོ་བརྒྱར་རེའི་སྤིང་བ་
 གཉིས་གྱི་བར་ནས་ཐོན་པའི་ཐོད་སྐྱམ་ལྷའི་ཅེར་ནམ་སྒྲུང་དབྱས་སུ་ཡོད་
 པའི་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྷའི་སྐྱེ་མཐའ་བ་ཉས་བསྐྱོར་བའི་ཅེ་ཐུན། ཐོད་སྐྱམ་གྱི་
 ཁ་འགྲུག་ནས་ཁ་འགྲུག་གི་བར་ལ་རུས་པའི་བྱ་བ་དང་ཁའི་དབྱས་ནས་བྱ་
 བྱེད་གསུམ་རེ་འཆང་བའི་དབྱས་མ་ཅེ་སོར་གསུམ་མམ་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྐྱུན་ལ་
 མ་རེག་ཅ་མ་དང་། གཡས་གཡོན་གྱི་ཆ་ལས་སྟན་གྱི་བྱེད་ལོན་ཅ་མ་འབྱུང་བ་
 བཅས་གྱི་དབྱ་རྒྱན། སྟན་གཉིས་ལ་དབྱས་སུ་དོ་རྩེ་ཅེ་གསུམ་པས་མཆོན་
 པའི་རུས་པའི་འཁོར་ལོ་ཅིབས་བརྒྱད་པ་ལས་བྱ་བ་གསུམ་དང་། བྱེད་
 དབྱས་ལ་གསུམ་དང་། གཡས་གཡོན་ལ་རེ་རེ་འབྱུང་བའི་སྟན་རྒྱན། མགྲུལ་

གྱི་ང་ཕྱི་ད་གསུམ་གསུམ་གྱིས་བྱིན་པ་དང་། མཐའ་མའི་གཉིས་གཉིས་གྱི་
 དུས་མོ་ནོན་ཅམ་གྱི་སྐེ་རགས་སམ་འོག་པག་ཤེས་རབ་གྱི་ངོ་བོའི་ཞུ་མི་
 བཅུ་དྲུག་དང་ཐབས་གྱི་ངོ་བོའི་ཀླ་མི་སོ་བཞི་སྟེ་དབྱངས་གསལ་ལྟ་བུ་དག་
 པའི་རོ་སྐྱའི་སྒྲ་ད་བྱ་ལ་བརྒྱས་པའི་ཐོད་སྐྱམ་ལྟ་བུའི་བྲེང་བ་ཐུག་གོང་ནས་
 བརྒྱ་ཕྱ་སྒྲོམ་གྱི་བར་དུ་འབྱང་བའི་དོ་ཤལ་ཏེ། འོག་པག་དང་ཐོད་བྲེང་ཉི་བའི་
 ཕྱག་རྒྱར་བཤུད་ཅིང་འདི་གཉིས་དང་ཐོད་སྐྱམ་གསུམ་ཕྱག་རྒྱ་ལྟའི་གས་
 མིན་ནོ། །རུས་རྒྱན་ལྟའི་དག་པ་དང་སྦྱོར་ན་སྦྱི་བོའི་འཁོར་ལོ་ནས། གདུ་
 བྱའི་བར་རིམ་བཞིན་མི་བསྦྱོད་པ། འོད་དཔག་མེད། རིན་འབྱུང་། རྣམ་སྤང་
 བཅས་དང་། སྐར་རགས་གྱིས་དོན་གྲུབ་དག་པའོ། །ཡང་རུས་རྒྱན་པར་བྱིན་
 དྲུག་དང་སྦྱོར་ཚུལ་རྩེ་རིན་པོ་ཆའི་བཞེད་སྟེལ། མགུལ་རྒྱན། གདུ་བྱ། སྒྲན་
 རྒྱན། སྦྱི་བོའི་ནོར་བྱ། མཆོད་ཕྱིར་ཐོགས། འོག་པག་རྣམས་རིམ་བཤུར་
 སྦྱིན་སོགས་དྲུག་དང་སྦྱོར། འདི་ལ་ས་ཆེན་དང་བྱ་སྟོན་གྱི་བཞེད་པ་མི་འདྲ་
 བ་ཡང་གསུངས། རང་གི་གཏུམ་མོའི་མེ་མཆོན་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་མེ་དབྱུང་ཆ་
 ཞིང་གཟི་འོད་རབ་དུ་འབར་བའི་དབྱས་ན་བཞུགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས།
 དེ་ནས་དབང་བསྐྱར་རྒྱས་གདབ་མི་བྱེད་ན་ཡེ་ཤེས་གྱི་མེ་འབར་བའི་དབྱས་
 ན་བཞུགས་པ་རྣམ་སྤང་ཉི་རུ་ཀ་ཡུམ་དང་བཅས་པས་དབྱ་བརྒྱན་པའོ། །
 ཞེས་རིགས་བདག་རང་ཆས་སུ་བསྒྲོམ་པར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའི་བྱ་

སྐྱེས་ཙམ་ཉིད་ནས་རྒྱས་པོར་ངེས་པ་དང་རྣམ་པ་མཚུངས་ལ།

རྗེ་ལྟར་བསྐྱོམ་པའི་ཚུལ་ནི། སྐྱེ་བོའི་འཁོར་ལོའི་རིན་པོ་ཆེ་ཆ་བརྒྱད་
པའི་ནང་དུ་བད་ཆེའི་གདན་ལ་རྣམ་སྒྲུང་ཏེ་རུ་ཀ་སྐྱེ་མདོག་དཀར་པོ་ཞལ་
གཅིག་ཕྱག་གཉིས་གཡས་འཁོར་ལོ་དང་གཡོན་ངེལ་བུ་འཛིན་པ་ཕྱག་རྒྱ་
དུག་གིས་བརྒྱན་ཅིང་རྗེ་རྗེའི་སྐྱེལ་ཀྱང་དང་ཡུམ་ཕྱག་རྒྱ་ལྟས་བརྒྱན་པ་
བརྒྱའི་སྐྱེལ་ཀྱང་གིས་བཞུགས་པར་བསམ། དེ་ལྟར་རང་གི་སྒྲོས་བཅོས་
ནས་མོས་ངོ་ཙམ་དུ་བསྐྱོམ་པ་མ་ཡིན་པར་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་
ཤེས་གཅིག་དུ་བསྐྱེས་པའི་ངོ་བོ་འབྲས་དུས་ཀྱི་རྗེ་རྗེ་ཀླུ་འབྱོར་མ་སྐྱོན་
ཀྱན་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀྱན་ལྡན་དེ་ངའོ་སྙམ་དུ་ང་རྒྱལ་ཕྱགས་ཅན་བསྐྱེད་ཅིང་
གསལ་སྒྲུང་བཏོན་ལ་སྐྱེ་བོའི་རིགས་བདག་སྒྲ་མ་ཀྱན་འདུས། རང་ཉིད་ལྟར་
གསལ་བ་ཡི་དམ་ཀྱན་འདུས། སྙིང་གར་སྒྲགས་སྙིང་བཀོད་པ་གཟུགས་
སྒྲགས་ཀྱན་འདུས་ཏེ་ཀྱན་འདུས་གསུམ་དུ་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ་སར་བརྒྱུ་ཞུ་གི་རྒྱུ་
ཞེས་པའི་དོན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཁའ་འགྲོ་མ་ཞེས་པ། སངས་
རྒྱས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པའི་ཡུམ་མམ་བདེ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཡུམ་དུ་གོ་བར་མི་
བྱ་བར། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱགས་བདེ་སྙིང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་
ཡེ་ཤེས་གཅིག་དུ་བསྐྱེས་པའི་མཁའ་འགྲོ་མ་ཞེས་བྱ་སྟེ་དེ་རྣམས་བདག་གི་
གཞི་བསྐྱར་བའོ།

བདུན་པ་འགྲོ་བ་དག་པའི་ནལ་འབྱོར།

བདུན་པ་འགྲོ་བ་དག་པའི་ནལ་འབྱོར་ནི། རང་གི་སྣང་གར་ཆོས་
 འབྱུང་དམར་པོ། ཞེས་པ་ནས། དེ་ཐམས་ཅད་དོ་རྗེ་ནལ་འབྱོར་མའི་སྐྱར་
 གྱུར་ཅེས་པའི་བར་ཏེ། རང་གི་སྣང་གར་ཆོས་འབྱུང་དམར་པོ་ཉིས་བཅེགས་
 གྱི་ནང་དུ་ཆེ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་ལ་གནས་པའི་པོ་ཡིག་སྒྲགས་སྤེང་དང་
 བཅས་པ་ལས་འོད་ཟེར་དཀར་དམར་མཐིང་གསུམ་འབྲོས་པས་དཀར་པོའི་
 སྒྲེར་སྐྱ་འཁོར། དམར་པོའི་སྒྲེར་གསུང་འཁོར། སྒྲོན་པོའི་སྒྲེར་བྱགས་
 འཁོར་གྱི་ལྷ་ཆོགས་དཔག་མེད་སྒྲོ་བའམ་སྒྲོས་མ་འཆུན་ན་འོད་ཟེར་དམར་
 པོའམ་སྐྱ་ལྷ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བ་སྐྱའི་བྱ་གནས་ཐོན་ཏེ་འཛིག་ཏེན་ཁམས་གྱི་
 སྒྲོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་ལ་ཕོག་པས་སྒྲོད་གྱི་སེག་མ་དང་གྲོ་མོ་ལ་སོགས་པ་
 དང་བཅུད་གྱི་སྒྲིག་སྒྲིབ་བག་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉིས་སྒྲོན་ཐམས་ཅད་
 སྐད་ཅིག་ཉིད་ལ་དག་པར་བསམ་པ་ནི་གཞན་གྱི་གཞི་སྦྱར་བའོ། །དེ་ནས་
 སྒྲོད་གྱི་འཛིག་ཏེན་ཐམས་ཅད་བདེ་སྒྲོང་གི་རང་བཞིན་ཆོས་འབྱུང་དང་།
 བཅུད་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་ལུས་དོ་རྗེ་པག་མོ་དང་སེམས་ཏྲིག་མེད་
 ཆོས་སྐྱར་གྱུར་པར་བསམ་པ་ནི་གཞན་གྱི་གཞི་བསྐྱར་བ་སྟེ། རང་གི་སྣང་
 ཞེན་གྱི་དི་མ་སྒྲོང་ཞིང་ཆོགས་རྗེགས་པ་ལ་པར་སྤྱན་ཐེག་པའི་གཏོང་ལེན་
 ལས་ཆེས་ཁུད་པར་འཕགས་ཤིང་། དགྱིལ་འཁོར་གཞན་དུ་དགྱིལ་འཁོར་

རྒྱལ་མཆོག་གི་ཉིང་རེ་འདྲིན་དང་རྣམ་པ་མ་ཐུན་ནོ།།

ལུས་དཀྱིལ་བསྐྱོམ་ཚུལ།

སྐབས་འདིར་ལུས་དཀྱིལ་བསྐྱོམ་པར་འདོད་ན། དེའི་ཚུལ་ལ་འདི་སྟོར་
གྱི་ཡིག་ཆ་མང་པོར་བློ་ཡིག་སྤྲུགས་སྤེང་དང་བཅས་པ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་ཅམ་
ལས་རྒྱ་མཆོན་གང་ཡང་མ་གསལ་ལ། དེ་ལྟ་བུ་ལུས་དཀྱིལ་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ་
ལུས་ལ་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་པ་ཅམ་ཞིག་ལུས་དཀྱིལ་དུ་འགྱུར་ན་འདྲིགས་བྱེད་ལྟ་བུ་
ལ་མིག་གཉིས་སུ་ཀློ་ལས་རྟོ་རྗེ་མིག་བསྐྱེད་པ་སོགས་ཀྱང་ལུས་དཀྱིལ་དུ་
འགྱུར་ཞིང་སྤྱི་དཀྱིལ་ལས་ཟབ་པའི་བྱང་ཆོས་གང་ཡང་མེད་པའི་སྤྱིར་
རོ། །དེས་ན་གང་ལས་བསྐྱུབ་པའི་གཞི་ནི་དཔེར་ན་རས་བྲིས་སམ་རྩལ་
ཆོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དངོས་སུ་བཞེངས་ལ་དེ་ཉིད་སྟོང་པར་སྐྱེངས་ཏེ་སྐྱུབ་
པ་རས་བྲིས་སམ་རྩལ་ཆོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱུབ་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་
འདིར་ཡང་སྐྱུབ་གཞི་རང་གི་ལུས་སྤར་བྱུབ་ཐེན་གྱི་སྟེང་ནས་ལུས་ཀྱི་ཆ་
ཤས་ལས་ལྟར་བསྐྱེད་པ་ཞིག་དགོས་སོ། །ཡང་གཞུང་ཁ་ཅིག་ཏུ་བློ་གྲོ་
སྟོག་ཏུ་ཡ་ར་ལ་ཨ་བཞི་ཡོད་པ་སྤལ་ནས་གཙོ་འཁོར་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་པ་དང་། བློ་
ཡིག་ལས་གཙོ་མོ་བསྐྱེད་པར་འདོད་པ་སོགས་ཡོད་ཀྱང་། གསལ་བྱེད་གྱི་
སྟོག་ཏུ་དབྱངས་ཞུགས་པ་ལས་དབྱངས་ཀྱི་སྟོག་ཏུ་གསལ་བྱེད་ཞུགས་པ་
དང་གསལ་བྱེད་གྱི་སྟོག་ཏུ་གསལ་བྱེད་ཞུགས་པ་སྐྱེད་པའི་ལུགས་མ་ཡིན་

ཞིང་། བེ་ཡིག་ལས་གཙོ་མོ་རྒྱུད་པ་བསྐྱེད་པའི་གནས་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ།

དེས་ན་འདི་ལ་ཨེ་ཨོ་ག་ཟུགས་སྒྲུབ་ལྟར་བཤད་ན་དེས་ཞེས་སྟེར་བས་
 འདི་ལྟར། འཇམ་དཔལ་མཆན་བརྗོད་ལས། སྟོང་བ་ཆེན་པོ་ཡི་གེ་ལྔ། །ཞེས་
 སྟོང་ཆེན་ཡི་གེ་ལྔ་ནི། ཨ་ཨེ་ཨུ་རི་ལི་ལུ་པོ་འདི་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཀ་ལཱ་བ་
 ལས། ཨེ་ཡའོ། ཨུ་ཤའོ། རི་རའོ། ལི་ལའོ། །ཞེས་བས་རིམ་བ་ལྟར་ཨེ་ཨུ་
 ར་ལ་བཞི་ཡ་ཤ་ར་ལ་བཞིར་ལུས་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ནམས་གྱི་དབུས་སུ་ཨ་
 ཐུང་གི་གུག་གི་ནམ་བ་ཅན་འཛོག་བ་སོགས་དཔེ་ཆུང་བྱར་གསལ་ལྟར་
 བསྒྲིགས་བས་ཨ་ཐུང་སྟོག་ཏུ་ཞུགས་བའི་ཤ་རུའི་ཨོ་ཡིག་གྲུབ་ཅིང་། ཨོ་
 ཡིག་དེ་སྤལ་ན་ཨ་ཐུང་ཡ་ར་ལ་ཤ་ལྟར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཨ་ཐུང་ལས་
 གཙོ་མོ་དང་ཡ་ར་ལ་ཤ་བཞི་ལས་རིམ་བ་ལྟར་ལྟང་དམར་སེར་དཀར་བའི་
 རྣལ་འབྱོར་མ་བཞི་བསྐྱེད་བ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ཡང་རང་གི་སྟེ་བར་མ་ལས་ཐོབ་པའི་ཁམས་དམར་པོ་ཉི་ལ་ཀ་ཞེས་
 བ་ཡུངས་ཀར་སྟོམ་པོའི་འབྲུ་ཆད་ཅམ་དང་། སྟོང་གར་བ་ལས་ཐོབ་པའི་
 ཁམས་དཀར་པོ་དབྱིད་ཅེས་བ་ཡུངས་ཀར་སྟོམ་པོའི་འབྲུ་ཆད་ཅམ་ཞེག་
 ཡོད་པས་སྟེ་བའི་ཉི་ལ་ཀ་ཡར་བྲངས་ཏེ་སྟོང་གའི་ཟླ་དཀྱིལ་གྱི་དབུས་སུ་བེ་
 ཡིག་ཡོད་པ་ལ་ཁམས་དཀར་དམར་གཉིས་དང་། ཤར་གྱི་རྩ་གསུམ་སྟོར་
 མ། སྟོའི་འདོད་མ། ལུབ་གྱི་བྲིམ་མ། བྲང་གི་གཏུམ་མོ་སྟེ་སྟོང་གའི་རྩ་འདབ་

བཞི་དབུ་མ་དང་ལྔ་འཛིན་ཅུ་ཁམས་ལས་རང་འབྲས་གཉིས་པ་རེ་ཆད་ནས་ཐིམ་
པའི་རྗེས་སུ་བློ་ཡིག་དེ་ཆ་ལྔར་གྱུར་ཏེ་དབུས་སུ་ཨ་མུང་དམར་པོ། དེའི་
གཡོན་དུ་ཡ་ལྔར་གྱ། རྒྱབ་ཏུ་ར་དམར་པོ། གཡས་སུ་ལ་སེར་པོ། མདུན་དུ་
ཐ་དཀར་པོ་རྣམས་སུ་གྱུར། སྒྲ་མཆམས་པུ་སྒྲིབ་མ་ལ་ཡ། སྒྲིབ་གཙུག་རྩ་
ལ་རྒྱ་ར། རྩ་བ་གཡས་ཨོ་ཁྱེ་ཡ་ན། ལྷག་པ་ཨ་རྩ་ཏ། རྩ་བ་གཡོན་གོ་དུ་བ་རི།
སྒྲིབ་མཆམས་ར་མེ་ཤུ་རི། ཐིག་གཉིས་དེ་ཐིག་གོ་རི། ལྷག་པ་གཉིས་མ་ལ་བ།
མཆན་ཁུང་གཉིས་ཀླ་མ་རྩ་བ། རུ་མ་གཉིས་ཨོ་རི། ལྷེ་བ་ཏི་ཤ་ཀུ་རི། སྒྲ་ཅེ་
གོ་ས་ལ། ཁ་ཀ་ལི་རྒྱ། མཐོན་པ་ལི་བ་ཀ་སྟོང་ཀུར། འབྲས་བུ་གཉིས་ཏི་
མ་ལ་ཡ། མཆན་མ་སྟེ་ཏ་པུ་རི། ཤངས་ལམ་གྱི་ཏ་དེ་བ་ཏ། བརྒྱ་གཉིས་སྟོ་
རྒྱུ། ཐུན་པ་གཉིས་སུ་ལྷན་དེ་བ། སེར་མོ་བཙུ་བྱག་ན་ག་ར། བོལ་གོང་
གཉིས་སི་རྩ་ར། མཐེ་བོང་བཞི་མ་རུ། དུས་མོ་གཉིས་ཀུ་ལུ་ཏུ་སྟེ་གནས་ཉར་
བཞི་དང་། ཁ། ལྷེ་བ། ཏགས། བ་ཤང་ལམ། མཛོད་སྒྲ་སྒྲ། རྩ་བ་གཉིས།
ཐིག་གཉིས། སྒྲ་གཉིས་ཏི་དབང་པོའི་སྟོ་བརྒྱད་རྣམས་ཀྱི་ཅ་དང་དེའི་ནང་གི་
ཁམས་རྣམས་ལས་རང་འབྲས་རེ་མཆད་ནས། ཨོ་གསུམ་མའི་ཡི་གེ་སོ་གཉིས་
ཁ་དོག་དམར་པོ་གོང་གི་ཡི་གེ་ལྔའི་མཐའ་སྟོར་དུ་འཁོད་པ་ལ་ཐིམ། སྒྲ་ཡི་
གེ་དེ་རྣམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ཅའི་ངོ་བོ་རྣམ་འབྱོར་མ་དང་ཁམས་ཀྱི་
ངོ་བོ་དཔའ་བོ་མཆོན་པའི་ཁ་ཏྲི་ག་དང་བཅས་པའི་གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་

ཀྱི་སྐྱ་མདོག་དང་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་སྐྱབ་ཐབས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གསལ་བཟུང་
ལ་གོང་གི་གནས་དེ་རྣམས་སྤྱི་ལྷན་ཉེར་བཞི་ལ་སོགས་པ་དང་ལྟ་དེ་
རྣམས་ཀྱང་སྤྱི་ལྷན་གནས་དེ་རྣམས་སྐྱ་བཞུགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མ་དངོས་ཀྱི་
འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ནི་གནད་དམ་པ་དང་། རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཆ་ལས་བྱུང་བ་
ཡིན་པས་ང་རྒྱལ་ཡང་བྱའོ།

དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་པས་སྤྱི་ལྷན་ཉེར་བཞི་སོགས་ན་བཞུགས་པའི་
དཔའ་བོ་དང་རྣལ་འབྱོར་མ་སོགས་སྤྱི་ལྷན་པོ་ཉ་རབ་འབྲིང་ཐ་གསུམ་འདུ་ཞིང་
རྗེས་སྐྱ་བཟུང་ནས་ཅ་རྒྱུང་ཐེག་ལེ་རྣམས་ལས་རུང་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
པས་འཆི་རིམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྒྱུང་སེམས་དབྱ་མར་འདུས་ཏེ་འོད་གསལ་
ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་མདོན་དུ་འགྱུར་བས་ན་སྤྱི་དགྱིལ་ལས་ཁྱད་
པར་དུ་འཕགས་པའི་ཟབ་གནད་དོ། །དེ་ལ་ཡང་དབང་པོའི་སྒོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཅ་
ཁམས་ནང་གི་པོ་ཉ་ཐ། ལྷན་ཉེར་བཞིའི་ཅ་ཁམས་འབྲིང་། ལྷིང་གའི་ཅ་
འདབ་བཞི་དབྱ་མ་དང་བཅས་པ་པོ་ཉ་རབ་ཡིན་ཞིང་། བདེ་མཆོག་ལ་གནས་
སོ་སོའི་སྤྱི་སྤྱོད་ལྟ་བུ་བསྐྱོམ་པ་ཡོད་ཀྱང་། ཅའི་ནང་སྤྱི་སྤྱོད་གར་བྱུག་པས་
འདིར་ནང་སྤྱོད་བསྐྱོམ་པ་ནི་ཆེས་མཆོག་དུ་ཟབ་པ་ཡིན་ནོ།

བརྒྱད་པ་དཔའ་བོ་དཔའ་མོས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་རྣལ་འབྱོར།

བརྒྱད་པ་དཔའ་བོ་དཔའ་མོས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་ནི། དེ་

ནས་ལག་པའི་མཐེ་བོང་གཉིས་སྟོ་སྒྱར་ནས་ཐུར་དུ་བཟླ། མཛུ་བ་མོ་གཉིས་
པན་ཚུན་དུ་འབྱུང། གྲུང་མོ་གཉིས་ཅེ་སྤྲད། ལྷག་མ་རྣམས་གྲེན་དུ་སྦྱང་བ་མེ་
འབར་བའི་ཕྱག་རྒྱ་སྟེན་མཆམས་སུ་དང་པོར་གཡོན། དེ་ནས་གཡས་སུ་
བསྐྱོད། མིག་གཉིས་གཡོན་ལ་འོག་ཏུ་སྟོགས་ནས་སྤར་གྲེན་དུ་བཟླས། ཀྱང་
པ་སྦྱིལ་གྱུང་བ་ཞིག་ནས་གཡས་བརྒྱངས་པའི་མཐེ་བོང་གཡོན་པས་མནན་
བའམ། དེ་ལྟར་མོས་ལ་ངག་ཏུ་བློ། ཞེས་པ་དང་ཨེ་དང་མ་གསུམ་གྱི་གདངས་
ཐོན་པར་བྱ་སྟེ་དེའི་དོན་ཁོས་ཞིག་སྟེ། སྤགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་ཉིང་རེ་འཛིན་འདི་
རྣམས་གྱི་མཐུས་སྟེ་རོལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་མ་ཐམས་ཅད་འབྱོན་གྱི། གཡལ་ཉེ་མི་
འབྱོན་ན་དམ་ཆོག་ཉམས་པས་མགོ་བོ་ཁོས་པ་སྟེ་གས་ཞིག་ཅེས་སོ། །དེའི་
ཆེ་ལུས་དགྱིལ་གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་དམ་སྟོས་མ་འཆུན་ན་གཙོ་མའི་
ཐུགས་ཀར་ཆོས་འབྱུང་བེ་ཡིག་ལ་སོགས་པ་སྤར་རྗེ་ལྟ་བ་བཞིན་གསལ་
བཏབ་པའི་བེ་གྱི་རྒྱ་དུ་ལས་འོད་ཟེར་དམར་པོ་ཅེ་མོ་ལྷགས་གྱུའི་དབྱིབས་
ཅན་དཔག་མེད་འཕྲོས་པ་སྟེན་མཆམས་ནས་ཐོན་པ་སྟོགས་བཅུར་སོང་བས་
སྟོགས་བཅུའི་ཞིང་རབ་འབྱུམས་ན་བཞུགས་པའི་དེ་བཞིན་གཞེགས་པ་
ཐམས་ཅད་དང་། བྱུང་པར་འོག་མིན་ན་བཞུགས་པའི་ལྷན་སྦྱེས་གྱི་རྣལ་འབྱོར་
མ། དུལ་ཉེར་བཞི་སོགས་ན་བཞུགས་པའི་ཞིང་སྦྱེས། སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་རྣལ་འབྱོར་མར་གྱུར་པ་སྤགས་སྦྱེས་ཉེ་མདོར་ན་སྤྲ་མ་ཡི་དམ་སངས་

ཀྱས་བྱང་སེམས་དཔའ་བོ་དཔའ་མོ། མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྤྱང་ལ་སོགས་པ་
 ཐམས་ཅད་དོ་རྩེ་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྟེན་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་དཔག་ཏུ་མེད་
 པའི་རྣམ་པར་སྦྱང་འོག་སྤྱོད་པ་མཆོམས་ཐམས་ཅད་ནས་བྱོན་པ་རྣམས་རང་
 གི་ཉི་ལོགས་སུ་གཅིག་ལ་གཅིག་ཐིམ་གྱི་མཐར་བསྐྱོམས་པ་དང་འབྲ་བའི་
 དགྲིལ་འཁོར་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ནས་རྩི་བྱི་བྱི་ཞེས་བསྐྱོ་བ་བཞིའི་སྤྱགས་
 དང་ཕྱག་རྒྱ་སྤྱི་ལྟར་བྱ་སྟེ། རྩི་བྱི་དཔལ་གཙོ་མོ་ནས་མེ་རིའི་བར་དམ་ཆིག་
 པ་སོ་སོའི་སྦྱང་དུ་མི་ཐོག་ཏུ་མི་བཅེགས་པ་ལྟར་དབྱུག་རྩི་བྱི་དཔལ་དམ་
 ཆིག་པ་སོ་སོ་ལ་གཞུག་ བྱི་བྱི་དཔལ་དམ་ཡེ་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་ནས་
 བཅིངས། རྩི་བྱི་དཔལ་དམ་ཆིག་པ་སོ་སོ་ལ་དབྱེས་བཞིན་དུ་བཞུགས་
 པར་བསམ།

དེ་ནས་སྦྱང་བའི་ཕྱག་རྒྱ་སྤྱི་ན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལག་པ་གཡས་གཡོན་
 ཐབས་ཤེས་གྱི་རང་བཞིན་དུ་མོས་ལ་བརྒྱ་ཁ་བྱེ་བ་ལྟར་གྱིས་སྦྱང་གའི་
 གཡོན་དང་། གཡས་དང་དབུས་གསུམ་དུ་བད་ཀོར་བྱས་པའི་མཐར་སྤྱད་
 པའི་ཆེ་ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མེད་མཆོན་པའི་འབྲུད་རྒྱ་བྱེད་བཞིན་དུ་ཨོ་ཨོ་ག་
 སོགས་གྱི་སྤྱགས་བྱི་སྤྱགས་བྱི་མགོ་འདྲེན། ཨོ་ག་རྣལ་
 འབྱོར་ཉི་ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་བ། རྩི་བྱི་དཔལ་དམ་ཆིག་པ་
 རྩི་བྱི་དཔལ་དམ་ཆིག་པ་སོ་སོ་ལ་དབྱེས་བཞིན་དུ་བཞུགས་

འདི་ལ་ཕོ་ཉ་གསུམ་བསྐྱེད་བ་ཞེས་བྲ་སྟེ། བྱད་མེད་ལམ་ཐུན་མོང་བས་རྒྱད་
སྐྱེད་ས་ནས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྟེ་བེན་རྒྱད་ལ་སྐྱེས་པ་སྐྱགས་སྐྱེས་གྱི་
རྣལ་འབྱོར་མ་མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་ཡང་རང་གི་སྟོས་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་
རྣལ་འབྱོར་མར་བསྐྱོམ་པ་རྗེས་མ་ཐུན་པ་ཡིན་པས་སྤྱི་ལོ་ཕོ་ཉ་ཟ། ཞིང་སྐྱེས་གྱི་
རྣལ་འབྱོར་མ་འབྲིང་། ཐུན་སྐྱེས་གྱི་རྣལ་འབྱོར་མ་རབ་སྟེ་དེ་གསུམ་འདིར་
གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་བ་ལ་སྤྱི་ལོ་ཕོ་ཉ་གསུམ་བསྐྱེད་བ། དབང་པོའི་སྟོ་བརྒྱད་གྱི་ཙ་
ཁམས་ཟ། དུལ་ཉར་བཞིའི་ཙ་ཁམས་འབྲིང་། སྟོང་གའི་ཙ་འདབ་བཞི་དབུ་མ་
དང་བཅས་པའི་ཙ་ཁམས་རབ་སྟེ། དེ་རྣམས་ནང་གི་ཕོ་ཉ་དམན་འབྲིང་མཆོག་
གསུམ་དང་། ད་ལྟ་རང་ཉིད་ཐུན་སྐྱེས་གྱི་བདེ་སྟོང་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་གྱི་བསྐྱོམ་
པ་ཟ། འདིའི་རྒྱན་བསྐྱེད་ས་པས་ལམ་དུས་སུ་སྟོང་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་དུ་
རྟོགས་པ་འབྲིང་དང་། འབྲས་དུས་གྱི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་རབ་སྟེ་
དེ་གསུམ་གསང་བའི་ཕོ་ཉ་དམན་འབྲིང་མཆོག་གསུམ་ཡིན་པས་དེ་རྣམས་
བསྐྱེད་བ་ལ་སྤྱི་དང་ནང་དང་གསང་བའི་ཕོ་ཉ་གསུམ་བསྐྱེད་ཞེས་གསུངས་ཏེ་
མདོར་ན་འཁོར་འདས་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་
འདུས་པས་ན་ཐམས་ཅད་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་ཀྱང་བྲམོ།

དེ་ནས་གོ་ཆ་བཅིང་བ་ལ། གང་ལ་དགོད་པའི་གཞི་ནི་རང་ལ་གདོན་
བགོགས་གྱི་གཞོད་པ་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིར་གོ་ཆ་འགོད་པ་ཡིན་པས་སྤྱིའི་རྣལ་

འབྱོར་མ་ཡིན་ལ། འགོད་པའི་གོ་རིམ་དཔའ་བོ་དཔའ་མོས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་
 པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་གོང་དུ་བྱེད་པ་དང་འདྲིར་བྱེད་པའི་ལུགས་མི་འབྲ་བ་
 ཡོད་ཀྱང་། དམ་ཡེ་གཉིས་པོ་ནམ་ཡང་མི་འབྲལ་བ་ཤིང་གཉིས་གཟེར་གྱིས་
 བསྐྱམས་པའི་དཔེ་དང་མཚུངས་པས་ནང་གི་ཡེ་ཤེས་པ་དང་། ཕྱི་ཤེས་གདོན་
 བགལ་གས་ཕྱི་ནང་གང་དུ་འང་མི་གཏོང་བའི་ཕྱིར་འདྲིར་བྱེད་པའོ། །དེ་ཡང་
 གྲུབ་ཆེན་ལྷ་བ་པའི་མན་ངག་བཞིན་ཡི་གེ་རྣམས་ལས་རང་མདོག་ཅན་གྱི་
 འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་ལུས་ཐམས་ཅད་བྱུང་བར་བསམ་སྟེ། ལྷ་བའི་ཡི་གེ་
 ལས་གསང་གནས་གྱི་བར་འོད་ཟེར་དམར་པོ་དང་། སྙིང་གའི་ཡི་གེ་ལས་
 འོད་ཟེར་སྒྲོན་པོ་ལྷ་བའི་བར་དང་། མགྱུན་པའི་ལས་དཀར་པོ་སྙིང་གའི་བར་
 བྱུང་བ་སོགས་དང་། དབྱུང་མགོའི་ལས་མཐིག་མའི་བར་དང་། མཐིག་མའི་
 ལས་དེ་མན་ཆད་བྱུང་བ་སོགས་འགྲེའོ། །དེ་ཡང་ལུས་ཀྱི་གནས་སོ་སོའི་
 རང་དུ་སྙིང་གའི་བརྒྱས་བྱའི་སྒྲགས་འཁོར་ལྟར་འགོད་པའང་མིན་ལ། ཕྱི་
 རོས་སུ་མེ་ལོང་བཏགས་པ་ལྟར་འགོད་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཤ་བགས་
 གྱི་མཆམས་སུ་ལྷ་དཀྱིལ་གྱི་རོས་ལ་དོན་དམ་པའི་ལྷ་བའི་སྙིང་དབྱེར་མེད་གྱི་
 ཡེ་ཤེས་ཡི་གའི་རྣམ་པར་ཤར་བ་མེ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྟན་ལྟར་ཨོ་པོ་
 ལྷ་བུ་འབྲེང་བསྐྱེགས་ཁ་ཕྱིར་བལྟས་སུ་འགོད་ཅིང་། ཁའི་ནི་ལྷའི་རྩ་བ་དང་
 དབྱལ་བའི་ནི་སྐྱ་མཆམས་དང་། ཡན་ལག་གི་ནི་དབྱུང་མགོ་དང་མཐིག་མ་

དང་། ཀྱང་པའི་དབྱེ་དང་བོལ་ཏེ་ཆོགས་ཆེན་བརྒྱད་ལ་ངོ་བོ་རྟོ་རྗེ་པག་མོ་ལ་
སོགས་པའི་ལྷ་དེ་དང་དེར་མོས་ནས་འགོད་དོ།

དེ་ནས་དབང་བསྐྱར་རྒྱས་གདབ་བྱེད་པ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་སོགས་སྒར་བཞིན་
བྱས་ལ། ཕྱགས་ཀའི་བི་ཡིག་ལས་འོད་ཟེར་སྒར་ལྷར་སྟོས་ཏེ་སྟོགས་བཅུའི་
རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཐམས་ཅད་དཔལ་འཁོར་ལོ་སྟོམ་པའི་དགྱེལ་འཁོར་གྱི་
ནམ་བུ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྤྱན་དྲངས་ནས་མཐར་དགྱེལ་འཁོར་གཅིག་གི་བར་
སྒར་བཞིན་ཐིམ་ནས་དེ་ཉིད་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་བཞུགས་པ་ལ། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བདག་ལ་མཛོན་པར་དབང་བསྐྱར་དུ་གསོལ།
ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། དམ་ཆོག་གི་འཁོར་ལོའི་སྟོ་མཚམས་མ་བརྒྱད་
ཀྱིས་རང་ཉིད་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་དང་། ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་བར་དུ་
གཙོད་པའི་གདོན་བགོགས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་མཚོའི་པ་མཐར་ཅམ་དུ་བསྐྱེད་
ནས་ལྷང་བ་མེད་པར་བྱས། རྒྱ་གསུང་ཕྱགས་ཀྱི་དཔའ་བོ་ཉིར་བཞེས་དབང་
ཆོག་གི་སྐབས་བཞིན། ཏེ་རུ་ཀ་དཔལ་འབར་བའི་རྒྱ་མངའ་བ། །ཏ་ཏའི་
གད་རྒྱངས་ས་གསུམ་གཡོ་བར་བྱེད། །རྩྱ་རྩྱ་པཌ་པཌ་བདུད་ཀྱི་ཁྲུང་
འགོམས་པ། །བདེ་མཆོག་འཁོར་ལོའི་བཟང་ཤེས་དང་འདིར་སྟོལ། །ཅེས་
དང་། ཨེ་བི་མཉམ་པར་སྒྱུར་བ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཤེས་པ་བརྗོད། དཔའ་མོ་
ཉིར་བཞེས་སྟོང་ཉིད་བརྗོད་བྱར་སྟོན་པའི་རྟོ་རྗེའི་སྤྱ་ལེན་པ་སྟེ། སྟོང་ཉིད་ལ་

དོ་རྩེ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན། དོ་རྩེ་པ་ལམ་ནི་དངོས་པོ་གང་གིས་ཀྱང་
བསྐྱེད་བཅད་ལ་སོགས་པའི་གཞོམ་གཞིག་མི་རུས་པ་ལྟར། སྟོང་བ་ཉིད་
ཀྱང་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ་རྩེ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། །སྤྱི་ཞིང་སྟོང་པོ་ཁོངས་
སྟོང་མེད། །བསྐྱེད་དུ་མེད་ཅིང་བཅད་དུ་མེད། །གཞིག་དུ་མེད་ཅིང་གཞོམ་
མེད་ཕྱིར། །སྟོང་ཉིད་དོ་རྩེར་བརྗོད་པར་བྱ། །ཞེས་རྒྱད་དོ་རྩེ་རྩེ་མོ་ལས་
གསུངས་སོ།།

མཚན་པ་བཞིའི་ཐོད་པ་བདུད་ཅིས་གང་བས་མཚོན་པའི་གཟུགས་དོ་
རྩེ་མ་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་ལ་མཚོད་
པར་བྱེད། གཙོ་བོ་ཉི་རུ་ཀས་དབང་བསྐྱུར་བའི་དགོངས་པ་མཛད། བདེ་
ཆེན་གྱི་འཁོར་ལོའི་ཤར་གྱི་མཁའ་འགོ་མ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡུམ་
བཞི་དང་། གཙོ་བོའི་ཡུམ་པག་མོ་དང་བཅས་པ་ལྷས་རིན་པོ་ཆེའི་བྱམ་པ་
བདུད་ཅི་ལྷས་གང་བ་བཟུང་སྟེ་རང་གི་སྤྱི་བོ་ནས་ཚུ་རུབ་གྱི་ཚུལ་དུ། རི་
ལྟར་བལྟམས་པ་ཞེས་སོགས་གསུངས་བཞིན་དུ་དབང་བསྐྱུར་བར་བསམས་
ཏེ་རི་ལྟར་སྟོན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཤུ་གུ་བྱུང་བ་སྐྱེ་བལྟམས་མ་ཐག་དུ་
གདུལ་བྱ་བྱུན་མོང་བའི་སྒྲོང་ངོར་ལྷ་ཚངས་པ་དང་དབང་པོ་སོགས་ཀྱིས་སྐྱེ་
ཁྱུས་གསོལ་ཡང་། བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲོང་ངོར་ཕྱོགས་བཅུའི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་རྣམས་བྱོན་ཏེ་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་བྱམ་ཚུའི་

ནམ་པར་ཤར་བས་ཁྱས་གསོལ་བ་ལྟར་དེ་ཉིད་དཔེར་བྱས་ཏེ། དབང་གི་ལྟ་
དག་གིས་ཀྱང་དག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་ཅིའི་ཚུས་སྐབ་པ་པོ་དོ་རྗེ་ཀླུ་
འབྱོར་མའི་སྐྱར་གྱུར་མ་ཐག་པ་བྱོད་ལ་མངོན་པར་དབང་བསྐྱར་བ་སྟེ་ཁྱས་
བགྱེད། ཞེས་དང་། སྒྲགས་དོན་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
མངོན་པར་དབང་བསྐྱར་དམ་ཆོག་དཔལ་གྱི་ཆེད་དུ་གཞི་ཚུགས། ཞེས་བ་སྟེ་
དེ་ལྟར་གསུངས་པར་བསམ་ལ་རང་ཉིད་ཀླུ་འབྱོར་མའི་ང་རྒྱལ་ཅུང་ཟད་
སྐྱོད་ནས་དབང་གི་ཚུ་རྒྱན་གྱིས་ལུས་ཐམས་ཅད་གང་། ལུས་ངག་ཡིད་
གསུམ་གྱི་སྒྲིག་སྒྲིབ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་གར་སོང་ཆ་མེད་
དུ་དག་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས། ཚུས་ལུས་
གང་བའི་ལྟག་མ་སྦྱི་གཙུག་ནས་བརྒྱངས་ཀྱིས་ལུད་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་
ལས་འཁོར་ལོའི་ནོར་བུའི་དབྱས་སུ་རིགས་བདག་སྤར་བཤད་པ་རི་ལྟ་བ་
བཞིན་གྱིས་ལུས་དཀྱིལ་གཙོ་འཁོར་དང་བཅས་པའི་དབྱ་བརྒྱན་ཅིང་དབང་
ལྟ་ནམས་རང་ལ་ཐིམ་པར་བསམ་མོ། །འདི་ལ་རིགས་བདག་ནམ་སྤང་བྱེད་
པ་དེའི་རིགས་ཡིན་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ལ། དུམ་སྟོང་སྟོགས་ཤེས་རབ་
ཆོས་སྐྱེའི་ངོ་བོ་ལ། སྤང་སྟོགས་ཐབས་གཟུགས་སུང་ནམ་པར་དག་པ་ནམ་
སྤང་གཟུགས་སྐྱས་རྒྱས་བཏབ་པའོ།

དེ་ནས་བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆོད་པ་དངོས་སུ་བཤམས་ཤིང་སྤར་བྱིན་

གྲིས་མ་བརྒྱབས་ན་སྐབས་འདིར་བྱིན་རྒྱབས་གོང་དུ་བཞག་པ་ལྟར་བྱས་ལ།
 ལུས་དགྲིལ་གྱི་གཙུ་མོའི་ཐུགས་ཀ་ནས་མཆོད་ལྷ་སྒར་བཞིན་སྒྲིམ་ལ་ཚུ་
 གཉིས་ནས་རིག་མ་བཅུ་དྲུག་གིས་མཆོད་པའི་བར་འབྲུལ་བ་ནི་བྱི་བྱམ་
 དབང་དང་འབྲེལ་བའི་མཆོད་པའོ། །རོ་རྩེ་མ་སྒྲིམ་ཏེ་ནང་མཆོད་འབྲུལ་བ་
 བྱི། ནང་གསང་དབང་དང་འབྲེལ་བའོ། །དེ་ནས་ཕྱག་མཆོན་གྱི་ཁ་ཁྱི་ག་སྐད་
 ཅིག་གིས་དཔལ་འཁོར་ལོ་སྒྲིམ་པ་སྐྱུ་མདོག་སྒྲིན་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་
 གཉིས་པ་རྩེ་རྩེ་དང་བྲིལ་བུ་འཛིན་ཅིང་ཕྱག་རྒྱ་དྲུག་གིས་བརྒྱན་པ། རལ་བའི་
 རོར་ཚུགས་ཅན་དུ་གྱུར་ནས་རང་དང་སྒྲིམས་པར་ཞུགས་པས་རང་སེམས་
 ལྷན་སྒྲིམ་གྱི་བདེ་བས་གང་བར་བསམ་པ་ནི་གསང་བ་ཤེར་དབང་དང་
 འབྲེལ་བའི་མཆོད་པའོ། །ལྷན་སྒྲིམ་གྱི་བདེ་བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་
 མེད་པའི་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་ངེས་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཆོག་དབང་དང་འབྲེལ་
 བའི་མཆོད་པ་སྟེ། དག་འདོན་དུ་བདེ་སྟོང་ཞེས་པའི་ཆོག་རྒྱས་གྲིས་རིམ་པ་
 ལྟར་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་བསྟན་གསུངས། དེ་བཞིན་དུ་ལུས་དགྲིལ་གཙུ་
 འཁོར་ཐམས་ཅད་གྱི་ཁ་ཁྱི་ག་འཁོར་ལོ་སྒྲིམ་པར་གྱུར་ནས་རང་རང་དང་
 སྒྲིམས་པར་འཇུག་པས་ལྷན་སྒྲིམ་གྱི་བདེ་སྟོང་འབྲུངས་པས་མཉིས་པར་
 བསམ་ལ། སྒར་འཁོར་ལོ་སྒྲིམ་པ་རྣམས་རང་རང་གི་ཁ་ཁྱི་གར་གྱུར་ནས་
 སྒར་བཞིན་གནས་པར་བསམ་མོ། །དེ་ནས་གཙུ་མོའི་ཐུགས་ཀ་ནས་བསྟོད་

པའི་ལྷ་མོ་དབག་ཏུ་མེད་པ་སྟོས་པས་རང་གི་ཞབས་ལ་ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས་
འཇུག་ཏེ། ཚོ་ན་མོ་སོགས་རྒྱུད་བརྒྱུད་ཀྱི་སྒྲགས་ཉམས་བརྗོད་ཅིང་བསྟོད་
པས་རང་རྒྱུད་ལ་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་སྦྱེས་ཤིང་སྦྱར་ལྷ་མོ་ཉམས་རང་གི་
སྟོང་གར་ཐེམ་པར་བསམ་སྟེ། བདེ་མཆོག་ལ་སྒྲགས་ཀྱིས་བསྟོད་པ་གལ་ཆེ་
བར་གསུངས་ཤིང་སྒྲགས་ཀྱི་མཆོད་པའང་ཡིན་པས་མཆོད་བསྟོད་གཉིས་
ཀ་འདིས་འབྲུས་པ་དང་། སྒྲགས་དོན་སྐབས་གང་ཡིན་ཀྱི་བོད་སྐད་རྒྱུད་
བརྒྱུད་ཀྱི་བསྟོད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། བོད་སྐད་ཀྱི་དོན་ནི་རྒྱ་ཆེན་པོར་འབྲུར་
བས་མ་སྟོས་སོ། །ཞེས་གསུངས།

དགྲ་པ་ངག་བཞུས་དང་ཡིད་བཞུས་ཀྱི་ཀླུ་འབྱོར།

དགྲ་པ་ངག་བཞུས་དང་ཡིད་བཞུས་ཀྱི་ཀླུ་འབྱོར་ལ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ངག་བཞུས་ནི། འདིའི་བཞུས་འཕྲེང་རབ་མི་རུས་ལས་གྲུབ་པའམ་མ་
འབྱོར་ན་བོ་རྟེ་ཅེ་ལས་ཐམས་ཅད་ལ་རུང་བར་གསུངས་ལ། གྲངས་ནི་བརྒྱ་
དང་བརྒྱ་གཅིག་ཙམ་བྱས་ན་ལེགས་ཤིང་སྟོས་པ་བསྐྱུས་པའི་དབང་གིས་
བྱིན་རྒྱབས་མི་བྱེད་པར་བཞེད། མོར་ཆེན་གྱིས་སྒྲགས་བཞུས་པའི་ཕུས་
འདེབས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་འདོད་ན། ཚོ་བ་དེ་བ་དེ། མརྩ་རྩ་ལྟོ་སྐྱ་བྱ་རྩ་
མརྩ་རྩ་ཕྱེ་རྩ་རྩ་རྩ་། ཏོ་ཏོ་ཏོ་ལྷུང་ཁྱི་སྐྱ་ལྷུ་ ཞེས་གསུམ་མམ་བདུན་ལ་
སོགས་པ་བཞུས་ཏེ་སྤྲོང་བ་ལ་ཁ་རྒྱངས་བཏབ། བདེ་མཆོག་ལ་གཡོན་པའི་

ཀུན་སྐྱོད་གལ་ཆེ་བ་དང་། བསྐྱེད་པའི་སྐྱབས་ལྟ་དབང་དུ་བསྐྱུ་བ་ཡིན་ཅིང་།
 དབང་ལ་སློན་ལག་ལ་སྐྱེད་བ་འགལ་བར་བཤད་པས། ལག་གཡོན་པའི་
 མཐེ་བོང་དང་སློན་ལག་གིས་འདྲེན། འཁོར་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་སྐྱབས་
 སྐྱེད་བཞེད་མི་དགོས་ཀྱང་། གཙུ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྐྱེད་བར་མོས་ན་
 དེ་སྐྱེད་ཀྱི་འབྱུང་འབྱུང་བར་གསུངས་པས་དེ་བཞིན་དུ་བྱ་ལ། རྒྱུན་དུ་དམ་
 བཅའ་ཇི་ཡོད་ཀྱི་གྲངས་ལ་ཉུང་མཐའ་བྱ་ཞིང་། མཁའ་སྐྱོད་བསྐྱབ་པ་ལ་ངག་
 བསྐྱེད་གཙུ་བོ་ཡིན་པས་དམ་བཅའི་གྲངས་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཅི་རུས་བསྐྱེད། །
 བསྐྱེད་པའི་གྲངས་ལས་བསྐྱེད་འབྱུང་ཐུག་གཅིག་ནས་བཞིའི་བར་དང་།
 སི་རྒྱུ་རའི་སྐྱབ་པ་བྱེད་ན་འབྱུང་འབྱུང་ཆར་གསུམ་ལ་སོགས་པ་བྱ་བར་
 གསུངས་སོ།།

བསྐྱེད་པའི་གསུང་ཞི་རང་གི་ཐུགས་ཀར་ཞེས་པ་ནས་རྒྱུད་བྱེད་ཀྱིས་
 བསྐྱེད་པར་གྱུར་ཅིས་པའི་བར་ཏེ་ཐུས་དཀྱིལ་གྱི་གཙུ་མོའི་ཐུགས་ཀར་
 ཆོས་འབྱུང་དམར་པོ་བྱ་གསུམ་ཉིས་བརྟེན་གསུང་འབྱེལ་དང་བཅས་པའི་
 དབྱས་སུ་སྐྱེད་གདན་ལ་བེ་ཡིག་དམར་པོ། དེའི་མདུན་ནས་བརྟེན་སྐྱེད་གཡོན་
 རྒྱུ་ཀྱིས་ཨོ་གསུམ་མའི་སྐྱབས་སྐྱེད་བྱུ་རུའི་སྐྱེད་བ་ལྟ་བུ་འབྱུ་རེ་རེ་ནས་
 ཞིན་དུ་གསལ་ཞིང་འོད་ཟེར་དམར་པོ་འཕྲོ་བའི་དབྱས་སུ་ཡི་གེ་རྣམས་
 དམར་ཉིང་རེ་གནས་ཏེ་འོད་ཀྱི་གོང་བྱ་ལྟ་བུར་བསམ་པ་ནི་གོང་བྱའི་བསྐྱེད་

བ་སྟེ། ཡི་གེ་འབར་བ་ལ་སེམས་བཟུང་ན་དངོས་གྲུབ་སྐྱུར་བར་གྲུབ་ཆེན་ལྷ་
ལི་ཏས་གསུངས་སོ། །འོ་ཡིག་སྒྲགས་སྤང་དང་བཅས་པ་ལས་འོད་ཟེར་
དམར་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཕྲོས་པས་རང་གི་ལུས་གང་བས་ཐོག་མེད་ནས་
བསགས་པའི་སྒྲིག་སྒྲིབ་ཉེས་ལྷུང་ཐམས་ཅད་དག་འོད་ཟེར་སྤྱིར་འཕྲོས་པས་
འཁོར་བའི་སྐྱོད་བཙུན་ཐམས་ཅད་ལ་རེག་པ་ཅམ་གྱིས་སྐྱོད་ཀྱི་ཉེས་སྐྱོན་
ཐམས་ཅད་སྐྱད་ཅིག་ལ་དག་ནས་རྟོ་རྗེ་ཀླུ་འབྱོར་མའི་ཡེ་ཤེས་རང་སྤྱང་
ལས་གྲུབ་པའི་ཆོས་འབྱུང་དང་། བཙུན་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་སྒྲིག་
སྒྲིབ་སྐྱུངས་ཏེ་ལུས་ལོངས་སྐྱུ་ཀླུ་འབྱོར་མ་དང་། སེམས་རྟོག་མེད་ཆོས་
སྐྱུར་གྱུར་བར་བསམ། ཡང་འོད་ཟེར་གྱི་སྒྲེ་ལ་རྟོ་རྗེ་ཀླུ་འབྱོར་མའི་སྐྱུ་སྐྱོས་
ཏེ་ཁ་འྲི་ག་ཡབ་ཏུ་གྱུར་ནས་སེམས་ཅན་རེ་རེའི་སྐྱུ་བོར་ཡབ་ཡུམ་བྱུང་རེ་
བཞུགས་ཏེ་སྦྱོམས་འཇུག་གི་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་གྱིས་སྒྲིག་སྒྲིབ་སྐྱུངས་ནས་
ཀླུ་འབྱོར་མར་གྱུར་པ་ལ་སྐྱུ་བོའི་ཡབ་ཡུམ་ཐེམ་བར་བསམ། ཡང་འོད་
ཟེར་སྐྱུར་བཞིན་སྐྱོས་པའི་སྒྲེ་ལ་ཆུ་གཉིས། ཉེར་སྐྱོད། རོལ་སོ། འདོད་ཡོན།
བཟ་ཤེས་རྟགས་བརྒྱད་དང་རྩས་བརྒྱད་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་རྩས་རྒྱང་
པའམ། དེ་ཀླམས་ཐོགས་པའི་ལྷ་མོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྐྱོས་ཏེ་སྐྱོགས་བཙུའི་
རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོད་ཅིང་སྦྱོམས་པར་བྱགས་པས་
ཐུགས་རྒྱུད་ལ་བཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་སྤྱོད་འཁྱུངས། དེ་ཀླམས་ཀྱི་སྐྱུ་གསུང་

ཐུགས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་ས་པོ་ཉ་གསུམ་གྱི་རུས་མཐུ། དག་པ་མཁའ་སྐྱོད་ཀྱི་
 དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་འབྱོར་པ་ལ་སོགས་པའི་ཞིང་དེའི་
 ཡོན་ཏན་དང་བཅས་པ་རྣམས་འོད་ཟེར་དམར་པོའི་རྣམ་པར་སྤྱན་དྲངས་པ་
 དང་སྟོན་ཅིག། སྤར་སྒྲོས་པའི་མཆོད་སྟེ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་སྟོང་གའི་
 བོ་ཡིག་སྤགས་སྤེང་དང་བཅས་པ་ལ་ཐེམས་པས་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱལ་ས་
 པར་བསམ།

ཡང་སྤར་བཞིན་སྤྱོད་པ་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྤུས་བཅས་ལ་སྤྱི་ནང་གསང་
 བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པ་ལུལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་བྱིན་རྒྱལ་ས་ཐམས་ཅད་
 རོ་རྩེ་རྣལ་འབྱོར་མའི་སྤྱི་ཆེ་བ་རི་རབ་ཅུ། བར་པ་མི་ཆད་ཅུ། རྒྱུང་བ་རྒྱལ་
 སྤན་ཅུ་དང་། ཞོ་ཡིག་དཀར་པོ་དང་། འོད་ཟེར་དཀར་པོའི་རྣམ་པར་སྤྱན་
 དྲངས། གསུང་གི་བྱིན་རྒྱལ་ས་ཐམས་ཅད་ཞོ་གསུམ་མའི་སྤགས་འབྲེང་དང་།
 དབྱངས་གསལ་དང་། ལྷུང་ཡིག་དམར་པོ་དང་། འོད་ཟེར་དམར་པོའི་རྣམ་པ་
 དང་། ཐུགས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་ས་ཐམས་ཅད་གྱི་ཐོད་དང་། ཁ་འྲུ་ག་དང་། རྩུ་ཡིག་
 སྤན་པོ་དང་འོད་ཟེར་སྤན་པོ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་རང་ལ་ཐེམས་
 པས་སྤྱི་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་ས་ཐོབ་པར་བསམ་པ་ནི་དམ་ཆོག་བཞུས་
 པའོ། །གཞན་ཡང་སྤགས་ཀྱི་སྤྱི་དང་། སྤྱི་རྩུ་དང་གསལ་སྤྱང་དང་། སྤྱི་
 སྤན་སྤྱེས་ཀྱི་བདེ་སྟོང་གི་ངོ་བོར་མོས་པ་རྣམས་ལ་ཐེམས་འཛིན་པ་སོགས་

མདོར་ན་སེམས་དམིགས་པ་ལས་གཞན་དུ་མི་གཡེང་བ་གལ་ཤིན་དུ་ཆེ་སྟེ།
གཞན་དུ་མི་འགྲོའི་སེམས་ཀྱིས་ནི། །དེ་ལྟའི་ཚུལ་དུ་བསྐྱེད་པ་བྲ། །ཡུལ་
གཞན་སྟོན་འགྲོ་བ་ཡིས། །བསྐྱེད་པར་བསྐྱེད་ཀྱང་འབྲས་མི་འབྱིན། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་སེམས་རྒྱ་ཡན་ལ་བཏང་ན་ཡུན་རིང་པོར་འབད་ཀྱང་དོན་
ཚུང་ཞིང་། བསྐྱེད་བྱའི་སྒྲགས་ཀྱང་དབྱང་བཟང་གིས་ཁྲུས་པའི་རྒྱད་ལས།
བསྐྱེད་བརྗོད་བྱེད་ཆེ་མི་སྦྱར་མི་དལ་ཞིང་། །སྤྱོད་ཆར་མ་ཡིན་ཏེ་ཅང་ཚུང་བས་
མིན། །སྤྱོད་བཞིན་མ་ཡིན་གཞན་དུ་གཡེངས་བཞིན་མིན། །གྲུག་བསྐྱེད་ཟླད་
ཀོར་ཆེག་རྣམས་ཉམས་པས་མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཏེ་ཅང་སྦྱར་བས་
ཆོག་མི་གསལ་བ་དང་། ཏེ་ཅང་དལ་བས་འབྲུ་རེ་རེ་ནས་འདོན་བ་དང་། སྤྱོད་
ཅང་ཆེས་པས་གཞན་གྱིས་ཐོས་བ་དང་། ཏེ་ཅང་ཚུང་བས་རང་གི་འང་མི་ཐོས་
བ་དང་། ཆོག་གཞན་སྤྱོད་བས་བར་ཆོད་བ་དང་། སེམས་གཞན་དུ་གཡེང་བ་
དང་། འབྲེང་བྱ་ལ་སོགས་པའི་གྲུག་བསྐྱེད་དང་། ཟླད་ཀོར་ཉེ་ང་རོ་དང་ཆེག་
བྲག་སྟེ་རྣམ་བཅད་དང་། རིང་པོ་བྱང་དུ་དང་བྱང་དུ་རིང་པོར་འདོན་བ་སོགས་
སྤྱོད་ཉམས་པའི་སྦྱོན་དང་བྲལ་བར་བསྐྱེད།

སྒྲགས་དོན་ནི། སྒྲགས་འདི་ལ་ཨོ་དང་ཧྱུ་དང་པཌ་གསུམ་འབྲུང་བའི་
རྒྱ་མཆན། རྗེ་བྱམས་པ་ཆོས་ལེགས་ཀྱིས་ཆོས་ལོངས་སྤྱལ་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་
གསུང་བྲགས་སུ་གསུངས། བསྐྱེད་རིམ་ཐུན་སེལ་སྦྱོན་མེད། ཅེ་སྒྲགས།

སྙིང་པོ། ཉེ་སྙིང་གསུམ་ཆང་བའི་དོན་དུ་གསུངས། སྐྱབ་ཐབས་རིན་འབྱུང་གི་
 བག་མོ་དབུ་བཅད་མའི་སྐབས་སུ། ཡོ་སྐྱབ་བུ་རྩ་ཁྲ་གི་རྩི་ཡེ་རྩི་པའ་སྐྱུ་
 སངས་རྒྱས་མཁའ་འགྲོ་མ་དང་། ཡོ་བཟླ་ཕུ་རྩི་ཡེ་པའ། རོ་རྩེ་རབ་བསྐྱུགས་
 མ་དང་། ཡོ་བཟླ་བེ་རོ་ཅ་རྩི་ཡེ་རྩི་པའ། རོ་རྩེ་རྣམ་སྤང་མའི་སྐབས་སུ་བཤད་
 ཅིང་། སྐབས་འདི་གསུམ་བསྐྱེམས་ན་ཡོ་གསུམ་མ་འབྱུང་། སྐབས་དང་པོའི་
 དོན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱགས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་
 རྣམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་བས་ན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཁའ་འགྲོ་མ་སྟེ་ཆོས་
 སྐྱུའམ་བྱགས་རོ་རྩེ་མ། སྐབས་གཉིས་པའི་ཕུ་ཞེས་པ་རབ་བསྐྱུགས། རིགས།
 མདོག་ཡི་གོ། བརྒྱུད་བ། བཀོལ་བ། ཆོགས་བཅད། ལ། རྫོང་བྱེད་སོགས་དོན་
 མང་པོ་ལ་འབྱུག་པས་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོ་རྩེ་གདུལ་
 བྱ་ལ་ཆོས་ཀྱི་དོན་རྫོང་པར་བྱེད་པའི་སྤྱིའི་རྣམ་པར་ཤར་བས་ན་རོ་རྩེ་རྫོང་
 བྱེད་མ་སྟེ་ལོངས་སྐྱུའམ་གསུང་རོ་རྩེ་མ། སྐབས་གསུམ་པའི་དོན་བདེ་སྟོང་
 གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོ་རྩེ་གཟུགས་སྤྱིའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་གདུལ་བྱ་
 ལ་སྤང་བར་མཛད་པས་ན་རོ་རྩེ་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་མ་སྟེ་སྐྱུ་སྐྱུའམ་སྐྱུ་རོ་རྩེ་
 མ་ཡིན་པས། མདོར་ན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱུ་གསུང་བྱགས་ཀྱི་རོ་རྩེ་
 གསུམ་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་རྩེ་བཙུན་རོ་རྩེ་རྣམ་འབྱོར་མའི་ཅ་སྐབས་སྙིང་པོ།
 ཉེ་སྙིང་གསུམ་གའི་གོ་ཆད་པ་ཞིག་གོ་འདི་ཡང་ངེ་ལན་དུ་ངེ་ལྟར་སྐྱུ་ལ་བ་ལྟར་

བཀོད་པ་ལགས།

གཉིས་པ་ཡིད་བརྩམས་བྱ་བ།

གཉིས་པ་ཡིད་བརྩམས་བྱ་བ་ལ། ངག་འདོན་དུ་ཡིད་བརྩམས་ཟིན་པའི་
རྗེས་སུ་ཞར་བྱང་རྫོགས་རིམ་དང་པོ་བསྐྱོམ་པར་བཤད་པ་ས་ལུགས་ཀྱི་
གཞུང་གཞིར་བཞག་གི་མཐོང་གྲོལ་ལྟེ་མིག་དང་བསྐྱུན་ནས་འབྲིད་བདེ་བ་
ལ་བསམ་ཞིང་། རྗེ་ལྷང་སྐུ་རིན་པོ་ཆེས་ངག་བརྩམས་ཀྱི་འཇུག་ཏུ་དམིགས་
ཉེན་ལྟེ་གསང་གང་རིགས་སུ་ཕབ་ནས་བྲ་བཞིའི་དགའ་འབྲིལ་དང་དབྱས་
ཀྱི་བོ་ཡིག་ལ་སེམས་བབྱང་བའི་རྗེས་སུ་ཡིད་བརྩམས་བྱ་བར་གསུངས་པ་ནི་
དམིགས་ཉེན་སྟེ་རིམ་ནས་ནང་དུ་བསྐྱུ་བཞིན་དུ་སེམས་བབྱང་ན་རྒྱང་
སེམས་འཇུག་པ་གཅིག་པའི་གནད་ཀྱིས་རྒྱང་དབྱ་མར་འདུ་ཆ་བ་ཆེ་བར་
གསུངས་པ་དང་མཐུན་པས་ལེགས་སོ། །ཀྱང་པ་རྟོ་རྗེའི་སྦྱིལ་ཀྱང་ངམ།
སེམས་དཔའི་སྦྱིལ་ཀྱང་བྱས། མིག་གཉིས་སྣ་ཅེར་ཕབ། ལུས་དང་པོར་
བསྐྱངས། ལག་པ་གཉིས་མཉམ་པར་གཞག་མགྱིན་པ་ཅུང་ཟད་དགྲུག་སོ་
དང་མཆུ་བཅོས་མེད་རང་བབས་སུ་བཞག་ལྟེ་ཅེ་ཀན་ལ་ཅུང་ཟད་སྐྱར། ལྷ་
གཡས་གཡོན་ནས་རྒྱང་ལན་གསུམ་རེ་དང་། སྤར་གཉིས་ཀ་ནས་ལན་
གསུམ་དལ་བྱ་དལ་བྱས་འབྱུང་པས་རྒྱང་རོ་དགྲུ་སྐྱགས་སུ་བསལ་བ་བཅས་
ཀྱི་ལུས་གནད་བཅས་ཏེ།

དབང་པོ་རྩལ་པོས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་ནི། ངག་བཟླས་ཟེན་པའི་
 རྗེས་སུ། ལུས་དཀྱིལ་འཁོར་བཅས་ལམ་གྱིས་བསྐྱུ་བའམ། ཆོས་འབྱུང་ནས་
 བཟུངས་གཙོ་བོའི་ཐུགས་ཀའི་བར་རིམ་གྱིས་བསྐྱུས་ལ་ལུས་ནང་གི་དབུས་
 བྱང་པོར་ཅ་དབུ་མ་མདའ་སྟུག་ཙམ་མར་སྟེ་གསང་གནས་ཀྱི་ཟླ་ག་དང་ཁད་
 ཆད། ཡར་སྟེ་སྟེ་བོ་ནས་གྲུག་སྟེ་སྟེན་མཆམས་སུ་བྱག་པའི་བྲ་ག་ཉར་རེ་
 ཡོད་པ་ཁ་དོག་དམར་གསལ་ལམ། ཡང་ན་དམར་ལ་སྐྱུམ་པ་བྱ་སྟེ་གསུམ་གྱི་
 ཁུ་བ་ལྟ་བུ། གསལ་ལ་དྲངས་པ་ཉིལ་མར་གྱི་མར་མེ་ལྟ་བུ། འཇམ་ལ་མཉེན་
 པ་བསྐྱེད་འདབ་མ་ལྟ་བུ། དངས་ལ་འདྲོངས་པ་ཚུ་ཤིང་གི་སྟོང་པོ་ལྟ་བུ་སྟེ་
 བྱད་ཆོས་བཞི་ལྟ་བུ་གསལ་བཏབ་པའི་སྟོང་གའི་དབུ་མའི་ནང་དུ་ཆོས་
 འབྱུང་ཟླ་བ་བྱི་ཡིག་སྒྲགས་སྟེང་བཅས་བསམ་ལ། འོག་ཚུང་སྟན་གསན་
 འབེབས་པའི་ཚུལ་དུ་ཅུང་བད་ཐེན་པའི་རྗེས་སུ་སྒྲ་གཉིས་ནས་ཚུང་རྩལ་སྟེ་
 མཆིལ་མ་སྐྱ་མེད་མེད་པ་དང་མཉམ་དུ་སྟོང་གའི་སྒྲགས་མཁར་མནན་ནས་
 སྟེ་བར་པབ་ལ། འོག་སྟོ་རྩམ་པ་དང་སྟོ་བ་སྐྱལ་ཆོགས་ལ་སྐྱར་ཏེ་འོག་ཚུང་
 རྩོགས་པར་ཐེན་པའི་ཚུང་ཁ་སྐྱར་ཏེ་ཆོས་འབྱུང་གི་གྲ་བཞིའི་དགའ་འབྲེལ་
 དམར་སྐྱ་རེ་རེ་ལའང་འབྲེལ་ཚུང་བཞི་རེ་ཡོད་པ་སྟེ་གསུམ་མཆམས་གང་
 དུའང་མ་རེག་པའི་བར་སྐྱང་ལ་བྲིལ་རི་རི་འཁོར་བ་དང་བྱད་པར་དབུས་གྱི་
 བམ་ཡིག་གི་ནུ་ད་ལས་མེ་འབར་ལ་ཁད་པ་ལ་རང་སེམས་ཞུགས་པ་

བཞིན་དུ་བྱས་ཏེ་མི་བདེ་བ་མི་བསྐྱེད་ཅམ་དུ་བབྱང་ལ་སྦྲར་སྦྲནས་དལ་བྱས་
བཏང་བར་བྱའོ། །དེ་ནས་ཡིད་བཞེས་བྱ་བ་ལ་སྦྲར་ཡང་རྒྱང་བབྱང་ལ་རང་
སེམས་ཤི་ཡིག་གིས་སྒྲགས་འབྲེང་སྟོག་པའི་ཚུལ་དུ་ལན་གསུམ་མམ་ལྟ་
འམ་བདུན་ལ་སོགས་པ་བཞུ་ཞིང་དེའི་བར་ལ་རྒྱང་མི་བྱལ་ན་མི་བདེ་བ་སྐྱེད་
པ་ན་སྦྲར་སྦྲར་བཏང་ལ་ངལ་བསོ་བཞིན་དུ་སྟེ་དང་མཚུ་མི་འགྲུལ་བར་
བཞུའོ། །དེ་ནས་དམིགས་ཏེན་སྟོང་གར་བྱངས་ལ་སྒྲགས་འཁོར་བཏང་
སྟོམས་སུ་བཞག་སྟེ། དབྱ་མའི་མར་སྟེར་དགའ་འབྲིལ་དམར་པོ་ཞེན་ཏུ་
དམར་བ་མཆལ་སྟོག་ལ་མས་བྲིས་པ་ལྟ་བུ་ནས་འབྱ་ཅམ་དང་། ཡར་སྟེར་
དགའ་འབྲིལ་དགར་པོ་ཞེན་ཏུ་དགར་བ་ཞུ་བ་བཞུན་མས་བྲིས་པ་ལྟ་བུ་
གཡོན་སྟོར་དུ་འཁོར་བར་བསམ་ལ་མར་སྟེར་དགའ་འབྲིལ་དམར་པོ་དབྱ་
མའི་ནང་ན་ཡར་བདེ་བྲིལ་ལི་ལི་བྱང་སྟེ་ལུས་སེམས་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟང་
སྟང་སོང་བར་བསམ་ལ་སྟོང་གར་འཁོར་བཞིན་དུ་གནས། ཡར་སྟེར་དགའ་
འབྲིལ་དགར་པོ་དབྱ་མ་བཞུད་དེ་ཡར་སོང་སྟེ་བོའི་གྲག་མཆམས་ནས་མར་
བབས་པས་སྟང་བ་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཆམ་ཆམ་སོང་བར་བསམ་ལ་དགའ་
འབྲིལ་དམར་པོའི་སྟེང་དུ་བབས་ནས་རེག་ལ་མ་འབྱར་བའི་ཚུལ་དུ་འཁོར་
ཞིང་། སྦྲར་བྲག་གིས་འདྲེས་ཏེ་དགའ་འབྲིལ་དམར་སྟེ་གཅིག་ཏུ་སོང་བ་
གཡོན་སྟོར་དུ་དག་ཏུ་འཁོར་ཞིང་རྩེ་རྩེ་རྩེ་གིས་མཐར་སྟོང་ཡལ་དུ་

སོང་བར་བསམ་ལ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་གྱི་ངང་དུ་ཅི་རུས་འཛོག་གོ།

དེ་ནས་ལུས་དགྱིལ་དང་བཅས་པ་སྒར་བཞིན་ལམ་གྱིས་བསམ་ལ་
 བསམ་མི་བྱུང་བྱ་ལ། སློ་ཚོ་བས་ནི་ལུས་དགྱིལ་དང་སྒྲགས་ནས་བྱ་སྟེ་དེ་
 ལྟར་ན་རང་རྣལ་འབྱོར་མར་གསལ་བའི་ལུས་ནང་དུ་ཅ་དབུ་མ་སྒར་བཞིན་
 གྱི་ནང་དུ་ལུས་དགྱིལ་རྟེན་བརྟེན་པ་བསྐྱོམ་པ་ལྟེ་བར་པབ་ནས་ཡིད་བཞུས་
 སོགས་བྱ་ཞིང་ལུས་དགྱིལ་གྱི་གཙུག་མའི་ལུས་ནང་གི་དབུས་བྱང་པོར་ཡང་
 དབུ་མ་དང་སྒྲགས་འཁོར་རི་ལྟ་བ་བཞིན་བྱའོ། །ལུས་དགྱིལ་བསྐྱོམ་པའི་
 དུས་སུ་ལུས་དགྱིལ་གྱི་གཙུག་མའི་ལྟེ་གསང་དུ་འང་སྒྲགས་འཁོར་འབེབས་
 དགོས་སམ་མི་དགོས་སྟུམ་ན། འདིའི་ཡིད་བཞུས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྟོང་
 གར་མི་འཛོག་པ་ནི། དེའི་ཆེ་བུམ་པ་ཅན་གྱི་སྒྱུང་སྟོར་བྱེད་དགོས་པས་ལས་
 དང་པོ་པས་ཐོག་མར་སྟོང་གའི་བུམ་པ་ཅན་བཟུང་ན་ཅ་སྒྱུང་གི་གོགས་ཆེ་བ་
 ལ་དགོངས་ལ། ལྟེ་གསང་དུ་འབེབ་པ་ནི་མི་རྟོག་པ་དང་། བདེ་བ་བསྐྱེད་པའི་
 ཆེད་དུ་གསུངས་པས། ལུས་དགྱིལ་གྱི་གཙུག་མའི་བྱགས་ཀ་དང་ལྟེ་གསང་གི་
 དགྱིལ་བྱང་ཐད་དུ་འགྱིག་ན་དེས་དགོས་པ་འབྱུང་པས་དབབ་མི་དགོས་
 སོ། །ཞེས་པ་འདི་ཡང་བྱི་ལན་དུ་རི་ལྟར་སྒྲུལ་བ་ལྟར་བཀོད་པའོ།

དེ་ལྟ་བུའི་བསྐྱེད་རིམ་པག་མོ་མཁའ་སྟོན་འདི་བདེ་མཆོག་ཅ་སྒྱུང་
 ལེ་ཏུ་ང་གཅིག་པ་ནས་བཤད་པའི་དེ་ཉིད་བཅུ་བཞིའི་ཆིངས་དང་སྟོར་ཚུལ་ནི་

ཙ་རྒྱུད་ལས།

གོས་དང་ཕྱག་རྒྱ་ལ་ལ་སོགས། །ཤེས་རབ་ཡན་ལག་སྤར་བྱ་བ། །
ཞུ་མི་ཀྱ་མི་ཞེས་བརྗོད་ནས། །རྒྱ་སོགས་སྟོང་པ་སྟོན་འགྲོ་བ། །འཇུག་པ་སྤྱོད་
ལ་སོགས་པ་ནས། །ཇི་སྟོན་བསྐྱེད་པའི་སྤྱོད་ལྡན་པ། །བདུད་ཅི་ཆེ་མས་
བྱེད་སྤྱོད་འདས། །ལག་པའི་མཆོད་པ་དབང་བསྐྱེད་པ། །གོ་ཆ་ཆེན་པོས་ཡང་
དག་བསྐྱེད། །སྤྱགས་ཉམས་ཀྱན་གྱིས་མཆོད་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

གོས་དང་ཕྱག་རྒྱ་ལ་ལ་སོགས་པའི་དེ་ཉིད།

དེ་ལ་དང་པོ་གོས་དང་ཕྱག་རྒྱ་ལ་ལ་སོགས་པའི་དེ་ཉིད་ནི། གོས་ཀྱི་
སྐད་དོད་ལ་ས་ནི་ཞེས་པ་གནས་ལའང་འཇུག་པས་སྤྱོད་པའི་གནས་ཆོས་
མ་ཐུན་གྱི་འཆོ་བ་ཉིད་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་མཆོན་ཉིད་ཆང་བ་དང་། ལྷའི་
གནས་གཞལ་ཡས་ཁང་ཡིན་པས་སྤྱོད་པ་འདིར་ཆོས་འབྱུང་དོ། །རྣལ་
འབྱོར་བསྐྱོམ་པའི་སྟོན་དུ་རུས་རྒྱན་ལ་སོགས་པའི་ཆས་འཇུག་བྱེད་དགོས་
པས་ན་ཕྱག་རྒྱ་ལ་ལ་སོགས་ཞེས་པ་སྟེ་དེས་སྤྱོད་པ་པོའི་རྣམས་ལ་སོགས་
པའི་ཡོ་བྱད་ཉམས་ཆང་དགོས་པའང་བསྟན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ཤེས་རབ་ཡན་ལག་གི་དེ་ཉིད།

གཉིས་པ་ཤེས་རབ་ཡན་ལག་གི་དེ་ཉིད་ནི། རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་
ཟག་གིས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྤྱོད་པ་ནས་གྲོགས་ཕྱག་རྒྱ་མ་བཞི་ལ་སོགས་པ་

དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཉམས་སུ་ལེན་ཅིང་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་མའི་ཡན་ལག་
གིས་འབྱུང་པ་ལ་བཤད་ལ། དེས་དོན་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ནི་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་སྐྱབས་སེམས་ནས་བརྩམས་ཏེ་བདེ་སྟོང་གི་ཅིས་ཟེན་པ་
ཞིག་དགོས་པ། སྐབས་འདིར་རང་རྣལ་འབྱོར་མར་གསལ་བ་ཤེས་རབ་མ་
དངོས་དང་། དེའི་ཡན་ལག་ཡབ་མཆོན་པའི་ཁ་ལྷོ་ག་ལའང་བྱའོ།

གསུམ་པ་ཕྱར་བུ་དང་གྱར་གྱི་དེ་ཉིད།

གསུམ་པ་ཕྱར་བུ་དང་གྱར་གྱི་དེ་ཉིད་ནི། སྤང་འཁོར་བསྐྱེམ་པ་སྟེ་
སྐབས་འདིར་སྤང་འཁོར་བསྐྱེམ་པའི་ཕྱག་ས་ཡིན་ལ་སྐྱབས་སེམས་དང་ལྷ་
མའི་རྣལ་འབྱོར་སོགས་སྟོར་བ་ཆོག་ས་གསོག་གི་སྟོར་རྣམས་ཀྱང་སྤང་
འཁོར་གྱི་ཁོངས་སུ་བསྟུའོ།

བཞི་པ་ཨྲ་ལའི་དེ་ཉིད།

བཞི་པ་ཨྲ་ལའི་དེ་ཉིད་ནི། དབྱངས་ཡིག་གི་ངོ་བོའི་ལྷ་བ་བསྐྱེད་པའོ།

ལྷ་པ་ཀླ་ལའི་དེ་ཉིད།

ལྷ་པ་ཀླ་ལའི་དེ་ཉིད་ནི་གསལ་བྱེད་གྱི་ངོ་བོ་ཨེ་ཡིག་ལས་བསྐྱེད་པའི་
ཆོས་འབྱུང་དང་སྒྲགས་སྤང་ལྷ་བའི་དམར་ཆ་དང་བཅས་པའོ། །

བྱག་པ་རྒྱ་སོགས་སྟོང་པའི་དེ་ཉིད།

བྱག་པ་རྒྱ་སོགས་སྟོང་པའི་དེ་ཉིད་ནི་ཨྲ་ལི་ཀྲ་ལིའི་དེ་ཉིད་སོགས་
ཀྱིས་སྟོན་དུ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད། རྒྱ་བདེན་པར་བྱལ་པ་མེད་
པས་མཆོན་མ་མེད་པ། འབྲས་བུ་ཐོབ་བུ་སྟོན་པའི་ཡུལ་མེད་པས་སྟོན་པ་
མེད་པ་སྟེ་རྣམ་ཐར་སྟོ་གསུམ་ཀྱི་ངོ་བོ་འཆི་བ་ཆོས་སྐྱབས་སྟོམ་པའོ། །

བདུན་པ་འཇུག་པ་སྐྱ་ལ་སོགས་པའི་དེ་ཉིད།

བདུན་པ་འཇུག་པ་སྐྱ་ལ་སོགས་པའི་དེ་ཉིད་ནི། སྐྱའི་སྐད་དོད་རྒྱ་ད་སྟེ་
སོགས་ཁོངས་ནས་བར་སྟོན་མཆོན་བྱེད་ཐམས་ཅད་བསྟན་པས་འདིར་ནམ་
མཁའི་བི་ཡིག་ལྷ་བའི་དབྱས་སུ་འཇུག་པ་ལ་བྱའོ།།

བརྒྱད་པ་རི་སྟོང་བསྐྱས་པའི་སྦྱོར་བ་དང་ལྟན་པའི་དེ་ཉིད།

བརྒྱད་པ་རི་སྟོང་བསྐྱས་པའི་སྦྱོར་བ་དང་ལྟན་པའི་དེ་ཉིད་ནི། གོང་གི་
ནས་ཞེས་པ་དང་འདིར་རི་སྟོང་ཅེས་པའི་རྒྱས་པས་སྤར་བི་ཡིག་ལྷ་བའི་
དབྱས་སུ་ཞུགས་བེན་པ་དེ་ནས་རང་གཞན་འཁོར་འདས་ཀྱི་སྟོང་བརྟུང་
ཐམས་ཅད་དོ་རྗེ་ཀླུ་འབྱོར་མའི་རང་བཞིན་དུ་བྱས་ནས་རང་ལ་བསྐྱས་ཏེ་
ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱས་པའི་བར་བསྟན།

དགུ་པ་བདུད་ཅི་ཆེ་མ་བྱེད་ཀྱི་དེ་ཉིད།

དགུ་པ་བདུད་ཅི་ཆེ་མ་བྱེད་ཀྱི་དེ་ཉིད་ནི། འདིས་དངོས་བསྟན་ནང་
མཆོད་དང་། རྒྱགས་བསྟན་ཕྱི་མཆོད་ལ་སོགས་པ་དང་གཏོར་མ་འབྲུལ་བ་
དང་། འགོའི་བདུད་ཅི་མྱང་བའང་བསྟན།

བཙུ་པ་མྱང་འདས་ཀྱི་དེ་ཉིད།

བཙུ་པ་མྱང་འདས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ནི། རྫོང་བཙུད་ཀྱི་སྒྲང་བ་བསྐྱུས་ནས་
འཆི་བ་དང་ཆོས་མཚུངས་པའི་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསམ་མི་
བྱུང་བསྟན།

བཙུ་གཅིག་པ་ལག་པའི་མཆོད་པའི་དེ་ཉིད།

བཙུ་གཅིག་པ་ལག་པའི་མཆོད་པའི་དེ་ཉིད་ནི། ཐུན་མཆོམས་སུ་ལག་
མཆོད་བྱེད་པ་དངོས་བསྟན་དང་། ཁས་སྒྲངས་པའི་དམ་སྒྲོམ་སྒྲི་དང་བྱང་
པར་སྒྲགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་དམ་ཆིག་རྣམས་དང་། གཡོན་པའི་ཀྱན་
སྒྲོང་བཅས་བསྟན་ཅིང་། སྒྲོང་ལམ་དང་ཉལ་ལྡང་གི་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱང་
བསྟུན། །

བཙུ་གཉིས་པ་དབང་བསྐྱར་བའི་དེ་ཉིད།

བཙུ་གཉིས་པ་དབང་བསྐྱར་བའི་དེ་ཉིད་ནི། སློན་ལམ་དུ་འཇུག་རུང་

གི་དབང་བཞི་དང་། གྲོལ་ལམ་བསྐྱོམ་རུང་གི་ཕྱིན་རྒྱལ་དང་། སྐྱབ་ཐབས་
ཀྱི་དབང་བསྐྱར་རྒྱས་འདེབས་དང་ལྷ་ལ་རབ་གནས་ཀྱི་ཕྱིར་དབང་བསྐྱར་བ་
སོགས་བསྟན།

བཙུ་གསུམ་པ་གོ་ཆས་སྤང་བའི་དེ་ཉིད།

བཙུ་གསུམ་པ་གོ་ཆས་སྤང་བའི་དེ་ཉིད་ནི། ལྟེ་བ་ལ་སོགས་པའི་
གནས་རྣམས་སྤྲོ་གོ་ཆ་འགོད་ཅིང་། ཐུན་མཚམས་ཀྱི་སྟོན་དུ་སྤྲུག་ནི་ལ་
སོགས་པ་ཆོས་རྣམས་སྤྲགས་ཀྱི་སྤང་བ་དང་ལུས་དཀྱིལ་ཡང་བསྐྱེད། །

བཙུ་བཞི་པ་སྤྲགས་རྣམས་ཀྱུན་གྱིས་མཆོད་པའི་དེ་ཉིད།

བཙུ་བཞི་པ་སྤྲགས་རྣམས་ཀྱུན་གྱིས་མཆོད་པའི་དེ་ཉིད་ནི། ངག་
བཟུས་ཡིད་བཟུས་གཉིས་དང་། ཀླང་བརྒྱད་ཀྱི་བསྟོད་པའང་བསྐྱེད། །དེ་
ལྟར་དེ་ཉིད་བཙུ་བཞིའི་ཁོངས་སུ་བསྐྱེད་རིམ་རྣལ་འབྱོར་བཙུ་གཅིག་ལྟག་
དང་བཅས་པ་འདྲུ་ཞིང་། སྐྱབ་ཐབས་བསྐྱས་པ་ལ་རྣལ་འབྱོར་བཙུ་གཅིག་
ཆང་ཡང་དེ་ཉིད་བཙུ་བཞི་མི་ཆང་ལ། རྒྱས་པ་ལ་དེ་ཉིད་བཙུ་བཞིའང་ཆང་
བས་ཆོ་གའི་ཆ་ལག་ཐམས་ཅད་རྗེས་འབྲང་གིས་རང་བཟོ་མ་ཡིན་པར་རྟོ་རྗེ་
འཆང་གིས་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པ་ལ་ངེས་ཤེས་རྟོན་པ་ནི་རྒྱུད་དོན་གདམས་
པར་ཤར་བ་ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་བཙུ་བཞི་ཆང་བའི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་
སྐྱབ་པ་པོ་ནི་ཆེ་སྟོད་མཚམས་མེད་ཀྱི་ལས་བསགས་ཀྱང་ཆེ་དེ་ལ་ཟུང་

འབྲུག་གི་གོ་ལས་འཕང་ཐོབ་ཅིང་། གལ་ཏེ་སེམས་གཡེང་བ་ལ་སོགས་པའི་
དབང་གིས་མ་འགྲུབ་ནའང་། དཔའ་བོ་དང་མཁའ་འགྲོའི་ཚོགས་ཀྱིས་དག་
པ་མཁའ་སྟོན་དུ་འབྲིང་བར་འགྱུར་རོ།

བརྩ་བ་བསམ་མི་བྱ་བ་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར།

བརྩ་བ་བསམ་མི་བྱ་བ་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ནི། དེ་ལྟར་ཡིད་བཞེས་དང་ཞར་
བྱུང་རྫོགས་རིམ་སོང་བའི་རྗེས་སུ། ལུས་དཀྱིལ་གྱི་གཙུ་མོའི་ཐུགས་ཀའི་འོ་
ཡིག་ལས་འོད་ཟེར་དམར་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཕྱོགས་བརྩུར་སྒྲོས་པ་ཁམས་
གསུམ་གྱི་སྟོན་བརྩུད་ཐམས་ཅད་ལ་བྱ་བ་བསམ་གཟུགས་མེད་ཁམས་ལ་
གནས་གཞན་ལོགས་པ་ཡོད་པའི་ལུགས་ལྟར་ན་གཟུགས་མེད་སྒྲེ་མཆེད་མུ་
བཞི་འོད་ཟེར་སྒྲོན་པོའི་རྣམ་པར་གྱུར་པ་མཐའ་ནས་རིམ་གྱིས་བསྐྱུས་ཏེ་
རང་གི་ལུས་ཀྱི་མགིན་པ་ཡན་ཆད་དེ་སྟོན་གྱི་ཆ་ལ་ཐེམ། གཟུགས་ཁམས་
གནས་རིས་བརྩུ་བདུན་འོད་ཟེར་དམར་པོའི་རྣམ་པས་མགིན་པ་ནས་ལྷེ་བའི་
བར་ལ་ཐེམ། གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་ནས་དཔྱལ་བའི་བར་གྱི་འདོད་ཁམས་
དང་ཆབས་ཅིག་མེ་རི་ནས་གདན་གྱི་བར་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་བཅས་
པ་འོད་ཟེར་དཀར་པོའི་རྣམ་པས་ལྷེ་བ་མན་ཆད་གྱི་སྒྲིང་གྱི་ཆ་ལ་ཐེམ། རང་
ཡང་ཆོས་འབྱུང་། ཟླ་བ། ལུས་དཀྱིལ་གྱི་འཁོར་སོ་གཉིས། ལྷ་མོ་བཞི། གཙུ་
མོ། དེ་ཡང་ཐུགས་ཀའི་ཆོས་འབྱུང་། ཟླ་བ། ཐུགས་འཕྲེང་། འོ་ཡིག་ འོ་དེའི་

མགོ་བོ། དེ་རྩེ་ཆེས། དེ་ཐིག་ལེ། དེ་རྒྱ་ད། དེ་ཡང་རེ་སྤ་རེ་སྤར་སོང་བའི་
མཐར་མི་དམིགས་པར་སྟོང་པར་བསམ་ལ་བདེ་སྟོང་མཉམ་པར་བཞག་གོ།

བཙུ་གཅིག་པ་སྐྱོད་ལམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར།

བཙུ་གཅིག་པ་སྐྱོད་ལམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ནི། འདི་ལ་སྐྱོད་ལམ་དངོས་
དང་ཡན་ལག་གི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ནས་བདེ་སྟོང་དེའི་
ངང་ལས་ནམ་མཁའ་སྟོན་མེད་ལ་སྟོན་ལངས་པ་ལྟར་རང་རྣལ་འབྱོར་མ་
རྒྱུ་ཡོད་ལ་གདན་དང་ཕྱག་མཆན་མེད་པའི་རྣམ་པར་སྐྱད་ཅིག་གིས་སྤང་
ནས་བསྐྱང་འཁོར་བསྐྱོམ་པར་བྱ་སྟེ། རང་གི་གནས་སོ་སོར་རྩེ་གདན་ལ་
སྟེང་འོ་བོ་ཡི་གེ་བསྐྱོམ་པ་ནི་བདག་བསྐྱང་བ་ཡིན་ལ། ཞལ་བཞི་པའི་སྤྲགས་
དང་། ཞར་ནས་སྤྲགས་གཡོན་སྐྱོར་དང་། མེ་ནས་མཆམས་གཡས་བསྐྱོར་
གྱིས་སེ་གོལ་གཏོགས་པའི་ཕྱག་རྒྱས་ཆམ་ངམ་སྤྲགས་གྱིས་བསྐྱང་བ་ནི་
གནས་སྐྱང་བའོ། །

སྤྲགས་དོན་ནི། ཨོ་སྤྲགས་ཀྱི་མགོ་འདྲེན། སྤྲུ་ངེས་པར་གདུལ་བ། ཅི་
སྤྲུ་ངེས་པར་མ་ལུས་པ་འདུལ་བ་ཞེས་འབོད་པའོ། །རྩྱ་ནི་དེའི་དོན་གསལ་
བྱེད་དང་། གྱིཾ་གཉིས་ནི་བགེགས་འབྲོས་པ་རྣམས་བྱངས་ཤིག་གྱིཾ་པ་ཡ་
གཉིས་ནི་གཙོ་བོས་འཛིན་པར་མ་བྱད་འཁོར་རྣམས་ཀྱང་འཛིན་དུ་རྒྱག་ཅིག་
སྟེ་ལན་གཉིས་རེ་འབྱུང་བ་ནི་ཁྲོས་པའི་ཆོག་གམ་གལ་ཆེ་བ་ལ་ངེས་བབྱང་གི་

ཕྱིར་ནན་ཏན་བྱས་པའོ། །ཡུ་ན་ཡ་ནི་ཁྱལ་ཅིག་ ཉོ་ལྷ་ག་ལྷན་ནི་ཀྱི་བཙམ་
ལྷན་འདས་དང་། བཟོ་ནི་དོ་རྩེ་སྟེ་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྷ་མོ་
དུམ་སྐྱེས་མའི་རྣམ་པར་ཤར་བ་འབོད་པའོ། །རྩྱ་པཌ་ནི་གསོད་པའི་ཕྱིར་
བསྐྱལ་བ་སྟེ་རྩྱ་གཉིས་རེ་འབྱུང་བ་ནི་བདེ་མཆོག་གི་སྒྲགས་ཀྱི་འགྲོ་ལུགས་
སོ། །སྒྲགས་ཀྱི་སྒྲ་འབྲུག་སྟོང་དུས་གཅིག་དུ་ཕྱིར་བ་ལྷ་བྱས་བགོགས་རྣམས་
སྟོང་འགས་པ་ཙམ་དུ་སྒྲག་སྟེ་མིག་ལྷ་བ་ཙམ་ཡང་མི་བཟོད་ཅིང་། རང་གི་
ཞལ་ནས་འོད་ཟེར་དམར་པོ་བསྐྱལ་བའི་མེ་ལྷ་བྱ་དཔག་དུ་མེད་པ་འཕྲོས་པ་
བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་མའི་རྣམ་པར་མོས་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་
སྤང་འཁོར་ཏེ། དེས་བདག་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་གདོན་བགོགས་ཐམས་ཅད་
བཙམས་ཤིང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གདོན་བགོགས་ཀྱི་གཞོད་པ་དེ་
རྣམས་དང་བྲལ་བར་བསམ་མོ།།

དེ་ནས་ཐུན་དེ་གྲོལ་བ་ནས་ཕྱི་མའི་བར་ལ་སྒྲོ་གསུམ་རང་དགར་མི་
བཏང་བར་དགོ་སྒྲོར་འདི་དང་འདི་བྱའོ་སྟམ་དུ་འཕེན་པ་བཏང་ལ་བྲན་པ་དང་
ཤེས་བཞིན་ནར་མར་བསྟེན་ཅིང་འགྲོ་འཆག་ཉལ་འདུག་གི་སྒྲོད་ལམ་གང་
བྱེད་ཀྱང་སྤང་སྟོང་ཆོགས་པ་སྒྲུ་མ་ལྷ་བྱ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ་སྒྲོད་ཀྱི་འཛིག་
ཏེན་ཐམས་ཅད་ཆོས་འབྱུང་དང་། བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྣལ་
འབྱོར་མ་སྤང་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་མོས་པ་སྐྱེའི་དགའ་བ། བསྒྲོད་དབྱངས་དང་

སྐྱེ་བ་གསོད་ལ་སོགས་པའི་སྐྱ་སྒྲན་མ་སྒྲན་ཅི་བྱང་ཡང་ཆགས་སྤང་བཀག་
ནས་ཨོ་གསུམ་མའི་སྐྱར་མོས་པ་གྲག་སྟོང་གསུང་གི་དགའ་བ། ཡིད་ལ་རྟོག་
པ་བཟང་ངན་ཅི་ཤར་ཡང་རྡོ་རྗེ་ཀླུ་འབྱོར་མའི་བྱགས་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་
མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་མོས་པ་ནི་བྱགས་ཀྱི་དགའ་བ་སྟེ་དགའ་བ་གསུམ་ཀྱི་
ཀླུ་འབྱོར་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞིང་། གཞན་ཡང་སྤྲ་མ་དང་སངས་རྒྱས་བྱང་
སེམས་ཀྱི་སྐྱ་བརྒྲན་གང་མཐོང་ཡང་རྡོ་རྗེ་ཀླུ་འབྱོར་མར་མོས་ལ་རྐང་
བརྒྱད་ཀྱིས་བསྟོད་པར་བྱའོ།

འཁྲུས་ཀྱི་ཀླུ་འབྱོར་ནི་སྤྲ་མེད་ལ་གལ་ཏེ་ཅང་མི་ཆེ་བས་མ་བྱས་
ཀྱང་རུང་ལ། བྱེད་པར་འདོད་ན་དབང་བསྐྱར་རྒྱས་འདེབས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་
བཤད་པ་ལྟར་བྱ། མདོར་ན་སྤང་གྲག་རིག་གསུམ་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་
དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྣམ་རེལ་ཏུ་བལྟ་བ་ནི་ལམ་བུ་མོང་བར་དབང་པོའི་སྟོ་སྟོམ་
པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡིན་པས། བུན་མཆམས་བག་མེད་ཏུ་བཏང་ན་བོགས་ཤིན་
ཏུ་ཆུང་བས་བུན་དངོས་ཀྱི་བུན་མཆམས་ལ་བོགས་འདོན་ཞིང་། བུན་
མཆམས་ཀྱིས་བུན་དངོས་ལ་བོགས་འདོན་ནོ། །དེས་ན་ལུས་ཀྱི་སྐྱུ་སྐྱོད་
ཐམས་ཅད་གར་དང་ཕྱག་རྒྱ། དག་གི་ལོངས་གཏམ་སྐྱ་བ་སོགས་སྐྱགས་སུ་
མོས་པས་ནི་ཀླུ་འབྱོར་པ་རྟོགས་པ་དམའ་བས་ལུང་མ་བསྟན་ཀྱི་བྱ་བ་
ཐམས་ཅད་དགོ་བར་བསྐྱར་རུས་ཤིང་། རྟོགས་པ་མཐོ་བས་ནི་གཞན་ཀྱིས་

ཉེས་པར་འཇིན་པའི་གསོད་རྒྱ་ལོག་གཡེམ་སོགས་སྤྱད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་
 དགོ་སྒྲོར་དུ་བསྐྱར་རུས་པ་ཡིན་ཏེ། ཀྱན་རིག་ཏུ། ཁྱོད་ཀྱིས་སློག་ཆགས་
 གསད་པར་བྱ། །མ་བྱེན་པར་ཡང་སྤང་བར་བྱ། །ཞེས་སོགས་དང་། ཐམས་
 ཅད་བྱས་ཤིང་ཀྱན་བཅོས་ཀྱང་། །འབྲུབ་འབྲུར་ཉེས་པར་མི་འབྲུར་ན། །སྤྱིང་
 རྩེ་ལྡན་པས་སློས་ཅི་དགོས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བྲན་ཤེས་དང་
 ལྡན་པས་བྱན་མཆོམས་ཀྱི་བྱ་བ་མཐའ་དག་དང་ལྡན་པར་བྱས་ལ་བྱན་སྤྱི་མ་
 ལ་འཇུག་པའི་འགོར་སྤར་འཕེན་པ་བཏང་བ་ལྟར་བྱང་མ་བྱང་དང་། རང་
 རྒྱུད་ལ་ཉེས་པས་གོས་མ་གོས་བརྟགས་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱང་ན་དགའ་བ་
 བསྐྱོམ་ཞིང་། མ་བྱང་ན་བཞགས་བསྐྱམས་སོགས་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །
 ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་རྣལ་འབྱོར།

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ལྟ། ཁ་བས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར། བྱི་
 རོལ་མཆོད་པའམ་ཆོགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར། སྤྱིན་སླེག་གི་རྣལ་འབྱོར། ཆེས་
 བཅུའི་མཆོད་པའི་རྣལ་འབྱོར། གཏོར་མའི་རྣལ་འབྱོར་རོ། །

དང་པོ་ནི། ཁ་བས་རྣམས་བསླེག་རྩས་སུ་མོས་ལ་ནང་མཆོད་ལྟར་བྱིན་
 ཀྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་ཁ་ཏོ་ཁུང་དང་། ལག་པ་གཉིས་དགང་སྒྲགས་དང་། སྤྱིང་
 གར་སྤྲ་མ་ཡི་དམ་ཀྱི་རོ་བོ་བེ་ཡིག་གམ། ལུས་དཀྱིལ་ཀྱི་ལྟ་ཆོགས་ལ་སྤུལ་

བས་བདེ་སྟོང་འབྱུངས་བས་མཉེས་པར་བསམ་ལ་ནང་གི་སྦྱིན་སྲེག་གི་ཚུལ་
དུ་ལོངས་སྦྱོང་ཅིང་། དེ་ཙམ་མ་སྦྱོགས་ན་རང་ཉིད་ལྟར་གསལ་ཞིང་། ཁ་
བས་བདུད་ཅིར་མོས་ནས་ལོངས་སྦྱོང་པ་དང་། གཞན་ལ་ཁ་བས་སོགས་
དངོས་པོ་སྟེར་ནའང་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལྟར་གསལ་ནས་དངོས་པོ་བདུད་
ཅིར་མོས་ཏེ་སྤུལ་ན་པན་ཡོན་རྒྱབས་ཆེ་ཞིང་འཇུག་པ་བདེ་བས་དེ་ལྟར་
ཉམས་སྤྱུ་ལེན་ཅིང་། ཐུན་མཚམས་ཀྱི་བྱ་བ་རྣམས་ཉམས་ལེན་གྱི་ཅིས་མ་
ཟིན་ན་ཆེ་པལ་ཆེར་དོན་མེད་དུ་འདའ་བས་ནན་ཏན་བྱའོ་གསུངས།

གཉིས་པ་སྤྱི་རོལ་མཆོད་པའམ་ཆོགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར།

གཉིས་པ་སྤྱི་རོལ་མཆོད་པའམ་ཆོགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ནི། གཞུང་དུ་རྗེ་
སངས་རྒྱས་དཔལ་བཟང་གིས་མཛད་པའི་བདག་འཇུག་བཞིན་ཉམས་སྤྱུ་
ལེན་པར་གསུངས་ལ། ཡིག་ཆ་དེར་ཆོགས་འཁོར་བྱེད་དགོས་ཟུར་ཙམ་
ལས་བྱེད་ཚུལ་མ་བཤད་པས་གཙོ་བོ་ནི་བདག་འཇུག་ལེན་པ་ཡིན་ལ། སྤྱི་
རོལ་མཆོད་པ་ནི་བདེ་མཆོག་གི་སྐྱབས་སྤྱུ་ལག་མཆོད་དང་། བྱ་གསུམ་
མཆོད་པ་བྱ་བར་གསུངས་ཤིང་། ཆོགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་མའི་བྱ་བ་བཞིས་
ཡིག་ཆ་ལོགས་སྤྱུ་ཡོད་པ་ལྟར་བྱའོ།

གསུམ་པ་སྦྱིན་སྲེག་གི་རྣལ་འབྱོར།

གསུམ་པ་སྦྱིན་སྲེག་གི་རྣལ་འབྱོར་ནི། བཟླས་པའི་བཙུ་ཆའི་སྦྱིན་སྲེག་

བྱ་བར་གསུངས་པ་ནི་ལྷ་དབང་དུ་སྤྱད་པའི་སྐབས་ཡིན་པར་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་
གསུངས་པས། དེའི་ཆེ་མངར་གསུམ་གཙུག་པོར་གྱུར་པའི་བཙུ་ཆའི་སྦྱིན་
སྒྲུབ་བྱ་སྟེ་དཔེར་ན་བཟླས་པ་འབྲུམ་ཕྱག་བཞི་བཟླས་ན་སྦྱིན་སྒྲུབ་ཁྱི་སྒྲིབ་
བཞི་བྱ་དགོས། བཟླས་པའི་ཁ་སྐོང་གི་སྦྱིན་སྒྲུབ་ནི། ཉིལ་གཙུག་པོར་གྱུར་
པའི་ཞི་བའི་སྦྱིན་སྒྲུབ་སྟེ་གངས་རི་ལྷ་རིགས་པ་ལས་ངེས་བཟུང་མི་
དགོས་སོ། །བསྐྱུས་པ་བྱེད་ན་རས་དམར་པོའི་གདུང་རྒྱང་ལ་ཁྱུ་མར་
བྱུགས་ནས་བྱ་བ་སྟེ་གཞུང་གཞན་དུ་གསལ་ལོ། ཞེས་གསུངས།

བཞི་པ་ཆེས་བཙུའི་མཆོད་པའི་རྣམ་འབྱོར།

བཞི་པ་ཆེས་བཙུའི་མཆོད་པའི་རྣམ་འབྱོར་ནི། འདི་ལ་རྒྱས་བསྐྱུས་ཀྱི་
རིམ་པ་མང་དུ་ཡོད་པ་ལས། རྒྱས་པར་བྱེད་ན་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཞི་བྱ་བཞི་
པའི་སྟེང་དུ་ཐོག་མར་མཐོ་གང་ལྷུ་མ་པོར་བསྐྱོར། དེའི་ཕྱིར་སོར་བྱེད་བསྐྱུར་
པའི་ལྷུ་མ་བསྐྱོར་སྟོན་པོ། །དེ་དག་གི་ནང་དུ་ཆོས་འབྱུང་གྱི་གསུམ་ཉིས་
བརྟེན་གསུང་དམར་ཞིང་རེ་ཁ་དཀར་པོ། ཆོས་འབྱུང་གི་ནང་དུ་ལྷ་དཀྱིལ་
དཀར་པོ་དང་། གྲ་བཞིར་དགའ་འབྲིལ་དམར་སྟོ། ཕྱིའི་གྲ་ཆད་ལྷ་གམ་ལྷང་
གྲ་རྣམས་རབ་རྒྱལ་ཆོན་དང་། དེ་མིན་སྟོན་ཚུད་ནས་ཚུ་ཆོན་གྱིས་བྲིས་ཀྱང་
རུང་། ལྷ་དཀྱིལ་གྱི་དབུས་སུ་རྣམ་འབྱོར་མའི་སྐུ་བྱིན་རྒྱབས་ཅན་མ། དེ་
མཆོན་པའི་ཆོན་སྐྱུངས་དམར་པོ་བྱ་སྟེ་སྐུ་ཆོམ་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་

བྱའོ། །དེའི་སྤྱི་དུ་མཛུ་སོགས་ཀྱི་ཁར་ཐོད་པ་སྤྱང་ཆང་གིས་བཀང་བ་ལ་
བདུད་ཅི་རིལ་བྱ་བཏམ། དར་དམར་པོས་ཁ་བཅད་པ་སོགས་བྱག་བཞེས་
བཞེན་བྱ་སྤྱི་གསུང་བདུད་ཅི་རི་དགྱེལ་འཁོར་རོ། །དེའི་སྤྱི་དུ་མེ་ལོང་ངམ།
མ་འབྱོར་ན་ཤིང་དང་རྩ་ལ་སོགས་པའི་ཁར་སིཾ་ར་བཀམས་ལ་རབ་གསེར་
ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་གས་ཨོ་གསུམ་མའི་སྤྱི་གས་འཁོར་གྱི་བ་ནི་སྤྱི་གས་སིཾ་
རའི་དགྱེལ་འཁོར།

དེ་ཙམ་མ་སྤྱི་གས་ན་ཙན་དན་དམར་པོའི་བྱེ་མ་དང་ཆང་བསྐྱེས་
པས་ཆོས་འབྱུང་ཉིས་བཅེགས་གྱིས་པའི་ཁར་ཆོས་བྱ་ཙམ་བྱས་པའི་སྤྱི་དུ་
སྤྱི་གས་སིཾ་རའི་དགྱེལ་འཁོར་བཞེངས་ཤིང་གསུང་བདུད་ཅི་རི་དགྱེལ་
འཁོར་མ་བཞེངས་ཀྱང་རུང་གསུངས་དེའི་སྤྱི་དུ་གོས་དར་སོགས་ཁ་དོག་
དམར་པོའི་གྱར་སྤྱི་གས་དགྱེལ་འཁོར་གྱི་མདུན་ནམ་ཤར་དུ་མཆོད་ཡོན། བྱང་
ཤར་དུ་ཞབས་བསེལ། བྱང་དུ་མེ་ཏོག་རྒྱབ་བྱང་དུ་བདུག་སྤྱི་གས། རྒྱབ་ཏུ་མར་
མེ། སྤྱི་རྒྱབ་ཏུ་རི་ཆབ། སྤྱི་རྒྱབ་ཞལ་ཟས། ཤར་སྤྱི་རྒྱབ་མཆོམས་འཛིན་གྱི་མེ་ཏོག་
གཞན་ཡང་མཆོད་པའི་བྱེ་བྲག་ཅི་འབྱོར་པ་རི་ལྷར་རིགས་པར་བཤམ་
མོ། །མདུན་དུ་གཏོར་མ་འོག་ནས་འབྱུང་བ་ལྷར་དང་། ཆོགས་གཏོར། དེའི་
གཡས་སྤྱི་གས་ལ་སྤྱི་གས་གཡོན་དུ་མ་དན་སྤྱི་གས་ཆང་། གཞན་ཡང་ཆོགས་རྩས་
ཅི་འབྱོར་དང་། རང་གི་ལོགས་སྤྱི་གས་པ་མགུལ་ཆིང་དམར་པོ་ཙན་གྱི་

གསུམ་གཉིས་ཙམ་ཚུས་བཀང་བ་ལ་སྒྲ་མེད་ཀྱི་བུམ་རྩུ་ས་འི་བཟང་དང་
 བཅས་པ་བཏབ་པའི་སྟེང་དུ་དུང་ཆོས་རྟོག་བཟུང་ཉེར་སྟོན་སོགས་ཕྱག་ལེན་
 བཞིན་བཤམས་ལ་ངག་འདོན་སྐྱབ་དཀྱིལ་ཀྱི་གོ་རིམ་ལྟར་ལ་མདུན་བསྐྱེད་
 ཀྱི་དབང་བསྐྱར་རྒྱས་འདེབས་ཀྱི་མཁུག་ཏུ་ཐུགས་དང་ཕྱག་རྒྱས་འོག་མིན་
 རས་རྟོ་རྩེ་རྣལ་འབྱོར་མ་ལ་འདས་མ་འདས་ཀྱི་མགོན་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ་གཏོར་
 མའི་སྐབས་བཞིན་སྐྱེན་བྱངས་ནས་རྣལ་འབྱོར་མ་མདུན་བསྐྱེད་ལ་ཐེམ། དེའི་
 སྟེང་གི་བར་སྒྲུང་ངམ་རིགས་བདག་གི་ཕྱགས་ཀར་ཙ་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲ་མ། རྣལ་
 འབྱོར་མའི་མཐའ་སྐྱོར་དུ་འཁོར་བཞི། དེའི་མཐའ་འཁོར་སོ་གཉིས། དེའི་
 མཐའ་རྒྱད་སྟེ་བཞིའི་ཡི་དམ་སངས་རྒྱས། བྱང་སེམས། ཉན་རང་རྣམས་དང་
 མདུན་ཀྱི་ཆོས་འབྱུང་སྟོང་པར་དཔའ་བོ་མཁའ་འགོ་དང་། རྒྱབ་ཀྱི་སྟོང་པར་
 ཆོས་སྟོང་སྐྱང་མ། དུར་ཁྲོད་ཀྱི་མཐའ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྣལ་འབྱོར་
 མའི་རྣམ་པས་འཁོད་པར་བསམ་ལ། མཆོད་བསྟོད་དབང་ཆོག་གཏོར་འབུལ་
 ཆོགས་འཁོར་གཏང་རག་གི་མཆོད་བསྟོད་བཅོད་གསོལ་སོགས་བྱ་ལ།
 མོང་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་ཆེ་བསྐྱས་ཙམ་བྱ་བར་འདོད་ན་བདག་བསྐྱེད་རྒྱས་
 བསྐྱས་གང་རིགས་དང་མདུན་བསྐྱེད་བསྐྱབས་ཏེ་མཆོད་བསྟོད་ཀྱི་མཁུག་ཏུ་
 གཏོར་མ་ཕུལ་ལ་མཁུག་ཆོག་བྱས་ཀྱང་རུང་ལ། ཡང་གོང་གི་ཡོ་བྱད་མེད་
 པའམ་རང་ཉིད་ལམ་དུ་ཞུགས་བཞིན་པའི་སྐབས་ལྟ་བུར་བྱེད་དགོས་བྱུང་ན་

ཐམས་ཅད་ཡིད་ཀྱིས་སྒྲུལ་པས་ཀྱང་ཆོག་གོ། །གལ་ཏེ་བྲེལ་གཡེང་སོགས་
ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་བསྐྱས་པ་བྱེད་དགོས་བྱུང་ན། ཨོ་གསུམ་མ་རྒྱན་བཞུས་དམ་
བཅའ་རྗེ་ཡོད་གསུམ་འགྱུར་བཞུས་པས་ཆེས་བཅུའི་མཆོད་པར་འགྱུར་ཏེ།
སྒྲགས་རྣམས་ཀྱན་ཀྱིས་མཆོད་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་
ཡང་གྲོང་པའི་ཆོས་ཀྱིས་མ་གོས་པའི་གཞོན་ནུ་མ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ཆོགས་
རྣམ་འབྱོར་མར་བསྐྱེད་ལ་ཁ་བས་ཀྱིས་ཆོས་པར་བྱས་པས་ཆེས་བཅུའི་
མཆོད་པར་འགྱུར་བ་སོགས་བཞེད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་དོ། །ཆོགས་གསོག་
པར་འདོད་ན་ཡར་ངོ་དང་། སྒྲིབ་པ་སྐྱོང་བར་འདོད་ན་མར་ངོའི་ཆོས་བཅུ་བྱ་
བར་གསུངས་པས་གང་རུང་གཅིག་གིས་ཆོག་པ་འདྲ་ཞེག་འདུག་ནའང་།
ཆོས་བཅུ་རྣམ་གཉིས་མ་ཆག་པར་དགོས་གལ་ཆེ་བས་བཙོན་པར་བྱའོ།

ལྷ་པ་གཏོར་མའི་རྣམ་འབྱོར།

ལྷ་པ་གཏོར་མའི་རྣམ་འབྱོར་ནི། འདི་ལ་གཏོར་མ་གཅིག་ནས་བཅུ་
གཅིག་གི་བར་རྒྱས་བསྐྱས་བཞེད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་སྒྲུང་ནའང་། རྗེ་རིན་
པོ་ཆེས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་གཏོར་མ་མཐོན་གཉིས་སུ་འདུ་བར་གསུངས་པ་
ལྟར་ཡིན་ལ། སྐྱབ་ཐབས་སུ་བཀོད་པ་འདུག་པ་བདེ་བའི་ཕྱིར་གཅིག་
བཤམས་ནས་བྱིན་རྒྱལས་ནན་ཏན་བྱས་ནས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་མཐོན་
ཐམས་ཅད་ལ་འབྲུལ་བ་ཡིན་གསུངས། གཏོར་མའི་རྒྱ་ནི་བན་དང་ཤ་ཆང་

གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་བཞུན་མར། བདུད་ཅི་རིལ་བུ། རྒྱུག་བཙོང་།
འཁུར་བ། སྒྲན་སྒྲ་ལ་སོགས་པའང་བསྟེན།

རི་ལྟར་བཤམས་པ་ནི། བཅ་ཆེན་སྒོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་
བཟང་པོས་གཏོར་མའི་དབྱིབས་འདི་ལྟར་བྱ་ཞེས་རྒྱད། རྒྱ་གཞུང་གི་ཁུངས་
གསལ་བ་མེད་པས་རང་རང་གི་སྒྲ་མའི་ཕྱག་བཞེས་ལྟར་བྱ་བའམ། ཡང་ན་
ཞི་བ་ལ་དཀར་པོ་རྒྱུ་པོ། རྒྱས་པ་ལ་སེར་པོ་བྱ་བཞི། དབང་ལ་དམར་པོ་
རྩ་གམ། དྲག་པོ་ལ་ནག་པོ་བྱ་གསུམ་བྱས་ན་ལས་དང་མཐུན་ ཞེས་
གསུངས། འདི་ཁའི་ཕྱག་བཞེས་ནི་རྒྱུ་གཏོར་པད་འདབ་བཞེས་བསྐྱོར་བ།
ཁ་དོག་དཀར་དམར་གང་རིགས་དཀར་དམར་གྱི་རྒྱན་ལྟར་བྱེད་དོ།

རི་ལྟར་འབྲུལ་བའི་ཚུལ།

རི་ལྟར་འབྲུལ་བའི་ཚུལ་ནི་སྤྱིར་གཏོར་མ་རྒྱན་དུ་འབྲུལ་བ་གལ་ཆེ་
ཞིང་། བྱད་པར་ཆོས་བཅུ་དང་བསྟེན་དུས་སུ་འབྲུལ་བ་གལ་ཆེ་བས་གཏོར་
མགོན་ལ་འབྲུལ་རྒྱུ་འི་སྤྱི་ནང་གི་མཆོད་པ་སྤར་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས།
གཏོར་མ་བྱིན་རྒྱབས་རྒྱས་པར་ནང་མཆོད་ལྟར་དང་བསྐྱུ་ན་ཆོགས་མཆོད་
དུ་གསལ་བ་ལྟར་བྱ་སྟེ་དེའི་ཕྱག་རྒྱ་ནི་ལག་གཡས་དོ་རྩེ་ཁུ་ཚུར་བྱས་པའི་
སྟེང་དུ་གཡོན་པའི་མཁྱིག་མ་བཞག་ནས་ལག་མཐིལ་བསྟན། སྤར་གཡས་
གཡོན་ཕྱོག་ དེ་ནས་གཉིས་ཀའི་མཐིལ་མཉམ་དུ་བསྟན་པའི་མཐར་བྱ་བྱུང་

གི་ཕྱག་རྒྱ་ནང་ལྟ་སྟགས་དང་བཅས་པ་ལན་གསུམ་བརྗོད་ལ། དེམ་པ་ལྟར་
བསངས་སྦྱངས། བསྐྱེད་ཅིང་གྱིན་རྒྱབས་རྣམས་ནང་མཆོད་ལྟར་སྐད་ཅིག་
གིས་བྱའོ། །འབྲུལ་བའི་ཡུལ་ནི་སྦྱབ་མཆོད་དང་འབྲེལ་ན་སྤར་བ་ཤད་པའི་
མདུན་བསྐྱེད་ལ་ཕུལ་བས་བྱས་པས་གསར་དུ་སྦྱན་འབྲེན་མི་དགོས་ཞིང་།
དེ་ལྟར་མིན་ན་རང་གི་མདུན་དུ་སྦྱང་འཁོར་དུར་ཁྲོད་ཆོས་འབྱུང་གི་ནང་དུ་
ཟླ་དྲུལ་དང་བཅས་པ་གསལ་བཏབ་སྟེ་སྦྱབ་ཐབས་སུ་གསལ་བ་ལྟར་སྦྱན་
བངས་ཏེ། ཟླ་བའི་དབུས་སུ་རྡོ་རྗེ་ཆེན་ལ་འབྱོར་མ་བཞུགས་པའི་མཐར། འཁོར་
བཞི་དང་སོ་གཉིས་སོགས་སྤར་བ་ཤད་པ་ལྟར་བཞུགས་པར་བསམ་ལ་
མགྲོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟགས་ལ་རྡོ་རྗེ་དཀར་པོ་ཅི་གསུམ་པའི་དབུས་དུ་ནས་
འོད་ཟེར་དཀར་པོ་འཕྲོ་བར་བསམ་ལ་རང་གི་ཕྱག་རྒྱ་ཀ་ནས་རོ་རྡོ་རྗེ་མ་ཐོད་
པ་ཐོགས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟོས་པས་གཏོར་སྟོད་ནས་བདུད་ཅི་བཅུས་ཏེ་
ཕུལ་བར་བསམ་ལ་རྡོ་རྗེ་ཐལ་མོ་ཁ་སྟེ་བའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་བཅས་ཏེ་ཨོྭ་གསུམ་
མ་ལ་ཨ་ཀླ་རོ་བཏགས་པ་ལན་གསུམ་གྱིས་འབྲུལ་ཞིང་། འབྲུལ་སྟགས་
ལན་དང་པོའི་ཆེ་སྟེ་མ་ཡིད་དམ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཉན་རང་རྣམས་
དང་། གཉིས་པའི་ཆེ་མདུན་རྒྱབ་ཀྱི་མཁའ་འགོ་ཆོས་སྦྱང་དང་། གསུམ་པའི་
ཆེ་ཕྱིའི་མཐའ་སྐོར་གྱི་མགྲོན་རྣམས་ལ་དབུལ་ལོ། །འབྲུལ་སྟགས་དེས་ཡར་
མགྲོན་མར་མགྲོན་ཐམས་ཅད་ལ་འབྲུལ་བདེ་ཞིང་ཨ་ཀླ་རོའི་སྟགས་དོན་

འབྱུང་བཞིའི་གཏོར་འབྲིད་དུ་བཞག་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་གསུངས།

དེ་ནས་སྤྱི་ནང་གི་མཆོད་བསྟོད་དང་འདོད་དོན་ལ་གསོལ་བ་གདབ།
གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རིགས་བདག་གི་ཐུགས་ཀར་ཟླ་གདན་ལ་རྩྱུ་ཡིག་
གི་མཐར་ཡིག་བརྒྱས་བསྐྱོར་བ་ལས་འདུད་ཅིའི་རྒྱན་བབས་རང་གི་མཆོད་
གཏོར་སོགས་ལ་མི་གཙང་བའི་ཉམས་གྲིབ་སོག་པ་ཐམས་ཅད་དག་པར་
བསམ་ལ་གཡས་དོ་རྩིང་གར་བཟུང་ཞིང་གཡོན་དེལ་བྱ་གསེལ་བའི་སྤྲུལ་
སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྲ་བསྤྲུགས་པས་སྤྲིག་པའི་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པའི་
རྒྱས་འདེབས་བཞིན་པར་ཡིག་བརྒྱ་བཟླས། མ་འགྱུར་བ་དང་ཞེས་སོགས་
ཀྱིས་བཅོད་གསོལ་དང་། ཨོ་ཁྱེད་ཀྱིས་སོགས་ཀྱིས་མགྲོན་རྣམས་རང་གནས་
སུ་གཤེགས་པར་བསམ་ལ་གཡོན་པའི་མཐེབ་སྤྲིན་ཀྱིས་སེ་གོལ་ལན་
གསུམ་གཏོག་པས་བརྟ་བྱས་ལ་མདུན་བསྐྱེད་དང་འབྲེལ་བའི་ཆེ་འདས་སྟེའི་
ཡེ་ཤེས་པ་དང་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་རང་གནས་སུ་གཤེགས་ཤིང་དམ་ཆེ་ག་
པ་རྣམས་རང་ལ་བསྐྱུས་ཏེ་ལས་ཀྱི་རྩེས་མི་མཛོན་པར་བྱས་པ་བསྟོ་སྟོན་དང་
ཤེས་བརྗོད་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས།

ཆོས་འབྱུང་སྤྱི་མས་སྤྱང་འཁོར། ནང་མས་དུར་ཁྲོད་དུ་ཟླ་བས་དཔའ་
བོ། །སྤྲུགས་སྤེང་ཡ་ར་ལ་ཕ་དང་བཅས་པས་དཔའ་མོ་མཆོན་པས་བྱམ་
དབང་གི་ལམ། སྤྲིང་གའི་ཆོས་འབྱུང་སྤྱི་མས་གསང་གནས་ཀྱི་རྩ་འདབ་སོ་

གཉིས། ནང་མས་སྟེ་བའི་རྩ་འདབ་རེ་བཞི། ཟླ་བས་སྟོང་གའི་རྩ་འདབ་བརྒྱད།
དགའ་འབྲིལ་བཞིས་མགྱོན་པའི་རྩ་འདབ་བཅུ་དྲུག སྒྲགས་སྟེང་གིས་སྟེ་བའི་
རྩ་འདབ་སོ་གཉིས་མཆོན་ཞིང་། དེ་ཐམས་ཅད་སྟོང་གར་བསྐྱོམས་པས་ནི་རྩ་
འཁོར་བཞི་གར་གནད་དུ་བསྐྱུན་པའི་གོ་ཆོད་དོ། །འོ་ན་རྩ་འཁོར་ལྔ་བཤད་
པས་གནད་དུ་བསྐྱུན་པ་བཞི་ཡོད་པའི་རྩ་མཆོན་གང་སྟུམ་ན། ལུས་རྩའི་
དཀྱིལ་འཁོར། རྩ་ཡི་གའི་དཀྱིལ་འཁོར། ཁམས་བདུད་རྩའི་དཀྱིལ་འཁོར།
སྟོང་པོ་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉེ་དེ་བཞིར་གནད་དུ་བསྐྱུན་པའོ། །དེ་ཀླམས་
མཆོན་བྱེད་ནི་རིམ་པ་ལྟར། ཆོས་འབྱུང་གཉིས། བོ་ཡིག་སྒྲགས་སྟེང་དང་
བཅས་པ། ཟླ་བ། རྒྱུད་ཁ་སྐྱུར་དུ་འཛིན་པ་སྟེ། དེ་ཀླམས་གསང་དབང་གི་ལམ་
མོ། །སྟོང་མཁའ་སྐྱོད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དགའ་འབྲིལ་དགར་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་
པ་སྐྱབ་པ། འོག་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དགའ་འབྲིལ་དམར་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་
བདེ་བ་སྐྱབ་པ། བར་སྒྲགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྟོང་གའི་ཆོས་འབྱུང་ཡི་གེ་སོགས་
ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་བོད་སྐྱབ་པ་སྟེ་དགའ་འབྲིལ་གཉིས་སྟོང་གར་འདུས་ནས་
སྟོང་ཡལ་དུ་སོང་བའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ནི་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་གི་
ལམ་མོ། །བདེ་སྟོང་དེ་ཡང་རང་ལུས་རྗེ་རྗེ་ཀླུ་འབྱོར་མའི་ཀླམ་པར་བསྐྱོམ་པ་
སྟེ་དག་པ་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་དང་། སེམས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་མོས་པ་ཐུགས་
དག་པ་དོན་དམ་འོད་གསལ་ཉེ་སྐྱུ་ཐུགས་བྱུང་དུ་འཇུག་པ་ནི་དབང་བཞི་པའི་

ལམ་སྟེ་འདི་ལ་དཔའ་བར་འགྲོ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་བསམ་མི་བྱུང་ཅེས་
བྱུང་བཟོད་དོ།

དེ་ལྟར་བསྐྱེད་རིམ་ནལ་འབྱོར་བཅུ་གཅིག་འདི་ས་ནི་རྒྱལ་མཆོག་ལྷ་
བས། དབང་པོ་རབ་འབྱིང་ལུས་འདི་ས་མཁའ་སྐྱོད་བཟོད། །ཐ་མ་བར་དོར་
དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོས་བསུ། །ཆེས་སྦྱར་འདའ་ཁའི་ལམ་གྱིས་སྐྱད་ཅིག་
འཕོ། །ཡང་ཐ་སྐྱེ་བ་བརྒྱད་ནས་དངོས་བྱུང་ཐོབ། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་གང་
ཟག་རབ་བཞུས་བསྐྱོམ་གྱིས་གྲོལ་བ། འབྱིང་སི་རྩུ་རའི་སྐྱབ་བས་གྲོལ་བ། ཐ་
མ་བར་དོར་དཔའ་བོ་དང་མཁའ་འགྲོས་བསུ་བ། ཆེས་སྦྱར་བར་དོའི་འབྲུལ་
སྐྱང་སོགས་སྐྱོང་མི་དགོས་པའི་བྱིར་འཆི་ཁར་འཕོ་བས་གྲོལ་བ། ཡང་སྐྱེ་བ་
བརྒྱད་ནས་མཁའ་སྐྱོད་འབྱུང་བ་སོགས་གསུངས་པས་དབང་པོ་རབ་འབྱིང་
ཐ་གསུམ་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་གཤམ་ཆེ་ལ། དེ་ཡང་། བྱང་ཆུབ་
སེམས་ནི་མ་སྐྱེས་དང་། །ཐེ་ཆོམ་ལྷན་པ་ཉིད་དང་ནི། །བཀའ་བཞེན་དུ་ནི་མི་
སྐྱོད་པ། །དད་པ་མེད་ཉིད་འབྱུང་མི་འབྱུང་། །ཞེས་ལམ་ཐུན་མོང་བས་རྒྱད་
སྐྱངས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་གྱིས་རྩིས་མ་བེན་པ་དང་། ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་
པའི་ཚུལ་ལ་ཐེ་ཆོམ་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་མ་ཆོད་པ་དང་། བཀའ་བཞེན་དུ་མི་སྐྱོད་
པ་སྟེ་དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་པ་ཚུལ་བཞེན་དུ་མི་སྐྱང་བ་དང་། ལྟ་དང་སྒྲ་མ་
གདམས་ངག་སོགས་ལ་དད་པ་མ་ཐོབ་པ་རྣམས་དངོས་བྱུང་འབྱུང་བའི་

གོགས་སུ་གསུངས་ལ། སྟོབ་དཔོན་ཞི་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་དངོས་གྲུབ་
འགྲུབ་པའི་རྒྱ་བཞི་ནི། དད་པས་མི་སྟོག་པ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཐེ་ཚོམ་མི་བྱ་བ།
ཉིང་དེ་འཇིན་ཅེ་གཅིག་པ། ཤེན་ཏུ་གསང་བ་རྣམས་སོ། །ཞེས་བཤད་པས།
ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་མ་གསང་ན་དག་སྒྲུང་བ་ལྟར་གསང་སྒྲགས་བྱ་བ་མའི་ཉམས་
ལེན་རྣམས་ཀྱང་མ་གསང་ན་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་གོགས་བྱེད་ཅིང་། བྱུང་པར་སྟན་
བརྒྱད་ཀྱི་གདམས་ངག་བྱ་བ་མོ་རྣམས་ཤེན་ཏུ་གསང་དགོས་པས་བེན་བྲིས་
ལ་སོགས་པ་འདིའི་བྱེན་རྒྱལ་ས་ཐོབ་ཀྱང་སྟན་བརྒྱད་ཀྱི་བྱ་བ་བྲིད་མ་ཐོབ་པའི་
གང་བྱ་སོགས་ལ་མི་སྟོན་པར་ཤེན་ཏུ་གསང་བའི་སྟོན་ས་ཉམས་ལེན་
སྟོགས་རེ་བར་མ་སོང་བ་གལ་ཆེ་ལ། རྡོ་རྗེ་པག་མའི་བསྐྱེད་རིམ་འདི་ཉིད་
མཁའ་སྐྱོད་བསྐྱབ་པ་ལ་མཆོག་ཡིན་ཞིང་། འདིའི་ཡིད་བརྒྱས་ནི་རྫོགས་རིམ་
སྟོས་བཅས་ཀྱི་ཆ་དང་། ཞར་བྱུང་རྫོགས་རིམ་གཉིས་ཀྱང་ཡོད་པས་བསྐྱེད་
རྫོགས་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་ཉམས་ལེན་ཡིན་པས་བསྐྱེད་རིམ་གཞན་ལས་བྱུང་པར་
འཕགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་སྐུང་གཞི་སྟོང་བྱེད་དོ་འཕྲོད་པ་སོགས་ལ་མཁས་པར་
བྱས་ཏེ་མ་ཆག་པར་ཉམས་སུ་སྒྲུངས། གཞི་བསྟན་འབྲུམ་སྤྱག་བཞི་ཁ་སྟོང་
གི་སྟེན་སྟེག་དང་བཅས་པ་སོང་ཞིང་ཡར་དོ་མང་དོའི་ཆེས་བརྩམ་ཆག་པ་
དང་ཆོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་བརྩོན་པར་བྱས་པས་དུས་མཛོམ་ན་ལུས་འདི་

མ་སྤངས་པར་དོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་མས་མཁའ་སྤྱོད་དུ་འབྲིད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་
 ཡང་མི་ལམ་མམ་དངོས་སུ་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་གཞན་དང་བྱད་མེད་ཐ་མལ་པའི་
 རྣམ་པས་དུས་དང་གནས་འདི་དང་འདིར་དོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་མ་དང་མི་བྲལ་བར་
 འགྱུར་རོ། །ཞེས་ལུང་སྟོན་པའམ་མི་སྟོན་པར་བྱད་མེད་ཐ་མལ་པའི་རྣམ་པར་
 སྦྱལ་བ་དང་མཇལ་བའང་ཡོད་པས་ངོ་ཞེས་པར་བྱ་སྟེ། བྱད་མེད་དུ་སྦྱལ་བའི་
 ཏྲགས་ནི་གཞན་ལས་ཤིང་མདོག་དམར་བ། སྤྱོད་དང་མིག་དང་སྤྱོད་ར་སྟེན་མ་
 དམར་སེར་ཅན། དཔྱལ་བར་ཤའི་དགའ་འབྲིལ་རེས་ཏེ་ཏྲགས་དེ་རྣམས་ཡོད་
 བ་ཐེ་ཆོམ་མི་བྱ་བར་གཡོན་ནས་ལན་གསུམ་བསྐྱོར་ནས། ཁྱོད་མ་བདག་ནི་
 བྱ་ཡིན་ཏེ། །དེར་ནས་བྱང་ཆུབ་འབྱུང་བར་དུ། །བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་རུ་མ་
 ལས། །བྱང་བའི་རང་གི་འོ་མས་སྤྱོད་ས། །ཞེས་དང་། ཡང་ན་རྗེ་བཙུན་དོ་རྗེ་
 རྣལ་འབྱོར་མས་ཞེས་སོགས་གཏོར་འབུལ་སྐབས་ཀྱི་འདོད་གསོལ་གྱིས་
 སྟོང་ཐག་པ་ནས་གསོལ་བ་གདབ་པར་བྱ་སྟེ་དེས་ལག་པའི་མཁྲིག་མ་ནས་
 བཟུང་སྟེ་མཁའ་སྤྱོད་དུ་འབྲིད་པར་འགྱུར་ལ། ཞིང་དེར་ནི་སྟེབས་ཅམ་ཉིད་
 རྣམ་གྲུབ་པས་བཙུད་ལེན་གྲུབ་པ་བཞིན་དུ་རང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་ལོན་པའི་ཁྱ་
 བོའང་བཙུ་དུག་ལོན་པའི་ན་ཆོད་དུ་འགྱུར། ཆེ་ཉི་ཟླ་དང་མཉམ། རྣམ་མཁའ་
 མཛོད་ལ་མངའ་བརྟེས་ཏེ་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ལས་འབབ། དོ་རྗེ་
 རྣལ་འབྱོར་མས་དངོས་སུ་འདིའི་ལམ་སྟོན་ཅིང་། གཞན་ཡང་སྦྱལ་སྦྱའི་སངས་

རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་ཕྱིན་ཏེ་སངས་རྒྱས་ལས་ཆོས་ཞུ་བ་དང་། ལམ་ལྷག་མ་ཉམས་
སུ་སྒྲངས་ཏེ་ཏེན་དེ་ལ་བཙུ་གསུམ་རྟོ་རྗེ་འཛིན་པའི་ས་ཐོབ་པར་ངེས་ཏེ་དེ་ནི་
གང་ཟག་དབང་པོ་རབ་བཞུས་བསྒོམ་གྱིས་གྲོལ་བ་སྟེ་ཆར་ཆེན་གྱིས། དེ་ལྟར་
སྐྱོགས་དང་སྒྲ་བའི་རྣམ་འབྱོར་གྱིས། །ཞེས་པ་ནས། མངོན་སུམ་རིག་འཛིན་
གྲོང་དུ་འབྲིད་པར་ཞོག །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས།

དེ་ལྟར་མ་གྲུར་ན་སིཿརཱེ་བསྐྱབ་པ་བྱ་སྟེ་འདི་ལ་གསུམ། བསྟེན་པ་
དང་། བསྐྱབ་པ་དང་། ལས་ལ་སྐྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཚིག་གསུམ་མའི་འབྲུ་
འབྲུམ་ཆར་གཉིས་གསུམ་གསོག་པར་གསུངས་པས་ཆར་གསུམ་བྱེད་ན་
འབྲུམ་སྒྲག་དགྲུ་བཙུ་གོ་དུག་དགོས་ལ། བསྟེན་པ་བྱ་ཚུལ་ནི་སྐྱར་བཤད་པ་
ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་སྐྱབ་པ་ལ་དགྱེལ་འཁོར་གསུམ་གྱི་ཡོ་བྱད་སྐྱར་བཤད་པ་
བཞིན་ལ་སིཿརཱེ་དགྱེལ་འཁོར་ནི་མེ་ལོང་སོགས་ལ་སིཿརཱེ་བཀྲམ་ནས་
གསེར་གྱི་སྐུ་གྲུས་ཡི་གེ་བྲི་དགོས་ལ། མཆོད་པ་ཡང་རང་ཉིད་ཆེ་འདི་སྒོས་
གཏོང་བ་ཡིན་པས་འཕྲལ་གྱི་ཉིར་མཁོ་མ་གཏོགས་དངོས་པོ་མཐའ་དག་
མཆོད་པའི་རྒྱར་བསྐྱར་ཏེ་ཅི་འབྱོར་བཤམས་ལ་བྲུམ་སྐྱབ་དང་དབང་བཞག་
ནས་སུན་བཞིར་བདག་མདུན་སྐྱབ་མཆོད་དང་། བཞུས་པའི་ཆེ་མདུན་བསྐྱེད་
ཀྱི་སྐྱགས་ཀར་ཆོས་འབྱུང་ནས་བློ་ཡིག་བར་བདག་བསྐྱེད་ལྟར་བསྒོམས་

ནས་དེ་ལས་འོད་ཟེར་སྒྲོ་བསྐྱུ་སྒྲར་ལྟར་བྱས་ཏེ་འབྲུམ་སྤག་བཞི་བཟུ་ཞིང་།
 ཐུན་རེར་མདུན་བསྐྱེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་པ་ག་ཤེགས། དམ་ཆོག་པ་རང་ལ་བསྐྱུས་
 ཏེ་འབྱོར་ན་སི་རྩུ་ར་ཐུན་རེ་རེ་ནས་བཟུ་ཞིང་དེ་མིན་ཐུན་ཐ་མར་ངེས་པར་
 བཟུ་ཏེ་རྩིང་པ་རྣམས་མ་གྱུར་བར་པར་བྱ་ལྟ་བུར་སྤྱག་སྟེ་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་
 འོག་ཏུ་བཞག། བཞི་འབྲུམ་སོང་བ་ན་བདེ་མཆོག་ཙ་བརྒྱད་ནས་ཀྱང་ཟུར་ཆ་
 གསུངས་པས་བལ་ཡུལ་རྒྱ་གར་སོགས་ནས་ཐོན་པའི་མི་རྣམས་མི་ཡའི་ཤིང་
 འབྱོར་ན་རབ་ཡིན་ལ། མ་འབྱོར་ན་དོ་རྒྱུད་པས་བྱ་བར་བཤད་ལ། དེ་ནི་སྤྲན་
 གཞུང་དུ་དོ་བ་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་བ་མེ་ཏོག་ཞུ་མོ་པཎ་ཐུང་འབྲུ་བ་ཅན་བོད་
 འདིར་ཐོར་བྱ་འབྱུང་བ་དེ་ཡིན་པར་མཛོན་ཏེ་ཕག་ག་ཟུགས་ཆེ་བ་ལ་ཕག་རྒྱུད་
 ཟེར་བ་ལྟར་དོ་བའི་སྒྲོང་པོ་ཆེན་པོ་ལ་དོ་རྒྱུད་པ་ཞེས་གྲགས་སམ་གསུངས།

དེ་ལྟ་བུའི་ཤིང་སྤྱབས་ཅན་བཅའ་ལ་ཆེས་བཅུའམ་བརྒྱད་གང་རིགས་
 ལ་གཙོད་ཅིང་དེའི་ཆེ་མ་བཅད་གོང་དུ་ཤར་ལ་བསྐྱུས་པ་དེར་མི་རྟོག་བའི་
 མཆོན་མ་བྱས་ལ་སྤིད་དུ་འཇུག་གང་ངམ་སོར་དུག་ཙམ་ཡོད་པ་བཅད་ནས་
 གྱི་དོར་བྱས། བསངས་དང་གྲུ་གྲུལ་གྱིས་བདུགས། བདུད་ཅི་རིལ་བྱ་བཏབ་
 པའི་ནང་མཆོད་གྱིས་བྱགས་ལ་ལག་པར་བཟུང་ནས་ཨོ་གསུམ་མ་བརྒྱ་ཙ་
 བཟུས་ལ་དེའི་ནང་དུ་སྒྲར་བསགས་པའི་སི་རྩུ་ར་རྣམས་ཡེ་མ་གང་བ་སྤྱག་
 དགའ་འབྱེལ་གྱི་པར་ཡོད་པའི་ཤིང་གིས་བཤམ་བཀག། ཙེ་མོ་སྤྱགས་གྱི་ཁ་

ཡང་ལེགས་པར་བཅད་ནས་རྒྱངས་སོགས་ཀྱི་སྟོན་མི་འབྱུང་བར་བྱས། དར་
དམར་པོས་དྲིལ། གྲོགས་འཁོར་ལོ་སྟོམ་པའི་གཞི་བསྟན་སོང་བ་ཞིག་
བཅུ་ལ་ལ་སྟེའི་དབྱུག་པ་སྟེད་དུ་འདོམ་སྟེད་ཡོད་པ་ཞིག་གྲོགས་ལ་གཏད།
ཡར་ངོའི་ཆེས་བཅུའི་ཉིན་བར་དཀྱིལ་འཁོར་སྟར་ལྟར་བཞེངས་ཏེ་སིཿརའི་
དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབྱུག་སུ་སྟར་གྱི་ཤིང་དེ་ཅ་ཅེ་མ་ནོར་ཞིང་བཅད་གོང་ཤར་
ལ་བསྟན་པ་དེ་མདུན་ལ་སྟོགས་པར་བཞག་ནས་བསྐྱབ་མཆོད་བདག་འདུག་
ནམས་རྒྱས་པར་བྱས། ས་སྟོས་ནས་གྲོགས་དང་ལྟན་ཅིག་དུར་ཁོང་དུ་སྟོན་
ནས་དེར་ཆོས་འབྱུང་བྱ་གསུམ་གྱི་ཟུར་གཅིག་རུབ་དུ་བསྟན་པ་ཁྱ་གང་ཅམ་
བྱས་པའི་ནང་དུ་སིཿརའི་ཤིང་བཅུག་གཡའ་བག་སོགས་ཀྱིས་ཁ་བཅད།
མིས་མི་ཤེས་ཤིང་རང་གི་མི་ནོར་བའི་རྟགས་བྱས་པའི་སྟེང་དུ་རང་ཁ་རུབ་
དུ་སྟོགས་ཏེ་རང་དང་འོག་གི་སིཿར་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ཏེ་བདག་བསྐྱེད་
བཞིན་བསྐྱབས་ནས་ཨོ་གསུམ་མ་བཞུ། གྲོགས་ཀྱིས་སྟོད་དབྱུག་ཐོགས་ཏེ་བདེ་
མཆོག་གི་བདག་བསྐྱེད་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་བར་ཆད་བསྐྱང་བའི་སྟེར་དུ་སུམ་རྩ་
ནི་དང་ཨོ་རྩེ་རྩེ་ཏུ་ཏྱི་ཏྱི་པར་བཞུ། འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་བསམ་མི་བྱུང་བུན་
མོང་མ་ཡིན་པ་ལ་འབད་ཅིང་། སྟོད་འཁོར་ཅམ་ལ་གྲོལ་ནས་བྱིམ་དུ་ལོག་ལ་
ཉིན་ལྟར་བདག་མདུན་ཆོགས་གཏོར་སོགས་ཀྱིས་མཆོད་པར་བྱ། དེ་ནས་
རུབ་རེ་བཞིན་དུར་ཁོང་དུ་སྟོན་ལ་ཆོས་བཅོ་སྟེའི་བར་སྟོད་འཁོར་ཅམ་དང་།

ཉི་ཤུའི་བར་ལ་ནམ་གྱི་གསུམ་ཆ་ཙམ་དང་། དེ་ནས་ཉིར་བཞིའི་བར་ལ་ནམ་
 གྱི་གསུམ་གཉིས་ཙམ་དང་། ཉིར་ལྔའི་རྒྱབ་མོ་མཆན་ཐོག་ཐག་བཞུས། ནམ་
 ལངས་ནས་འོག་གི་སིན་རྩུ་ར་ཁྲེར་ནས་སྒྲིབ་ཁང་དུ་སྒྲར་ལྟར་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་
 དབུས་སུ་བཞག་ཉི་སྒྲིབ་མཆོད་བདག་འཇུག་སོགས་རྒྱས་པར་བུའོ་གསུངས།

གསུམ་པ་ལས་ལ་སྒྲར་བ་ནི། དེ་ནས་ཀྱ་ས་ལིའི་ཆས་སུ་གཞུག་པར་
 བཤད་པ་དུས་རྒྱན་བར་གྱི་ཆས་ཀྱིས་ཚོག་པར་མཛོན་ལ། བར་བཏབ་ལ་མེ་
 ལོང་ཁྲེར་ཉི་པར་ཏ་ཅང་གསལ་ན་ཅུང་ཟད་མི་མཛོན་པར་བྱས། གྲོགས་མེད་
 པར་སྤེའི་དབུག་པ་ཐོགས་ཉི་རྩ་རི་གངས་རི་ལ་སོགས་པའི་གནས་དང་།
 ཆོང་དུས་ཆེ་ས་དང་། སྒྲིད་འཆོང་མའི་ཁྲོམ་ལ་སོགས་པ་བྱད་མེད་མང་སར་
 ཕྱིན་ཉི་རང་ནལ་འགྱོར་མའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྒྲིན་གྱིས་གཟིར་ནས་
 བལྟས་པས་བྱད་མེད་རྒྱལ་པོའི་བཙུན་མོ་ལྟ་བུའམ་སྤང་མོ་དང་། མཛེ་མོ་
 སོགས་རི་ལྟར་སྤང་ཡང་རང་གི་དབྱལ་བའི་དགའ་འབྲིལ་གྱི་རི་མོ་བྱད་མེད་
 གྱི་དབྱལ་བར་འཕོས་པར་འགྱུར་བས། དེ་ལྟ་བུ་འདུག་ན་མེ་ལོང་ལ་བལྟས་
 ཉི་རང་གི་དགའ་འབྲིལ་སྒྲར་ལས་མི་གསལ་དུ་སོང་འདུག་ན་ཐེ་ཆོམ་མེད་
 པར་གཡོན་སྒྲོར་དང་གསོལ་འདེབས་བྱ་སྟེ་དེས་ནལ་འགྱོར་མ་ཡིན་པ་ཁས་
 མི་ལེན་པ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་ཡང་། སྤྱིང་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་སྒྲར་
 ལྟར་མཁའ་སྒྲོན་དུ་འབྲིད་པ་འགྱུར་བས་དེ་ལྟ་བུ་དང་མ་འཕྲད་གྱི་བར་དུ་

འབྲུམས་པར་བྱ་སྟེ་ནང་རེ་བཞིན་བཞུས་བསྐྱོམ་ལ་བཙོན་ཞིང་། ཆེས་བཙུའི་
མཆོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོ་བྱད་མེད་ཀྱང་སྤར་གྱི་སིཾ་ར་མདུན་དུ་བཞག་
ནས་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲུབ་མཆོད་བྱ་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་མཁའ་སྤྱོད་
འགྲུབ་པ་ནི་དབང་པོ་འབྲིང་ཞེས་བྱ་སྟེ། སིཾ་ར་ལྟམ་ཡའི་སྤྱོད་བྱར་བཅས།
ཞེས་པ་ནས། མཁའ་སྤྱོད་འབྲིང་པར་ཞོག་ཅེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས།

དེ་ལྟར་འབད་ཀྱང་མ་འགྲུབ་ཆེ་འདྲིར་ལུས་མ་སྤངས་པར་མཁའ་སྤྱོད་དུ་
འགྲོ་བའི་རུས་པ་མེད་པས་དབང་པོ་ཐ་མ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ད་དུང་ལེ་ལོ་མི་བྱ་བར་
ཉམས་ལེན་ཆག་མེད་དུ་བྱས་ནས་སྒོ་སྤྱིང་བྱང་གསུམ་གཏད་ན་ཉེན་ཆེ་དུས་
སྤྱོད་པ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ཡིན་པས་མ་འོངས་པ་ན་བར་དོར་དཔའ་བོ་
མཁའ་འགྲོ་རྣམས་བྱོན་ཏེ་རང་ཉིད་སེང་གའི་ཁྱི་ལ་བཞག། གདུགས་དང་རྒྱལ་
མཆོན་ལ་སོགས་པ་དང་རོལ་མའི་བྲེ་བྲག་སྒྲ་ཆོགས་དང་བཅས་ཏེ་བསུ་བ་
མཛད་པ་བདེ་མཆོག་ཅ་རྒྱད་ལས་གསུངས་ལ། འོན་ཀྱང་བར་དོའི་འཛིགས་
སྒྲག་སོགས་སྤྱོད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་སྤྱར་ལམ་འཕོ་བའི་རྣམ་འབྱོར་ཉམས་
སྤྱོད་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཡབ་བཀའ་དང་། ཡུམ་བཀའ་དང་། ལྷན་སྦྲེས་གྱི་འཕོ་
བ་གསུམ་གང་མོས་གཅིག་ལ་ཞག་བདུན་ལ་སོགས་པས་མཁའ་སྤྱོད་འགྲུབ་
པའི་ལྟས་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་སྤྱངས། དེ་ནས་མ་བཟེད་ཅམ་བྱའོ། །ལས་ལ་
སྤྱོད་པའི་དུས་ནི་རྟོ་རྗེ་གདན་བཞིའི་རྒྱད་ལས། དུས་ལ་བབས་ནས་འཕོ་བྱ་

ཡི། །དུས་མིན་ལྷ་རྣམས་གསོད་བྱེད་པ་ལོ། །ཞེས་དུས་ལ་མ་བབས་པར་
 འཕོས་ན་ལྷ་བསད་པའི་ཉེས་པ་དང་། སྤང་པོ་སངས་རྒྱས་ལྷ་བདག་ཉིད། །དེ་
 ལ་བརྟེན་བྱེད་བརྒྱད་པ་ཡིན། །ཞེས་སྤྲལ་གྱི་ཅ་ལྷུང་འབྱུང་བས་དེའི་འབྲས་
 བྱ་དཔྱལ་བར་སྐྱེ་བ་སོགས་ཉེས་དམིགས་ཤིན་ཏུ་ལྷོད། །དེའི་ཕྱིར་འཆི་ལྷས་
 བརྟག་དགོས་པས། རྒྱུང་ལོག་པ་དང་། ལུས་སེམས་ཀྱི་སྤང་ཚུ་ལ་འགྱུར་བ་
 དང་། མི་ལྷས་ངན་པ་དང་། མཁའ་འགྲོའི་སྤྱི་ཡལ་བ་ཞེས་ན་བ་གཉིས་བཀག་
 པ་ན་ཁུར་སྤྱི་མེད་པ་དང་། ཉི་མ་ཅེ་ཤར་ལ་མགོ་བོའི་གིབ་མ་ལ་བལྟས་པས་
 མགོ་བོའི་རྒྱངས་པ་མེད་པ་དང་། མིག་གི་ཡས་རྩིབ་མནན་པས་འོད་དམར་
 ཁོར་ཁོར་མེད་པ་སོགས་དུས་གཅིག་ཏུ་བྱུང་ན་འཆི་ལྷས་ཡིན་པས་བསྒྲོག་
 ཐབས་བྱ་སྟེ། ཆེ་དང་། བསོད་ནམས་དང་། ལས་ཉམས་པ་གསོ་བའི་ཐབས་
 རིམ་པ་ལྟར་ཆེ་དབང་ཆེ་སྤྱབ། དགོ་འདུན་ལ་བསྟེན་བཀྱར་དང་མཆོད་སྦྱིན།
 གསོད་ངེས་ཀྱི་སྒོག་སྤྱི་བ་སོགས་ལ་འབད་ཅིང་། དེས་ཀྱང་མ་བསྒྲོག་ན་དུས་
 ལ་བབས་པ་ཡིན་པས་ནད་ལ་སོགས་པའི་གནད་གཅོད་ཀྱིས་མ་ཐེབས་པའི་
 གོང་དུ་འཕོ་བར་གསུངས་ཀྱང་རྒྱས་པ་མ་ཐོབ་པས་རྒྱུང་སྟོབས་ཀྱིས་ལུས་
 སེམས་འཕྲལ་བ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་ཞིང་འཆི་བའི་ཆེ་རང་གཞན་གྱི་དམིགས་
 སྟོབས་དང་། ལས་རྒྱུང་ངང་ཤུགས་ཀྱིས་འདུ་བ་སོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཆོགས་
 པའི་མཐུས་འཕོ་རྒྱས་སོ།།

དེ་ཡང་འཆི་བའི་ཆེ་རྣམ་ཤེས་བཤམ་ལམ། ལུ་ལམ། ཁ། ལྷ། རྩ་བ། མིག་
སྟེ་བ། མཛོད་སྟུ། ཆངས་པའི་བྱ་ག་རྣམས་ནས་ཐོན་ན་རིམ་པ་ལྟར་དཔྱལ་བ།
དུད་འགྲོ། ཡི་དུགས། གཞོད་སྦྱིན། བྱུང་པའི་སྟུ། མི། འདོད་ཁམས་ཀྱི་སྟུ།
གཟུགས་ཁམས། གཟུགས་མེད་ཁམས་ཀྱི་སྟུ་རྣམས་སྟུ་སྟེ་བར་གསུངས་ལ། སྟོ་
བརྒྱད་བཀག་ནས་སྟོ་གཅིག་དབྱེ། །གསུངས་པ་ལྟར། ཆངས་བྱག་མ་གཏོགས་
པའི་སྟོ་བརྒྱད་བཀག་ནས་འཕོ་བ་དང་འབྲེལ་བས་ཆངས་བྱག་ནས་འཕོས་ན་
སྟུགས་སྟུབ་པའི་རྟེན་མཁའ་སྐྱོད་དུ་སྟེ་རིམ་པར་གསུངས་ཏེ། ཉིན་རེ་བྲམ་བེ་
གསོད་པ་དང་། །མཆམས་མེད་སྟུ་ནི་བྱེད་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་
ལྟར་མི་དག་བའི་ལས་གསོག་ཆབས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའང་འཕོ་བས་སྟུགས་སྟུབ་
པའི་རྟེན་བྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པར་བཤམ་པས་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ལ་མཁས་
ཤིང་། འཕོ་བའི་དུས་ཟིན་ན་པན་ཡོན་ཤིན་ཏུ་ཆེའོ། །སྟོ་བརྒྱད་དགག་ཚུལ་ལ་
བཞེད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ཀྱང་། ཡོངས་འཛིན་པ་རྩེ་ཏུ་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་ལྟར་
ལུས་ནང་གི་དབྱས་བྱངས་པོར་རྩ་དབྱུ་མ་སྟེ་འོག་ནས་ཆངས་བྱག་ལ་བྱག་པའི་
ཡར་སྟེ་མ་གཏོགས་བྱ་ག་གཏན་མེད་པ་བྱས་ན་སྟོ་གཞན་རྣམས་བཀག་པ་དང་
འདྲ་ཞིང་ལས་དང་པོ་བས་ཉམས་སྟུ་སྦྱང་བདེ་བས་དེ་ལྟར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་བཅད་དོན་ཉམས་སྟུ་ལེན་པ་སེམས་འཛིན་གྱི་བྱ་བ་ནི་ལོགས་
སྟུ་བཀོད་པ་ལྟར་རོ།

ནང་གི་མཁའ་སྤྱོད་གཙུག་པོར་སྐྱབ་པ་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྣལ་འབྱེད།

གཉིས་པ་ནང་གི་མཁའ་སྤྱོད་གཙུག་པོར་སྐྱབ་པ་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྣལ་
འབྱེད་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་འདི་ནི་མདོ་སྤགས་གཞན་ལས་
ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་སྟེ། བདེ་མཆོག་ཙུང་ལས། རི་སྤྱོད་མདོ་བྱ་སྤྱོད་
པ་དང་། །རྣལ་འབྱེད་གསང་མཐའི་དབྱེ་བ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ་
བཞེད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ཀྱང་། མདོ་ཞེས་པས་པར་བྱེན་ཐེག་པ། བྱ་ཞེས་
པས་སྤགས་གྱི་བྱ་རྒྱད། སྤྱོད་ཅེས་པས་སྤྱོད་རྒྱད། རྣལ་འབྱེད་ཞེས་པས་
རྣལ་འབྱེད་རྒྱད། གསང་མཐའ་ཞེས་པས་གསང་སྤགས་གྱི་མཐར་ཐུག་སྒྲ་
མེད་དང་། དབྱེ་བ་ཉིད་ཅེས་པས་གོང་གི་མདོ་རྒྱད་དེ་རྣམས་སུ་དབྱེ། ཞེས་
པའི་དོན་དུ་རྩེ་རིན་པོ་ཆེ་བཞེད་ཅིང་། སྒྲ་མེད་ལའང་པ་རྒྱད་མ་རྒྱད་གཉིས་
སུ་ཡོད་པ་ལས་མ་རྒྱད་ཐམས་ཅད་གྱི་མཆོག་ནི་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་ཡིན་
ལ། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་རྣལ་འབྱེད་མ་འདི་ནི་སྤྱོས་པ་ཚུང་ཞིང་བསྐྱེད་རྫོགས་
གྱི་ཆ་ལག་ཐམས་ཅད་ཆང་བས་བདེ་མཆོག་གི་སྤྱིང་པོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞིང་།
ལས་དང་པོ་པས་ཉམས་སུ་ལེན་བདེ་བས་མཆོག་དུ་གྱུར་པའོ། །དེ་ལ་ཡང་
བསྐྱེད་རྫོགས་གྱི་ཆ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ལས་བྱེད་མཁའ་སྤྱོད་གཙུག་པོར་སྐྱབ་
ན་བསྐྱེད་རིམ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་སྤྲུང་བ་ཤད་པ་ལྟར་གྱིས་ཆོག་ལ། ནང་གི་
མཁའ་སྤྱོད་གཙུག་པོར་སྐྱབ་ན་བསྐྱེད་རིམ་ལ་གོམས་པ་མཐར་བྱེན་པའི་རྩེས་

སུ་རྩོགས་རིམ་ལ་སྟོབ་དགོས་ཤིང་།

དེའི་ཚུ་ལ་ནི། མཐོང་གྲོ་ལ་ལས། རྩོགས་པའི་རིམ་པར་གཞི་ལམ་འབྲས་
བྱ་གསུམ། ཞེས་གཞི་ཆོས་ཅན་འཁོར་བའི་གནད། ལམ་བསྟོམ་པའི་གནད།
འབྲས་བྱ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་གནད་དོ། །ལམ་བསྟོམ་པའི་གནད་ལ་ཆོས་ཉིད་
དངོས་སུ་སྟོན་པ་དང་། བརྒྱད་ནས་སྟོན་པ་གཉིས་ཀྱི་བྱད་པར། ཆོས་ཉིད་
དངོས་སུ་སྟོན་པ་ནི། དཔེར་ན་རྒྱ་མཚོ་བཟླ་བར་འདོད་པ་ཞིག་ལ་དེ་རྒྱས་
ཡོད་པ་ཞིག་གིས་རྒྱ་མཚོ་ནི་ཁ་དོག་དང་། དབྱེབས་དང་། ལྷ་བ་དང་། ཅ་
རྒྱུ་ས་སོགས་འདི་དང་འདི་ལྟར་འདུག་གོ་ཞེས་བཤད་པ་ན། ཉན་པ་པོས་དེའི་
ཟེར་ལུགས་ལ་བརྟགས་ན་འདི་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པ་འདྲ་སྟུང་དུ་སྒྲིམ་ཆོག་
སྟེ་འི་ཚུ་ལ་དུ་རྩོགས་ཀྱང་རྒྱ་མཚོ་དངོས་སུ་མཐོང་སྟོང་བ་ལ་འཆར་བ་ལྟ་བུའི་
དོན་སྟེ་མི་རྩོགས་སོ།།

ཆོས་ཉིད་བརྒྱད་ནས་སྟོན་པ།

ཆོས་ཉིད་བརྒྱད་ནས་སྟོན་པ་ནི། དཔེར་ན་རྒྱ་མཚོ་བཟླ་བར་འདོད་པ་
ལ་རྒྱ་མཚོ་དེ་ཁ་དོག་ལ་སོགས་པ་མི་བརྗོད་པར་འདི་ནས་རྒྱ་མཚོ་དེ་བར་གྱི་
ལམ་ཡིག་ལྟ་བུ་བཟླ་ནས་འདི་ནས་འདིར་སྟེབས་ཚུ་ལ་སོགས་ལམ་གྱི་
སྟོང་ལམ་ནམས་ལེགས་པར་བཟླ་ན་ལ། དེས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བསྟོ་བ་བཞིན་
ཕྱིན་པས་རྒྱ་མཚོ་དངོས་སུ་མཐོང་ནས་སྟོ་འདོགས་ཐམས་ཅད་ཆོད་པ་ལྟར།

འདིར་ཡང་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུ་ལ་རྣམས་གོ་རིམ་མ་འབྲུལ་བར་བསྟན་ཅིང་།
 དེ་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པས་མཆོན་བྱེད་དཔེའི་ཡེ་ཤེས་དོན་སྤྱིའི་ཚུ་ལ་
 དུ་ཉོག་པས་ལ། དེའི་རྒྱན་བསྐྱངས་པས་མཆོན་བྱེད་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་མཛོན་སུམ་
 དུ་ཉོག་པས་ནས་བདེ་ཆེན་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཛོན་དུ་འགྱུར་ཏེ།
 སྐམ་པོ་བས་ཉིང་རེ་འཛིན་བཟང་པོ་ཡོད་ཚུ་ལ་ཁུས་པ་ལ་རྗེ་མི་ལས་ངའི་
 གཏུམ་མོ་ཨ་ཟུང་འདི་བསྐྱོམ་དང་། ད་གཞོན་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་མཐོང་གི་ཞེས་
 གསུངས་སོ། །དེའི་སྤྱིར་ཆོས་ཉིད་དངོས་སུ་སྟོན་པ་ལས་བརྒྱད་ནས་སྟོན་པ་
 ཟབ་པ་ཡིན་ནོ།།

དེས་ན་ཆོས་ཉིད་དངོས་སུ་སྟོན་པ་རེ་ཞིག་བཞག་ནས་བརྒྱད་ནས་
 སྟོན་པ་འཆད་པ་ལ། འདི་ལ་དཔེ་གསུམ་སྟེ། བཤམ་པ་སྟོག་གི་གནད་ལ་
 མཁས་པ། ཤིང་མཁན་ཤིང་གི་གནད་ལ་མཁས་པ། སྐྱུ་མ་མཁན་འབྲུལ་
 འཁོར་གྱི་གནད་ལ་མཁས་པའོ། །དང་པོ་བཤམ་པ་སྟོག་གི་གནད་ལ་མཁས་
 པ་ནི། སྟོག་གི་གནད་ལ་མི་མཁས་པ་དུ་མས་སྟོག་ཆགས་ཞིག་གསོད་པར་
 འདོད་ནས་དེའི་ཡན་ལག་གཅོད་པ་སོགས་ལུས་དུམ་བུར་བཏང་ཡང་དེ་
 སྐྱུར་དུ་འཆི་བར་མི་འགྱུར་ལ། བཤམ་པ་སྟོག་གི་གནད་ལ་མཁས་པས།
 གནད་དེར་སྐྱུང་བུ་ལྟ་བུ་ཅུང་ཟད་བསྐྱུན་པས་སྐྱུར་དུ་འཆི་བར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་ཤིང་མཁན་ཤིང་གི་གནད་ལ་མཁས་པ།

གཉིས་པ་ཤིང་མཁན་ཤིང་གི་གནད་ལ་མཁས་པ་ནི། རྒྱ་གར་གྲོ་
སྟོགས་རྒྱ་གི་ནི་པ་ཏ་ཞེས་བྱ་བ་ན་ཤིང་སྟོང་པོ་ཆེན་པོའི་རིགས་གཅིག་
གཅོད་པ་ན་དེའི་གནད་མི་ཤེས་པ་དུ་མས་སྟ་གི་ཐོགས་ཏེ་སྟོགས་རེ་ནས་
གཅོད་པ་ན་སྟོགས་རེ་ནས་རྒྱས་ཏེ་གཅོད་མི་རུས་ལ། ཤིང་མཁན་དེའི་
གནད་ལ་མཁས་པ་གཅིག་གིས་ཚུ་རྒྱ་བའི་གནད་དུ་སྟགས་གཟེར་བཏབ་སྟེ་
བཞག་པས་མི་རིང་བར་སྟོང་པོ་རང་ཉིད་འགྲེལ་བར་གསུངས།

གསུམ་པ་སྐྱུ་མ་མཁན་འབྲུལ་གྱི་གནད་ལ་མཁས་པ།

གསུམ་པ་སྐྱུ་མ་མཁན་འབྲུལ་གྱི་གནད་ལ་མཁས་པ་ནི། རྒྱལ་པོ་རྩོ་ཇ་
དེ་ཙམ་བྱ་བའི་བྲིམ་གྱི་སྟོ་བཞིར་ཤིང་གི་མི་ཕྱེང་རལ་གྱིའི་འཁོར་ལོ་རྒྱན་མི་
ཆད་པར་བསྐྱོར་བས་སྤང་བ་ན། བྲིམ་དུ་འཇུག་འདོད་པ་འབྲུལ་འཁོར་གྱི་
གནད་མི་ཤེས་པ་དུ་མས་ཐབས་ཅི་བྱས་ཀྱང་འཇུག་མི་རུས་ལ། དེའི་གནད་
ཤེས་པ་གཅིག་གིས་སྐྱེད་པ་སྤྲ་མོ་གཅིག་བཅད་པས་འབྲུལ་འཁོར་ཐམས་
ཅད་བཞིག་སྟེ་བདེ་སྒྲག་ཏུ་འཇུག་རུས་པར་གསུངས། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་
འབྱོར་པ་ལམ་གྱི་གནད་ལ་མི་མཁས་པས་ཁ་སྤྱིར་བཏྲས་གྱི་འབད་ཚོལ་རི་
ལྟར་བྱས་ཀྱང་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་ཏྟིག་མ་ཆོད་པས་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་
སྤྱར་དུ་བསྐྱེད་མི་རུས། ལམ་གྱི་གནད་ལ་མཁས་པའི་རྣམ་འབྱོར་པས་ཅུང་

ཟད་ཅམ་བསྐྱོམས་པས་ཀྱང་རྒྱང་སེམས་དབྱ་མར་སྤྱད་ཅིང་གཉིས་སྤང་གི་
རྣམ་ཉོག་ཆོད་ནས་ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྤྱར་དུ་སྦྱེ་བར་འགྱུར་རོ།

དེ་ལྟར་དཔེ་གསུམ་གྱིས་དོན་གཅིག་འཇལ་བ་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་པ་ལམ་
གྱི་གནད་ལ་མཁས་པ་ཞིག་ངས་བར་བྱ་དགོས་ལ། དེ་ལ་གཞིའི་གནས་ཚུལ་
ཤེས་དགོས་པས་ན་གོང་གི་ས་བཅད་དང་པོ་གཞི་ཆོས་ཅན་འཁོར་བའི་
གནད་ལ་གཉིས། ལུས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དང་། སེམས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལོ། །
དང་པོ་ལ་གསུམ། རགས་པ། སྤྱ་བ། ཤིན་ཏུ་སྤྱ་བལོ།

དང་པོ་ནི་བཤད་མ་དགོས། གཉིས་པ་སྤྱ་བ་ནི། གནས་པ་ཅ། གཡོ་བ་
རྒྱང་། བཀོད་པ་བྱང་རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་ཉི། དེ་ཡང་པ་མའི་ཁུ་ཁྱག་གི་དབྱས་སུ་
རྣམ་ཤེས་ཉིང་མཆམས་སྤྱར་ནས་ལུས་བྱུང་བའི་ཆོ། ཐོག་མར་ཐིག་ལའི་
དབྱས་སུ་ཅ་དབྱ་མ་ཆགས། དེ་ལས་རོ་རྒྱང་གཉིས་གྱིས། ཅ་དེ་གསུམ་ལས་
ཤར་གྱི་སུམ་སྐར་ལ། ལྷོའི་འདོད་ལ། ལུབ་ཀྱི་ཁྲིམ་ལ། བྱང་གི་གཏུམ་མོ་སྟེ་
ཅ་འདབ་བཞི་ཆགས། དེ་རེ་རེ་གཉིས་གཉིས་སུ་གྱེས་པ་ལ་སྟོང་གའི་ཅ་
འདབ་བརྒྱད་ཅེས་གྲགས། དེ་རེ་རེ་ལས་རྩ་ལྷན་སྦྲེས་སྟོབས་ཀྱི་ཅ་གསུམ་
གསུམ་དུ་གྱེས་པས་གནས་ཉིང་བཞིའི་ཅ་དང་། དེ་རེ་རེ་ལས་སྤྱ་གསུང་
ཐུགས་ཀྱི་ཅ་གསུམ་གསུམ་དུ་གྱེས་པས་བདུན་ཅུ་དོན་གཉིས། དེ་རེ་རེ་ལས་
སྟོང་ཐུག་རེ་གྱེས་པ་ལས་སྟོང་ཐུག་དོན་གཉིས། དེ་ལས་ཅ་ཐུན་གྱེ་བ་ཐུག་

ཐེད་བཞི་གྲེས་སོ། །དབུ་མ་ལ་རོ་རྒྱུད་གིས་མདུད་མཚམས་སུ་རྩ་འཁོར་རེ་
རེ་སྟེ། སྤྱི་བོར་རྩ་འདབ་སོ་གཉིས། མགིན་པར་བཅུ་དྲུག་སྙིང་གར་བརྒྱད།
སྟེ་བར་རེ་བཞི་སྟེ་འཁོར་ལོ་བཞི་མ་དང་། གསང་གནས་སུ་སོ་གཉིས། རོར་
བུའི་རྩེར་རྩ་འདབ་བརྒྱད་དེ་འཁོར་ལོ་དྲུག་མའོ། །སྙིང་གར་ཁམས་དཀར་
དམར་གྱི་དབུས་སུ་རྒྱུད་སེམས་འབྱམས་ནས་རྩ་མདུད་གྱིས་བསྐྱམས་ཏེ་
གནས་པ་ལས་ཁམས་དཀར་པོ་ཡར་འཕེལ་ཏེ་གཙོ་ཆེ་བ་སྤྱི་བོར་གནས་
ཤིང་ལུས་གྱི་ཁུ་རུས་རྒྱུད་གསུམ་གྱུ་བ། ཁམས་དམར་པོ་མར་འཕེལ་ནས་
གཙོ་ཆེ་བ་སྟེ་བར་གནས་ཤིང་ཤ་བྲག་བགས་གསུམ་སྐྱབ་སྟེ་རིམ་བཞིན་
ལུས་རྩོགས་པར་འགྱུར་ལ། རྩ་རྣམས་དཔའ་མོ་དང་། རྩ་ནང་གི་ཁམས་
རྣམས་དཔའ་བོའི་ངོ་བོར་གནས་ཤིང་། གསང་གནས་སུ་བྱུར་སེལ་ས་
ཁམས། སྟེ་བར་མཉམ་གནས་རྒྱུད་ཁམས། སྙིང་གར་སྟོག་འཛིན་ཆུ་ཁམས།
མགིན་པར་གྱེན་རྒྱ་མེ་ཁམས། བ་སྐྱ་ཐམས་ཅད་ལ་བྲབ་བྱེད་ནམ་མཁའི་
ཁམས་གྱི་རྒྱུད་གནས་པ་ལས་རྒྱུད་སེམས་དབུ་མར་བསྐྱབ་བའི་ཐབས་ལ་སྟེ་
བའི་རྩ་འཁོར་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པ་མཆོག་ཏུ་ས་ལུགས་བཞེད་ལ། དགོ་
ལུགས་ནི་སྙིང་གའི་རྩ་འཁོར་མཆོག་ཏུ་བཞེད་ཅིང་། རྒྱུད་གཞན་རྣམས་
བསྐྱོམ་སྟོབས་གྱིས་དབུ་མར་འདུ་རུས་ཀྱང་། བྲབ་བྱེད་གྱི་རྒྱུད་ནི་དེ་ཁོ་ནས་
འདུ་མི་རུས་པས་བྱེད་རྒྱུན་ལས་རྒྱ་ལའང་སྟོས་དགོས་སོ། །

གསུམ་པ་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་ནི་སྦྱིར་སྟོང་པ་བཞི་དང་། བྱད་པར་
ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འོད་གསལ་གྱི་བཞེན་པར་གྱུར་པའི་རྒྱུ་རྩེ་།།

གཉིས་པ་སེམས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལ་གསུམ།

གཉིས་པ་སེམས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལ་གསུམ་ལས། སྒོ་ལྗེ་དབང་ཤེས་
རགས་པ་དང་། རང་བཞིན་བརྒྱུད་ཅུང་ཁྱེ་ཀུན་རྟོག་སྤྲ་བ་དང་། ཐམས་ཅད་སྟོང་
པ་འོད་གསལ་གྱི་རོ་བོར་གྱུར་པའི་སེམས་ནི་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་སྟེ། རྒྱུ་སེམས་
ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་དེ་གཉིས་རོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པ་ཐ་དད་དུ་བཞེད་ཅིང་། དེ་
གཉིས་ཐོག་མེད་ནས་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་འང་མི་འབྲལ་ཞིང་ཐོབ་
ནས་ཀྱང་མི་འབྲལ་བས་ན་ལྷན་སྦྲེས་སམ། གཉུག་མའམ། མི་ཤིགས་པའི་
ཐིག་ལེ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །དེ་ཡང་རང་ཉིད་ལྟ་བུ་འཆི་བ་འོད་གསལ་མཛོན་དུ་
གྱུར་པ་ན། རྣམ་རྟོག་རགས་པ་ཐིམ་པའི་རྗེས་སུ། རྣང་བའི་རང་བཞིན་གྱི་
ཀུན་རྟོག་སོ་གསུམ། མཆེད་པའི་རང་བཞིན་བཞི་བཅུ། ཉེ་ཐོབ་ཀྱི་རང་བཞིན་
བདུན་ཉེ་རང་བཞིན་བརྒྱུད་ཅུང་ཁྱེ་ཀུན་རྟོག་རྣམས་ཐིམ་ནས་རྣང་བ་དཀར་
ལམ། མཆེད་པ་དམར་ལམ། ཉེར་ཐོབ་ནག་ལམ་རྣམས་རིམ་གྱིས་འབྱུང་
ཞིང་། ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་སྦྱང་ལ་བྲན་མེད་དུ་བརྒྱལ་བར་གསུངས་པས་བརྒྱལ་
ཡུན་རི་ཙམ་རིང་བ་དེ་ཙམ་གྱིས་འོག་གི་འོད་གསལ་བརྟན་པར་འགྱུར་བས་
སྒྲོན་མིན་ལ། བརྒྱལ་བ་སངས་ནས་ཉེར་ཐོབ་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་པ་ན་འཆི་

བ་མངོན་དུ་འགྱུར་ཞིང་དེ་ལ་མའི་འོད་གསལ་ཞེས་དང་། ད་ལྟ་མོས་བ་ཡིད་
བྱེད་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱོམ་བ་ནི་བྱའི་འོད་གསལ་ཏེ་དེ་ལ་གོམས་བ་མཐར་ཕྱིན་
པའི་མཐུས་མའི་འོད་གསལ་ངོ་ཤེས་ཏེ་འོད་གསལ་མ་བྱ་འཕྲོད་བ་ཞེས་
དང་། དེ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་ཡུན་རིང་པོར་འཛོག་རུས་བ་ལ་ཞལ་འདོན་བྱུང་བ་
ཞེས་གྲགས་ལ།

འོད་གསལ་དེ་ལས་ལྷང་བ་ན་བར་དོ་འགྲུབ་པའི་དོད་ལ་སྐྱུ་ལུས་སུ་ལྷང་
ཡང་། ཐ་མལ་བར་ལྟན་སྐྱེས་མ་རིག་པས་བསྐྱེད་ས་ནས་ངོ་མ་ཤེས་པས་འཆི་
སྤིད་འགག་བ་དང་མཉམ་དུ་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་སེམས་ཀྱིས་ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་
དང་། དེའི་བཞུགས་པའི་རྒྱུད་གིས་ཉེར་ལེན་བྱས་ཏེ་བར་དོ་འགྲུབ་པོ། །བར་དོ་
བ་དེ་ལ་རུས་དོས་བཅས་ཀྱིས་སྟོང་ཞིང་། ཅ་མེད་པས་རྒྱུད་རང་ཁ་རྒྱལ་ནས་
སེམས་ལ་རང་དབང་མི་ཐོབ། ཁམས་མེད་པས་ཉི་ཟླའི་སྤང་བ་མི་འཆར། ཆོར་
བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་ཤེས་བཞི་ཆོགས་པའི་མིང་གཞི་
འབྲམས་པོ་བྱ་སྐྱུ་རྒྱུད་གིས་བསྐྱོད་བ་བཞིན་སྤྱོད་གས་ཀྱན་ཏུ་ཡུད་ཡུད་འབྲམས་
བ་འབྲལ་སྤང་སྤྱོད་ཆོགས་པས་གཟུང་ཞིང་ལས་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་གང་དུ་ལེན་
པའི་པ་མ་གཉིས་ཉལ་པོ་བྱེད་བ་མཐོང་སྟེ་པོར་སྐྱེ་ན་པ་ལ་སྤང་ཞིང་མ་ལ་
ཆགས་བ་དང་། མོར་སྐྱེ་ན་དེ་ལས་སྤྲོག་པའི་ཆགས་སྤང་དག་པོ་སྐྱེས་ཏེ་སྤང་
ཡང་བར་དོ་བ་དེ་འཆི་བ་མངོན་དུ་གྱུར་ནས་སྐྱེ་སྤིད་འགྲུབ་པོ། །ཞེས་གསུངས།

དེ་ལྟར་ལུས་ལ་ཅ་སྟན་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་
 ཏུ་གྱུར་པ་ནི་དབུ་མ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བདེ་མཆོག་ཅ་རྒྱུད་ལས། སོ་ཉ་ལྟན་
 གཅིག་སྐྱེས་བྱུང་བ། །མཆོག་དང་འབྲིང་དང་ཐ་མ་སྟེ། །ཞེས་བྱི་ནང་གསང་
 གསུམ་སོ་སོར་སོ་ཉ་མཆོག་འབྲིང་ཐ་མ་གསུམ་རེ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་
 ལས། ནང་གི་སོ་ཉ་འཛིན་པ་གསུམ་ནི་དབུ་མ་རབ། སྟོང་གའི་ཅ་
 འདབ་བཞི་འབྲིང་། གནས་ཉར་བཞི་དང་དབང་པོ་སྟོ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཅ་ཐ་མ་ཡིན་
 ལ། སོ་ཉ་ཞེས་པའི་དོན་འདོད་དོན་སྐྱར་དུ་སྐྱབ་པའི་སོ་ཉ་ཞེས་གསུངས་ཏེ།
 དཔེར་ན་འཇིག་རྟེན་ན་རང་གི་དོན་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་མི་དེ་ལ་སོ་ཉ་འཇིག་
 བང་ཆེན་ནམ། བྱ་མ་རྟ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟར། འདིར་ཡང་གང་ལ་གནད་དུ་
 བསྐྱུན་ན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་སྐྱར་དུ་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་སོ་ཉ་ཞེས་གསུངས་
 ལ། སོ་ཉ་གསུམ་ཀྱི་ནང་ནས་དབུ་མ་རབ་ཡིན་པ་ནི། ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་
 སྐྱེ་བ་ལ་རྒྱང་སེམས་དབུ་མར་འདུ་བ་སྟོན་དུ་འགོ་དགོས་ཤིང་། དེ་ནི་ཅ་
 གཞན་དང་གཞན་ལ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པ་ལས་དབུ་མ་ལ་ཅུང་
 ཟད་ཅམ་བསྐྱུན་པ་ཆེས་སྐྱར་བས་སོ།།

དེའི་བྱིར་བདེ་མཆོག་ཅ་རྒྱུད་ལས། དབུགས་འབྲིན་བར་མ་མཆོག་
 དག་དང་། །དྲི་ཡི་ཚུ་དང་བཅས་པས་ཀྱང་། །རྣལ་འབྱོར་དུས་ཀྱི་བྱུང་པར་
 ཀྱིས། །རིགས་ལྟན་ཏྲག་ཏུ་མཆོད་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་

པས་སྤྱི་ནང་གསུང་གསུམ་གྱི་པོ་ཉམས་རིགས་ལྟན་མ་རྣམས་མཆོད་པར་བྱ་
སྟེ། འདིའི་དོན་བསྐྱེད་རྩེ་གསུམ་སོ་སོར་སྤྱོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་ལས།
སྐབས་འདིར་རྩེ་གསུམ་རིམ་ཆགས་བྲལ་རྣམས་འབྱོར་གྱི་ལམ་ལ་སྤྱོད་ན་མཆོད་
པར་བྱ། ཞེས་བཤད་གཞིར་བྱས། གང་གིས་ན་རྣམས་འབྱོར་གྱིས་ཏེ་བསྐྱེད་
རིམ་རྒྱས་བསྐྱེད་སྟེན་དུ་སོང་ནས་ལྟེ་རྣམས་འབྱོར་གྱིས་སོ། །གང་ལ་ན་
རིགས་ལྟན་མ་རྩ་དབུ་མ་ལོ། །གང་གི་ཆེན་དུས་ཏེ་སྤྱོད་ལ་སོགས་པའི་
དུས་བྱུག་ཏུ་ལོ། །དབུགས་འབྱེན་ནི་རོ་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱང་འབྱེན་པའོ། །བར་
མ་ནི་འབྱེན་པ་དེ་རོ་རྒྱུ་གི་བར་ན་ཡོད་པའི་དབུ་མ་ལ་ཐེམ་པའོ། །མཆོག་ནི་
དེ་ལ་རྩ་འཁོར་དུ་མ་ཡོད་པ་ལས་སྟེ་བའི་རྩ་འཁོར་ལ་གནད་དུ་བསྐྱེན་ན་བདེ་
ཆེན་འདྲེན་པ་ལ་མཆོག་གོ། །དེ་ནི་སི་ཏ་ལ་སྟེ་རྟ་ཡིན་པས་སྟེ་བའི་ཁམས་
དམར་པོའོ། །ཀྱང་གི་སྤྱས་ཁམས་དམར་པོ་དེར་མ་ཟད་སྤྱི་བོའི་བྱང་སེམས་
སྟེན་པས་ཁམས་དཀར་དམར་གྱི་འདུ་འཕྲོད་ལ་བརྟེན་ནས་སྟེན་སྤྱིས་ཀྱི་བདེ་
སྟོང་གིས་རིགས་ལྟན་མ་རྩ་དབུ་མ་མཆོད་པར་བྱའོ། ། ཞེས་སོ།

དེ་ཡང་སྟེ་བའི་རྩ་འཁོར་ལ་གནད་དུ་བསྐྱེན་པ་བདེ་ཆེན་འདྲེན་པ་ལ་
མཆོག་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་ནི། སྤྱིང་གའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་པ་ལས་ཐོབ་
པའི་ཁམས་དཀར་པོ་གཙོ་ཆེ་བ་ཡུངས་ཀར་སྤོམ་པོའི་ཆད་ཅམ་རྩེ་བཅུན་
ཡབ་ཀྱི་རོ་བོ་བ་སྟེ་སྟེ་བོད་སྐད་དུ་དབྱིད་ཅེས་བ་རྩྱི་ཆ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་སྟེ།

ཡུ་དང་། ཉའི་ལུས་དང་། ཉའི་མགོ་བོ་དང་། ཟླ་ཆེ་ས། ཐིག་ལེ་རྒྱ་ད་དང་
 བཅས་པ་རྣམས་རིམ་པ་ལྟར། དོན་གྲུབ། སྤང་མཐའ། རིན་འབྱུང་། རྣམ་
 སྤང་། མི་བསྐྱོད་པའི་ངོ་བོར་བཞུགས་པའོ། །དབྱིད་ཅེས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་
 དབྱིད་གྱི་དུས་སུ་གང་ཤོ་སྟོམས་པ་དང་ཅི་ཤིང་མེ་རྟོག་སོགས་རྒྱས་ཤིང་
 སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་ཆགས་པ་ཤས་ཆེ་བས་བདེ་བའི་རྣམ་པར་སྐྱོད་པ་
 ལྟར། འདིར་ཡང་བདེ་བའི་རྟེན་ཀྱན་ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་བདེ་ཆེན་གྱི་
 ཡེ་ཤེས་བསྐྱོད་པའི་སྤྱིར་དབྱིད་ཅེས་གསུངས་སོ། །ལྟེ་བར་རྩ་མདུད་གྱུ་
 གསུམ་གྱི་དབྱས་སུ་མ་ལས་ཐོབ་པའི་ཁམས་དམར་པོ་གཙོ་ཆེ་བ་ཡུམ་གྱི་
 ངོ་བོ་ཉི་ལ་ཀ་ཞེས་པ་སྐབས་འདིར་བོ་ཡིག་གི་རྣམ་པར་བཞུགས་ལ། དེས་
 བ་རྣམ་དུས་དབྱིད་ཀ་འབྱུང་བ་ནི་ས་ཚུ་རྩོས་པ་ལ་རག་ལས་པ་ལྟར། འདིར་
 ཡང་སྟོང་གའི་ཡབ་དབྱིད་བསྐྱལ་བའང་ལྟེ་བའི་ཡུམ་ཉི་ལ་ཀ་ལ་རག་ལས་
 བས་ན་ཐོག་མར་ལྟེ་བའི་རྩ་འཁོར་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པར་བྱའོ། །ཞེས་
 གསུངས། དེ་ལྟར་ལམ་གྱི་གནད་ལ་མཁས་པར་བྱས་ཏེ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ།
 བྱི་མར་ཆགས་ཅན་ཆགས་བྲལ་རྣམ་པ་གཉིས། །ཞེས་བྱི་མ་ཆོས་ཉིད་བརྒྱད་
 བས་སྟོན་པ་ལ་ཆགས་ཅན་པོ་ཉའི་ལམ་དང་ཆགས་བྲལ་རྣམ་པ་འབྱོར་གྱི་ལམ་
 གཉིས། དང་པོ་ནི་རེ་ཞིག་བཞག་ནས།

རྒྱུ་སེམས་དབུ་མར་བསྐྱེད་བ།

གཉིས་པ་ལ། ཆགས་བྲལ་རྒྱུ་སེམས་དབུ་མར་བསྐྱེད་བསྐྱོམ་བྱུང་། །
ཞེས་རྒྱུ་སེམས་དབུ་མར་བསྐྱེད་བ་དང་། བསྐྱེད་ནས་བསྐྱོམ་པའི་ཚུལ་
གཉིས་སོ། །དང་པོ་རྒྱུ་སེམས་དབུ་མར་བསྐྱེད་བ་ནི། སྐྱབས་འགོ་ནས་ཡིད་
བཞེས་ཀྱི་བར་བཏང་ནས་ཞར་བྱུང་རྩོགས་རིམ་བཞག་ཀྱང་ཆོག་ལ། དེ་ནས་
ལུས་གནད་བཅས་ཏེ་ལུས་དཀྱིལ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་མི་བྱ་བར་ལུས་ནང་
ཐམས་ཅད་དམར་གསལ་སྟོང་སེང་ངེ་ཡོད་པར་བསམ་ལ་སྟོང་ར་ཡུག་ཅིག་
བསྐྱོམ་ལ་ལུས་ནང་གི་དབུས་སུ་དབུ་མ་བྱུང་ཆོས་གསུམ་ལྡན་མདའ་སྐྱབས་
ཅམ་མར་སྟེ་སྟེ་ག་དང་ཡར་སྟེ་སྟེ་པོའི་སྟེན་མཆམས་སུ་བྱག་པ། དེའི་
གཡས་སུ་རོམ་དམར་པོ་དང་གཡོན་དུ་རྒྱུ་མ་དཀར་པོ་གཉིས་གྲོ་སོག་
ཅམ་རེག་ལ་མ་འབྱར་བའི་ཚུལ་དུ་གནས་པའི་མར་སྟེ་དབུ་མའི་ནང་དུ་ཆུད་
ཅིང་། ཡར་སྟེ་སྟེ་བྱག་གཉིས་སུ་བྱག་པ་དྲགས་ཤིང་གསལ་བ། སྟེ་བའི་བྱ་
གའི་ཐད་དུ་ཅ་གསུམ་སྐྱབས་གཅིག་དུ་འདྲེས་པའི་ནང་དུ་རྩི་ཡིག་དམར་
ནག་ཆེས་རྒྱ་ད་དང་བཅས་པ་རིལ་མ་ཅམ་བསྐྱོམ། དེ་ནས་དངོས་སུ་སྟེ་
གཡས་གཡོན་གང་ནས་རྒྱུ་རྒྱ་ཡང་སྟེ་མི་དགག་པར་ཐོག་མར་སྟེ་བྱག་
གཡོན་ལ་མིག་དང་སེམས་གཏད་ནས་རྒྱུ་དལ་བུས་ལན་གཅིག་འབྱད། དེ་
བཞིན་དུ་གཡས་དང་སྟེ་གཉིས་ཀ་ལ་དམིགས་ནས་ལན་རེ་འབྱད། སྐར་ཡང་

གཡོན་ནས་གཉིས་ཀའི་བར་ལན་གཉིས་རེ་སྟེ་རྒྱུ་རོ་དབྱ་ཕྱགས་སུ་བསལ་
བར་བྱའོ།།

དེ་ནས་འོག་རྒྱུ་སྟོན་གསུམ་འབེབས་པ་ལྟར་རྩུང་བཤུ་ཐོན་པའི་རྗེས་
སུ་སྟེང་རྒྱུ་དལ་བྱས་རྩལ་ནས་མཆིལ་མ་སྐྱ་མེད་མེད་པ་དང་མཉམ་དུ་དབྱ་
མའི་ནང་གི་སྟེ་བར་མནན། སྟོ་བ་སྐལ་ཆིགས་ལ་སྐྱར་ནས་འོག་སྟོ་རྩམ་
ཅམ་བྱས་ལ་འོག་རྒྱུ་རྫོགས་པར་ཐེན་ལ། རང་སེམས་རྩི་ཡིག་ལ་ཞུགས་
པ་བཞིན་བྱས་ཏེ་རྒྱུ་གིས་རྩི་ཡིག་སྐྱར་བས་ཤིན་ཏུ་དམར་ཞིང་མེ་འོད་སྤྲ་
མོ་རྩུང་བཤུ་འབར་བས་སྟེ་བའི་རྩ་སྐབས་དམར་སེང་སེང་སོང་བར་བསམ་
ལ་མི་བདེ་བ་མི་མདོན་ཅམ་དུ་བབྱང་ཞིང་སྐྱར་ཁ་ནས་ཡེ་མ་ཤོར་བར་དལ་
བྱ་དལ་བྱས་བཏང་། སྐྱར་ཡར་སྐྱར་བཞིན་ལན་བདུན་ཅམ་བབྱང་། དེ་ནས་
རྩི་ཡིག་ཆེར་འབར་བས་རྩ་སྐྱ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པས་ཁམས་སྟེགས་མ་
ནམས་དང་སྟེགས་སྟེགས་སྟེགས་ཅིག་ཏུ་ཆི་ཆི་སྐྱམ་ཞིང་བསྟེགས་པར་བསམ་ལ་
ལན་བདུན་ཅམ་བབྱང་། ཡང་སྐྱར་བཞིན་བསྐྱངས་པས་སྟོད་ཀྱི་ཁམས་
དྲངས་མ་ཐམས་ཅད་ཞུ་བ་རྩ་གསུམ་བརྒྱུད་ནས་དབྱ་མར་ཐེམ། སྟེད་ཀྱི་
ཁམས་དྲངས་མ་ནམས་ཀྱང་རྩ་གསུམ་ལ་ཐེམ་ཞིང་རོ་རྒྱུ་གི་མར་སྟེ་དབྱ་
མར་བཅུག་པ་ལས་རྩ་གཉིས་ཀྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དབྱ་མར་དྲངས་ཏེ་ལུས་
ཀྱི་ཁམས་དྲངས་མ་ཐམས་ཅད་འདུས་ནས་དབྱ་མ་ཁམས་དཀར་པོ་དངུལ་

ཆུའི་མདོག་ཅན་གྱིས་མེར་གྱིས་གང་བས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱེས། དེས་ཡུལ་
སྟོང་པ་ཉིད་ངེས་པའི་བདེ་སྟོང་ལ་འཛོག་བཞིན་དུ་ལན་བདུན་ལ་སོགས་པ་
བཟུང་། འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་གང་བ་ཤས་ཆེན་འོག་ཆུང་སྟོན་ལ་འཐོན་པ་
དང་། ཁག་ཆུང་ཤས་ཆེན་སྟོང་ཆུང་སྟོན་ལ་གཞོན་དགོས་པའི་གནད་ཤེས་
པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་སྒངས་པས་ཐོག་མར་བྱོད་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། དེ་
ཡང་སྦྱར་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། ཤ་ལྷགས་ཀྱི་མཆམས་ནས་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་བྱུང་ན་
གནད་དུ་མ་སོང་བ་ཡིན་ལ། ལྟེ་བའི་དཀྱིལ་ནས་བྱོད་ཁབ་ཅེ་ལྟ་བུ་རྒྱ་ཆུང་
ཞིག་སྐྱེ་དཀའ་དཀའ་ལྟར་བྱུང་ན་གནད་དུ་སོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་ཐུན་གྲོལ་
བ་ན་ལུས་དཀྱིལ་སོགས་ལམ་གྱིས་གསལ་བཏབ་ལ་བསམ་མི་བྱུང་བྱས་ཏེ་
ཐུན་མཆམས་ལ་འཇུག་གོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ཆུང་སེམས་དབུ་མར་བསྐྱུས་ནས་བསྐྱོམ་པ།

གཉིས་པ་ཆུང་སེམས་དབུ་མར་བསྐྱུས་ནས་བསྐྱོམ་པ་ལ། བསྐྱོམ་པར་
བདེ་བ་དང་ནི་སྟོང་པ་སྐྱབ། །ཅེས་ཆུང་ལུས་ལ་གནས་པས་བདེ་བ་སྐྱབ་པ་
དང་། ཆུང་སེམས་ལ་གནས་པས་སྟོང་པའམ་འཇའ་ལུས་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་
གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཆུང་དབུ་མར་བསྐྱུ་བ་ཡན་ཆད་སྒར་བཞིན་ལ། དེ་
ནས་རོ་རྒྱང་གཉིས་དང་དབུ་མའི་ནང་གི་ཁམས་རི་ཡིག་དང་བཅས་པ་
འཇའ་ཡལ་བ་ལྟར་བསམ་ལ། དབུ་མའི་ཡར་སྐྱེ་སྐྱེ་བོ་ནས་གྲག་སྟེ་སྟེན་

མཚམས་སུ་བྱག་ཅིང་། མར་སྒྲེ་ན་གར་བྱག་པ་པར་འདབ་མ་གསུམ་པའི་
 དབྱིབས་ཅན་སྐྱག་སྐྱག་པའི་ཟུ་འབྲུའམ་སྒྲེ་བ་དཀར་པོ། ཡར་སྒྲེ་མར་སྒྲེ་
 གཉིས་ཀར་ཆོས་འབྲུང་དམར་པོ་བྱ་གསུམ་པ་ཁ་བྱིར་བསྟན་གྱི་ཅ་བ་ཕྱ་བ་
 དབྱ་མའི་ནང་དུ་བྱག་པ་ལ་བྱ་ག་ཐལ་ལེ་ཡོད་པ། ཟུར་གཉིས་འོག་དང་།
 ཟུར་གཅིག་སྟེང་དུ་སྟོགས་པ། ཡར་སྒྲེའི་ཆོས་འབྲུང་གི་ནང་དུ་ཐིག་ལེ་
 དབྱས་དཀར། མདུན་ནམ་ཤར་སྟོ། སྟོ་སེར། རུབ་དམར། བྱང་ངམ་གཡོན་
 ལྗང་གྱ་སྟེ་ཁ་དོག་ལྗང་དབྱིབས་ལྷུ་པོ་རང་རང་གི་ཁ་དོག་དང་མཚུངས་
 པའི་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བར་བསམ་ལ་རྒྱང་རོ་བསལ་ནས་ཐིག་ལེ་དེ་ལ་རང་
 སེམས་ཞུགས་པ་ལྟར་བྱས་ཏེ་སྟོན་མཚམས་བདེ་ལྟར་ལྟར་བྱང་བ་སོགས་
 ཉགས་མ་བྱང་གི་བར་རམ། བྱང་བར་མོས་ལ་རེ་ཞིག་བསྟོམ། དེ་ནས་ཐིག་
 ལེ་དེ་ཉིད་བདེ་འབྲིལ་གྱིས་དབྱ་མའི་ནང་ནས་ཡར་སོང་། སྟེ་བོའི་དབྱ་མ་
 གྱག་མཚམས་སུ་སྟོན་པོ་མདུན་ལ་སྟོགས་ཏེ་སྟེར་སྟེར་བསྟོམ། དེར་ཡང་
 ཉགས་སྟེར་བཞིན་བྱང་བའམ་མོས་ལ་ཐིག་ལེ་དེ་ཁར་གནས་བཞིན་དུ་
 དབྱས་གྱི་དཀར་པོ་ལས་བྱང་སེམས་དཀར་པོ་ཞིན་ཏུ་ཕྱ་བ་ཞིག་དར་སྐྱད་
 བརྒྱངས་པ་ལྟར་ནར་རེ་བྱང་བ་མཐིན་པར་སྟེབ་པ་ན་ཡས་བབས་གྱི་དགའ་བ་
 སྟེས་པར་མོས་ལ་རྒྱང་ཟད་བཞག། དེ་བཞིན་དུ་སྟེང་ག་དང་སྟེ་བ་དང་། གསང་
 གནས་སུ་སྟེབས་པ་ན་མཚོག་དགའ་དང་། བྱད་དགའ་དང་སྟེན་སྟེས་གྱི་དགའ་

བ་སྐྱེས་པར་བསམ་ལ་གནས་སོ་སོར་རུང་ཟད་རེ་བཞག་དེ་ནས་ལྟན་སྐྱེས་དེ་
རྩེ་རྒྱས་སུ་སོང་བར་མོས་ལ་རྟ་གའི་ཆོས་འབྱུང་དུ་སྦྲེབས་ནས་ཆོས་འབྱུང་
ལས་སོར་བྱེད་གསུམ་ཅམ་བྱེད་ཐོན་ནས་སྐྱུག་སྐྱུག་བྱེད་པར་བསམ་ཞིང་།
འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་རྒྱུང་འཛིན་མིན་གང་བདེ་བྱ་ལ། ཁམས་འཛག་པའི་ཉན་
བྱུང་ན་གསང་གནས་སུ་རྒྱུང་མི་འཛིན་ཅིང་། སོར་གང་དང་བྱེད་དོ་ལ་སོགས་
པ་རང་གི་ཉམས་དང་བསྐྱུན་ནས་ནང་དུ་བསྐྱུམས་ལ་བདེ་སྟོང་གི་ངང་དུ་ཅི་
རུས་འཛོག་གོ། སྤྲར་ཡང་དལ་བྱས་རིམ་གྱིས་ཡར་བསྐྱུས་ཏེ་ལྟེ་བ་དང་། སྙིང་
ག་དང་། མགྱིན་པ་དང་། སྤྱི་བོའི་ཐིག་ལེ་ལ་ཐིམ་པའི་བར་གནས་སོ་སོར་རུང་
ཟད་རེ་འཛོག་བཞིན་དུ་མས་བཏྲན་གྱི་དགའ་བ་དང་། མཆོག་དགའ་ལ་སོགས་
པའི་ཕྱགས་ལྗོག་གི་དགའ་བཞི་འདྲན་བཞིན་དུ་བྱའོ། །འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་
རྩེ་ལྟེ་འབྱོར་པ་རྩོགས་པ་ཞིན་ཏུ་མཐོ་བས་དགའ་བཞི་རེ་རེ་ལའང་དགའ་བའི་
དགའ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆ་སྤྲ་མོ་རྣམས་ཀྱང་སྐྱེ་རིས་འབྱེད་རུས་པར་
གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཕྱགས་འབྱུང་ཕྱགས་ལྗོག་གི་དགའ་བཞི་འདྲན་བཞིན་
དུ་བསྐྱུངས་པའི་མཐར་ཐུན་གྲོལ་བ་ན་སྤྱི་བོའི་ཐིག་ལེ་སྙིང་གར་པབ་ནས་ཐུན་
བསྐྱེད་ཚུལ་སྤྲར་བཞིན་བྱའོ་ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་རྒྱུང་སེམས་ལ་གནས་པས་སྟོང་པའམ་འཇའ་ལུས་བསྐྱུབ་པ།

གཉིས་པ་རྒྱུང་སེམས་ལ་གནས་པས་སྟོང་པའམ་འཇའ་ལུས་བསྐྱུབ་པ་

བེ། ཐེག་ལེ་ཁ་དོག་ལྷ་ལྷན་སྤྱི་བོར་བསྐྱེམས་པས་བདེ་ལྷང་བ་བྱང་བའི་བར་
 སྤར་བཞིན་ལ། དེ་ནས་ཐེག་ལེ་དེ་ལས་འོད་ཟེར་སྣ་ལྷ་འཇའ་འོད་ལྷ་བྱ་བྱན་
 གྱིས་འཕྲོས་པས་རྩ་དང་། མགོ་བོ་དང་། ལུས་ཀྱི་སྟོང་སྟངས་སོགས་ལ་རིམ་
 གྱིས་ཐོག་པས་རེག་པ་ཅམ་གྱིས་རང་རང་གི་དབྱིབས་ལ་འཇའ་འོད་ཁ་དོག་
 ལྷ་ལྷན་དུ་བྱུང། སྤར་ཡང་ཕྱིར་འཕྲོས་ཏེ་རྒྱ་རེ་ཆེར་སོང་ནས་གནས་ཁང་
 དང་། དུལ་ཁམས་དང་། རྒྱལ་ཁམས་དང་། འཛམ་བུའི་སྤྱིང་དང་། སྤྱིང་བཞི་
 དང་། སྟོང་གསུམ་པའི་འཛིག་རྟེན་ལ་སོགས་པ་མདོར་ན་ནམ་མཁའི་མཐའ་
 དང་མཉམ་པའི་སྟོང་བཅུད་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བས་དེ་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་
 གི་ངོ་བོའི་འཇའ་འོད་འབའ་ཞིག་ཏུ་བསམ་ལ་ལྷན་སྤྱིས་ཀྱི་བདེ་སྟོང་དེའི་ངང་
 ལ་ཅི་རུས་འཛིག་གོ། །དེ་ནས་མེ་ལོང་ལ་ཏ་བཏབ་པ་ལྷར་མཐའ་ནས་རིམ་
 གྱིས་བསྐྱེམས་ཏེ་གནས་ཁང་རང་ལུས་དང་བཅས་པའང་སྤྱི་བོའི་ཐེག་ལེ་ལ་
 ཐེམ་ཞིང་། ཐེག་ལེ་དེ་ཡང་སྟོང་ཡལ་དུ་གཏོང་བའམ། དེའི་གནས་འཕྱུགས་
 དོགས་བྱང་ན་ཡུངས་འབྱུ་ཅམ་ལ་སེམས་བབྱང་ནས་བདེ་སྟོང་གི་ངང་དུ་
 བཞག། སྤར་ཡང་རྩ་དང་ཐེག་ལེ་དང་ལྷའི་རྣམ་པ་སོགས་ལམ་གྱི་བྱུང་བར་
 བསམ་ལ་ཡང་སྤར་བཞིན་སྟོབས་ལ་བསྐྱེམས་པར་བྱའོ། །རུས་པ་ཐོན་པའི་རྣལ་
 འབྱོར་པས་དེ་ལྷར་གཅིག་བསྐྱེལ་དུ་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པས་ལུས་ཡང་བ་དང་།
 སྤྱི་ཁང་ལ་འཇའ་བྱུག་པ་སོགས་ཀྱི་རྟགས་བྱང་བ་ན། རྒྱང་ངར་གྱི་རེག་བྱ་

སྒར་པན་མི་བཅོད་པ། ཚ་བའི་དུས་སུ་མེ་དང་ཉི་མ་ལ་སྟོད་པ་དང་། དགུན་
དུས་ཆུང་རེག་བྱ་མི་བཅོད་པའི་སར་བསྐྱེད་ནས་སྤང་སྟོང་ཐམས་ཅད་སྒར་
བཞིན་བསྐྱོམས་པས་རེག་བྱ་མི་བཅོད་ན་སྐྱབ་ཁང་དུ་ལོག་ལ་བསྐྱོམ་ཞིང་།
བཅོད་ན་དེ་ཉིད་རེ་རྒྱས་སུ་བཏང་ལ་གྲོགས་ཀྱིས་དབྱུག་པས་བསྐྱེད་པ་
སོགས་བྱས་ཀྱང་མི་ཚོར་བར་བདེ་སྟོང་ལ་འཛོག་ཅུས་པ་ནི་འབྱོར་པའི་
ཚད་དོ། །ཞེས་གསུངས།

འཕོ་བའི་རྣལ་འབྱོར་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ།

ད་ནི་སྒར་བཤད་པའི་གང་ཟག་ཐ་མ་དེས་འཕོ་བའི་རྣལ་འབྱོར་ཉམས་
སུ་ལེན་ཚུལ་འཆད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལ་གཉིས། འཕོ་བ་སྟོང་བ་དང་། ལས་
ལ་སྐྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཡབ་ཡུམ་སྟན་སྐྱེས་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཡུམ་
རྒྱུང་ལ་བརྟེན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐབས་འགྲོ་ནས་སྤང་བའི་བར་སྒར་བཞིན་
བཏང་ནས། ཚངས་བྱུག་གི་ཐད་བྱངས་པའི་བླ་གང་ཅམ་གྱི་མདུན་དུ་སེང་བྲི་
པད་ལྷ་ཉི་མ་འཛིགས་དུས་ཀྱི་གདན་ལ་སྒྲ་མ་ཉེ་རུ་ཀ་སྐྱ་མདོག་སྟོན་པོ་ཞལ་
གཅིག་ཕྱག་གཉིས་རྫོང་བྲིལ་འཛིན་པས་ཡུམ་གྱི་མཆན་འོག་ནས་འབྱུང་ཅིང་།
ཞབས་གཡས་བརྒྱངས་ཞིང་གཡོན་བསྐྱམས་པ། སྟག་ཕྱགས་ཀྱི་ཤམ་ཐབས་
དང་ཕྱག་རྒྱ་བྱུག་གིས་བརྒྱན་པ། དེའི་པང་ན་ཡུམ་རྫོ་རྩེ་པག་མོ་སྒར་རི་ལྷ་བ་
བཞིན་ལ་ཁ་རྒྱ་ག་མེད་པ། ཕྱག་གཡོན་ཐོད་ཁྲག་འཛིན་པས་ཡབ་གྱི་མགུལ་

ནས་འབྱུང་ཅིང་། གཡས་གྱི་གྲག་ནམ་མཁར་འཕྱར་བ། ཞབས་གཉིས་ཡབ་
 གྱི་བརྒྱའི་སྟེང་ནས་འབྲིལ་བ། དེའི་མཐར་བདེ་ཆེན་གྱི་ལྷ་མོ་བཞི། སྐྱ་གསུང་
 ཐུགས་གྱི་དཔའ་བོ་དང་དཔའ་མོ། དམ་ཆིག་གི་འཁོར་ལོའི་སྒོ་མཆམས་མ་
 བརྒྱད་བཅས་གྱིས་བསྐྱོར་ནས་བཞུགས་པ་སྒྲུང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་གཙོ་
 འཁོར་ཐམས་ཅད་གྱི་གནས་གསུམ་དོ་རྗེ་གསུམ་གྱིས་མཆན་བ། ཡབ་གྱི་
 ཐུགས་ཀའི་རྩྭ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། ཐུགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་
 སྐྱེན་བངས་ནས་དེ་རྣམས་ལ་ཐིམ་ཞིང་། འཇའ་འོད་གྱི་དབྱུས་ན་བཞུགས་པ་
 དག་པ་མཁའ་སྐྱོད་དངོས་སུ་མོས། སྒོ་མཆམས་མ་བརྒྱད་གྱིས་རང་མཁའ་
 སྐྱོད་དུ་འཕོ་བ་ལ་གོགས་བྱེད་གྱི་བགོགས་བསྐྱད། དཔའ་བོ་རྣམས་གྱིས་
 ཞེས་པ་བརྗོད། དཔའ་མོ་རྣམས་གྱིས་དོ་རྗེའི་སྐུ་དབྱངས་ལེན། བདེ་ཆེན་གྱི་
 ལྷ་མོ་བཞིས་ཉིད་སྐྱོད་དང་རོལ་མོ། གདུགས་དང་རྒྱལ་མཆན་ལ་སོགས་
 བས་རང་ལ་མཆོད་པར་བྱེད། རང་གི་ཐུགས་ཀ་ནས་སྒྲོས་པའི་མཆོད་པའི་ལྷ་
 མོ་རྣམས་གྱིས་ལྷ་ཆོགས་རྣམས་ལ་མཆོད་པར་བསམ་ལ་ཡུལ་སོགས་གྱིས་
 བྱི་མཆོད་དང་། ཨོྲ་གྱ་རུ་ཅ་གྲ་སྒྲུ་ར་ས་པ་རི་ཕྱ་ར་ཨོྲ་ཞུ་ཞུ་གིས་ནང་མཆོད་
 ཐུལ། ལྷག་པའི་ལྷ་མཆོག་སྒྲ་མ་ཉེ་རུ་ཀ། ཀྱུན་ལ་མ་ལྟར་བཅེ་བའི་རྗེ་བཙུན་
 མ། །དཔའ་བོ་དཔའ་མོའི་དབང་ཐུག་ཐམས་ཅད་གྱི། །ཞབས་གྱི་བརྒྱུར་གྲུས་
 བས་ཐུག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་ཡབ་དང་། ཡུམ་དང་། འཁོར་རྣམས་རིམ་བུ་ལྟར་

བསྟོད་པའོ།།

སྐབས་འདིར་མཆོལ་འབུལ་མིན་གང་མོས་བྲ། ལུས་གནད་བཅས།
རླུང་རོ་བསལ། སྟོང་ར་བསྐྱོམ། དེ་ནས་རང་གི་ལུས་དངས་པོར་རྩ་དབུ་མ་
ཁྱད་ཆོས་གསུམ་ལྟན་སྤྱུག་འབྱིང་པོ་ཅམ་མར་སྟེ་སྟེ་འོག་སོར་བཞི་ཅམ་
ནས་དེ་སྟོམ་དུ་སོང་བའི་ཡར་སྟེ་ཆངས་བྲུག་ལ་བྲུག་པའི་བྲུ་ག་ཐལ་ལེ་ཡོད་
པ། སྟེ་བའི་དབུ་མའི་ནང་དུ་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དམར་བྱིལ་ལེ་བས་དབུ་
མ་བཀག་པའི་ཚུལ་ཅན། དེའི་སྟོང་དུ་རང་སེམས་རྟོ་རྗེ་རྣམ་འབྱོར་མ་མཆོན་
གང་ཅམ་རྒྱན་ཆ་ལུགས་སྤར་རི་སྟེ་བ་བཞིན་ལ་འཛིགས་དུས་ཀྱི་གདན་མེད་
པ། སྤྱན་གསུམ་ནམ་མཁའ་ལ་ཕྱིག་གི་གཟིགས་ཤིང་ཡར་འབྱོན་པ་ལ་
ཕྱོགས་པས་གར་སྐབས་ལིང་རེ་བར་བསྐྱོམ་ལ་སྟོང་འོག་གི་རླུང་བཟུང་བས་
རྗེ་བཙུན་མ་ལ་སིབ་ཀྱིས་ཐིམ་པར་བསམ་ལ་རླུང་ཁ་སྤྱར་ལན་གསུམ་ཅམ་
བཟུང་། དེ་ནས་སྟེ་བའི་རྗེ་བཙུན་མས་བརྗོད་པར་བསམ་ལ། དུས་གསུམ་
སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་སོ། །
བདག་འཛིན་སྟོ་ཡིས་ཐོངས་པར་བྱེན་བྱིས་རྫོབས། །དགོས་མེད་རྒྱུད་ལ་སྟེ་
བར་བྱེན་བྱིས་རྫོབས། །ལམ་མཆོག་འཕོ་བ་འབྱོངས་པར་བྱེན་བྱིས་རྫོབས། །
འཕྲུག་མེད་མཁའ་སྐྱོད་བཟོད་པར་བྱེན་བྱིས་རྫོབས། །ཞེས་བདག་འཛིན་
སྟོས་མཐོང་ན་བྲ་ནམ་མཁའ་ལ་འཕྱར་བ་ན་རྟུང་པ་རྟོ་ལ་བཏགས་པ་དང་འདྲ་

བས་གལ་ཆེའོ། །དེ་ལྟར་གདུང་ཤུགས་དྲག་པོས་གསོལ་འདེབས་ལན་གསུམ་
 གྱི་མཐར་འོག་རྒྱུང་དྲག་ཏུ་ཐེན་ལ་དབུ་མར་ཞུགས་པས་ལྟེ་བའི་རྣལ་འབྱོར་མ་
 བདེ་ཁྱིལ་གྱིས་སྐར་མདའ་འཕངས་པ་ལྟར་སོང་བ་ཆངས་བྱག་ནས་ཐོན། མདུན་
 གྱི་གཙོ་མོ་ཡུམ་གྱི་སོག་ཕྱག་ནས་ཡབ་གྱི་བྱགས་ཀའི་རྩྭ་ལ་ཐེམ་པས་བདེ་
 ལྷོང་གི་ངང་ལ་རུང་ཟད་བཞག །སྐར་ལྷེང་རྒྱུང་རུབ་པ་དང་མཉམ་དུ་བྱགས་ཀ་
 རས་ཐོན་པ་དལ་བྱས་ཆངས་བྱག་ནས་དབུ་མར་ཞུགས་ཏེ་ལྟེ་བའི་ཉི་གདན་ལ་
 བཞུགས་པར་བསམ་ནས་རྒྱུང་ཁ་སྐྱོར་འཛིན། སྐར་ཡང་སྐར་བཞིན་འཕོ་བ་
 སོགས་བྱུན་རེར་ལན་བདུན་ནམ་ཉེར་གཅིག་སོགས་བྱའོ།

དེ་ནས་འཁོར་རྣམས་མཐའ་ནས་རིམ་བཞིན་བསྐྱུས་ཏེ་སེང་ཁྱི་དང་
 བཅས་པ་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་ལ་ཐེམ། དེ་གཉིས་ཀྱང་རྒྱ་སྐར་ཅམ་དུ་གྱུར་པ་
 ཆངས་བྱག་ནས་དབུ་མར་ཞུགས་ནས་སྤྱིང་གར་པ་མ་ལས་ཐོབ་པའི་ཁམས་
 དཀར་དམར་ཁ་སྐྱུར་སྤྱོད་ཅམ་གྱི་ནང་དུ་བཞུགས་པ། ཡབ་གྱི་བྱགས་
 ཀར་ཉི་དྲུལ་ཡུངས་འབྲུ་ཕྱེད་བཞགས་ཅམ་གྱི་སྤྱིང་དུ་བདེ་ཆེན་གྱི་ངོ་བོའི་
 རྩྭ་ཡིག་ལས་བདུད་ཅི་དཀར་པོ་འཛིག་ལ་ཁད་པར་བསམ། འོད་དམར་པོ་
 དང་བཅས་པའི་རྩྭ་རྒྱ་གམ་གྱིས་ཆངས་བྱག་ལེགས་པར་བཀག་པས་རྒྱ་
 རྒྱུང་སིལ་བུ་ཡང་མི་ཐར་ཞིང་། བསྐྱལ་པའི་མེ་རྒྱུང་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་གཞོམ་
 པར་མི་རྒྱས་པ་སྤྱི་ཞིང་འཐས་པར་བསྐྱོམ་མོ། །དེ་ནས་ཡབ་གྱི་ལྟེ་བའི་རང་

སེམས་ཀླུ་འབྲོར་མར་གཟིགས། དེས་ཀྱང་ཡར་གཟིགས་ཤིང་བྱོན་ནས་
ཡུམ་ལ་ཐེམ་ཞིང་སྟོམས་པར་བཞུགས་པའི་བདེ་སྟོང་གིས་མཉེས་པར་
བསམ། སྐབས་འདིར་དབེན་ས་སྟོན་བརྒྱད་ཀྱི་གདམས་པ་ཆེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཆོག་
སྟོག་འཛིན་ཀྱི་རྒྱང་ལ་རྟོར་བཞུགས་བྱ་ཚུལ་ཡང་སྟུལ།

གཉིས་པ་ཡུམ་རྒྱང་གི་འཕོ་བ།

གཉིས་པ་ཡུམ་རྒྱང་གི་འཕོ་བ་ནི། དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་འཕོ་བ་
གཅིག་གིས་ཆོག་ཀྱང་ཡུམ་རྒྱང་གི་འཕོ་བ་བྱ་བར་འདོད་ན། སྟོང་ལམ་ཀྱི་
ལྟར་ལྟར་བའི་བར་བཏང་ནས། ལུས་གནད། རྒྱང་རོ། སྟོང་ར་ནམས་བསྐྱེམ་
ལ་དབུ་མ་དམར་པོ་མདའ་སྟུག་ཙམ་སྟེ་འོག་ནས་རྗེ་སྟོམ་དུ་སོང་བའི་ཡར་
སྟེ་སྟེ་སྟུག་ཙམ་ཆངས་བྱག་ལ་བྱག་པ་བྱ་ག་ཐལ་ལེ་ཡོད་པ་མར་སྟེ་སྟུལ་
མཐུག་ལྟར་བྱ་ག་མེད་པའི་ནང་དུ་ཆོས་འབྱུང་ཁ་གྱེན་དུ་སྟོགས་པའི་ནང་དུ་
རང་སེམས་བི་ཡིག་སྟན་མ་ཙམ་དང་། རང་གི་སྟག་པ་གཉིས་སུ་སྒྲ་མ་ནུལ་
འབྲོར་མའི་ཞབས་གཡས་གཡོན་བཞག་ ཆངས་བྱག་དང་སྒྲ་མའི་ལྷ་ག་
གཉིས་ཁད་ཆད་དུ་ཡོད་པ། སྒྲ་མའི་མཐའ་སྐྱོར་དུ་འཇའ་འོད་ཀྱི་གུར་སྟབ་
པའི་ནང་དུ་དཔའ་བོ་དང་མཁའ་འགྲོའི་ཆོགས་སྟོན་འབྲིགས་པ་བཞིན་
བཞུགས་པ་ལ་དག་པ་མཁའ་སྐྱོད་དངོས་ཀྱི་འདུན་པ་འཁྱགས་དག་ཡང་ཡང་
བྱ། དཔའ་བོ་འགའ་ཞིག་གིས་བགོགས་བསྐྱེད་ཅིང་ཤིས་པ་བརྗོད། དཔའ་

མོ་ལགས་དོ་རྗེའི་སྤྱོད་ལེན་པ་དང་རང་ལ་མཆོད་པ་རྣམས་སྤར་བཞིན་བསམ།
 ལྷ་མའི་ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་སྤྱོད་པ་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྤྲས་
 བཅས་སྤྱན་དངས་ནས་ཐེམ་པར་བསམ་ལ། ཚི་བཟླ་ཡོ་གི་རྒྱ་སོགས་ཀྱིས་སྤྱི་
 མཆོད་དང་། ཚི་གསུམ་མ་ལ་འབྱུགས་པ་བཅས་པས་ནང་མཆོད་ཕུལ།
 དཔའ་ལྡན་དོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་མ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟོད། དེ་ནས་དུས་
 གསུམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོ་བོ། ཞེས་པ་ནས། མཁའ་སྤྱོད་བཅོད་
 པར་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབས། །ཞེས་པའི་བར་གསོལ་འདེབས་ལྷགས་དག་ལན་
 གསུམ་གྱི་མཐར། ལྷ་མའི་ཐུགས་ཀའི་བློ་ཡིག་ལས་འོད་ཟེར་དམར་པོ་
 ལྷགས་རྒྱ་ལྷ་བྱ་བྱང་བ་རང་སེམས་བློ་ཡིག་ལ་བཅུག། འོག་རྒྱང་དང་སྤྱགས་
 རས་ཚུ་ཞེས་བཟོད་པ་དང་མཉམ་དུ་མགྱིན་པའི་བར་ནར་རེ་སོང་། དེ་ནས་
 ཉི་ཀ་བཟོད་པས་ལྷ་མའི་ཐུགས་ཀའི་བློ་ཡིག་ལ་ཐེམ། མཁའ་སྤྱོད་དངོས་སུ་
 སྤེབས་ནས་ལྷ་མའི་ཐུགས་དང་རང་སེམས་འདྲེས་པར་བསམ་ལ་བདེ་སྟོང་
 གི་དང་དུ་ཅུང་ཟད་འཛོག། །སྤར་ཀ་ཞེས་བཟོད་པ་དང་མཉམ་དུ་རང་སེམས་
 རྟེ་བར་པབ་ནས་ཡང་སྤར་བཞིན་ཐུན་རེར་ལན་ཉེར་གཅིག་ལ་སོགས་པ་
 སྤངས་ཉི་ཐུན་གྲོལ་བ་ན་དམིགས་ཉིན་སྟོང་གར་དངས་ཉི་ལྷ་མ་འཁོར་
 བཅས་འོད་དུ་ཁྱེ་སྟོང་གའི་བློ་ཡིག་ལ་ཐེམ་པས་དབྱུ་མ་ཆེའི་བདུད་རྩིས་
 གང་། ཆངས་ཐུག་སྤར་བཞིན་ལེགས་པར་བཀག་ནས་བསྟོ་སྟོན་སོགས་

བྱའོ། །དེ་ལྟར་སྦྱངས་པས་འབྱོངས་རྟགས་བྱང་བ་ན་དེ་ནས་མ་བརྗེད་ཅམ་
ལས་མི་བྱ་སྟེ་འཕོ་རབ་ཆེ་བྱང་ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་ལས་ལ་སྦྱར་བ།

གཉིས་པ་ལས་ལ་སྦྱར་བ་ནི། སྒར་བ་ཤད་པ་ལྟར་འཆི་ལྟས་མ་བརྗོག་ན་
དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མཆོད་སྦྱིན་དུ་བཏང་སྟེ་གང་ལའང་ཆགས་ཞེན་མེད་
པར་བྱས་ལ། དངོས་གཞིའི་ཉམས་ལེན་སྒར་རི་ལྟ་བ་བཞིན་ལ་སྦྱར་བྱགས་
ཀ་ནས་མར་མི་འབེབས་པར་སྦྱ་མའི་བྱགས་དང་རང་སེམས་དབྱེར་མེད་དུ་
འདྲེས་པར་བསམ་ལ་ཁ་དབྱགས་མ་ཆད་ཀྱི་བར་དམིགས་པ་ཡང་ཡང་
བསྦྱར་ནས་བྱ་ཞིང་། གནད་གཅོད་ཀྱིས་གདུང་བ་སོགས་ཀྱི་ཆེ་གྲོགས་དམ་
ཆིག་གཙང་བས་རྣ་ཁྱད་ནས་གསལ་འདེབས་བྱ། དེ་ནས་སྦྱ་མའི་བྱགས་དང་
རང་སེམས་འདྲེས་པ་བྱ་ནམ་མཁའ་ལ་འཕྱར་བ་ལྟར་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་སུ་
སོང་བས་མཁའ་སྐྱོད་དུ་སྟེབས་པར་བསམ་སོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་བྲལ་འཆད་དུས་ཀྱི་ཞལ་ཤེས་གསུམ་པ།

གཉིས་བྲལ་འཆད་དུས་ཀྱི་ཞལ་ཤེས་གསུམ་པ་བསམ་མི་བྱབ་བྱན་
མོང་མ་ཡིན་པའི་ཞལ་ཤེས་ནི། དེ་ཡང་ནང་གི་མཁའ་སྐྱོད་དམ་མཁའ་སྐྱོད་
ཆེན་པོ་བྱང་འདུག་གི་གོ་འཕང་དོན་དུ་གཉེར་ན་བསྐྱེད་རིམ་སྤྱར་གས་མཐར་
ཕྱིན་ནས་རྫོགས་རིམ་ལ་བསྐྱབ་ཅིང་བསམ་མི་བྱབ་སྒར་བཞིན་བྱ་བ་ཡིན་

ལ། ཕྱི་འདི་དག་པ་མཁའ་སྐྱོད་དོན་དུ་གཉེར་ན་སྒྲ་མེད་གཞན་རྣམས་ལ་བསྐྱེད་
 རིམ་རགས་པ་མཐར་ཕྱིན་ནས་ལས་ལ་སྐྱར་ན་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་
 འགྲུབ་པར་གསུངས་ཞིང་། འདིར་ནི་དབང་པོ་རབ་ལ་རགས་པ་མཐར་མ་
 ཕྱིན་ཀྱང་གཞི་བསྟེན་ཁ་སྐོང་གི་སྐྱིན་སྟེག་དང་བཅས་པ་སོང་། དམ་སྟོམ་
 ཚུ་ལ་བཞིན་དུ་བསུངས་ནས་ལས་ལ་སྐྱར་ན་མཁའ་སྐྱོད་འགྲུབ་པར་གསུངས་
 པའི་ལས་སྐྱོར་དངོས་ནི་འདི་ཡིན། དེ་ཡང་རྗེ་བཙུན་ཡབ་ལ་བཏེན་ནས་མཁའ་
 སྐྱོད་སྐྱབ་པ། ཡུམ་ལ་བཏེན་ནས་མཁའ་སྐྱོད་སྐྱབ་པ། སྐྱེ་བ་བདུན་པའི་ཤ་ལ་
 བཏེན་ནས་མཁའ་སྐྱོད་སྐྱབ་པ་སོགས་ཡོད་པ་ལས་འདི་ཡུམ་ལ་བཏེན་ནས་
 བསྐྱབ་པ་ཡིན། དེའི་ཚུ་ལ་ནི་ཐུན་མཐུག་གམ། བདག་བསྐྱེད་བཞུས་པ་ཞར་
 བྱང་རྫོགས་རིམ་དང་བཅས་པ་ལམ་ཅམ་སོང་ནས་སམ། བསྐྱར་ན་སྐྱད་ཅིག་
 སྐོང་བསྐྱེད་བྱས་ལ། ལུས་གནད་འཆར་མིན་གང་བདེ་བྱ། རྒྱུ་རོ་བསལ་མི་
 དགོས། སྟོང་ར་ཡུད་ཅམ་བསྟོམ། རང་གི་ལུས་ནང་གི་དབུས་བྱངས་པོར་རྩ་
 དབུ་མ་བརྒྱའི་སྒྲ་ལ་མའམ་སྟོང་སྐྱད་ཉ་བུ་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ། ཚུ་ཤིང་གི་སྟོང་པོ་
 ལྟར་འཛོངས་པ། རྒྱ་སྐྱེགས་ཀྱི་ཁུ་བ་ལྟར་དམར་ཞིང་སྐྱུ་མ་པ། ཉི་ལ་མར་ཀྱི་
 མར་མེ་ལྟར་གསལ་ཞིང་བྱངས་པ་སྟེ་བྱད་ཆོས་གསུམ་ལྟན་མར་སྟེ་སྟེ་བའི་བུ་
 གའི་ཐད་ནས་ཡར་སྟེ་སྐྱེ་བོར་བྱག་པ། དེའི་གཡས་སུ་རོ་མ་དམར་པོ། གཡོན་
 དུ་རྒྱུང་མ་དཀར་པོ་གཉིས་ཀྱི་མར་སྟེ་དབུ་མ་ལས་སོར་གང་ཅམ་ཀྱིས་རིང་

བ། ཡར་སྟེ་སྟེ་བྱུག་སོ་སོར་བྱུག་པ་གཉིས་ཀ་གོ་སོག་ཅམ་བསམ། རང་གི་
རྒྱང་སེམས་ཁམས་དམར་པོ་དེ་ཀླ་འབྱོར་མ་རྒྱ་སྟན་ཅམ་རྒྱན་ཆ་ལྷགས་
ཐམས་ཅད་སྒར་བཞིན་ལ་གདན་མེད་པ། ཟླ་བའི་རྩ་གསུམ་འདྲོམས་པའི་
དབུས་སུ་དབུ་གཙུག་དབུ་མ་ལ་བརྟེན་ཅིང་ཞབས་གཉིས་རོ་རྒྱང་ལས་ཅུང་
ཟད་ཐུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་བཞུགས་པ་ལ་རང་སེམས་ཞུགས་པ་བཞིན་བྱས་ལ་
རྒྱལ་དང་གསལ་སྒྲུང་བྱའོ།

དེ་ནས་རྩ་ལམ་སྟོང་བ།

དེ་ནས་རྩ་ལམ་སྟོང་བའི། ཟླ་བའི་ཀླ་འབྱོར་མའི་བྱུགས་ཀ་ནས་རང་
འབྲུ་ནས་འབྲུ་ཅམ་ཞིག་མཆེད་ནས་དབུགས་སྟེར་འབྲུང་བ་དང་མཉམ་དུ་རོ་
མའི་ནང་བརྒྱད་སྟེ་གཡས་ནས་འཐོན་ཏེ་སྟེ་རྩ་བཞུགས། དེ་ལས་རང་འབྲུ་
དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཉི་ཐེར་གྱི་རྩལ་སྟེ་བྱུ་འཕྲོས་ནས་འཁོར་འདས་ཀྱི་སྟོང་
བཙུད་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུ་བས་འཁོར་བའི་སྟོང་བཙུད་ཀྱི་ཉེས་སྟོན་ཐམས་
ཅད་སྐད་ཅིག་ལ་སྐྱེས་ནས་སྟོང་ཐམས་ཅད་དག་པའི་ཆོས་འབྲུང་དང་།
བཙུད་ཐམས་ཅད་དོ་རྗེ་ཀླ་འབྱོར་མའི་སྒྲུར་གྱིས། འདས་པའི་སངས་རྒྱས་
ཐམས་ཅད་ལ་མཆོད་པ་སྤུལ་བས་དགྲེས་ཤིང་ཀླ་འབྱོར་མའི་རྟེན་བརྟེན་
པའི་ཀླ་པར་གྱུར་པར་བསམ། དེ་ནས་སྒར་བསྐྱོམ་པའི་སྐྱེད་འཁོར་དུར་
ཁྱོད་ལ་སོགས་པའི་སྟོང་ཐམས་ཅད་བཙུད་ཀྱི་ཀླ་འབྱོར་མ་ཀླམས་ལ་ཐེམ་

ཞིང་། དེ་རྣམས་ཀྱང་སློབ་པའི་ལྟ་དང་ལྟན་ཅིག་སྣ་ཅིའི་རྣལ་འབྱོར་མ་ལ་
 ཐེམ། དེ་ཉིད་རྒྱང་ནང་དུ་རྒྱལ་པ་དང་མཉམ་དུ་སྣ་གཡོན་ནས་རྒྱང་མ་བརྒྱད་
 དེ་ལྟེ་བའི་རྣལ་འབྱོར་མ་ལ་ཐེམ་པར་བསམ་ལ་རྒྱང་བཟུང་། ཡང་སྒར་ལྟར་
 སློབ་སྒྲུ་ལན་གསུམ་ཙམ་བྱའོ། །དེ་ནས་ལྟེ་བའི་རྣལ་འབྱོར་མ་ལས་འོད་ཟེར་
 འཕྲོས་པ་ཕྱིའི་རྣལ་འབྱོར་མ་ལ་ཕོག་པས་འོད་དམར་པོའི་རྣམ་པར་གྱུར་
 པའི་དབུས་ན་ཅ་གསུམ་རྣལ་འབྱོར་མ་དང་བཅས་པ་གསལ་ཞིང་དྲངས་པ།
 ཕྱིའི་ལུས་ཀྱི་རྒྱང་ལག་རྣམས་རིམ་བཞིན་རྩ་མ་ལ་ཐེམ་ཞིང་། རྣལ་འབྱོར་མ་
 མཁའ་སློབ་དུ་འབྱོན་པར་ཆས་ནས་ཡར་ཙམ་ཡར་ཙམ་བྱོན་པས་ཅ་དབུ་མ་
 དབུ་གཙུག་དང་། རོ་རྒྱང་གཉིས་ཡར་གྲུག་ལྟེ་ཞབས་མཐེལ་ནས་ཐེམ་པར་
 བསམ་ལ་སྒྲིང་གར་བྱོན་པ་ན་དེ་མན་ཆད་ཀྱི་ཕྱིའི་ལུས་དབྱིབས་ཀྱང་རྣལ་
 འབྱོར་མར་ཐེམ། དེ་བཞིན་དུ་མགྱོན་པ་དང་སྤྱི་བོར་སླེབ་པ་ན་ཅ་དང་ལུས་
 ཀྱི་མགོ་བོ་ཡར་སྒར་བཞིན་ཐེམ་པའི་མཐར་མཁའ་སློབ་དུ་འབྱོ་བའི་འདུན་པ་
 རྒྱགས་དྲག་པོས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་སུ་སྐར་མདའ་འཕངས་པ་ལྟར་ཞིན་
 ཏུ་མཐོན་པོར་སོང་ནས་དག་པ་མཁའ་སློབ་དུ་སླེབས་བྱུང་སྟུང་པ་བྱས་ལ་སྤྱི་
 དེ་རི་རྒྱང་དུ་གྱུར་པའི་མཐར་མི་དམིགས་པར་བསམ་ལ་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་
 མེད་པའི་ངང་ལ་ཅི་རྒྱས་འཛོག་གོ། །སྐར་དེ་ཉིད་དུ་རང་ཉིད་ཕྱི་ནང་གི་རྣལ་
 འབྱོར་མ་ཆོས་འབྱུང་དང་བཅས་པ་སྒར་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ལམ་གྱིས་གྱུར་

པར་བསམ་ལ་ཡང་ཉྱེ་བའི་རྣམ་འབྱོར་མ་ལས་རང་འདྲ་མཆེད་པས་སྣ་ཅེ་
ནས་སྒྲོ་བསྐྱུ་སོགས་སྒྲར་བཞིན་ཐུན་རེར་ལན་བདུན་ལ་སོགས་པ་བྱ་ཞིང་།
ཐུན་གྲོལ་བ་ན་བདེ་སྒྲོང་དེའི་ངང་ལས་སྐྱོད་ལམ་གྱི་ལྷར་ལྷང་བའི་གནས་སོ་
སོར་ཡི་གེ་འགོད་པ་སོགས་བྱའོ། །

ཆར་ཆེན་གྱིས་ནང་གི་པག་མོས་གཟུང་འཛིན་འཁྲི་ཤིང་བཅོམས། །
ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཉམས་ལེན་གཞན་གྱི་སྒྲོན་ལམ་དུ་སྐྱར་བ་ཡོད་
ཀྱང་། འདིའི་སྒྲོན་ལམ་དུ་འབྲེལ་ཆེ་བར་མངོན་ཏེ། ནང་གི་པག་མོ་ནི་ཉྱེ་བའི་
རྣམ་འབྱོར་མ་དང་། གཟུང་འཛིན་གྱི་རྒྱུ་རྒྱ་བའི་རོ་རྒྱུང་གཉིས་རྣམ་འབྱོར་
མར་ཐེམ་པས་གཟུང་འཛིན་རྣམ་རྟོག་གི་འཁྲི་ཤིང་བཅོམས་ནས་ནང་གི་སོ་ཉ་
མཆོག་རྒྱ་ཏི་དབུ་མའི་ལམ་ལ་གར་སྟབས་དང་བཅས་ཏེ་སྤྱི་བོ་ཆངས་པའི་བྱ་
ག་ནས་སྒྲོན་ལམ་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་སུ་ཐོན་ཅིང་། ཁག་འཐུང་ནི་ཏེ་རུ་ཀ་སྟེ་
ཐབས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་དཔའ་བོ་དེ་ལ་རང་ཉིད་ཤེས་རབ་སྒྲོང་པ་ཉིད་འབྱུང་
པ་སྟེ་བདེ་སྒྲོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་འཛོག་པའི་ཅེ་
དགའ་ལ་དུས་ཏྲག་ཏུ་རོལ་བར་ཞོག་ཅིག་ཅེས་སྒྲོན་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་
གྱིས་བསྐྱེད་རིམ་ངག་བརྒྱས་དང་བཅས་པ་ལ་ཆེག་སྤྱིལ་དུ་འབད་ན་དུས་རེ་
ཞིག་ན་རྟོ་རྗེ་རྣམ་འབྱོར་མ་བྱུང་མེད་ཐ་མལ་པའི་རྣམ་པར་བྱོན་པ་ལ་སོགས་
པས་སྐྱར་བ་ཤད་པ་བཞིན་ལག་པའི་མཁྲིག་མ་ནས་བཟུང་སྟེ་མཁའ་སྐྱོད་དུ་

འཁྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་མ་གྱུར་ནའང་རྒྱན་དུ་འདིའི་ཉམས་ལེན་ལ་
 བཙོན་པར་བྱས་ཏེ་འཆི་ཁར་འདི་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པས་འཕོ་བའི་མཆོག་ཏུ་
 འགྱུར་ཞིང་། རྒྱན་དུ་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པས་འཕོ་བ་གཞན་ལྟར་ཆེ་བྱང་བར་
 ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ་འདི་ཉིད་ལུས་སེམས་མི་འབྲལ་ཞིང་ཉེར་བསྐྱུ་ཡིན་པའི་བྱིར་
 རོ། །འདི་ལ་ངོར་ལུགས་པ་རྣམས་འབྱོར་མའི་འཕོ་ཚུང་དང་། རྫོང་ཚུང་བ་རྣམས་
 རང་གི་རྣམས་འབྱོར་མར་གྲགས་ཞིང་། ཁུ་བྲག་རྫོང་པའི་རིང་ལུགས་པར་
 བསམ་མི་བྱུང་བུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གྲགས་སོ།།

གསུམ་པ་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་གནད།

ཙ་བའི་གསུམ་པ་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་གནད་ནི། གསུམ་པ་
 འབྲས་བུ་ཡན་ལག་བདུན་ལྟར་ཐོབ། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། གོང་དུ་བཤད་པའི་
 དབྱུག་པས་བསྐྱུན་པ་སོགས་བྱས་ཀྱང་མི་མངོན་པར་བདེ་སྟོང་འབའ་ཞིག་
 ཏུ་འཆར་བས་ན། དེ་ནས་སྟོད་པ་བྱ་སྟེ། སྟོད་པ་ཞེས་པ་ལྟ་སྟོམ་སྟོད་གསུམ་
 ཀྱི་ནང་ཆོན་ནི་སྟོད་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་ཟབ་མོ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་ལ་
 ཆགས་ཅན་གྱི་སྟོད་པ་སྟོན་ཅིང་། སྟོད་པ་བྱེད་པའི་དུས་ནི་རུས་པ་ཅུང་ཟད་
 ཐོབ་ནས་བྱ་བ་ཡིན་པས་དེ་ལ་ངོད་ཅེས་ཀྱང་འབྱུང་སྟེ། ངོད་ཀྱི་དོན་མཐུའམ་
 རུས་པ་རྟེན་པ་ལ་འཇུག་པས་ཡོན་ཏན་ལ་མཐུའམ་རུས་པ་རྟེན་པ་ན་སོགས་
 ལྷག་པར་འབྱིན་པའི་བྱིར་སྟོད་པ་ལ་འཇུག་པའོ།།

དེ་ལ་གསང་སྐྱོད་དང་། མངོན་དོད་ཀྱི་སྐྱོད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
མཚན་མོ་གཞན་གྱིས་མ་ཆོར་བར་དུར་བྱོད་ལ་སོགས་པ་གནས་འཛིགས་
སྐྱེད་པར་བྱེད་ཏེ་སྐྱོད་པ་བྱས་པས་སྣ་འདྲེ་ལ་སོགས་པའི་ཆར་སྐྱོད་འབྱུང་
མིན་བརྟགས་ལ་འབྱུང་ཞིང་བཟོད་ན་རྩེ་རྒྱས་སྐྱེད་བྱུང་། མི་བཟོད་ན་རང་གི་
གནས་སྐྱེད་བྱའོ།

གཉིས་པ་མངོན་དོད་ཀྱི་སྐྱོད་པ།

གཉིས་པ་མངོན་དོད་ཀྱི་སྐྱོད་པ་ནི། སྐྱེ་བོ་གཞན་གྱི་མངོན་སྐྱེས་དུ་བྱ་
བར་གསུངས་ཏེ་དེ་ལ་སྐྱོན་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་དང་། ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོའི་སྐྱོད་
པ་དང་། སྐྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་སྐྱོད་པ་ཞེས་ས་ལུགས་བཞེད་ལ། རྩེ་
ཡབ་སྐུས་ནི་སྐྱོས་བཅས་དང་། སྐྱོས་མེད་དང་། ཤེན་ཏུ་སྐྱོས་མེད་ཀྱི་སྐྱོད་
པ་གསུམ་དུ་བཞེད་དོ། །དེ་གསུམ་ཡང་དབང་པོ་ནི་རྟུལ་དང་། འབྱོར་བ་
བཟང་ངན་གྱིས་མི་དབྱེ་བར་མོས་སྐྱོད་དང་བསྐྱེད་ནས་བྱེད་པའོ། །ས་ལུགས་
སྐྱོད་པ་དང་ཕྱག་རྒྱའི་ཉེ་རྒྱ་གཉིས་སོ་སོར་བཞེད་ཀྱང་། ཕྱག་རྒྱའི་ཉེ་རྒྱའི་
མཚམས་སྐྱོར་བ་ཡང་སྐྱོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེག་མའི་འདོད་ཡོན་ལ་གཙོ་བོར་
ལོངས་སྐྱོད་པ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱས་ལ། ཉེ་རྒྱའི་དོན་འཆང་རྒྱ་
བ་ལ་ཉེ་བའི་རྒྱ་བྱེད་པའི་དོན་ཏེ་སྐྱོབ་པའི་བྱང་འཇུག་གི་སྐྱབས་སྐྱེད་ཡིན་
པས་དེ་ནས་སྐྱེད་གསུམ་ཡན་ལག་བདུན་ལྔ་ནོར་བར་གསུངས་ཏེ། སྐྱེ་

གསུམ་ནི་གོ་སྤྲོད་ཞིང་། ཁ་སྐྱོར་ཡན་ལག་བདུན་ལྟ་ནི་འདིའི་མདུན་བསྐྱེད་
བསྐྱེད་པའི་ཆོག་ལ་གསལ་བ་ལྟར། འོངས་སྐྱོད་རྫོགས། ཁ་སྐྱོར་ཆེན་པོ།
བདེ་བ་ཆེན་པོ། རང་བཞིན་མེད་པ། སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ། རྒྱུན་ཆད་མེད་པ།
འགོག་པ་མེད་པའི་ཡན་ལག་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་གོ་འཕང་ནི་འབྲས་བུ་ཐོབ་བྱ་
ཡིན། ད་ལྟ་ལམ་དུས་སྤྱི་ནི་དེ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་པའོ། །བསམ་
མི་བྱབ་བྱ་མཁུག་སྤྱད་ཆར་ཆོས་སྟོན། །ཞེས་པའི་བསམ་མི་བྱབ་ནི་ཐུན་མོང་
མིན་པ་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ།

མཁུག་སྤྱད་ཆར་ཆོས་སྟོན། །ཞེས་པའི་དོན་འབྲིང་ཆར་བའི་རྩེས་སྤྱི་
ཆར་ཆོས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་སྟོན་པ་སྟེ། དུས་རྒྱུན་དུ་དོར་སེམས་བསྐྱོམ་བཞུས་
ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་གཞན་གྱི་སྐབས་སྤྱི་སོང་བེན་ན་འདིར་མི་དགོས་ཤིང་། སྐབས་
སེམས་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ནི་གཞན་གྱི་སྐབས་སྤྱི་སོང་བེན་གྱང་བྱས་པ་
ལེགས། ཉིན་ཞག་རེར་ཉལ་ལྡང་གི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་ལན་རེས་ཆོག

བདུད་ཅི་མྱང་བའི་རྣལ་འབྱོར་མན་ཆད་དེ་ཉིད་བཅུ་བཞི་ཆང་བའི་
རྒྱས་པའམ། རྣམ་འབྱོར་བཅུ་གཅིག་ཆང་བའི་བསྐྱེད་པ་གང་རིགས་ཐུན་
བཞི་ལ་སོགས་པ་བྱ་སྟེ། ཡིད་བཞུས་ཀྱི་བར་སོང་ནས་ཞར་བྱུང་རྫོགས་
རིམ་གཉིས་དང་བསམ་མི་བྱབ་གཉིས་གང་རིགས་བྱེད། སྐབས་སྤྱི་ཞར་བྱུང་
རྫོགས་རིམ་བཞག་ནས་ཅ་དབུ་མ་ཁ་འབྱེད་པ་དང་། བདེ་བ་དང་སྤྱིང་བ་

སྐྱུ་བ་པ་ནམས་མ་བརྗེད་ཅམ་རེ་ཉམས་སུ་སྒྲངས། དུས་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་
ཁས་སྒྲངས་པའི་དམ་ཆིག་དང་སྟོམ་པ་བསྐྱེད་བ་གཞིར་བཞག། དལ་འབྱོར་
ཉིད་དགལ། འཆི་བ་མི་ཏྲག་པ། ལས་རྒྱ་འབྲས་སོགས་བསྐྱོམས་ནས་ཆེ་འདིའི་
སྒྲང་ཤས་སྟོག་པའི་ཐབས་ལ་འབད་ཅིང་། དེའི་སྙིང་དུ་འཁོར་བའི་ཉེས་
དམིགས། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྐྱོམ།
བསྐྱེད་རིམ་ངག་བཞུས་དང་བཅས་པ་ད་ལྟ་ཉམས་སུ་ལེན་རུས་པ་ནམས་
དངོས་སུ་ལེན་ཅིང་། མི་རུས་པ་ནམས་ཀྱང་ཆེ་མཐུག་གམ་སྐྱེ་བ་བྱི་མ་ལ་
སོགས་པར་ཉམས་སུ་ལེན་རུས་པའི་སྟོན་ལམ་གྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་ཏེ། འགལ་
ཕྱིན་སྟེག་སྟེབ་སྟོང་བ་དང་། མཐུན་ཕྱིན་ཆོགས་གསོག་པ་ནམས་སྟོ་སྟོ་
ཆོགས་ནས་འབད། ལམ་ནམས་རྒྱད་ལ་སྐྱེ་བའི་སྒྲ་མ་ཡིད་དམ་ལ་གསོལ་བ་
འདེབས་པ་དང་། ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་དམིགས་ནམ་སྟོང་བ་ལ་འབད་བ་སོགས་ཆ་
ཆང་བའི་ལམ་ཉམས་སུ་སྒྲངས་ཏེ་དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྙིང་པོ་ལོན་པ་ཞིག་ཅི་
ནས་ཀྱང་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

སྟོན་ཆེ་བསོད་ནམས་མཐའ་ཡས་རིན་ཆེན་གྱིས། །ཉེར་བསྐྱུབ་མཆོག་
མཐུན་འདོད་དགའི་ཆར་འབེབས་པའི། །གདམས་པའི་ཡང་སྙིང་ཡིད་བཞིན་
དབང་གི་རྒྱལ། །ཉིད་པ་འདི་འབྲ་མི་ལམ་མིན་ནམ་ཅི། །བདག་ནི་ཐོས་ཉུང་
སྟོ་མིག་ཆེས་ཐུང་ཡང་། །བདག་ཉིད་ཏ་ཅང་ཁེངས་དེགས་གོམས་པའི་

མ་ཐུས། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་བློ་བྱེད་གསུང་རྒྱུན་ལ། །བདག་གིས་འབྲུལ་
 ཞིང་ལོངས་གང་སྟོང་ནས་འཆགས། །འདིར་འབད་དགོ་བས་དེང་ནས་བྱང་
 རྒྱུ་བར། །བཤེས་གཉེན་དམ་པས་འབྲུལ་མེད་རྗེས་འཛིན་ཅིང་། །སྐྱེ་གསུང་
 ཐུགས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ལེགས་བཟུང་སྟེ། །ཚུལ་བཞིན་སྐྱབ་པའི་མཆོད་པས་
 མཉེས་བྱེད་ཤོག །

ཅེས་དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་སྤྱི་གཟུགས་བྱུང་དབང་ཐམས་ཅད་མཐེན་
 པ་རྗེ་བཙུན་རྣམ་ཅན་བླ་ཤེས་པ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྤྱོད་ནས་རྒྱ་རོ་མཁའ་སྤྱོད་མའི་
 བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་འབྲིང་ཐུན་བཞིར་ཉམས་སྲུ་ལེན་བཞིན་དུ་སྦྱལ་བའི་
 སྐལ་མ། རྗེ་བཙུན་དམ་པའི་གསུང་བཤེད་རྣམས་བརྗེད་པར་མངས་ཏེ་བཀའ་
 འབངས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་རྗེ་དྲུང་ཆེ་རིང་མིང་ཅན་གྱིས་བརྗེད་བྱང་བེན་བྲིས་
 སྤྱོད་བཞིན་པར་རང་བཟོའི་འབྲུལ་བསྐྱེད་ཅི་མཆིས་སྒྲ་མ་མཁའ་འགྲོའི་ཆོགས་
 ལ་བཟོད་པར་གསོལ་ལོ། །སྤྱིར་ཡང་ས་མོ་སྤང་གི་ལོར་བཟའ་བྲིད་སྦྱལ་སྐལ་ས་
 རྗེ་སྒྲ་མ་མཆོག་གི་སྤྱན་ལམ་དུ་པལ་ཅིང་། དོན་སྤྱོད་བཟོ་བཅོས་དགོས་གས་
 རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཞབས་དྲུང་དུ་བཞིན་པའོ།

སྤྱིར་ཡང་བསྟན་པའི་སྤྱི་བདག་མི་དབང་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་བྱང་
 བཤེད་སྤྱོད་དབང་ཐུག་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་བསྟན་འགྲོའི་དོན་དུ་པར་བཞོ་བྱ་རྒྱ་
 ཡིན་པས་བྲོད་ནས་ཁྱེད་དག་དང་། གསར་སྟོན་བཅས་གྱིས་ཤིག་ཅེས་སྤྱི་

པོའི་མངེས་རྒྱན་དུ་ཐེབས་པ་ལྟར། དཔོན་རིགས་དབྱངས་ཅན་གྲུབ་པའི་རྫོ་
རྗེར་འབོད་པས་ཆིག་དོན་ལ་ཞུས་དག་གང་ཞིབ་དང་། གསར་སྟོན་སྤྲོ་བུ་
བཅས་བསྐྱེས་པ་ལགས་སོ། །ཤུ་ལྷ་མཆོ་བཟང་ག་ཏྟི།

རྣམ་འབྱོར་མ་རྒྱུད་བྱེ་བ་བཙུ་བྲུག་ཆ། །སྟན་བརྒྱུད་ཆད་མ་བཞི་ལྟན་
དཀྱིལ་འཁོར་དུ། །རྫོགས་པའི་ཟབ་དོན་བདུད་རྩིའི་བ་གླིང་འདི། །ལེགས་
བཤད་འོད་དཀར་འཕྲོ་བ་ཀྱན་གྱི་ཏྲོག། །ཟབ་གསང་སྙིང་པོར་ཆགས་པའི་
གསེར་སྟོང་མངལ། །ཉམས་སྟོང་ཆད་མའི་བྱོད་ཀྱིས་བསྐྱེདས་པ་ལས། །
རྒྱུད་དང་འཕགས་བོད་གྲུབ་གཞུང་སྟན་བརྒྱུད་གནད། །འཇུ་མ་ཞལ་བཞི་ལྟན་
ཁུད་ཆོས་འདི་མཐོང་ཆོ། །སྟོ་གྲོས་འཁྱིལ་ཤིང་ཉག་མ་སྤྲ་རྣམས་ཀྱང་། །ཆེས་
གསལ་གདམས་པའི་སྟོན་དབང་འདིར་འཁྱིལ་ནས། །བསམ་སྟོམ་མེ་ཏྲོག་
ཟུང་འཇུག་འབྲས་བུའི་འཁྱུར། །དུད་ལ་རེ་ན་དཔྱོད་ལྟན་སྟོས་ཅི་དགོས། །དེ་
ཕྱིར་དོན་གཉེར་ཡིད་ཀྱི་ཡོལ་གོ་ཀྱན། །སྟོན་གྲོལ་ལམ་བཟང་བཙུད་ཀྱིས་
འཕྱར་བའི་སྟོན། །དགའ་ལྟན་བཤད་སྟོན་བ་ནས་རྒྱ་སྐྱར་ཏེ། །པར་དུ་བསྐྱབས་
པའི་དགོ་མཆོན་རྒྱ་མཆོའི་མཐུས། །ཐུབ་བསྟན་སྙིང་པོ་སྟོན་གྱི་སྟོན་ཤིང་
མཆོག། །རྩ་བརྟན་བཤད་སྟོན་མེ་ཏྲོག་འབྲས་བུར་བཅས། །སྟོན་ཡངས་ལུས་
ཅན་པན་དང་བདེ་བ་ཡི། །སྟོན་འཆོའི་བདུད་རྩིར་དར་ཞིང་རྒྱས་གྲུར་ཅིག།

མཆོ་ལྟོ། །